

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Program:

Unaprijeđenje transparentnosti građanske kontrole policije

Naziv dokumenta/izvještaja/informacije:

PREGLED NEZAVISNOG GRAĐANSKOG NADZORA POLICIJE
Independent Police Oversight Review

**GRAĐANSKI NADZOR I JAČANJE INTEGRITETA CRNOGORSKE
POLICIJE POLICIJE**

Autori:

mr.sc. Aleksandar Saša Zeković i Zorana Baćović

Izvještajni period:

2/18
1.1.2017 - 31.12.2017

Referentni broj: 6/4-18
Podgorica, 5.mart 2018

2017: REZIME RADA GRAĐANSKE KONTROLE POLICIJE

Rad i postupanje Savjeta za građansku kontrolu rada policije u 2017. godini tekao je kroz ukupno 60 predmeta/slučajeva. Ukupno 11 predmeta su formirani 2016. godine na osnovu nastavljenog rada iz te godine a 49 predmeta je formirano u 2017. godini. Savjet je pratio i implementaciju ukupno 10 predmeta zaključenih u 2016 godini.

Predmeti su formirani na osnovu sopstvene inicijative Savjeta 17 predmeta (28,33%),¹ na osnovu pritužbi i obraćanja nevladinih organizacija formirano je 7 predmeta (11,66%), na osnovu obraćanja sindikalne organizacije obrazovan je 1 predmet, na osnovu obraćanja medija formiran su 3 predmeta (5%), na osnovu obraćanja Ministra unutrašnjih poslova formiran je 1 predmet i na osnovu inicijative Centra bezbjednosti Podgorica formiran je 1 predmet. Na osnovu pritužbe bivšeg policijskog službenika formiran je 1 predmet dok je na osnovu pritužbi građana_ki formirano ukupno 29 predmeta ili 48,33% od ukupnog broja predmeta.

Od ukupnog broja predmeta u radu (60) njih tačno 14 ili 23,30% se odnosi na primjedbe u vezi navodnog prekoračenja policijskih ovlašćenja od čega 5 predmeta uključuje i postojanje tjelesnih povreda (8,33% od ukupnog broja predmeta), 15 predmeta ili 25% podrazumijeva provjeru postupanja policije u konkretnim slučajevima a 26 predmeta ili 43,3% se odnosi na navodnu povredu nekih drugih prava i sloboda pri primjeni policijskih ovlašćenja. Ostali se predmeti, njih 5, odnose na pitanja iz policijskog integriteta ili razvoja policijske organizacije.

U odnosu na 2016. može se konstatovati da je došlo do značajnog povećanja obraćanja građana ali je smanjen broj obraćanja ili inicijativa nevladinih organizacija (2016, na osnovu obraćanja NVO, formirana su 32 predmeta). Smanjen je, u 2017, i broj sopstvenih inicijativa Savjeta (2016 je bilo 26 sopstvenih inicijativa Savjeta). Broj predmeta (pritužbi i inicijativa) u odnosu na 2016. je bio manji za oko 30%.

Povreda ljudskih prava i neprofesionalno postupanje policije utvrđeno je kod 16 predmeta ili 26,66% od ukupnog broja predmeta (2016: 41%). Profesionalno i zakonito postupanje policije je konstatovano je kod 23 predmeta ili 38,33% od ukupnog broja predmeta (2016: 36,2%). Obustavljen je rad u 2 slučaja (3,33%) jer su građani podnosioci pritužbe odustali od daljeg postupka. Obustavljen je rad kod 2 predmeta (3,33%) zbog dalje nesaradnje podnosioca pritužbe građana, jedan predmet je dostavljen na dalju nadležnost Centru za socijalni rad a u jednom se predmetu Savjet oglosio nenadležnim. Ukupno je 15 predmeta, ili 25%, prenijeto u rad u 2018. godinu (2017: prenijeto, iz 2016, 11 predmeta ili 13,2% od ukupnog broja predmeta na kojima je rađeno u toj godini).

U 2017. godini Savjet je izdao ukupno 24 preporuke od kojih je njih 13 uvaženo odnosno na njih je pozitivno odgovoreno (54%) što predstavlja značajan napredak u odnosu MUP Crne Gore (2017: uvaženo je 36,7% izdatih preporuka).

Izdate su 4 pohvale (6,66% ukupnog broja predmeta na kojima je u 2017 Savjet radio) što je približno podacima iz 2016. godine.

¹ Jedan predmet je formiran na osnovu inicijative člana Savjeta prof.dr Dražena Cerovića a 16 predmeta je inicirao član Savjeta mr Aleksandar Saša Zeković.

Ovlašćeno službeno lice u vršenju poslova unutrašnje kontrole policije u 2017. godini, iako to predviđa Zakon o unutrašnjim poslovima, nije postupalo na osnovu analize ocjena i preporuka Savjeta.

Savjet je u 2017. zbog ukupnog rada na svim predmetima sa podnosiocima pritužbi (NVO, građani i bivši policijski službenici) i sa partnerskim državnim agencijama (prvenstveno Uprava policije i organizacione jedinice policije, Ministarstvo unutrašnjih poslova kao i drugi organi izvršne vlasti, organi lokalne samouprave i drugi) organizovao ili učestvovao na 20 različitih, dominantno konsultativnih, sastanaka.

Savjet je u 2017. godini sproveo (organizovao) ukupno 5 svojih programskih aktivnosti od čega jednu konferenciju slučajeva o zaštiti od nasilja u porodici i četiri monitoring posjete prostorijama za zadržavanja pri centrima/odjeljenjima bezbjednosti.

Savjet je u 2017 posjetio četiri (4) organizacione jedinice policije - Budva, Tivat, Kotor i Herceg Novi.

Savjet je uzeo učešće i u 7 aktivnosti drugih subjekata - sastanci, paneli, predavanja, istraživanja, radionice, konferencije, - koje su preduzele i sprovele uglavnom NVO.

DETALJAN PREGLED RADA GRAĐANSKE KONTROLE POLICIJE U 2017 PO PRITUŽBAMA I PREDMETIMA

(16-1)Slučaj Željka Bojića: Policijski službenik zaslugom građanske kontrole policije vraćen na posao Predmet 36-14

Građanska kontrola policije je i u 2017. godini postupala po pritužbi bivšeg policijskog službenika Željka Bojića. Savjet za građansku kontrolu rada policije, ove i minulih godina, pokazao je ne samo posvećenost ovom predmetu već i priličnu profesionalnu i stručnu kondiciju u pružanju zaštite ljudskih prava i sloboda ranijeg policijskog službenika. Takav pristup Savjeta je jedinstven u odnosu na ostale državne organe, kompletnu policijsku organizaciju i policijski sindikat.²

U 2017. bivši policijski službenik Željko Bojić Savjetu je dostavio pravosnažnu presudu Apelacionog suda kojom je oslobođen optužbe koja mu je stavila na teret da je, 17.12.2008, u ranim jutarnjim časovima, na lijevoj obali rijeke Lim, u svojstvu ovlaštenog policijskog službenika, lišio života pok. M.Š. iz Berana.

U kontekstu iznijetog, Savjet je na temelju pribavljenih informacija i izjašnjenja, provedenog postupka i obavljene rasprave, zaključio da se, u ponovljenom postupku, do detalja upoznao sa dokumentacijom pribavljenom tokom obrade predmeta sa posebnim osvrtom na pravosnažno okončane sudske presude u vezi sa ovim slučajem te da na bazi iznijetog, imajući u vidu da su sudski postupci pravosnažno okončani u korist bivšeg policijskog službenika Bojića, cijeni da su se stekli svi uslovi za pokretanje postupka pred Ministarstvom unutrašnjih poslova (MUP) za vraćanje na radno mjesto. Savjet je, uvažavajući sve okolnosti predmetnog slučaja, uputio dopis ministru unutrašnjih poslova, iznio njegove najznačajne elemente i obavijestio o stavu ovog tijela da su se stekli svi uslovi za pokretanje postupka pred MUP za vraćanje na radno mjesto Bojića.

Građanin Bojić uputio je dopis Savjetu kojim se zahvalio na dosadašnjoj podršci koja ga je još više motivisala da istraje u namjeri i "izađe na kraj sa nepravdom koja mu je načinjena, a prije svega njegovoj porodici", a posebno je zahvalio obrađivaču predmeta dr B.Raduloviću, članu Savjeta. Istakao je da njegova borba tek počinje na način što je potrebno da se izbori za radno mjesto koje mu pravosnažnom oslobađajućom presudom nije zagarantovano jer je u toku skoro decenije rada u Upravi policije bio zapošljen na određeno, ali koje je ipak izgubio silom prilika. Međutim, vodeći se, kako je naveo, primjerom kolege A.K. koji je takođe bio zapošlen na određeno radno vrijeme, sa skoro duplo manje radnog staža u pomenutom organu i sa stručnom spremom koja, po njegovom mišljenju, nije adekvatna za obavljanje takve vrste posla, Bojić je iznio mišljenje da ne postoji ni jedan razlog da kolega bude vraćen u službu a on ne, uz napomenu da je A.K, nakon što je pravosnažno oslobođen iste optužbe i u istom predmetu koji je Savjet ispratio, vraćen na posao uz prilično napredovanje u službi. Ovom prilikom, Bojić je uputio zamolnicu Savjetu da, ukoliko procijeni za osnovano, zatraži od ministra unutrašnjih poslova da ga primi na razgovor. S tim u vezi, Savjet je uputio dopis ministru unutrašnjih

² Slučaj policijskog službenika Ž.Bojića detaljno je predstavljen u knjizi "Odgovornost i integritet: Pregled građanskog nadzora policije u Crnoj Gori", strane 137-40, autori A.S.Zeković i Z.Bačović, Savjet za građansku kontrolu rada policije, Podgorica, 2017; http://kontrolapolicije.me/sites/default/files/library/files/savjeti_knjiga.pdf

poslova kojim je zatražio prijem građanina Bojića na razgovor i njegov povratak u policijsku službu.

MUP je uvažio izdatu ocjenu i preporuku Savjeta i policijski službenik Bojić je, 13.04.2017, rješenjem ministra br. 45-1008, vraćen Policiju na neodređeno vrijeme.

(16-2) Provjera postupanja policije povodom prijave za napad na mladog fudbalera Predmet 49-16

Građanin S. R. sa sinom maloljetnim R.D. obratio se građanskoj kontroli policije pritužbom zbog, kako je navedeno, slučaja torture koju je doživio maloljetni R.D, 21.08.2016, ispred kapije fudbalskog stadiona na Starom Aerodromu u Podgorici.

U opisu događaja se navodi da se napad desio po završetku utakmice poslije izlaska igrača sa stadiona, kada je otac D.B, igrača „Budućnosti“, B.B. napao maloljetnog R.D, uzrasta 16 godina i 9 mjeseci, igrača protivničkog mladog tima "Mladost" Podgorica. Igrači se prethodno nijesu poznavali, B.B. mu je prišao, udario glavom o glavu kada je R.D. pao na zemlju. Potom ga je B.B. još jednom udario nogom u predjelu leđa nakon čega se napadu pridružio i njegov sin D.B. koji je R.D. udario nogama više puta. Sa njim je bilo još nekoliko mladića koji su ga takođe udarali. Događaju su se pridružili drugarica i drug maloljetnog R.D. kako bi mu pomogli i napadače odvratili od daljeg udaranja i malteretiranja. U pomoć mu je pritekao D.P, koji ga je ubacio u svoje auto i odvezao u Centar bezbjednosti (CB) Podgorica gdje je R.D. događaj iznio pred ovlašćene službenike policije i podnio krivičnu prijavu. U zaključnici obraćanja se navodi da je podnosilac trenutno u saznanju, koje još ne može potvrditi, da je čovjek koji ga je napao i počeo torturu nad nad R.D. u stvari B.B., otac D.B, koji je policijski inspektor. Podnosioci pritužbe su imali bojazan na koji će se način postupati po njihovoj prijavi te da im nije poznat motiv napada, posebno zbog činjenice što tokom fudbalske utakmice, kao protivnički igrači, nisu imali bilo kakav verbalni ili fizički kontakt.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje i obratio se Upravi policije i CB Podgorica da informišu o slučaju.

U odgovoru Uprave policije je navedeno da je, 21.08.2016, u CB Podgorica pristupio S.D. i podnio pismenu prijavu u ime maloljetnog sina R.D. za fizički napad od strane D.B, njegovog oca B.B. i još tri NN maloljetna lica te da je po prijavi postupio Vođa sektora I.M. tako što je sa istom upoznao Osnovnog Državnog Tužioca (ODT) u Podgorici koja je naložila da se od lica B.B. uzme izjava na zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina a za ostale učesnike dalje radnje preduzme inspektor za maloljetničku delikvenciju, koji je dužan da upozna Tužioca za maloljetnike i postupi shodno njegovim upustvima po predmetnom događaju.

Inspektorka za maloljetničku delikvenciju E.H. upoznala je ODT za maloljetnike koji se izjasnio da u predmetnoj prijavi nema elemenata bića krivičnog djela, ni elemenata prekršaja u odnosu na maloljetnog D.B. tj. da nema dovoljno dokaza da su D.B. i tri NN lica fizički napali maloljetnog R.D. te da je nakon uzetih izjava od B.B. i njegovog maloljetnog sina D.B, svjedoka D.P. i maloljetnih lica O.V. i M.R. komplet predmet sa spisima dostavljen ODT u Podgorici dana 22. septembra 2016. na ocjenu i dalje odlučivanje. Uprava policije je obavijestila da se do dana upućivanja odgovora Savjetu ODT nije izjasnilo o kvalifikaciji ovog djela. Savjet je sa odgovorom CB Podgorica upoznao podnosioca pritužbe i iskazao interesovanje kod ODT u pogledu kvalifikacije djela.

Savjet se u Stanici kriminalističke policije za suzbijanje krvnih delikata i nasilja u porodici, kod službenice E.H, interesovao da li je uzela u obzir navode iz prijave građanina S.D. koji je ukazao da su dalji napad dvojice B. i ostalih na njegovog sina R.D. prekinuli odnosno spriječili njegov drug i drugarica te da je pomoć pružio, odvozeći ga u službene

prostorije CB, građanin D.P. Savjet se konkretno interesovao da li je pristupila identifikaciji tih lica i da li je od njih uzela odgovarajuće izjave kako bi na osnovu kompletnog predmeta mogla obezbijediti kvalitetno i objektivno konsultovanje ODT za maloljetnike. Savjet je od načelnika Odjeljenja bezbjednosti (OB) kriminalističke policije CB Podgorica zatražio da dostavi komplet kopiju predmeta spisa zbog daljeg rada po ovoj pritužbi.

Kod direktora Uprave policije interesovao se da li je u radnom statusu u Ministarstvu unutrašnjih poslova - Uprava policije izvjesni B.B, koji je njegov radni status i na kojim je poslovima/zadacima isti raspoređen.³

Savjet se interesovao kod generalnog sekretara Fudbalskog saveza Crne Gore (FSCG) - obzirom da je slučaj prijavljen policiji, i da je u incidentu učestvovalo više lica od kojih i nekoliko igrača protivničkih timova - da li je nadležnim organima FSCG, i konkretnih klubova, poznato za ovaj događaj i da li su se isti bavili incidentom na bilo koji način.

Savjet je konstatovao intenzivan i kontinuiran rad na ovom predmetu cijeneći da se i tako doprinijelo profesionalnom postupanju policije i otklanjanju sumnji podnosilaca pritužbe u profesionalnost i objektivnost policije. Pažljivo je razmotrena kompletna dokumentaciona osnova i analizirane svaka radnja postupajućih službenika policije s kojima je Savjet vodio intenzivnu komunikaciju.⁴

Savjet je zaključio da je postupanje službenika CB Podgorica i njihova komunikacija sa nadležnim tužilaštvom bila profesionalna, zakonita i blagovremena i da na preduzimanje njihovih radnji apsolutno, na bilo koji način, nije uticala činjenica da je građanin, roditelj koji se pominje u pritužbi, službenik Forezničkog centra Uprave policije. Savjet je konstatovao da je nakon izjašnjenja nadležnog državnog tužioca Uprava policije protiv istog, B.B, podnijela prekršajnu prijavu.

Savjet je dodatno kod Etičkog odbora Uprave policije pokrenuo postupak provjere da li u radnjama službenika Uprave policije B.B. ima elemenata povrede Etičkog kodeksa policije.

Etički odbor Uprave policije naknadno je informisao da je maja 2017. razmatrao spise predmeta koje je Savjet dostavio, februara 2017, i izjasnio se da je u postupanju službenika Uprave policije, B.B, došlo do kršenja Kodeksa policijske etike iz člana 6a i člana 7 stav 2.⁵

(16-3) Građani zbog komentarisanja izbora i (ne)priznavanja rezultata pozivani na informativne razgovore

Predmet: 61-16

Građanska kontrola policije u Crnoj Gori putem medija, internetskih mreža i kroz neposredno kontaktiranje građana i novinara saznala je da policija postupa prema

³ Uprava policije u dostavljenom odgovoru je informisala da je B.B. u stalnom radnom odnosu u Upravi policije – Forenzicki centar Danilovgrad, na službeničko mjesto - viši policijski inspektor I klase, rukovodilac Grupe za balistička ispitivanja.

⁴ OB kriminalističke policije CB Podgorica Savjetu je dostavilo ovu dokumentaciju: pismenu prijave S.D., br. 110**/2016 od 21.08.2016; službene zabilješke policijske službenice, br. 03/1-35***/16 od 21.8.2016; zapisnici o prikupljenom obavještenju od građanina D.B, O.V, B.B, D.P, M.R; izvještaja ljekara na ime R.D. broj protokola 164**,164**,100**;službene zabilješke policijskog sluzbenika JRM i što je posebno važno kopiju prijave za prekršaje podnijete protiv B.B. od 19.10.2016.

⁵ (Član 6a: „Policijski službenik dužan je da se i kad nije na dužnosti ponaša na način da ne narušava svoj ugled i ugled Policije u cjelini.” i član 7 stav 2: „Policijski službenik je dužan da i kada nije na dužnosti, samoinicijativno pruža pomoć svakom licu koje se nalazi u opasnosti, sprečava ili suzbija radnje koje mogu da naruše javni red i mir ili da ugroze život ljudi, teritorijalni integritet i imovinu države i Ustavom utvrđeni poredak”).

određenom broju građana tako što ih poziva na informativne razgovore zbog komentara objavljenih na društvenim mrežama a odnose se na navode o planiranom državnom udaru i (ne)priznavanju izbornih rezultata.

Zato se Savjet obratio direktoru Uprave policije, 19.10. 2016, zahtjevom da detaljno informiše o tim aktivnostima kao i da li se te radnje negativno odražavaju, obzirom na ukupne kapacitete policije, na redovan rad i druge prioritete policije, posebno u području borbe protiv kriminala. Ni nakon urgencije Uprava policije nije postupila po zahtjevu građanske kontrole policije. Savjet je konstatovao da je takav pristup Uprave policije neprihvatljiv i zabrinjavajući.

Savjet se ipak, posredno, kroz rad na drugom predmetu - pritužba nevladine organizacije "Akcijska grupa za ljudska prava" povodom postupanja policije prema građanki P.P. - upoznao sa određenim brojem policijskih aktivnosti na koje je javnost iznijela izvjesne primjedbe. Sektor kriminalističke policije informisao je da se na osnovu operativnog rada došlo do saznanja o objavljivanju određenih komentara na društvenim mrežama kod kojih je postojao osnov sumnje da je izvršeno krivično djelo iz člana 362 Protivpravno rušenje ustavnog poretka. Uprava policije je o navedenim saznanjima odmah upoznala nadležno Više državno tužilaštvo u Podgorici koje je naložilo policijskim službenicima preduzimanje daljih radnji.

Savjet je posebno posvećen očuvanju i stalnom jačanju kredibiliteta policije i povjerenja javnosti u njen rad. Zato Savjet ocjenjuje da je u konkretnom slučaju zakazala odnosno nije došla do potrebnog izražaja komunikacija policije s javnošću.

Uprava policije, poput policijskih servisa zemalja sa demokratskom tradicijom, treba biti prisutna na društvenim mrežama. Savjet je uvjeren da bi to pomoglo ne samo transparentnost servisa i kvalitet i intezitet operativnog rada već i blagovremenu i sadržajniju komunikaciju sa građanima. Poboljšana i momentalna informisanost građana i te kako će povećati razumijevanje kod građana svih aktivnosti koje preduzima policija, spriječiti moguće manipulacije i pružiti dodatna pojašnjenja kod navoda i dilema da je posrijedi povreda ljudskih prava, posebno prava na slobodu izražavanja. Kroz objektivnu, kontinuiranu i sveobuhvatnu komunikaciju sa javnošću, koja nedvosmileno uključuje i društvene mreže, Uprava policije će osnažiti kvalitet informisanja građana o njenom radu i povećati nivo podrške javnosti za njen rad koja nije na potrebnom nivou.

Bez unaprijedene, sadržajnije i savremene komunikacije sa građanima širi se prostor za urušavanje policijskog integriteta i kredibiliteta i doživljaj da policija nije servis koji služi i štiti sve građane i u funkciji je vladavine prava već da je riječ o represivnoj sili koja pod uticajem nosilaca i centara političke moći ograničava demokratiju i osnovna prava i slobode.

Savjet je pozvao Ministra unutrašnjih poslova da povratno informiše o implementaciji konkretne ocjene i izdate preporuke.

(16-4) Petnjica: Politički motivisana svađa između građana **Predmet: 59-16**

Povodom medijskih navoda građanska kontrole policije, postupajući po sopstvenoj inicijativi, zatražila je od Uprave policije detaljnu informaciju, sa pratećom dokumentacijom, o incidentu u opštini Petnjica koji je Savjet tretirao u sklopu grupe predmeta koje karakteriše politički motivisano nasilje.

Savjet podsjeća da je sa posebnom pažnjom pratio postupanje policije tokom parlamentarnih i lokalnih izbora (održani 16.10.2016). Savjet je posebno pratio implementaciju svojih ranijih tekovina kojima se snaži profesionalni, depolitizovani i servisni koncept crnogorske policije. U obzir su uzeta i saopštenja političkih partija i

medijski navodi o određenom broju incidenata povodom kojih je Savjet pratio postupanje policije.⁶

Uprava policije uz odgovor koji je dostavila Savjetu u vezi incidenta između građana M.S. i D.N, proslijedila je Informaciju Centra bezbjednosti (CB) Berane i dokumentaciju u vezi preduzetih mjera i radnji u konkretnom slučaju. U Informaciji je navedeno da su službenici CB Berane, 12.10.2016., u 14,10 sati, telefonskim putem zaprimili prijavu od građanina M.S, na osnovu koje su, saglasno ovlaštenjima, pozvali imenovane građane kao i S.N. i J.H. i od istih uzeli obavještenja na zapisnik, potom sa istim upoznali Osnovnog državnog tužioca (ODT) iz Specijalnog tima za krivična djela protiv izbornih prava u Beranama koji je nakon upoznavanja sa predmetom konstatovao da nema elemenata krivičnog djela protiv izbornih prava koja se gone po službenoj dužnosti, već da se u konkretnom slučaju radi o prekršajnoj odgovornosti. U nastavku Informacije dostavljene Savjetu je navedeno da su službenici CB Berane, o pomenutom događaju i preduzetim mjerama i radnjama upoznali i dežurnog sudiju Suda za prekršaje u Bijelom Polju Odeljenje Berane, koji se izjasnio da se zbog počinjenih prekršaja iz Zakona o javnom redu i miru, Sudu za prekršaje u Bijelom Polju Odeljenje u Beranama, podnesu prekršajne prijave uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka i to protiv: M.S, zbog počinjenog prekršaja iz čl.17 st.1 Zakona o JRM, a D.N, iz čl.10 st.2. Zakona o JRM, u redovnom postupku. CB Berane je o navedenom, detaljnim telegramom informisao Upravu Policije, Sektor Policije Opšte nadležnosti, Sektor kriminalističke policije, OKC i Odsjek za upravljanje, planiranje i razvoj ljudskih resursa.

Savjet je konstatovao da je Uprava policije odnosno CB Berane u potpunosti postupio po zahtjevu Savjeta za građansku kontrolu rada policije dostavljajući, uz sopstvenu kreiranu informaciju, kompletnu dokumentaciju što je omogućilo detaljno i sadržajno razmatranje predmetnog slučaja i primjene policijskih ovlašćenja s tim u vezi. Savjet je konačno ocjenio da je primjena policijskih ovlašćenja i postupanje policije u cjelini povodom ovog incidenta bilo blagovremeno i profesionalno.

(16-5) Pritužba bivšeg policijskog službenika N.K. zbog odnosa policijskog službenika CB Podgorica

Predmet: 66-16

Građanin N.K. iz Podgorice, inače bivši policijski službenik, obratio se građanskoj kontroli policije pritužbom na rad policijskog službenika Stanice policije (SP) za javni red i mir (JRM) Centra bezbjednosti (CB) Podgorica B.M, ukazujući na, kako je naveo, na nezakonito i neprofesionalno postupanje prilikom preduzimanja službene radnje prema njemu povodom usmene prijave građanke P.R.

Građanin N.K je Savjetu dostavio na uvid obimnu dokumentaciju u kojoj se, između ostalog, nalazi i Zapisnik o obavještenju prikupljenom o građanina, povodom prijave koju je CB Podgorica, podnijela P.R. protiv građanina N.K. iz Podgorice, zbog krivičnog djela nedopuštenog prisluškivanja i snimanja. U spisima predmeta nalazi se i krivična prijava koju je protiv policijskog službenika Stanice policije za javni red i mir CB Podgorica B.M, podnio avgusta 2016. godine, građanin N.K. iz Podgorice, Rješenje od 28.11.2016, kojim se ova krivična prijava odbacuje od strane Osnovnog državnog tužioca (ODT) u Podgorici iz razloga jer ne postoji osnovana sumnja da je pomenuti policijski službenik izvršio neko krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti. Takođe, u spisima predmeta nalazi se i prijava za protivzakonito i neprofesionalno postupanje protiv pomenutog policijskog

⁶ Detaljnije informacije o ovoj grupi predmeta pogledati: Odgovornost i integritet: Pregled građanskog nadzora policije u Crnoj Gori", autori A.S.Zeković i Z.Bačović, Savjet za građansku kontrolu rada policije, Podgorica, 2016, strane 108-122; http://kontrolapolicije.me/sites/default/files/library/files/savjeti_knjiga.pdf

službenika koja je upućena ministru unutrašnjih poslova Crne Gore, krivična prijava ODT-u u Podgorici, protiv policijskog službenika B.M., zbog krivičnog djela zloupotrebe službenog položaja i krivičnog djela iznuđivanja dokaza, kao i odgovor Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije, obzirom da je povodom pomenute prijave ministar unutrašnjih poslova od istih zatražio detaljnu informaciju o navodima iz predmetnog obraćanja. U ovoj informaciji se, između ostalog, navodi da je Izvještaj o izvršenim provjerama sa spisima predmeta upućen Etičkom odboru Uprave policije na ocjenu da li je postupanje pomenutog policijskog službenika bilo u skladu sa članom 4 Kodeksa policijske etike. Dalje, je navedeno da ukoliko Etički odbor, kao nadležno tijelo, utvrdi da je ponašanje policijskog službenika bilo u suprotnosti sa odredbama Kodeksa policijske etike, Odjeljenje za unutrašnju kontrolu će preduzeti zakonske mjere u cilju pokretanja disciplinskog postupka zbog teže povrede službene dužnosti iz člana 106 stav 1 tačka 4 Zakona o unutrašnjim poslovima. Savjet je, 22.11.2016, od strane Etičkog odbora obaviješten da je razmotrio predmet od Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije i donio mišljenje da u postupanju policijskog službenika B.M. nema elemenata za donošenje mišljenja o kršenju Kodeksa policijske etike.

Zbog obimnosti i specifičnosti predmeta, tadašnji predsjednik Savjeta, mr A.S. Zeković, i advokat Z. Čelebić, član Savjeta i obrađivač predmeta, građanina N.K. pozvali su u Skupštinu Crne Gore i s njim obavili konsultativni razgovor u vezi sa spornim događajem.

Na temelju raspoložive dokumentacione osnove i sprovedenog postupka Savjet je utvrdio da je postupanje policijskog službenika SPJRM CB Podgorica B.M, prilikom preduzimanja službene radnje prema građaninu N.K. iz Podgorice, povodom usmene prijave P.R. bilo nezakonito i neprofesionalno.

Ovo posebno iz razloga jer je isti 1. jula 2016, oko 13:30h, pozvao građanina N.K. iz Podgorice, da 4. jula 2016, u 23 sata, dođe u službene prostorije CB Podgorica, radi uzimanja izjave, jer je došlo do dopune prijave od strane P.R. zbog pisanja nekih pisama, koja je uznemiravaju, i da je on prvi osumnjičeni, što je po mišljenju Savjeta neprimjereno vrijeme u koje se ne mogu pozivati građani, osim u slučajevima hitnoće, koja očito nije, jer je građanin N.K. pozvan četiri dana ranije.

Zatim, prilikom davanja izjave građanina N.K. iz Podgorice 4. jula 2016, policijski službenik SP JRM CB Podgorica B.M, tom prilikom, isti nije odmah sačinio službenu zabilješku koju samim tim i nije ni mogao pročitati licu koje je obavještenje dalo čime je tom licu bilo onemogućeno da stavi eventualne primjedbe koje je policija inače dužna da unese u službenu zabilješku, niti je pomenutom građaninu kopija službene zabilješke o datom obavještenju izdata, niti je istu potpisao a sve ovo je moralo biti urađeno shodno članu 259 stav 5 ZKP-a CG, kojim je propisano da će se službena zabilješka ili zapisnik o datom obavještenju pročitati licu koje je obavještenje dalo, da to lice može staviti primjedbe koje je policija dužna da unese u službenu zabilješku ili zapisnik, kao i to da će se kopija službene zabilješke ili zapisnika o datom obavještenju izdati građaninu, ako to zahtijeva.

Dalje, oko ponoći, isti je bez bilo kakve najave ili upozorenja, bez poziva u toku trajanja saslušanja, omogućio podnosiocu prijave građanki P.R, uz očitu njegovu prethodnu saglasnost i dozvolu, da bukvalno ušeta u službenu prostoriju gdje je građanin N.K. davao izjavu. Tom prilikom se izvodi radnja suočavanja koja je zabranjena u ovoj fazi postupka što ukazuje na neravnopravan tretman stranaka u postupku. Takođe, podnosiocu prijave P.R. se omogućava da ispituje građanina N.K., tj. da vodi postupak, kome ista imputira da je on pisac spornih pisama, iako je on to negirao, i tek tada se dokazi (sporna pisma) iz predmeta po kome se postupa, koji bi trebali biti kod policijskog službenika B.M, vade iz torbe podnosioca prijave P.R. i prezentuju pomenutom građaninu. Za ukazati je i to da u službenoj zabilješci koju je policijski službenik sačinio ovim povodom nema ni riječi o ovoj činjenici.

Takođe, da je postupanje policijskog službenika B.M, bilo neprofesionalno, vidi se i iz sledećeg primjera. Naime, isti je, iako je pušenje u službenim prostorijama zabranjeno, podnosiocu prijave P.R, tokom trajanja ovog postupka, dozvoljavao da puši cigarete, dok je to isto zabranjivao građaninu N.K.

(I) Nasilje u porodici: Krivične prijave protiv službenica CB Bar i CB Berane
Predmet br. 70-16

Nevladina organizacija (NVO) "SOS Telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić" upoznala je, krajem novembra 2016, Savjet za građansku kontrolu rada policije da su protiv službenica Uprave policije podnijete krivične prijave zbog krivičnog djela (KD) zloupotreba službenog položaja i KD nesavjestan rad u službi.

Naime grupa NVO je podnijela krivičnu prijavu Osnovnom državnom tužilaštvu u Baru, zbog navedenih KD, protiv službenice CB Bar, B.M., i službenice CB Berane, G.B., ali i drugih, neimenovanih službenika koji rade po liniji nasilje u porodici, zato je u slučaju O.DŽ. i dvoje njene malodobne djece, inače žrtava nasilja u porodici, došlo do ozbiljnih propusta u postupanju policije. U prijavama je navedeno da je nesporna činjenica da su CB Berane, CB Bar i CB Nikšić u slučaju žrtava porodičnog nasilja O.DŽ. i njeno dvoje maloljetne bili blagovremeno informisani o kretanju, prijetnjama, porukama, posjedovanju oružja, bombi, dinamita i svemu vezanom za V.DŽ, kao i o svim drugim relevantnim činjenicama, ali da zbog njihovog neprofesionalnog postupanja nije spriječena katastrofalna posledica. Dužnost prijavljivanja nasilja u porodici imaju sve institucije koje se u okviru svojih ovlašćenja bave zaštitom od istoga, kao i svako ko pri vršenju službene dužnosti sazna za učinjeno nasilje (čl.9 st.2 Zakona o zaštiti od nasilja u porodici). Prema viđenju NVO u izloženom slučaju je bilo dovoljno pokazatelja da je oštećenoj, njenoj malodobnoj djeci, ocu i bratu bila ugrožena sigurnost, usled vrlo ozbiljnih, jasnih i direktnih prijetnji koje je izreklo lice koje posjeduje oružje, (koje policija nije uspjela pronaći tokom pretresa). Pored toga, nadležnim institucijama je bilo poznato i prijavljeno nasilje počinioca prema supruzi i djeci i visoki rizik slučaja, kao i činjenica da je pomenuto lice osuđivano za nasilničko ponašanje, ali ipak nisu preduzele neophodne mjere za zaštitu oštećene, njene djece i njene porodice, niti su postupale po principu dužne pažnje kako to propisuje pravno obavezujuća Konvencija Savjeta Evrope za suzbijanje nasilja u porodici i nasilja nad ženama. "Službenice policije ne samo da nisu postupale sa neophodnom pažnjom i profesionalnošću, već su pasivnim odnosom prema ozbiljnim prijetnjama po živote žrtava propustili da spriječe tragičan ishod nasilja u kojem je smrtno stradao B.A, a umalo stradale O.DŽ, njena majka I.A. i dvoje maloljetne djece" navedeno je u krivičnoj prijavi. NVO koje su podnijele prijavu - "SOS Telefon za žene i djecu žrtve nasilja" Nikšić, "Centar za ženska prava" i "Sigurna ženska kuća", obije sa sjedištem u Podgorici, kroz podnošenje konkretnih krivičnih prijava su željele da zaustave lošu praksu u postupanju nadležnih institucija prilikom svih budućih prijava nasilja u porodici i nasilja nad ženama i doprinesu uspostavljanju sistema profesionalne odgovornosti koji do sada nije postojao u praksi, uprkos uspostavljenim zakonskim i institucionalnim mehanizmima.

Savjet se kod Vrhovnog državnog tužilaštva (VDT) interesovao za status navedenih krivičnih prijava. Ubrzo je iz VDT stigao detaljan odgovor kojim je Savjet obavješten da su predmeti u fazi izviđaja i da su zakazana prva saslušanja osumnjičenih policijskih službenica. Savjet je konstatovao da će nastaviti sa praćenjem ovog predmeta u slučaju pokretanja krivičnog postupka protiv navedenih policijskih službenika/ca u kontekstu njihovog blagovremenog udaljenja sa posla do okončanja postupka, saglasno propisima.

(16-6) Oduzimanje privatnog motornog vozila: Policija povrijedila prava građanina Ž.Š. iz Podgorice
Predmet br. 74-16

Građanin Ž.Š. iz Podgorice, obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom zbog, kako je navedeno, oduzimanja PMV marke „Reno Kango” reg. br. PG ***, od strane službenika Uprave policije CB Podgorica, 23.03.2016, o čemu je sačinjen zapisnik i izdata potvrda o privremeno oduzetom vozilu. Obzirom da mu je, kako je navedeno, PMV oduzeto kao savjesnom kupcu, 20.06.2016, dopisom se obatio Upravi policije CB Podgorica, sa zahtjevom da mu se pismenim putem dostavi obavještenje šta je sve preduzeto u cilju rješavanja ovoga slučaja. Dana 22. juna 2016. godine, dobio je odgovor po ovom zahtjevu sa kojim nije bio zadovoljan jer nije bio ubjedljiv. Inače, građanin Ž.Š. iz Podgorice, ovim povodom, Savjetu je dostavio na uvid obimnu dokumentaciju.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i obratio se Upravi policije da informiše o slučaju.

U odgovoru Uprave policije navedeno je da je po zahtjevu MUP-a, izvršena provjera u Interpolovoj bazi podataka za 302 vozila koja se po prvi put registruju u našoj zemlji i tom prilikom su utvrdili da se vozilo marke „Reno Kango”, broj šasije: VF1KCEDEF33851***, potražuje od strane BCB Interpola Rim. Daljim provjerama, posredstvom NCB Interpol Rim, kako je navodeno, vozilo marke „Reno Kango”, broj šasije: VF1KCEDEF33851***, reg. oznaka CV126**, je prijavljeno kao ukradeno dana 31. oktobra 2008, u stanici karabinjerske policije Torino, Barriera Milano, od strane C.G. (1983). Takođe, navedeno je da je provjerama utvrđeno da je vozilo registrovano u našoj zemlji na reg. Oznake PG FG***, na ime lica Ž.Š., i da su službenici CB Podgorica pronašli i privremeno oduzeli vozilo pomenuto vozilo Ž.Š. iz Podgorice, sa kojim je obavljen razgovor i u kojem je isti naveo da je vozilo kupio početkom 2015, na auto placu za prodaju polovnih vozila u Ul. Vojisavljevića, čiji je vlasnik D.R. Takođe, kako je navedeno, obavljen je razgovor sa licem D.R, koji je naveo da je vozilo uvezao iz Slovenije, da je kupljeno od lica po imenu Valentin, bez drugih podataka, a isti je vlasnik auto placa „Jen Avto”, koji se nalazi u Ljubljani na BTC (Biznis Trgovinski Centar).

Policija je informisala Savjet da je o ovom događaju obaviješten i nadležni ODT u Podgorici, koji je naložio da se izvrše sve provjere u vezi navedenog vozila, kao i da je od strane NCB Interpola Ljubljana dana 25.04.2016, njihova ovlašćena policijska jedinica ispitala direktora preduzeća D.O.O. V.J, koji je izjavio da je dana 14.04.2014, kupio vozilo od preduzeća reginni SPA, San Marino i da već nekoliko godina kupuje auta od tog preduzeća. Dana 03.05.2014, prodao je vozilo marke „Renault Kango”, broj šasije: VF1KCEDEF33851***, D.R. iz Crne Gore sa kojim je poslovno sarađivao. Prije nekoliko dana D.R. ga je pozvao i rekao mu da je vozilo prijavljeno kao ukradeno, nakon čega je pozvao direktora preduzeća u San Marinu i saznao da žena koja je dovela vozilo radi prodaje zaboravila da otkaze potragu za istim, kao i da će problem biti riješen o čemu će D.R. obavijestiti u pisanoj formi. Shodno navedenom od strane NCB Interpola Podgorica, poslat je zahtjev NCB Interpolu Rim da izvrše provjere i utvrde navode iz izjave lica V.J.

U odgovoru Uprave policije navedeno je i to da su od strane NCB Interpola Rim obaviješteni da imaju podatke da su od policijske stanice u Santarcangelo di Romagna informisani da se kompanija „Mediasystem”, koja je vlasnik vozila marke „Renault Kango”, preselila u San Marino, kao i da je telefonskim putem pokušano da se kontaktira vlasnik kompanije D.M., ali da nije bilo rezultata kao i da ne postoji drugi način da se stupi u kontakt sa navedenim vlasnikom. Isto tako provjerom u ASF bazi podataka utvrđeno je da je i dalje potraga za navedenim vozilom na snazi od strane NCB Interpola Rim.

Savjet je odgovor Uprave policije dostavio podnosiocu pritužbe na upoznavanje i izjašnjenje.

Podnosilac pritužbe, građanin Ž.Š. iz Podgorice, Savjetu je 10. januara 2017, dostavio izjašnjenje u pogledu informacija koje je Savjet pribavio od Uprave policije, i tim povodom ocijenio da ista sadrži određene netačnosti i da nije ubjedljiva. Naime, u odgovoru Uprave policije navedeno je da je provjerom obuhvaćeno 302 vozila koja se prvi put registruju u Crnoj Gori, što nije tačno jer je ovo PMV do sada već dva puta registrovano i da je sa istim putovao u Republiku Srbiju više puta, i da mu niko tada nije pravio bilo kakav problem. Takođe, naveo je i to da u KZ stoji da policija može privremeno oduzeti neko materijalno dobro ali ne duže od 6 mjeseci, a poslije tog roka isto se mora vratiti ili trajno oduzeti rješenjem sa obrazloženjem, kao i da je njegovo vozilo oduzeto prije deset mjeseci bez ikakvog uvida u taj potražni dokument i da ga niko ne obavještava oko preduzimanja bilo kakvih aktivnosti u vezi sa oduzimanjem vozila što ga dodatno zabrinjava i plaši jer shvata da policija ne radi u njegovu korist već u korist njegove štete i sumnja da je provjera bila ciljana. Zbog navedenog, kako je naveo, pokrenuo je i privatnu tužbu pred Osnovnim sudom u Podgorici protiv Države Crne Gore i Uprave policije MUP Crne Gore.

Na temelju raspoložive dokumentacione osnove Savjet za građansku kontrolu rada policije ocijenio je da je od strane službenika Uprave policije CB Podgorica, povrijeđeno pravo na štetu građanina Ž.Š. iz Podgorice, tj. da je njihovo postupanje bilo nezakonito i neprofesionalno. Naime, odredbom člana 263 stav 2 Zakona o krivičnom postupku propisano je: „Policija je dužna da privremeno oduzete predmete odmah vrati vlasniku ili držaocu, ako krivični postupak ne bude pokrenut, odnosno ako u roku od tri mjeseca ne podnese krivičnu prijavu državnom tužiocu”, što znači da kako policija nije podnijela prijavu u roku od tri mjeseca, od dana oduzimanja predmeta, tj. od 23. marta 2016. godine, i kako postupak nije pokrenut, to je trebalo postupiti u skladu sa zakonskim odredbama.

Savjet je podsjetio Upravu policije da su dužni da u postupku prve registracije vozila izvrše sve neophodne provjere i utvrde sve relevantne činjenice, kako građani zbog njihovog nepostupanja ne bi trpjeli štetu i u tom pravcu se preporučuje povećana profesionalna pažnja u pravcu poštovanja zakona i osnovanih interesa građana. Savjet insistira na proaktivnijem pristupu Uprave policije pri preduzimanju službenih radnji i skupa aktivnosti kod predmeta ove vrste. Naime, Savjetu nisu pružene informacije, koje su od ključnog značaja, šta je Uprava policije preduzela u pogledu povraćaja privatnog motornog vozila građaninu koji je u Italiji prijavio navodno otuđenje vozila. Savjet ne isključuje mogućnost, na osnovu raspoložive dokumentacije, a posebno podataka NCB Interpolu Ljubljana, da je posrijedi i lažno prijavljivanje neovlašćenog korištenja vozila a sve u cilju naplate osiguranja. Kroz policijsku saradnju, na takvu mogućnost, treba ukazati odgovarajućim autoritetima u Italiji na što ukazuje očigledan prestanak interesovanja prvobitnog vlasnika za predmetno vozilo. Konačno, Savjet je pozvao i građane na dodatnu pažnju prilikom kupovine polovnih motornih vozila i ugovorno osiguraju značajniji i efikasniji odnos i zaštitu njihovih interesa od strane fizičkih i pravnih lica koja im prodaju ista.

(16-7) Građanin Ž.Š. iz Podgorice prijavio govor mržnje na Internetu: Policija nije adekvatno reagovala
Predmet br. 67-16

Građanin Ž.Š. iz Podgorice podnio je, početkom novembra 2016, Centru bezbjednosti (CB) Podgorica prijavu zbog javnog promovisanja netrpeljivosti i govora mržnje prema jevrejskoj, romskoj i srbskoj zajednici. Građanin je prijavu podnio protiv građanke A.B.R. zbog javnog širenja rasne mržnje i nacionalne netrpeljivosti putem društvene mreže “Facebook” o čemu je priložio policiji odgovarajuću dokumentaciju. “Imenovana je javno pod punim identitetom, iako svjesna da djeluje u javnom prostoru,

iznijela nekoliko neprihvatljivih i neprimjerenih komentara na račun jevrejske, romske i srpske zajednice u Crnoj Gori” pa je takav “njen javni istup protivan ustavnim vrijednostima Crne Gore i direktno promovise povredu ravnopravnosti i netoleranciju koje predstavljaju najveće vrijednosti Crne Gore” stoji u prijavi građanina Ž.Š. Pojasnio je da je prijavljena politička aktivistkinja “čime njen javni istup i ispoljeni govor mržnje stvara dodatnu zabrinutost i strah”. Građanin je u prijavi naveo da ga je govor mržnje lično pogodio “zbog čega je osjetio strah i zabrinutost za svoj status, integritet i svoj život” zbog čega je osjetio i uznemirenost. Građanska kontrola policije je pozvana da prati postupanje policije povodom podnijete prijave.⁷

Od direktora Uprave policije i načelnika CB Podgorica Savjet je zatražio detaljnu informaciju o preduzetim radnjama i postupanju policijskih službenika u konkretnom slučaju.

Savjet je, zbog pažnje javnosti i brojnih reakcija na društvenim mrežama, ovom slučaju posvetio punu pažnju. U vezi sa tim Savjet je stupio, putem društvenih mreža, u komunikaciju sa više desetina građana koji su iskazali interesovanje za slučaj i postupanje, s tim u vezi, policije.

Savjet se kod Osnovnog državnog tužilaštva (ODT) u Podgorici interesovao da li je CB Podgorica konsultovao ODT povodom ove prijave i koje su konkretne radnje od strane ODT tim povodom preduzete.

Istim povodom, Savjetu su se, pritužbama, obratili i građanka B.J, NVO aktivistkinja, i R.C., izvršni direktor NVO “Likud Montenegro”, koja je punopravni član “World Zionist Organization” ukazujući da su i oni podnijeli prijavu i da od Savjeta traže da prati i ocijeni postupanje policije.

CB Podgorica je saopštio da su policijski službenici Stanice policije za javni red i mir (SP JRM) odmah postupili po prijavi. U prostorije CB Podgorica, 8. novembra 2016, pristupila je i A.R.B. i podnijela pisanu prijavu protiv NN lica zbog hakovanja njenog Facebook profila. Takođe je navela da je, s tim u vezi, NN lice postavilo na Internet njenu fotografiju na kojoj se nalazi zajedno sa Premijerom Crne Gore ispod koje je stajalo “Đukanović pozira sa elitom DPS koja bi da spali Srbe, Rome i Jevreje”. Dalje je navedeno da su postupajući po podnijetim prijavama dana 14. novembra 2016. službenici SP JRM putem telefona, upoznali ODT sa navodima prethodno podnijetih prijava, koji je nakon upoznavanja naložio da se sa sadržajem istih upozna Viša Državna Tužiteljka, kako je i učinjeno istog dana. Ona se izjasnila da u navedenom događaju nema elemenata bića krivičnog djela iz člana 370 Krivičnog Zakonika Crne Gore, izazivanje vjerske nacionalne rasne netrpeljivosti. U dogovoru sa ODT navedene prijave proslijeđene su Sektoru Kriminalističke policije, na dalje postupanje, i s tim u vezi od A.B.R. uzeta je na zapisnik izjava o obavještenju prikupljenom od građanke u kojoj je imenovana negirala navode prijava a potom je pristupila davanju daljih obavještenja. Postupajući inspektor dao je povratnu informaciju da je obavio razgovor sa A.B.R. kojom prilikom joj je objasnio da njen Facebook profil nije hakovan već da je NN lice neovlašćeno i bez njenog odobrenja i znanja isti zloupotrijebilo, montirao njene fotografije i postavio svoje komentare te da se radi o krivičnom djelu koje se goni po privatnoj tužbi i uputio je na privatnu parnicu. U zaključnici odgovora Uprave policije je navedeno da su u vezi obavljenih razgovora sa Osnovnim i Višim državnim tužiocem kao i o postupanju po navedenim prijavama sačinjene službene zabilješke, te da su dana 17. novembra 2016, postupajući po usmenom zahtjevu ODT formirani spisi predmeta službenom poštom proslijeđeni ODT na ocjenu i odlučivanje.

⁷ Građanin Ž.Š. je u prilogu dostavio i tzv. print screen facebook profila građanke A.B.R. gdje se vidi njena prepiska sa drugom osobom gdje navodi sljedeće: A.B.R.: „...tamo vam je postojbina stoko...”. Druga osoba: „...ti si stvarno kraljica”. A.B.R.: „...jesam ali nekrunisana. Pa se čudiš što je Hitler palio Srbe, Gabelje i Jevreje. Pa to je bio genije bre...”;

Savjet se kod načelnika CB Podgorica interesovao da li su povodom konkretnih prijava policijski službenici podnijeli zahtjev za vođenje prekršajnog postupka posebno imajući u vidu kako je policija uobičajeno postupala pri prijavama govora mržnje i najave nasilja prema LGBT osobama. Uprava policije, načelnik Centra bezbjednosti Podgorica, na traženje Savjeta u vezi sa postupanjem policijskih službenika povodom pismene prijave koju je preko arhive CB Podgorica podnio građanin Ž.Š. protiv A.B.R. zbog javnog širenja rasne mržnje i nacionalne netrpeljivosti putem društvene mreže "Facebook", obavijestio je da su službenici policije po prijavi odmah postupili i da su nakon prikupljenih obavještenja, spise predmeta službenom poštom prosljedili Državnom tužiocu I.M. na ocjenu i odlučivanje. U dopisu je takođe naveo da će službenici policije u zavisnosti od izjašnjenja tužioca preduzeti sve službene mjere i radnje. uključujući i podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka protiv lica koja su iznijela sporne komentare na društvenoj mreži „Facebook” ukoliko se za navedno steknu uslovi.

Državni tužilac u ODT Podgorica, I.M, 16.02.2017, je obavijestio Savjet da je formiran predmet i da će tužilaštvo preduzeti radnje u cilju utvrđivanja bitnih elemenata bića krivičnog djela za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti, a o ishodu će Savjet blagovremeno obavijestiti. Savjet do zaključenja rada na predmetu nije dobio odgovor od ODT- a ili CB Podgorica.⁸

Savjet je, na sjednici od 2.6.2017, konstatovao da je Uprava policije odnosno CB Podgorica, blagovremeno i profesionalno postupila po prijavi građanina Ž.Š. zbog slučaja javnog promovisanja netrpeljivosti i govora mržnje prema srbskoj, romskoj i jevrejskoj zajednici. Uprava policija – Centar bezbjednosti Podgorica, spisak predmeta je službenom poštom dostavila ODT na dalju ocjenu i odlučivanje.

Savjet je ocijenio da su, u konkretnom slučaju, nezavisno od eventualnog kasnijeg izjašnjenja Državnog tužioca, policijski službenici CB Podgorica morali podnijeti zahtijev za vođenje prekršajnog postupka povodom predmetnog slučaja a imajući u vidu pređašnje postupanje i iskustvo Uprave policije.

Zato se Savjet, oktobra 2017, kod načelnika CB ponovo interesao da li je policija u konkretnom slučaju cijnila prekršaj.

Načelnik CB Podgorica, 27.10.2017, je naveo da su službenici CB Podgorica, nakon formiranja spisa predmeta povodom prijave građanina Ž.Š, iste prosljedili ODT u Podgorici, I.M, po njegovom zahtjevu, na ocjenu i dalje odlučivanje te da su sve mjere i radnje koje mogu biti preduzete u konkretnom slučaju u nadležnosti Tužilaštva.

Savjet se, na sjednici, od 1.11.2017, u Skupštini Crne Gore, upoznao sa odgovorom načelnika CB Podgorica i tim povodom izdao negativnu ocjenu povodom činjenice da službenici CB Podgorica nisu u zakonskom roku cijnili postojanje prekršaja a na što je blagovremeno ukazala građanska kontrola policije.

Uzimajući u obzir nadležnosti Uprave policije i praksu CB Podgorica, koja je od strane ovog Savjeta više puta pohvaljena i podržana, Savjet za građansku kontrolu rada policije konstatuje da su službenici CB Podgorica u konkretnom slučaju postupali drugačije u odnosu na raniju praksu s obzirom da nisu postajale bilo kakve smetnje i ograničenja da se blagovremeno podnose zahtjev za vođenje prekršajnog postupka.

Takvo postupanje odnosno nepreduzimanje tih radnji dopirnosu širenju i snaženju uvjerenja da u određenim situacijama, kao u konkretnom slučaju, policijski službenici selektivno primjenjuju zakon te politički pristrasno i diskriminatorno primjenjuju svoja ovlašćenja.

Takvo postupanje policije ne samo što je na štetu zajednice iz koje dolazi podnosilac pritužbe već je pogubno za povjerenje i kredibilitet policije kako u toj zajednici tako i u društvu u cjelini.

⁸ Savjet se i krajem juna 2017. interesovao u ODT Podgorica o statusu ovog predmeta.

Iz MUP Crne Gore i Uprave policije nije pružen odgovor u vezi nalaza i ocjena građanske kontrole policije.

**(16-8)Pritužba građanke P.P. povodom pozivanja zbog statusa na mreži "Facebook":
Utvrđen propust i izdata preporuka Upravi policije
Predmet br. 68-16**

Nevladina organizacija (NVO) "Akcija za ljudska prava" (HRA) podnijela je pritužbu Savjetu za građansku kontrolu rada policije povodom postupanja policijskih službenika prema građanki P.P.

Naime, građanka P.P. obratila se ovoj NVO pitanjem da li su službenici Uprave policije prema njoj postupili u skladu sa pravilima službe prilikom informativnog razgovora, na koji je bila pozvana 17.10.2016, a u vezi sa statusom koji je objavila na svojoj Facebook stranici. Građanka je ovoj NVO ispričala sledeće (prenosimo integralni iskaz):

"Dana 17.10.2016, oko podne, telefonom sam pozvana na informativni razgovor u Centru bezbjednosti Podgorica. Na pitanje sa kim razgovaram rečeno mi je sa „službenikom iz Tužilaštva“ i da je potrebno da dođem na informativni razgovor u Policiju zbog sumnje da ugrožavam ustavni poredak. Nisam obavještena o tome da imam pravo da na razgovor povedem i advokata. Odazvala sam se pozivu istog dana i u Policiju došla u 18 sati. Zgradu Policije sam napustila malo nakon 21:00h, na lični zahtjev, inače je razgovor po želji službenika Policije koji su sa mnom razgovarali mogao i duže da traje. Dakle, u Policiji sam provela puna tri sata. Nakon isteka trećeg sata sam ustala i rekla da je sada vrijeme da idem kući, da ne želim više da odgovaram na stalno ista pitanja. Pozvana sam zbog statusa na Facebook-u koji sam objavila 16. Oktobra 2016. u popodnevnim časovima, a koji je u suštini pozivao moje prijatelje na Facebook- u na proteste zbog toga što je u sred izbornog dana proglašen državni udar. Službenici su me obavijestili da sam pozvana zbog provjeravanja da li je to, zapravo, napad na ustavno uređenje. Pitali su me da li me za taj status platila neka politička stranka, CIA ili neko treći i 'kako živim' kad znaju da od juna više nisam zaposlena. Tu sam zastala i kazala im da je moja lična stvar kako i od čega živim i da o tome ne želim da razgovaram, na šta je jedan od službenika rekao da na ovo moram da odgovorim jer postoji sumnja da dobijam pare od političkih i drugih organizacija. Najviše me uznemirilo to što su znali ime sportskog trenera moje ćerke i da se ona u tom trenutku nalazila na treningu, posle koga sam rekla da moram da je pokupim. Na kraju su me zamolili da potpišem zapisnik, na šta sam odgovorila da ću potpisati ako mi daju kopiju tog zapisnika. Rekli su mi da kopiju ne mogu i neću dobiti pa sam odbila da potpišem. Tražila sam i da mi saopšte imena službenika Policije koji su me ispitivali. Međutim, nisam dobila ni jednu ni drugu informaciju. Službenik mi je preteći rekao: "Možemo mi da vas zadržimo i preko noći", na šta sam ja onda odgovorila da onda tražim da pozovem advokata i američku ambasadu, jer imam državljanstvo SAD. Onda su me pustili da idem. Posle svega, smatram da razlog razgovora nije bio samo prikupljanje informacija već i neka vrsta zastrašivanja insistiranjem na pitanjima za koga to radim, komentarisanjem mog privatnog života itd. Napominjem da sam sa dva službenika Policije razgovarala u prostoriji sa 3 radna mjesta na 1. spratu, sa mnom je razgovarao mlađi službenik, a razgovoru je prisustvovao i jedan stariji, koji je sve vrijeme ćutao" navedeno je u pritužbi.

HRA je pozvala Savjet, da shodno svemu navedenom, uzme u obzir razmatranje ove pritužbe, posebno imajući u vidu da, prema tvrdnjama građanke P.P. službenici CB Podgorica nisu postupili u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku, članom 259 Zakonika o krivičnom postupku (ZKP) "Prikupljanje obavještenja od građana". U tom članu je jasno definisano da se „...u pozivu mora naznačiti razlog pozivanja i da građanin ima pravo da u prostorije Policije dođe zajedno sa advokatom (stav 1)", i da će se „...službena zabilješka

ili zapisnik o datom obavještenju pročitati licu koje je obavještenje dalo... Kopija službene zabilješke ili zapisnika o datom obavještenju izdaće se građaninu, ako to zahtijeva (stav 5)." Gospođa P.P. kaže da nije obavještena o pravu da na razgovor dođe sa advokatom, kao i da joj na njen izričit zahtjev nije data kopija zapisnika, niti joj je rečeno i ko su osobe s kojima je razgovarala, navedeno je u pritužbi HRA. Takođe, u stavu 2 tog člana stoji da "(2) Prikupljanje obavještenja od strane policije od istog lica može trajati onoliko koliko je neophodno da se dobije potrebno obavještenje, a najduže šest sati", pa smatramo da je potrebno ispitati i da li je zaista bilo neophodno da građanka P.P. u policiji provede puna tri časa da bi odgovorila na nekoliko pitanja. Takođe, imajući u vidu da je građanki P.P. predloženo da Policija zna da njena djeca treniraju džudo i ko su im treneri HRA jer pozvala Savjet da ispita kako je Policija došla do ovih informacija, da li to znači da je građanka P.P. i njena djeca na nekim mjerama nadzora? Imajući u vidu da je zabranjeno prikupljanje obavještenja od građana shodno čl. 259 ZKP uz bilo kakav vid prinude, obmane ili iscrpljivanje, smatramo da je neophodno da se od Uprave policije dobije odgovor na to pitanje i da se ukupno ponašanje njenih službenika tokom informativnog razgovora ispita navodi se na kraju pritužbe NVO HRA koju je potpisala izvršna direktorka mr Tea Gorjanc Prelević.

Savjet je pritužbu uzeo u rad i kod Osnovnog državnog tužilaštva (ODT) u Podgorici se interesovao da li su policijski službenici u konkretnom slučaju postupali po nalogu ODT u Podgorici i da li je službenik ODT u Podgorici kontaktirao navedenog dana imenovanu građanku. Načelnik CB Podgorica je pozvan da Savjet za građansku kontrolu policije detaljno informiše o svim radnjama i kompletnoj primjeni policijskih ovlašćenja ovlašćenih policijskih službenika kritičnog dana prema imenovanoj građanki kao i da se izjasne o navodima iz pritužbe. Savjet je zatražio i kopiju zapisnika o obavještenju prikupljenom od građanke P.P.

Načelnik CB Podgorica obavijestio je 24.11.2016, da je zahtjev građanske kontrole policije povodom pritužbe na rad policijskih službenika dostavio na dalje postupanje Odsjeku za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije - Sektor kriminalističke policije, jer je slučaj u njihovoj nadležnosti.

CB Podgorica kasnije je proslijedio odgovor pomoćnika direktora Uprave policije - rukovodioca Sektora kriminalističke policije kojim je informisao da su službenici Odsjeka za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije operativnim putem došli do saznanja da je 17.10.2016. na "Facebook" profilu P.P. postavljen ovaj komentar: "Šta je opozicijo???? Priznajete izbore? Niste hteli bojkot, niste hteli svi zajedno, znate šta se desilo, i kako. Ćutite i dajte legitimitet, priznajete, I sad nećete na ulice. Sve pogrešno. Sad odgovornost - ostavke ili ulica. Dosta više borbe u bijelim rukavicama i izbegavanje konflikata. Ništa ovde nije bilo ni fer ni slobodno. Samo nemiri mogu promijeniti stvari. Prestanite maći diktatora civilizovano. Hoćemo li sad ćutati i trpiti prestolonaslednika? Sramota. Hajdemo ljudi, pa i bez lidera i partija. Na ulice u 7 večeras. Evo žena vas poziva, ne partija. Svi". U vezi sa iznijetim, rukovodilac Sektora kriminalističke policije je istakao da su postojali osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo iz člana 362 Protivpravno rušenje ustavnog poretka te da je o navedenim prikupljenim saznanjima odmah upoznat nadležni tužilac Višeg državnog tužilaštva u Podgorici T.B. koja je naložila da se od P.P. prikupe neophodna obavještenja na navedene okolnosti.

Građanka P.P. je telefonskim putem kontaktirana, kojom prilikom joj se službenik Odsjeka za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije uredno predstavio punim imenom i prezimenom i zvanjem u Upravi policije i ujedno joj saopštio da poziva po Zahtjevu zamjenika Višeg državnog tužilaštva iz Podgorice kako bi, ako može, imenovana došla u Stanicu policije u cilju uzimanja Zapisnika u svojstvu građanina, što ona nije mogla jer se u tom trenutku nalazila na brdu Gorica, nego je zahtijevala da, kada završi obaveze, dođe u Stanicu policije u 18 sati. Građanka P.P. je pitala da li je uhapšena, da li da dođe sa svojim advokatom, na šta joj je rečeno da nije uhapšena, da je neophodno da dođe u

prostorije CB Podgorica kako bi u dala izjavu za Zapisnik u svojstvu građanina te da je njeno zakonsko pravo da dovede advokata ukoliko to želi. U precizirano vrijeme u prostorije CB Podgorica je pristupila P.P, od koje je uzet detaljan zapisnik na svaki dio njenog objavljenog komentara a koji nikako nije mogao trajati kraće od 150 minuta, zbog kompleksnosti i dužine izjave. Nakon završenog i otkucanog zapisnika i potpisivanja istog od strane policijskih službenika, građanka P.P, prema navodima policije, nije željela da potpiše zapisnik, jer ju je telefonskim putem tako instruisao njen advokat B.M, a na upit policijskih službenika da li je u Zapisnik unijeto nešto što nije htjela da kaže, P.P. je rekla da su u Zapisniku sve njene riječi ali da neće da potpiše, jer ga takođe nije potpisala kada je dala izjavu u predmetu "Ramada". O novonastalim okolnostima, odmah je upoznat VDT koja je naložila da se u Zapisniku konstatuje odbijanje potpisivanja i da se o navedenom događaju napravi službena zabilješka tuda nisu u obavezi stranci dati Zapisnik koji nije željela da potpiše, kako je i učinjeno, navodi se u odgovoru dostavljenom Savjetu. Sva prikupljena dokumentacija dostavljena je VDT na ocjenu i mišljenje te davanje instrukcija za dalji rad. Vezano za navode P.P. da službenici Uprave policije prate njenu djecu i nju, je navedeno da je P.P. u razgovoru sama spomenula da joj se djeca bave sportom i da su se u trenutku davanje njene izjave nalazila na treningu u džudo klubu, te da o navedenom praćenju od strane službenika ovog Odsjeka nema ni govora. Policija je obavijestila da predmetni Zapisnik u svojstvu građanina nisu u mogućnosti dostaviti Savjetu iz razloga što je, na dalju nadležnost, proslijeđen nadležnom tužiocu.

Odgovor Uprave policije Savjet je dostavio HRA na upoznavanje sa sadržinom i izjašnjenje.

Rukovodilac ODT, na zamolnicu Savjeta, u kontekstu pitanja da li su policijski službenici CB Podgorica, po nalogu državnog tužioca ovog tužilaštva, pozvali, 17.10.2016, građanku P.P. radi prikupljanja određenih obavještenja, je obavijestila da je obavila razgovor sa svim državnim tužiocima i da su rekli da oni nisu dali takav nalog policiji. Navedeni odgovor ODT Savjet je takođe proslijedio podnositeljki pritužbe izvršnoj direktorici nevladine organizacije "Akcijska grupa za ljudska prava".⁹

Na temelju predmetne dokumentacije i rasprave koja je uslijedila i intenzivne komunikacije sa podnosiocima pritužbe, tužilaštvom i Upravom policije, Savjet je konstatovao da građanki P.P., i pored njenog insistiranja, nije uručen primjerak Zapisnika o obavještenju prikupljenom od građanina.¹⁰ Savjet je zato izdao preporuku Upravi policije, uzimajući u obzir ovaj propust, da unaprijedi postojeću praksu i svim građanima kama koji to zahtijevaju izda kopiju Zapisnika bez obzira da li su isti potpisali ili ne.

Povodom izdate preporuke MUP Crne Gore nije pružilo odgovarajući odgovor.¹¹ Umjesto jasne informacije o prihvatanju ili odbijanju izdate preporuke za unaprijeđenje postojeće prakse iz Uprave policije su samo podsjetili na činjenice poznate iz same preporuke. Na osnovu iznijetog Savjet je konstatovao da MUP Crne Gore odnosno Uprava policije nije još postupila po preporuci građanske kontrole policije.

(16-9)Pritužba građanina Ž.D. iz Nikšića: Službenici policije na Žabljaku su profesionalno primjenjivali svoja ovlaštenja

Predmet: 71-16

⁹ Slučaj građanke P.P. predstavljen je i u knjizi "Odgovornost i integritet: Pregled građanskog nadzora policije u Crnoj Gori", strana 141, autori A.S.Zeković i Z.Bačović, Savjet za građansku kontrolu rada policije, Podgorica, 2017; http://kontrolapolicije.me/sites/default/files/library/files/savjeti_knjiga.pdf

¹⁰ Zaključak i preporuka Savjeta sa 11. sjednice od 2. juna 2017. broj 68/13-16.

¹¹ Dopis MUP 03 Broj: 050/17-68607/1 od 03.11.2017; Dokumentacija Savjeta

Ministar unutrašnjih poslova dostavio je na dalji postupak predmet građanina Ž.D. iz Nikšića dostavljajući kopiju predmeta spisa Unutrašnje kontrole policije. U konkretnom slučaju ODT Pljevlja se izjasnilo da nije našlo da u bilo čijoj radnji postoji osnovana sumnja da je počinjeno krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti. Ovo je prvi slučaj da Ministar unutrašnjih poslova inicira postupak kod građanske kontrole policije.

U dopisu se navodi da je Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije sprovelo postupak provjera po pritužbi Ž.D. iz Nikšića, u kojoj se žalio na postupanje policijskih službenika Stanice policije (SP) Odjeljenja bezbjednosti (OB) Žabljak, 23. avgusta 2016, kada je, kako je naveo, nasilno priveden u stanicu policije kojom prilikom su mu, kao osobi ionako narušenog zdravlja, od strane policijskih službenika nanijete tjelesne povrede u vidu frakture dva rebra i hematoma na potiljku ispod desnog oka. Na osnovu činjenica i okolnosti utvrđenih u postupku provjere navoda iz predmetne pritužbe i na osnovu uvida u spise predmetnog slučaja, rukovodilac Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije je ocijenio da u postupku unutrašnje kontrole nijesu utvrđeni dokazi kojima bi se potvrdili navodi podnosioca pritužbe o nezakonitom postupanju policijskih službenika i prekoračenju ovlašćenjau iznietom slučaju, uslijed čega je konstatovao da nema elemenata za utvrđivanje disciplinske odgovornosti policijskih službenika koji su u predmetnom slučaju preduzimali službene mjere i radnje. U dopisu Unutrašnje kontrole dalje je navedeno da, u postupku provjere načina postupanja policijskih službenika OB Žabljak povodom prijave V.Č. iz Žabljaka, koja je, 23.08.2016, oko 19,10 sati, obavijestila Dežurnu službu da je u njenoj porodičnoj kući u Žabljaku, fizički napao izvjesni Ž.D. koji se nalazi u vidno pijanom stanju, utvrđeno je da su po naznačenom osnovu na lice mjesta upućeni policijski službenici OB Žabljak M.Š. i R.S. koji su od podnositeljke prijave na licu mjesta prikupili potrebna obavještenja o događaju, na osnovu kojih su utvrdili da je Ž.D. prvo grubo vrijeđao J.Č, majku podnositeljke prijave, a potom V.Č. udario nogom u predjelu grudnog koša. Shodno naznačenom, pored postojanja nespornog pravnog osnova za postupanje policijskih službenika u konkretnom slučaju (prijava građanke V.Č. zbog vrijeđanja i napada od strane Ž.D. u njenoj porodičnoj kući koja ima namjenu ugostiteljskog smještajnog objekta), kontrolom je utvrđeno da su policijski službenici OB Žabljak imali zakonsko utemeljenje za dalje preduzimanje radnji prema Ž.D, koji se ogлуšio o izdato naređenje policijskih službenika da mirno napusti objekat i koji je nastavio sa vršenjem prekršaja javnog reda i mira na način što je vrijeđao i omalovažavao službena lica u vršenju službene radnje, koji su po tom osnovu zahtijevali (uhvativši ga za ruku i izvodeći ga iz kuće) da pođe sa njima radi daljeg postupanja povodom izvršenog prekršaja, da bi se, nakon Ž.D. pružanja aktivnog otpora i udaranja nogom u štop svjetlo na službenom policijskom vozilu koje je tom prilikom slomio, stekli uslovi za primjenu fizičke snage i sredstava za vezivanje, kao najblažih sredstava prinude, prema imenovanom. U postupku unutrašnje kontrole nijesu se mogli potvrditi navodi Ž.D. da su policijski službenici OB Žabljak prekoračili službena ovlašćenja načinom postupanja prema njemu, da su mu prilikom privođenja nanijeli teške tjelesne povrede opasne po život (polomljeno šesto i sedmo rebro i nanijeti hematomi u potiljačnom dijelu glave i ispod desnog oka) i da su prikrivali njegovu medicinsku dokumentaciju. Naime, imajući u vidu činjenice da su imenovani policijski službenici OB Žabljak i građanka V.Č. u datim izjavama na identičan način naveli da je Ž.D. u trenutku intervencije policijskih službenika ispod desnog oka već imao manju posjekotinu, odnosno modricu i da je bio u vidno alkoholisanom stanju, da je ove navode u izjavi datoj u postupku unutrašnje kontrole potvrdio ljekar Doma zdravlja Žabljak Dr M.T. (koji je naglasio da je izvršio pregled Ž.D. i konstatovao da, osim rasjekotine sa krastom ispod desnog oka koja nije mogla nastati tog dana jer nije bila svježija (niti mu se oko toga žalio), isti nije imao drugih vidnih povreda po tijelu i da, na osnovu izvršenog pregleda RTG snimka nije uočio prelom rebara, uz isticanje da je Ž.D. bio u vidno alkoholisanom stanju), te da su u izjavama datim u postupku unutrašnje kontrole policijski službenici S.B. i M.B. naveli da je Ž.D, nakon što je doveden iz Doma

zdravlja u Žabljaku, u njihovom prisustvu bacio RTG snimak na pod Dežurne službe, (nakon čega je M.B. isti podigao i priložio spisima predmeta u svojoj arhivi, gdje se nalazi i danas), rukovodilac Unutrašnje kontrole policije je ocijenio da u postupku provjera predmetne pritužbe nijesu utvrđeni dokazi koji bi ukazivali na osnovanost navoda podnosioca pritužbe. Dalje je navedeno i da je, imajući u vidu sadržinu iznijetih optužbi podnosioca pritužbe tj. njegove tvrdnje da su mu policijski službenici OB Žabljak postupanjem u predmetnom slučaju nanijeli teške tjelesne povrede, Izvještaj o izvršenim provjerama pritužbe dostavljen Osnovnom državnim tužilaštvu u Pljevljima, na konačnu ocjenu i odlučivanje da li u radnjama i postupanju policijskih službenika OB Žabljak M.Š. i R.S. ima elementa krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti.

U postupku pribavljanja relevantne dokumentacije o slučaju Savjet se obratio Domu zdravlja Žabljak u cilju kompletiranja nedostajuće medicinske dokumentacije koja prati slučaj i to RTG snimak, izvještaj sa pregleda građanina Ž.D. i za slučaj da je u posjedu i RTG snimak grudnog koša. Savjet je i od građanina Ž.D. zatražio RTG filmove iz DZ Žabljak kao i RTG filmove iz OB Nikšić, kao i izvještaj ljekara.

Građanin Ž.D. u odgovoru dostavljenom Savjetu je obavijestio da je u priloženoj korespondenciji sa službenikom unutrašnje kontrole iz Hitne pomoći Žabljak dobio ručno pisanu kopiju dijagnoze dr M.T. koja više liči na optužnicu nego na nužni opis stvarnog stanja, što se da zaključiti, naveo je, iz rukom pisanih podataka kao krajem 19. vijeka, nego na zvanični dokument te da u prilog tome govori da je izvještaj ručno pisan na kompjuterskom obrascu, a u korist prikrivanja krivičnog djela-nanošenje teških tjelesnih povreda od strane Policije u Žabljaku a sa obzirom na njegovo hronično zdrastveno stanje, kao i na udruživanje službenika policije i Ministarstva zdravlja da se prikrije zločin protiv čovječnosti. Medicinsku originalnu dokumentaciju i RTG snimke i njihov opis, urađene u Bolnici Žabljak su mu oduzeli službenici policije u Žabljaku kojima je dr M.T. predao a oni odbili da mu ih predaju uz obrazloženje da je to službena dokumentacija i da ih ne mogu dobiti, gdje im se i gubi trag osim ako su uradili falsifikate a dostaviće i kopiju maila službenika unutrašnje kontrole, naveo je Ž.D. On je dalje naveo i da ovo nije prvi slučaj teških povreda od policije, da posjeduje još 4 otpusne bolničke liste za zadnjih 10 godina sa lomom nosne kosti, kidanjem tetive do malog prsta i još ko zna koliko hematoma. Istakao je da vjeruje da će Savjet na ovom slučaju dokazati svoju nesumljivu profesionalnost, te da je u posjedu i par oslobađajućih presuda, dočim i pored više tortura u njegovom slučaju, neke i sa tjelesnim povredama nimalo bezazlenim, napad vise puta na javnim mjestima od NN lica kao i dobro poznatih službenika uz napomenu da nijedna i nikada nije procesuirana. Građanin je zaključio da su razlozi napada na njega motivisani vjerovatno, ne u ovom slučaju, ali u drugim njegovim umjetničko slobodoumnijim opisom stvarnosti i društva.¹²

Građanin Ž.D. u kontekstu nedostajuće medicinske dokumentacije Hitne službe Žabljak, kako i u prethodnom obraćanju, je obavijestio da je jedan od svjedoka u prekršajnom postupku koji se vodi protiv njega, na suđenju, izjavio da je dokumentacija kod policije i s tim u vezi uputio Savjet da istu zatraži od Uprave policije Žabljak, kao i kopiju zapisnika o oduzetim i vraćenim predmetima gdje nije navedena stavka medicinska dokumentacija. Podnosilac pritužbe je, ovom prilikom, u kontekstu istinitosti iskaza dr M.T. ukazao na podatak u izjavi datoj pravniku u Ministarstva zdravlja da se Ž.D. kritičnom prilikom, žalio na bol u desnoj strani grudi umjesto na lijevoj, koju činjenicu potvrđuje medicinska dokumentacija iz Nikšića i snimci koji je potkrijepljuju.

¹² Građanin Ž.D. na ponovno traženje Savjeta da dostavi RTG filmove iz Doma zdravlja Žabljak i OB Nikšić, kao i izvještaj ljekara dr M.T. iz DZ Žabljak, priložio ovu dokumentaciju: RTG snimke Medicinskog centra Nikšić; Izvještaj ljekara jedinice za HZMP dr M.T.; Izvještaj ljekara specijaliste JZU Opšte bolnice Nikšić, Radiološka dijagnostika; Izvještaj ljekara specijaliste JZU Opšte bolnice Nikšić, Urgentna medicinska pomoć, Prijemna ambulanta hirurškog odjeljenja.; Izvještaj ljekara specijaliste JZU Opšte bolnice Nikšić, Prijemna ambulanta internog odjeljenja i Dopis Ministarstva zdravlja.

U nastavku obrade predmeta, Savjet je od Uprave policije zatražio RTG filmove, kopiju izvještaja ljekara specijaliste iz Doma zdravlja Žabljak kao i kopije zapisnika o oduzetim i vraćeni stvarima kod OB Žabljak. Nakon urgencije Savjeta, Uprava policije je dostavila: Izvještaj ljekara specijaliste za HMP; Zapisnik o zadržavanju lica lišenog slobode i Službenu zabilješku ovlaštenog policijskog službenika i obavjestila da nisu u posjedu RTG filмова.

Upućen je dopis građaninu Ž.D. radi pribavljanja relevantne medicinske dokumentacije iz OB Nikšić i DZ odnosno SHMP Žabljak. Dokumentacija iz OB Nikšić je zatražena i dostavljena gdje radiolog dr S.G. navodi prelome VI i VII rebra lijeve polovine grudnog koša. Takođe, dostavljeni su i izvještaji Dr D.V, hirurga i Dr D.V.A, interniste. Svi navedeni izvještaji iz OB Nikšić su od 25.08.2016.

Na osnovu dostavljene dokumentacije, uz podsjećanje da je Savjet intenzivno tražio dopunu dokumentacije, konstatovano je da ovo tijelo nije moglo ocijeniti primjenu policijskih ovlaštena u konkretnom slučaju.

(16-10) Pritužba građanina M.A. iz Budve na postupanje saobraćajnih policajaca Predmet br. 75-16

Nevladina organizacija (NVO) "Građanska alijansa" prosljedila je Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbu građanina M.A. iz Budve koji je ukazao na događaj od 4. decembra 2016. godine kada je iz stana u kojem živi krenuo do obližnje apoteke kako bi kupio lijekove za kćerku kada ga je pri povratku kući zaustavila saobraćajna patrola. Ovom prilikom, kako je naveo zaustavio ga je policijski službenik M.K., kojeg poznaje i sa kojim je više puta radio na obezbjeđenju štićenih ličnosti koje često borave u hotelu "Splendid" gdje on radi. Naveo je i da je saobraćajna patrola svakodnevno stacionirana u blizini vile Lux, da pored njih prolazi i po više puta dnevno jer već godinama stanuje u Babinom Dolu. Ovom prilikom, policijski službenik od njega je tražio dokumenta na uvid i pitao da li je pio na šta je M.A. odgovorio da nije i da ne konzumira alkohol, nakon čega se policajac udaljio prema službenom vozilu i posije nekih minut ga pozvao da dođe do vozila u kojem je sjedio drugi policijski službenik, kako bi duvao u alkometar. Građanin ističe da je ovom prilikom bio zbunjen i u šoku iz razloga što je neposredno prije toga objasnio da ne konzumira alkohol, da ga kod kuće čeka prehladna kćerka a podsjetio ga je i na poznanstvo. Policijski službenik je ponovio naredbu da se podvrgne alкотestu.

Podosilac pritužbe je naglasio da ga je bila sramota da „duva“ na ulici kako od komšija tako i od prolaznika, te da se osjećao bezvrijedno i nemoćno i da je rekao da to ne može uraditi kako je rečeno. Sjetio se, kako je naveo, alкотesta preko vađenja krvi i policajcu predložio da sa njim pođe u "Dom zdravlja" a ovaj je rekao da odmah sjedne u auto, nakon čega mu je odobrio da pođe do kuće, ostavi kupljeno u apoteci za kćerku i da se vrati. Policija ga je, kako je naveo, potom povela u "Dom zdravlja" gdje je medicinskim radnicima naloženo vađenje krvi, i taman kada je medicinska sestra krenula sa vađenjem, policijski službenik M.K. je isto obustavio rekavši da nije potrebno i da će ga odmah povesti u Stanicu policije, u vezi sa čim je podnosilac pritužbe iskazao sumnju da je sugerisano putem telefona. Na putu do Stanice policije, građanin M.A. se kod policijskog službenika interesovao o čemu se radi i dobio je odgovor da je pravica iz MUP-a rekla da on ne treba da vadi krv što ga je zbunilo i nije znao šta da misli.

U Stanici policije je saznao da će biti zadržan do jutra te da će ga onda sprovesti u Sud a tokom sastavljanja zapisnika u kancelariji se pojavio, kako su mu predstavili, načelnik Centra bezbjednosti (CB) Budva koji se interesovao o događaju i obavijestio ga da se kritičnom prilikom morao podvrgnuti alкотestu a na pitanje zašto je poveden na vađenje krvi načelnik je, kako je navedeno u pritužbi, prećutao. Tada je tražio da duva u

alkometar ali policijski službenici su se oglašili o njegov zahtjev. Građanin M.A. u obraćanju je istakao da u zapisniku nije navedeno da je poveden na vađenje krvi i da se policijski službenik s timu vezi predomislio nakon sugestije i da njegova primjedba iznijeta s tim u vezi nije unijeta u zapisnik.

Nakon navedenog, građanin M.A. je sproveden u prostoriju za zadržavanje gdje je bio do osam časova ujutro kada ga je Interventna jedinica sprovele kod sudije za prekršaj. U prilogu pritužbe Savjetu je dostavljena kopija Rješenja PP.br.20**/16, od 5.12.2016, Suda za prekršaje u Budvi kojim je okrivljeni M.A. oglašen krivim što je dana 4. decembra 2016. godine u 20,10 sati na Jadranskom putu u blizini vile „Lux“ u Budvi upravljao motociklom marke “Renault Megan” reg oznaka CTAN***, i prilikom kontrole od strane policijskih službenika CB Budva M.K. i D.B. odbio da se podvrgne ispitivanju pomoću alkometra radi provjere prisustva alkohola u organizmu, čime je učinio prekršaj iz člana 318 st.1.t.10 u vezi sa čl.291 Zakona bezbjednosti saobraćaja na putevima. S tim u vezi, građanin je kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 200 eura.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i obratio se Upravi policije - načelniku CB Budva da pruži odgovore na sljedeća pitanja: (1) Da li je građaninu omogućeno da sjedne u patrolno vozilo kako bi na manje upadljiv način bilo izvršeno alko testiranje?; (2) Da li omogućeno građaninu da privatno motorno vozilo vrati kući i vrati se pješke do mjesta na kojem je bila locirana saobraćajna patrola? (3) Da li građanin odveden u JZU Dom zdravlja Budva da se izvrši testiranje konzumiranja alkohola putem vađenja krvi i iz kojih razloga to nije urađeno?

Savjet je i od podnosioca pritužbe zatražio da obraćanje dopunim ovim informacijama: (1) Da li mu je ovlašćeni policijski službenik omogućio da sjedne u patrolno vozilo kako bi na manje upadljiv način bilo izvršeno alko testiranje? (2) Izjavama svjedoka koji potvrđuju da mu je policijski službenik omogućio da privatno motorno vozilo vrati kući i vrati se, pješice, do mjesta na kojem je bila locirana saobraćajna patrola? (3) Da li mu je, pošto je započeta primjena policijskih ovlašćenja, dozvoljeno da završi privatne obaveze a koje je opisao u pritužbi.

Građanin M.A. je informisao Savjet da mu, kritičnom prilikom, ovlašćeni policijski službenik nije omogućio da sjedne u patrolno vozilo i tako na manje upadljiv način izvrši alko testiranje, i da je njegova supruga svjedok da je do kuće došao privatnim motornim vozilom a od kuće se vratio pješke do mjesta gdje je bila locirana saobraćajna patrola i završio privatne obaveze iznijete u pritužbi, koje navode je potvrdio i policijski službenik pred sudijom za prekršaje i evidentirani su u zapisniku sa suđenja.

U postupku pribavljanje relevantnih informacija o slučaju, član Savjeta dr Vladimir Dobričanin ostvario je komunikaciju sa sa Direktorom Zavoda za Hitnu medicinsku pomoć Crne Gore. U Službenoj zabilješci, br.75/5-16, od 29.12.2016, sačinjenoj povodom zajedničkog rada predsjednika i članova Savjeta na slučaju, stoji da je informacija o navedenom događaju dobijena od strane dežurnog osoblja (doktora i medicinske sestre - tehničara) koji su naveli da je tačan podatak da je građanin M.A. doveden od strane službenika CB Budva radi uzorkovanja krvi na alkohol ali da je nakon pristupanja medicinske sestre - tehničara da uzorkovanje odradi isto odbio, da bi nakon te konstatacije od strane dežurnog osoblja građanin M.A. od strane službenika CB Budva bio odveden u prostorije CB Budva.

U nastavku obrade predmeta, Uprava policije - CB Budva Savjetu je dostavio Informaciju kojom je obavijestio da su policijski službenici 4. decembra 2016. godine zaustavili imenovanog građanina i, saglasno odredbama Zakona o bezbjednosti saobraćaja, zatražili da se podvrgne ispitivanju prisustva alkohola u organizmu pomoću alkometra “Dreger” što je on odbio čime je počinio prekršaj iz čl.318 st.1 t.10 i st.2 i 4 u vezi sa čl.291 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima. Cijeneći da je građanin M.A. službenicima CB Budva predočio da živi u neposrednoj blizini mjesta gdje je izvršena kontrola i da ima potrebu da odnese lijekove za bolesno dijete, službenici su rukovodeći se

hitnošću iz humanih razloga uvažili iznijetu molbu i omogućili mu da blagovremeno dostavili lijekove s tim da se nakon toga vrati do mjesta kontrole radi preduzimanja drugih službenih radnji.

U dopisu CB Budva dalje je navedeno da obzirom da policijski službenici, na licu mjesta, nisu mogli izvršiti ispitivanje alkoholisanosti imenovanog građanina iz razloga njegovog kategoričkog odbijanja, M.A. je, saglasno čl.291 ZOBS-a doveden u Hitnu medicinsku pomoć Budva radi stručnog pregleda jer navedena odredba zakona propisuje da: "ukoliko se iz očigledno opravdanih razloga ne može izvršiti ispitivanje iz st.1 ovog člana, policijski službenik vozača ili instruktora vožnja može da dovede u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu radi stručnog pregleda, da je vozač ili instruktor vožnje dužan da se istom podvrgne, te da je kritičnom prilikom građanin M.A. izričito tražio vađenje krvi na analizu što zakonom u konkretnom slučaju nije predviđeno. Dalje je navedeno i da su u prostorijama Hitne medicinske pomoći Budva, policijski službenici građaninu M.A. predložili da je, shodno citiranom članu stavom 4 predviđeno da se vađenje krvi preduzima samo kada je prisustvo alkohola u krvi utvrđeno alkometrom "Dreger" i kada odbija da potpiše zapisnik o izvršenoj kontroli prisustva alkohola u organizmu koje okolnosti u konkretnom slučaju nisu bile ispunjene. U zaključnici Informacije dostavljene Savjetu je navedeno da su, cijeneći iznijeto, policijski službenici na osnovu odredbe čl.166 st.2 Zakona o prekršajima u 00,45h građanina M.A. lišili slobode zbog počinjenog prekršaja iz čl.318 st.1 t.10 u trajanju od 12 sati, koji je nakon toga uz Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka priveden u Sud za prekršaje u Budvi i nakon sprovedenog postupka kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 200 eura i mjerom - Zabrana upravljanja motornim vozilom "B" kategorije u trajanju od 30 dana, kojom prilikom se kao stranka u postupku odrekao prava na žalbu, što je Savjetu bilo od posebnog značaja.

Podnosilac pritužbe, građanin M.A. iz Budve, Savjetu je dostavio izjašnjenje na informacije koje je Savjet pribavio od Komandira Stanice policije Budva, i tim povodom ocijenio netačnom informaciju da je kritičnom prilikom sa lica mjesta do kuće otišao pješke već da mu je ovlašćeni policijski službenik dozvolio da privatnim vozilom pođe do kuće a da se pješke vrati i da je vjerovatno na kratko zaboravio na „sumnju da se nalazio u pijanom stanju„. Istakao je i da Komandir u izjašnjenju nije naveo šta se desilo sa vozilom, odnosno ko je isto uklonio sa lica mjesta te da pravu istinu znaju tada prisutni policijski službenici, kao i da su ga policajci povelili u Stanicu Hitne medicinske pomoći radi vađenja krvi nakon što se pješke vratio na lice mjesta, i ovom prilikom postavio pitanje zašto su ga povelili ako su smatrali da na to nema pravo i da su možda željeli da ga dovedu u pravnu zabludu. Konstatovao je i da ako su oni prihvatili njegov zahtjev za vađenje krvi on nikako nije mogao naslutiti da će policajac M.K. navedenu radnju spriječiti, pojašnjajući situaciju da kada je u Hitnoj medicinskoj pomoći medicinska sestra, postupajući po nalogu policijskog službenika M.K. za vađenje krvi pristupila proceduri, odnosno prišla mu sa špricom i iglom, imenovani službenik policije je radnju spriječio rekavši da nema potrebe te da odmah trebaju poći u Stanicu policije nakon što je kontaktirao pretpostavljene, koja okolnost se lako može utvrditi uvidom u listing telefonskih poziva. U objašnjenju koje je službenik M.K. dao građaninu M.A. vezano za sprečavanje vađenja krvi je naveo da je tako rekla pravница, da je u međuvremenu bio na odmoru te da je došlo do izmjena u Zakonu i da on nema pravo na vađenje krvi već samo oni vozači kod kojih je alkometrom utvrđeno prisustvo alkohola u krvi, a koji odbijaju da potpisu zapisnik. Građanin M.A. u izjašnjenju je naveo i da je narednog jutra čekajući sudiju u Sudu za prekršaje upoznao pravnicu MUP-a, podnositeljku zahtjeva za njegovo kažnjavanje, koja mu je potvrdila priču policijskog službenika M.K, odnosno posvjedočila da su je policijski službenici kritičnom prilikom kontaktirali, te da on nije imao pravo na vađenje krvi, a na njegovo pitanje zašto mu to nije saopšteno na licu mjesta gdje ga je patrola zaustavila i zašto je uopšte poveden u HMP, nije dobio odgovor. Građanin M.A, ovom prilikom, zaključuje da je po svemu sudeći vađenje krvi spriječeno kako MUP ne bi platio navedenu analizu. U nastavku Informacije

dostavljene Savjetu, M.A. je istakao da je potom u CB Budva zahtijevao alko testiranje pomoću alkometra, i da mu je okolnost prisustva Načelnika ulijevala nadu da će se agonija okončati ali da mu nisu izašli u susret, te da je Komandir Stanice policije Budva želio prezentovati kako je on odbio „stručni pregled” i prihvatio samo vađenje krvi radi analize a da od njega niko nije zahtijevao nikakvu drugu vrstu stručnog pregleda, podsjetivši Savjet ovom prilikom na odredbu člana 292 Zakona o bezbjednosti saobraćaja koja propisuje da stručni pregled, između ostalog, obuhvata i analizu krvi radi utvrđivanja prisustva alkohola, i člana 296 vezano za protivzakonito lišenje slobode jer njemu, kako je naveo, nije utvrđeno prisustvo alkohola u organizmu, niti je odbio da se istom podvrgne već je ispitivanje spriječio policijski službenik. Ukazao je Savjetu i na odredbu člana 166 Zakona o prekršajima koja, kako je naveo, jasno govori da je protivzakonito zadržan 12h u prostorijama za zadržavanje u Stanici policije Budva te da član 5 Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama jasno govori o kršenju njegovog prava na slobodu i bezbjednost.

Podnosilac pritužbe, građanin M.A, u kontekstu izjašnjenja u vezi informacija koje je Savjet pribavio od direktora Zavoda za Hitnu medicinsku pomoć Crne Gore ocijenio je neistinom činjenicu odbijanja vađenja krvi radi testiranja na alkohol kritičnom prilikom i istakao da je ovlašćeni policijski službenik u tome spriječio medicinsku sestru u zadnji tren, a kao potvrdu navedenog Savjetu dostavio kopije Zapisnika o izvršenoj kontroli učesnika u saobraćaju, od 4.12.2016, i Potvrde o oduzimanju vozačke dozvole gdje se u oba dokumeta konstatuje činjenica odbijanja alko testiranja na licu mjesta ali ne i vađenja krvi. Ovom prilikom građanin je Savjetu dostavio i kopiju Zapisnika sa suđenja kako bi se uvjerali da je policijski službenik M.K. pred sudijom izjavio da je spriječio vađenje krvi jer se, kako je naveo, kasno sjetio da navedeno pravo imaju samo vozači kod koji odbiju potpisivanje zapisnika pošto im se pomoću alkometra utvrdi prisustvo alkohola u krvi, i, ovom prilikom, potvrdio navode M.A. da je u CB Budva zahtijevao alko testiranje pomoću alkometra. U zaključnici izjašnjenja podnosioca protužbe stoji da navedeni zahtjev, i pored činjenice prisustva Načelnika CB Budva, nije uvažen što, kako je ocijenio, govori da on nije imao razlog da odbije vađenje krvi već naprotiv, a u pogledu izjašnjenja Komandira da nije imao pravo na vađenje krvi građanin je Savjetu najavio podnošenje privatne tužbe.

Savjet je posvećeno radio na predmetu i intenzivno komunicirao sa podnosiocima pritužbe - NVO “Građanska alijansa” i građaninom M.A, sa policijskom organizacijom i zdravstvenim vlastima. Građaninu je omogućeno da se izjasni povodom svih saznanja do kojih je u postupku građanske kontrole došao ovaj Savjet.

Na osnovu formirane dokumentacione osnove i uzimajući u obzir izjašnjenje građanina podnosioca pritužbe pred nadležnim sudom Savjet je ocijenio da je postupanje službenika CB Budva u konkretnom slučaju bilo profesionalno.

Savjet je na temelju pribavljenih informacija i izjašnjenja, provedenog postupka i obavljene rasprave konstatovao Da policija nije navela gdje se nalazilo vozilo dok je građanin nosio kući lijekove kako su mu odobrili policijski službenici niti je saopštila da je građanin odbio vađenje krvi u bolnici već da su od istog odustali jer se za to nisu stvorili potrebni uslovi što ukazuje da je građanin M.A, bez obzira na njegovu krivicu, nepotrebno odveden u bolnicu uslijed činjenice da policijski službenik koji je primjenjivao policijska ovlašćenja nije posjedovao dovoljno znanja iz oblasti poznavanja propisa, a što je bio obavezan. Na osnovu formirane dokumentacione osnove, uzimajući u obzir izjašnjenje građanina podnosioca pritužbe pred nadležnim sudom, Savjet uz ocjenu da je postupanje službenika CB Budva u konkretnom slučaju bilo u osnovi profesionalno, uz konstatovanje propusta postupajućeg policijskog službenika, koji nije u značajnoj mjeri uticao na nivo profesionalne primjene policijskih ovlašćenja. S tim u vezi, Savjet je preporučio Upravi policije da, imajući u vidu važnost poznavanja propisa postupajućih policijskih službenika te profesionalnu obavezu s tim u vezi, periodično sprovodi edukacije i/ili testiranja

pozavanja istih kako bi se osiguralo da se ovakve ili slične situacije izbjegnu, na štetu građana ali i policijskog servisa.

MUP obavijestilo je da je preduzelo određene aktivnosti, shodno preporuci Savjeta, da se periodično sprovode edukacije i obuke policijskih službenika. Izmjenama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji MUP, iz maja 2017, u okviru Direktorata za strateško - razvojne poslove, formirana je Direkcija za planiranje i praćenje obuka, procesa profesionalnog razvoja i napredovanja policijskih službenika sa ciljem unaprijeđenja stručnosti, profesionalizma i ažurnosti rada policijskih službenika. Uzimajući u obzir specifičnost policijskih poslova, i činjenicu da se moraju konstanto sprovoditi obuke koje će im obezbjediti sticanje novih znanja i usavršavanje postojećih, direktoru Uprave policije, je predloženo da organizuje obuke, a posebno iz oblasti saobraćaja, kako bi se moguće problematične situacije svele na najniži mogući nivo u radu policijskih službenika.¹³

(I 2) Građanin S.V. ukazao na neprimjereno ponašanje policijskih službenika Predmet br. 76-16

Građanin S.V. iz Podgorice obratio se građanskoj kontroli policije pritužbom, ukazujući na postupanje dvojice policijskih službenika od 14. decembra 2016. Podnosilac pritužbe, ovom prilikom, je naveo da od posljedica kritičnog događaja ima povrede koje je konstatovao ortoped a da dijete uzrasta tri godine i njegova majka doživljavaju traume od imenovanih policijaca i rođaka. Naime, u opisu događaja podnosilac pritužbe je naveo da su se policijski službenici L. i M.R. dana 14. decembra 2016. u vremenu 10-14 časova izvivljavali nad njima ne dozvoljavajući im da prijave nasilje u porodici, urlajući na podnosioca pritužbe, na dijete i njegovu majku i, kako je navedeno, "pakujući" im sa rođacima lažnu prijavu. U daljem opisu događaja se navodi da su, kada je konačno došao visoki inspektor S., tražili da uhapsi L. i da su tek tada napisali prijavu, a da je Stijović poslao inspektora da uhapsi rođaka a oni su uhapsili V. i S.V, a kćerke priveli. U prilogu pritužbe Savjetu je dostavljena kopija krivične prijave Vrhovnom državnom tužilaštvu od 19. decembra 2016.

Na traženje Savjeta u pravcu konkretizacije iznijetih navoda, građanin Vujošević je obavijestio da se 14. decembra 2016, desio, do tada, zadnji događaj u kojem je policija ponovo "izvršila" zločin nad ovom tročlanom porodicom, da nemaju nikakvih primanja, da u policiju nemaju povjerenja. U dopuni pritužbe se navodi da se 29. februara 2016. godine policija "izvivljavala" nad njima tik ispred kuće i da inspektori L. (ne zna ime) i M.R, 14. februara 2016, tročlanu porodicu nisu dozvolili da prijavi porodično nasilje, da su suprugu i dijete od tri godine otjerali van a njega teškog invalida zatvorili u "betonjerku" gdje je nakon provedena tri sata mučen u marici, jer ga je vozač vozio "kao zvijer" te je pao po podu i jedva živ izašao iz vozila. Građanin navodi i da posjeduje dokumentaciju o teškoj invalidnini od 15. septembra 2007. godine kada je stradao u saobraćaju kada su mu operisani desni kuk i karlica.¹⁴

Savjet je donio odluku da Centar za socijalni rad upozna sa predmetnim slučajem.

¹³ Obavještenje doc.dr D.Čupića, gen.direktora Direktorata za poslove nadzora MUP 03 broj 086/17-12676/2 od 14.09.2017; Dokumentacija Savjeta

¹⁴ Podnosilac pritužbe u prilogu dopune obraćanja Savjetu je dostavio: Rješenje Suda za prekršaje u Podgorici, PP broj 113**/16-27 od 16.12.2016; Dopis Vrhovnog državnog tužioca, Ktr.br.104/15 od 28.12.2016; Dopis Vrhovnog državnog tužioca, Ktr.br.104/15 od 09.12.2016; Prijava S. i D. V. podnijeta Upravi policije, br. 16880/2016 od 14.12.2016; Obraćanje Vrhovnom državnom tužilaštvu od 26.01.2017; Obraćanje Zaštitniku ljudskih prava i sloboda 22.12.2016; Obraćanje Specijalnom Državnom Tužilaštvu od 22.12.2016; Dopis Uprave policije - CB Podgorica, br. 01-224/16-25908/2 od 14.11.2016; Obraćanje načelniku CB Podgorica od 14.11.2016, i Dopis Zaštitnika ljudskih prava i sloboda od br.62/15-5 11.06.2015; Dokumentacija Savjeta

(16-11) Pritužba građanina S.Đ. iz Podgorice: Policijski službenik u svakoj situaciji dužan postupati u skladu sa etičkim i profesionalnim standardima
Predmet br. 77-16

Građanin S.Đ. iz Podgorice obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom ukazujući na prijetnje na radnom mjestu. Naime, naveo je da ima tezgju u Tržnom centru "Mall of Montenegro" gdje prvi komšija, inače konkurencija u poslu, kako bi se domogao njegove tezgje, prema njemu primjenjuje fizičko i psihičko nasilje a u čemu mu pomažu sinovi, naročito onaj koji je policijski službenik.¹⁵

U dopuni pritužbe koju je građanin S.Đ. dostavio Savjetu je naveo da već osam godina sa rodicom drži tezgju u tržnom centru a da tezgju do njihove drži V.Š. sa sinom D.Š. te da je njihova namjera, da ih isprovociraju kako bi ovi tezgju napustili. Podnosilac pritužbe u obraćanju Savjetu je naveo da nije u mogućnosti da se brani jer komšija ima tri sina od kojih je jedan policajac. Nekoliko puta je V.Š. dolazio na njegovu tezgju i započinjao svađu, pljuvao ga, vrijeđao i udarao znajući da se boji njegovih sinova i da ne smije da im uzvрати a poslije bi njegovi sinovi, kako je naveo, dolazili da mu dodatno prijetе. Isto je doživljavala i njegova sestra sa kojom drži predmetnu tezgju, a jednom prilikom je V.Š. udario po ruci da bi ona kasnije, prema navodima, po(d)bacila trudnoću. Otac građanina S.Đ., koji ima 73 godine, je dolazio da ga mijenja na tezgji jer on nije mogao da izdrži provokacije a jednom prilikom je nakon rasprave V.Š. udario i njegovog oca dva puta pesnicom u nos, nakon čega su se žalili policiji a inspektor im je rekao da poznaje V.Š. sina, policajca A.Š. Nakon toga su nekako uspjeli da ubijede oca podnosioca pritužbe da ne podnese prijavu uz obećanje da im V.Š. neće praviti probleme i da ne smije dolaziti na njihovu u tezgju. Podnosilac pritužbe dalje je konstatovao da nakon toga ipak nije došlo do promjene ponašanja te da je V.Š. nastavio sa provokacijama, a potom je opisao događaj od 7.09.2016, kada je nakon svađe, pljuvanja i vrijeđanja ne mogavši više da izdrži nekoliko puta udario Škrijelja. Potom je na poziv V.Š. došao njegov sin policajac koji je pozvao policiju radi privođenja S.Đ. koji mu nije dao da ide kući već mu je prijetio da će te noći da ga bje u policijskoj stanici i da ne zna šta ga čeka tamo.

U daljem opisu događaja podnosilac pritužbe je iznio i da mu je policijski službenik A.Š. prilikom davanja izjave nekoliko puta prijetio i unosio mu se u lice, da mu nije dao da koristi telefon da se javi kući, da je uvijek bio u civilnom odijelu te da su mu u policiji rekli da on ne radi kod njih nego na nekom drugom mjestu i da je nekad radio tu. U Sudnici mu je, takođe, prijetio, rekavši da mu je ovo najveća greška u životu i da ne zna šta ga čeka a ispred sudnice kako je A.Š. sjedio sa policajcima podnosilac pritužbe se nije prijatno osjećao. Na suđenju je shvatio da ga i sudija poznaje te da će mu biti teško da se brani od njihove optužbe. U dopuni pritužbe je dalje navedeno da su tako sve njihove optužbe prihvaćene od strane suda jer su imali nekog svjedoka koji je iznijete tvrdnje potvrdio bez pojavljivanja na sudu. Građanina S.Đ. Sud je, ovom prilikom, kaznio sa 1000 eura odštete iako su, kako je naveo, bile u pitanju lakše povrede a kada je došao da se žali na presudu saznao je da S. tamo opet imaju čovjeka koji nije dozvoljavao da traži bilo kakve olakšice u vidu plaćanja na rate a o pravu na žalbu na presudu nije ni pomišljao jer nema novca za advokata. Naveo je i da je odštetu platio ali da ne smije doći na radno mjesto posao jer,

¹⁵ U cilju pribavljanja svih relevantnih podataka u vezi sa predmetnim slučajem sekretarka Savjeta je postupajući po nalogu predsjednika, mr Aleksandra Saše Zekovića, 23. decembra 2016. godine kontaktirala podnosioca pritužbe građanina S.Đ. na kontakt broj naznačen u obraćanju, i obavijestila o potrebi dopune predstavljanjem imena policijskog službenika, navođenjem konkretnih primjedbi na njegovo postupanje te najnovijih datuma vezano za događaje koje je iznio u pritužbi.

kako mu je sestra prenijela, V.Š. je rekao da on ne smije doći na posao a nekoliko puta je i pomenuo pištolj.

U postupku pribavljanja relevantne dokumentacije koja prati predmetni slučaj Uprava policije je dostavila informaciju komandira Stanice policije za javni red i mir, D.K, u kojoj se navodi da je 7. septembra 2016, oko 20 sati, u Podgorici, u T.C."Gintaš" S.Đ, iz Podgorice vrijeđao, a zatim i fizički napao V.Š. iz Podgorice te da je na lice mjesta upućena patrola Stanice policije i isti su V.Š. uputili u Urgentni blok Kliničko centra radi ukazivanja ljekarske pomoći, a lice S.Đ. doveli u službene prostorije, i predali ga policijsko službeniku N.Đ. radi daljeg postupanja po događaju koji je sa okolnostima događaja odmah upoznao dežurnog Osnovnog državnog tužioca u Podgorici, V.R, koji je naložio prikupljanje obavještenja u vezi predmetnog događaja i boravak u službenim prostorijama, do ukazivanja ljekarske pomoći kvalifikacije povreda od strane ljekara V.Š. i upoznavanja sa novim okolnostima.

U Informaciji dostavljenoj Savjetu je navedeno i da je istog dana oko 21.30h V.Š, nakon ukazivanja ljekarske pomoći i obavljenog ljekarskog pregleda, uz konstataciju da je kritičnom prilikom zadobio laku tjelesnu povredu, došao u službene prostorije CB Podgorica i podnio pisanu prijavu protiv S.Đ. opisujući način na koji ga je vrijeđao i fizički napao. Sa navedenim okolnostima je upoznat navedeni dežurni ODT u Podgorici koji se izjasnio da u predmetnom događaju nema elemenata bića krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti, te da se u konkretnom slučaju S.Đ. procesuiru po prekršaju, o čemu je sačinjena službena zabilješka.

U Informaciji dostavljenoj Savjetu, Centar bezbjednosti Podgorica je dalje informisao da nakon što je ODT kvalifikovao djelo, policijski službenik upoznao dežurnu sudiju Suda za prekršaje u Podgorici sa elementima događaja, koja se izjasnila da se S.Đ. uz službenu zabilješku o lišenju slobode zadrži u službenim prostorijama, i uz prekršajnu prijavu dovede dana 8. septembra 2016, oko 8.10h, u Sud za prekršaje zbog osnovane sumnje da je izvršio prekršaj iz cl. 7 i 10 Zakona o javnom redu i miru.

Dalje se navodi da je dana 8. septembra 2016, oko 10.30 casova, S.Đ, nakon saslušanja u Sudu za prekršaje, došao je u službene prostorije CB Podgorica gdje je sa njim obavio razgovor policijski službenik D.D. i iznio probleme koje, u kontinuitetu, ima sa porodicom Š, iz razloga što u T.C."Gintas" imaju tezge jednu do druge, prodaju sličnu robu te zbog konkurencije među njima, često, dolazi do verbalnih sukoba. Građanin S.Đ. u razgovoru je naveo i da je ispred zgrade Suda primijetio A.Š, sina V.Š, koji radi u policiji, što je izazvalo dodatni revolt kod njega a u kontekst navedenog događaja obavijestio da za sada ne želi da podnosi prijave protiv Š, te da će ukoliko odluči drugačije to učiniti naknadno. Ovom prilikom policijski službenik D. mu je predočio da će policija pratiti dalji tok događaja i blagovremeno reagovati, nakon čega je S.D. napustio službene prostorije, navodi se u dopisu CB Podgorica.

Od tada policijski službenik D.D, kojem je u opisu sektora i T.C."Gintaš", prati bezbjednosnu situaciju između ove dvije porodice, a naknadnih prijava u vezi sa predmetnim događajem nije bilo. U kontekstu tvrdnje građanina S.Đ. da se plaši A.Š. koji radi u policiji, Savjet je ovom prilikom obaviješten da je imenovani zaposlen u Stanici policije za obezbjeđenje ličnosti i objekata, ne u CB Podgorica, da je porodičan čovjek te da ne živi u zajednici sa ocem i bratom već sa svojom porodicom u odvojenom stanu. Navedeno je i da je vlasnik tezge u T.C."Gintaš" njegov brat D.Š. koji zajedno sa ocem V.Š. radi i organizuje poslove u vezi tezge, a ovim povodom je obavljen razgovor i sa A.Š, kojom prilikom je upoznat na navode molbe koju je podnio S.Đ, i upozoren na dalje ponašanje u vezi predmetnog događaja.

U nastavku obrade predmeta Savjet je kopiju odgovora dostavio podnosiocu pritužbe na upoznavanje sa sadržinom i izjašnjenje i ovom prilikom konstatovao, prema podnosiocu pritužbe, zadovoljstvo sto su stariješine Uprave policije MUP Crne Gore obavile razgovor sa službenikom policije A.Š. i upozorili ga na dalje ponašanje. Podnosilac se nakon toga

dodatno nije obraćao Savjetu. Imajući u vidu sopstvene i informacije CB Podgorica Savjet je konstatovao da je kroz preduzetu komunikaciju sa CB Podgorica zajednički doprinijeto otklanjanju sukoba između dviju porodica, da je na adekvatan način upozoren na dalje ponašanje i policijski službenik A.Š.

Ovom prilikom Savjet je usvojio i ocjenu da je policijski službenik u svakoj situaciji dužan postupati u skladu sa etičkim i profesionalnim standardima.

(I 3) Knjigama građanske kontrole policije podupirali ulazna vrata: Izvinjenje MUP Predmet broj: 8-16

Građani su, krajem decembra 2016, imali priliku da vide, prilikom dolaska u šalterske prostorije Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) da su primjerci knjige "Policijski integritet iz perspektive osjetljivih grupa" bačeni na pod i koriste se kako bi zadržala, od zatvaranja, ulazna vrata. Pored je ostavljen odgovarajući broj primjeraka kako bi se osiguralo da pri potpunom uništenju jednog primjerka isti može odmah biti zamijenjen novim a sve u funkciji toga da se vrata ne zatvore.

Navedenu knjigu - priručnik zajednički su pripremili i publikovali MUP i Savjet za građansku kontrolu rada policije u saradnji sa nevladinim organizacijama.¹⁶

Savjet je bio iznenađen konkretnim postupkom službenika MUP - Službe za kancelarijske, opšte i pomoćne poslove i zbog istog je uputio protest rukovodiocu ove Službe, V.D, i Ministru unutrašnjih poslova, Mevludinu Nuhodžiću. Službenici MUP su se primitivno i necivilizacijski odnijeli i prema knjizi koja predstavlja i dio izdavačke produkcije MUP Crne Gore i u funkciji su edukacije i jačanja kapaciteta. MUP u cjelini zbog te i drugih zajedničkih knjiga nailazilo je na pohvale i podršku domaće i međunarodne javnosti. Savjet je zatražio da Ministar naloži utvrđivanje činjenica i odgovornosti kao i da rukovodilac ove Službe MUP uputi pismeno izvinjenje koje će Savjet dostaviti svim partnerima (grupa relevantnijih NVO) i autorima.

Rukovodilac Službe MUP za kancelarijske, opšte i pomoćne poslove uputio je, u razgovoru sa predsjednikom Savjeta, usmeno i pisano izvinjenje zbog neodgovornog postupka službenika te obavijestio, slanjem fotografija, da je prestala upotreba knjiga za najmenu zadržavanja vrata i naglasio da će o daljem postupku Savjet biti blagovremeno upoznat.

NVO "Centar za ženska prava", inače partner na ovom projektu, najavio je da će ovoj službi MUP dostaviti drugo stvarno pogodno sredstvo za zadržavanje vrata a koje se po popularnoj cijeni može kupiti u radnjama mješovite robe.

Informacija načelnika Centra bezbjednosti (CB) Podgorica - U Informaciji rukovodioca CB Podgorica je navedeno da su odmah po primljenom zahtjevu Savjeta pristupili provjeri navoda. U prisustvu odgovornih starješina izvršen je obilazak svih ulaznih - izlaznih vrata zgrade CB Podgorica – Uprave policije. Tom prilikom, nije pronađen nijedan primjerak knjige – priručnika „Policijskog integriteta iz perspektive osjetljivih grupa“ – praktičnog vodiča za rad policije sa osjetljivim i marginalizovanim društvenim grupama, koji se koristi u zadržavanju bilo kojih vrata u objektu. "Određeni broj primjeraka knjiga koje su u funkciji edukacije službenika zatekli smo u prostorijama arhive koja je pod nadležnošću Službe za opšte i zajedničke poslove MUP-a, Biroa za administrativne i kancelarijske poslove, kojim rukovodi D.K, čiji službenici koriste sporedna vrata koja se isključivo mogu iznutra otvarati. Načelnik CB Podgorica, Jovica Rečević, je osudio takav postupak sa knjigama i podsjetio na izuzetno uspješnu saradnju ovog CB i Uprave policije u cjelini sa Savjetom za građansku kontrolu rada policije i njegovim partnerima, u civilnom društvu, posebno u domenu jačanja kapaciteta policijskih službenika.

¹⁶ Knjiga je dostupna na ovom linku:

Izvinjenje Koordinatorke Biroa za administrativne i kancelarijske poslove MUP - Koordinatorke Biroa za administrativne i kancelarijske poslove MUP, u kontekstu nepriličnog odnosa prema primjercima knjige „Policijski integritet iz perspektive osjetljivih grupa“, uputila je izvinjenje i izvjestila da su službenici MUP po liniji rada kancelarijskih poslova opredijeljeni za rad u zgradi CB Podgorica nakon dopremanja navedene literature na Pisarnicu istu distribuirali organizacionim jedinicama po dostavljenom planu. U obavještenju je navedeno i da im nije poznato kako je par primjeraka priručnika dospio u prizemlje zgrade CB Podgorica, gdje se nalaze izlazna vrata tj. da li je neko iste zaboravio, ostavio i sl. te da jedino što sa sigurnošću može da kaže je da je i prije upozorenja Savjeta, odnosno čim je primijećeno da se navedena literatura nalazi na podu, ista uklonjena. Koordinatorke Biroa je istakla da za scenu koja je na slici prikazana nema opravdanja, ali da očekuju makar malo razumijevanja iz razloga što šalterska služba ima veliki priliv stranaka tokom dana, tako da postoji mogućnost da je u jednom momentu neko pomjerio knjige kako bi zadržao vrata prilikom izlaska. U zaključnici dopisa Savjetu je, budući da je do ove nenamjerne greške došlo zbog nepažnje, još jednom upućeno izvinjenje.

Dopis direktora Uprave policije povodom nepriličnog odnosa knjigama - Direktor Uprave policije je naveo da u potpunosti osuđuje bilo kakvo ponašanje službenika koje je u suprotnosti sa obavljanjem policijskih poslova i zaštite osnovnih prava, slobode i vrijednosti čovjeka i istakao da policija ima posebnu socijalnu i društvenu odgovornost te da se službenici CB Podgorica sa posebnom pristojnošću i ljubaznošću ophode prema osjetljivim grupama, kao što su žene, djeca, osobe sa invaliditetom, LGBT osobe te stare i iznemogle osobe. Direktor je naveo i da je Uprava policije kroz svakodnevni profesionalni pristup, rad i ponašanje, potvrdila i da širi pozitivnu sliku o policiji kao servisu svih građana te da je u saradnji sa Savjetom, kroz zajedničke aktivnosti, realizovano više obuka policijskih službenika zasnovanih na vladavini prava i zaštiti ljudskih prava i sloboda. Podsjetio je i da Uprava policije razvija i stalno poboljšava kvalitet, odgovornost i odnos prema svim manjinskim zajednicama te da je na inicijativu CB Podgorica formiran i funkcionise Tim za podršku RAE populaciji, kao i da je Savjet pohvalio Upravu policije, težišno CB Podgorica, na profesionalnom odnosu i posvećenosti u V organizaciji „Povorke ponosa“ i saradnji sa LGBT zajednicom. U vezi sa iznijetim pitanjem nepriličnog odnosa prema priručnicima - knjigama „Policijski integritet iz perspektive osjetljivih grupa“ direktor Uprave policije je istakao da nijedan vid neprimjerenog ponašanja službenika policije neće biti tolerisan, i istakao očekivanje da ukoliko Savjet dođe u posjed bilo kakvih dodatnih saznanja, ista proslijedi Upravi policije radi identifikovanja i utvrđivanja odgovornosti aktivnosti policijskih službenika suprotnih načelima policijskog postupanja i ophođenja. U konkretnom slučaju, zaključio je direktor, Uprava policije nije uspjela da utvrdi da se neko od službenika CB Podgorica prema ovim knjigama ophodio na neprimjeren način, i obavijestio da je u vezi sa iznijetim pitanjem skrenuta pažnja policijskim službenicima i drugih organizacionih jedinica.

Dopis šefice Kabineta ministra unutrašnjih poslova - Kabinet ministra unutrašnjih poslova, na temelju dopisa Savjeta u vezi protesta autora i autorki knjige - priručnika "Policijski integritet iz perspektive osjetljivih grupa" povodom nepriličnog odnosa službenika Ministarstva, obavijestio je Savjet da je, povodom predmetnog događaja, od nadležne službe zatražena detaljna informacija. S tim u vezi, koordinatorka Biroa za administrativne i kancelarijske poslove, mr Miomira Perazić obavijestila je da su službenici MUP po liniji rada kancelarijskih poslova opredijeljeni za rad u CB Podgorica, kojima je ona neposredni rukovodilac, nakon dopremanja navedene literature na Pisarnicu ovog Centra, istu distribuirali organizacionim jedinicama prema dostavljenom planu. U dopisu dostavljenom Savjetu dalje je navedeno da im nije poznato kako je par primjeraka priručnika dospijelo u prizemlje zgrade CB Podgorica gdje se nalaze izlazna vrata, da li ih je neko zaboravio, ostavio i slično te da jedino sa sigurnošću može iznijeti da je čim je

primijećeno da se navedena literatura nalazi na podu, ista uklonjena. U zaključnici obraćanja ovim povodom, Savjetu je još jednom upućeno izvinjenje budući da je, kako je navedeno, do ove nenamjerne greške došlo uslijed nepažnje.

(1) Prijavio postupanje policije prema svom sinu
Predmet br. 2-17

Savjetu za građansku kontrolu policije pritužbom se obratio građanin B.N. iz Podgorice ukazujući na slučaj njegovog sina V.N, 19 godina, kada je, u noći 23/24. januara 2017, zbog saobraćajnog prekršaja priveden u stanicu policije, gdje je proveo noć a potom ujutro izveden pred Sud za prekršaje gdje je, po prijavi policije, kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100 eura, za neuzastavljanje u saobraćaju.

U opisu događaja se navodi tvrdnja V.N. koju prenosi podnosilac pritužbe da je kritične noći, vozeći "Senic reno", na lokaciji kod stare pijace na Koniku, oko ponoći, vidio kola "maricu" i četvoricu policajaca koji su propustili dvoje kola ispred njegovih, shvativši pri tom da policajac i njemu daje znak za nastavak kretanja, ali da je kod supremarketa "Boss", kilometar dalje, u ul. Braće Ribara, primijetio da ga prati policijsko vozilo sa upaljenim rotacionim svijetlom. U daljem opisu događaja se navodi da V.N. kritičnom prilikom nije vozio brzinom preko 50 km/h u ulici sa makar pet ležecih policajaca i da je sa njim u vozilu bio drug B.N. Policijska marica ih je, kako se navodi, pretekla, zaustavila vozilo a trojica policajaca su tada izašla, izvela V.N. iz auta, bacili ga na cestu gdje je dobio udarac u leđa a kada se okrenuo udarac u stomak i nekoliko udaraca u glavu. U opisu događaja dalje stoji da ga je najviše udarao policajac nižeg rasta od ostalih u patroli koji je imao automatsku pušku te da je raširenih nogu i ruku ležao na cesti desetak minuta. Ovom prilikom policijski službenici su pretresli vozilo i našli prezlu, gumene čizme i još neke artikle koje je V.N. koristio za pokaznu vežbu na fakultetu. Potom, saobraćajni policajac je na licu mjesta pomoću alko testa utvrdio da V.N. kritičnom prilikom nije imao ni malo alkohola u krvi koju činjenicu je i potvrdio supruzi podnostelja pritužbe, ispred zgrade policije u 1,30h i ovom prilikom obavijestio da je od kolega informisan da se V.N. nije zaustavio na znak obaveznog zasutavljanja u saobraćaju. Po privođenju u zgradu policije podnositelji pritužbe su saznali da je privođenje izvršio policijski službenik D.V. U zaključnom dijelu opisa događaja se navodi da je V.N. potom odveden u pritvor i da je žena koja ga je primila u policiji primijetila da je bio jako crven u licu koju činjenicu može potvrditi i njegov drug B.N. Podnositelj pritužbe otac V.N. u obraćanju Savjetu se zapitao na osnovu čega su policijski službenici Intervente jedinice kritičnom prilikom procijenili da je njegov sin bezbjednosno interesantna osoba i zašto su ga, sve i da je napravio prekršaj, tukli.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i obratio se Upravi policije, koja je u odgovoru informisala da su službenici CB Podgorica kritične noći, u saradnji sa službenicima Posebne jedinice policije, vršili pojačanu kontrolu bezbjedonosno interesantnih lica, na području Glavnog grada Podgorice te da su navedenom prilikom policijski službenici M.V, D.V, G.R. i I.B, vršili kontrolu u dijelu grada Konik - Stari aerodrom. Oko 00,10 sati, kako se navodi u dopisu, dok su vršili kontrolu učesnika u saobraćaju, policijski službenik G.R, na propisan način pokušao je zaustaviti vozača vozila Renault Senic, koji se nije zaustavio na znak "Stop", već je nastavio dalje kretanje kao ni na pokušaj zaustavljanja od strane policijskog službenika koji je stajao udaljen nekoliko metara, nakon čega su se policijski službenici uputili službenim vozilom za njim, obavještavajući pri tom Dežurnu službu i ostale učesnike radio veze. Nedugo zatim, korišćenjem zvučne i svjetlosne signalizacije, u ul. Veljka Vlahovića, policijski službenici su ih uspjeli zaustaviti a potom izvršiti kontrolu lica i vozila. Ovom prilikom policijski službenik M.V. je naredio vozaču za kojeg su kasnije utvrdili da se radi o V.N, da

izađe iz vozila, što je i učinio, a zatim su obavljani spoljašnji pregled vozača i pregled vozila. S obzirom da prilikom pregleda kod imenovanog nije pronađeno ništa od interesa za službu, V.N. je saopšteno da će biti lišen slobode zbog nestajanja na obavezan znak i odveden u službene prostorije CB Podgorica a nakon toga su prema imenovanom preduzete sve mjere i radnje shodno zakonu. U dopisu Uprave policije se napominje da je po saznanju za događaj obavljen razgovor komandira sa policijskim službenicima Stanice policije za Javni red i mir, M.V. i D.V, koji su u cjelosti negirali ove navode i izjavili da je građanin V.N. navedenog dana propisno zaustavljan i da su se policijski službenici prilikom kontrole nalazili na vidnom mjestu, pa je samim tim vozač V.N. morao zapaziti službenika koji ga je zaustavljao. Takođe su informisali da su se, prilikom vršenja kontrole, ponašali krajnje korektno i profesionalno, da nije pružao nikakav otpor, zbog čega prema njemu nisu upotrebljena sredstva prinude. U zaključnici odgovora direktora policije Savjetu stoji ocjena da su policijski službenici, u konkretnom slučaju, postupali profesionalno i u skladu sa zakonskim ovlaštenjima. Savjet je predmetni odgovor Uprave policije prosljedio podnosiocu pritužbe građaninu B.N. na upoznavanje sa sadržinom i izjašnjenje, koji je uz riječi zahvalnosti na radnjama koje je povodom predmetnog slučaja Savjet preduzeo i pribavio dokumentaciju s tim u vezi informisao da će porodica drugim pravnim sredstvima zatražiti zadovoljenje vezano za slučaj, na temelju čega je Savjet donio odluku da obustavi dalji rad na predmetu.

**(2)Pritužba građanke Sanje Chastain iz Podgorice zbog doprinosa policije odugovlačenju sudskog postupka
Predmet 4-17**

Građanka Sanja Chastain, iz Podgorice, obratila se građanskoj kontroli policije pritužbom u vezi ocjene primjene policijskih ovlaštenja u cilju zaštite ljudskih prava i sloboda, ukazujući na slučaj postupanja policijskih službenika vezano za uručivanje poziva za sud u sudskom postupku koji se vodi pred Osnovnim sudom u Podgorici. Ukazala je na, kako je navela, nepravilno postupanje policije i zloupotrebu službenog položaja službenika policije a koji direktno dovode do kršenja njenih osnovnih prava. Od Savjeta je zatraženo sprovođenje postupka ocjene zakonitosti postupanja policijskih službenika saglasno zakonom utvrđenim nadležnostima.

U opisu predmetnog slučaja, građanka Chastain je navela da je pred Osnovnim sudom u Podgorici, 30. jula 2014, započet ostavinski postupak, O.br. 690/14, za raspravljanje zaostavštine iza smrti njenog đeda i babe, te da pored nje i brata, kao nasljednika pokojne majke, pravo na nasljeđivanje ima još dvoje direktnih nasljednika. Tokom predmetnog postupka Sud je u više navrata slao pozive nasljednom učesniku M.M. da prisustvuje zakazanim ročištima, ali se on nije odazivao pozivima suda iako je uredno bio obaviješten te je sudija 9. juna 2015, uputila prvi dopis Ministarstvu unutrašnjih poslova (MUP) Područnoj jedinici (PJ) Podgorica, u cilju urednog uručivanja poziva imenovanom za naredno ročište. Od tada pa do posljednjeg dopisa 30. novembra 2016, koji je upućen načelniku PJ-CB Podgorica, sudija je poslala ukupno osam dopisa na ovu adresu a da nijedan odgovor od strane Uprave policije Sudu nije blagovremeno dostavljen, tj. do zakazanog ročišta. U pritužbi je precizirano da obzirom da prvih sedam dopisa poslatih PJ Podgorica nisu bili od apsolutno nikakve pomoći sudu, jer su odgovori Sudu stizali sa zakašnjenjem od par dana do par mjeseci nakon zakazanog ročišta, sudija je poslednji dopis uputila načelniku Uprave policije CB Podgorica 30. novembra 2016, u nadi da će tada službenici Uprave policije postupiti shodno službenoj dužnosti, i da će Sud konačno, nakon osam dopisa dobiti odgovor na vrijeme, odnosno do zakazanog ročišta, konkretno u ovom slučaju do 23. januara 2017. godine. Sudu odgovor od strane Uprave policije PJ

Podgorica nije stigao do održavanja ročišta i pored činjenice da je od slanja dopisa suda do dana održavanja ročišta proteklo skoro dva mjeseca.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodjelio članu na obradu i obratio se direktoru Uprave policije i načelniku Centra bezbjednosti (CB) Podgorica da informišu o slučaju. Takođe u cilju cjelovitosti informacije, od predsjednika Osnovnog suda u Podgorici zatraženo je mišljenje zašto u konkretnom slučaju postoji opstrukcija od strane policijskih službenika te da li ovakvu praksu prepoznaje i u drugim postupcima pred Osnovnim sudom u Podgorici.

Ovim povodom, imajući u vidu da je podnositeljka pritužbe američka državljanka, Savjet je informisao i Ambasadu SAD u Podgorici o pokretanju postupka ocjene primjene policijskih ovlaštenja u cilju zaštite ljudskih prava i sloboda.¹⁷

CB Podgorica u odgovoru dostavljenom Savjetu je obavijestio da službenici CB Podgorica, Stanice policije za javni red i mir (SP za JRM) blagovremeno postupaju po svim predmetima pravosudnih organa, u cilju adekvatne realizacije istih. Načelnik CB Podgorica naglasio je u izjašnjenju Savjetu da je u toku 2016. CB Podgorica zadužen sa 15.535 naredbi sudova, dok je za januar i jedan dio februara 2017. pristiglo 1.757 naredbi. S obzirom da se radi o velikom broju postupajućih naredbi, uz činjenicu na povećan obim posla u okviru SP za JRM gdje je potrebno naglasiti da adekvatnu realizaciju, postupanje i obavljanje drugih poslova otežava nedovoljan broj policijskih službenika i vozila u okviru SP za JRM.

Kada je u pitanju konkretno postupanje po naredbi za uručenje poziva građaninu M.M, službenici SP za JRM CB Podgorica su blagovremeno postupali, a samim tim i potraživali imenovanog, o čemu je načelnik CB Podgorica Savjetu dostavio detaljno hronološki opisano postupanje policije.

Načelnik CB Podgorica informisao je Savjet o postupanju po naredbi Osnovnog suda u Podgorici O br. 690/14 od 9. septembra 2015, 16. septembra 2015, 30. oktobra 2015. godine i 6. oktobar 2016. Navedenim prilikama službenici SP za JRM, uručili su poziv imenovanom građaninu za zakazana ročišta za dan 16. septembar 2015, za dan 30. oktobar 2015 i za dan 18. novembar 2015 i za dan 30. novembar 2016.godine. O preduzetim radnjama su telefonskim putem blagovremeno, odnosno prije, zakazanog ročišta obavijestili postupajućeg sudiju, a nakon toga dostavili i odgovor u pisanoj formi.

Načelnik CB Podgorica informisao je Savjet i o postupanju po naredbi Osnovnog suda u Podgorici O br. 690/14 od 8. februara 2016, 10. marta 2016, od 20. aprila 2016. godine i 30. novembra 2016. godine. Tada službenici SP za JRM nijesu zatekli na adresi imenovanog građanina, pa samim tim imenovanom nije bilo moguće ni uručiti predmetni poziv. O konkretnom postupanju policijski službenici SP za JRM su telefonskim putem blagovremeno, odnosno prije zakazanog ročišta obavijestili postupajućeg sudiju, a nakon toga dostavili i odgovor u pisanoj formi.

U zaključnici odgovora načelnika CB Podgorica dostavljenog Savjetu se konstatuje da službenici Stanice policije za javni red i mir CB Podgorica blagovremeno postupaju po svim aktima pravosudnih organa, naročito kada je u pitanju dovođenje lica i uručenje ostalih spisa po naredbama sudova, te da su vezano za konkretni slučaj, tj. uručenje poziva građaninu M.M, policijski službenici SP JRM blagovremeno i profesionalno postupali, odnosno prije zakazanog ročišta potraživali imenovanog u cilju uručjenja predmetnog poziva. Navedeno je i da u prethodnom periodu zbog velikog broja zaduženih naredbi i nedovoljnog broja policijskih službenika, koji rade na unosu, odnosno evidentiranju i dostavljanju odgovora nadležnim sudovima, fizički nije bilo moguće dostavljati pisane odgovore, odmah nakon postupanja. Zbog opisanih okolnosti

¹⁷ Savjet je slično postupao i kod pritužbi drugih stranih državljana obavještavajući o pojedinim važnim pitanjima diplomatska predstavništva njihovih zemalja.

postupajuće sudije su blagovremeno, odnosno odmah po postupanju obavještavane telefonskim putem, dok su pisani odgovori dostavljani u najkraćem roku.

CB, ovom prilikom, je obavijestio Savjet da su opisani problemi u jednom dijelu riješeni, na način što je angažovano dodatno ljudstvo za realizaciju, odnosno evidenciju i sačinjavane odgovora nadležnim sudovima, kako bi se isti blagovremeno dostavljali te da su samim tim policijski službenici Stanice policije za javni red i mir CB Podgorica već evidentirali naredbu O br. 690/16 od 23. januara 2017, radi uručenja poziva imenovanom građaninu za dan 27. februar 2017. i po istoj će blagovremeno postupiti i o tome odmah, odnosno prije zakazanog ročišta obavijestiti postupajućeg sudiju.

Savjet je pažljivo razmotrimo pritužbu građanke, detaljan odgovor načelnika CB Podgorica i uzeo u obzir priloženu dokumentaciju koja prati sudski postupak čija je nasledna učesnica podnositeljka pritužbe.

Uzimajući u obzir dostupnu sudsku dokumentaciju Savjet konstatuje da postupajući policijski službenici nijesu blagovremeno postupali po naredbama Suda te da su isti o preduzetim radnjama obavijestili sa priličnim zakašnjenjem. Savjet cijeni da je iz iznijetog razloga došlo do odugovlačenja sudskog postupka pa time i do povrede prava podnositeljke pritužbe.

Savjet je posebno uočio pitanje odgovornosti i cijeni potrebnim unaprijediti odgovornost neposrednog starešine Stanice za javni red i mir (SP JRM) te unaprijediti dokumentaciju koja potvrđuje sve radnje policije po osnovu postupanja po naredbi nadležnog suda (dokumentovanje telefonskih razgovora i listinga poziva). Savjet cijeni da je neophodno osigurati da se postupajući sudija pismenim putem blagovremeno upozna sa radnjama koje su po osnovu izdate naredbe preduzeli policijski službenici što je prvenstveno odgovornost njihovog neposrednog starešine.

Savjet je pozdravio odlučnu izjavu, datu pred Savjetom, načelnika CB Podgorica da će policijski službenici SP JRM CB Podgorica profesionalno postupiti po naredbi O br. 690/16 od 23. januara 2017.godine, radi uručenja poziva za dan 27. februar 2017. i da će odmah odnosno prije zakazanog ročišta obavijestiti postupajućeg sudiju.

Savjet je kroz rad i na drugim predmetima, postupajući po pritužbama građana, upoznat da postoje određeni problemi u postupanju policije po naredbama suda zbog čega je, između ostalog, konstatovao odgovornost policije za pravnu posledicu zastare prekršaja. Savjet cijeni da je ovom pitanju neophodno posvetiti dodatnu pažnju na nivou Uprave policije i Ministarstva unutrašnjih poslova i stim u vezi Savjet izdaje preporuku da se razmotre konkretne mogućnosti brzog i neophodnog jačanja kapaciteta i efikasnosti odgovarajućih organizacionih jedinica Uprave policije.

Savjet je pozvao Ministra unutrašnjih poslova da povratno informiše o implementaciji konkretne ocjene i izdate preporuke.

Građanka Chastain u izjašnjenju dostavljenom na odgovor CB Podgorica je isti ocijenila neprihvatljivim i krajnje neprofesionalnim jer je saradnica sudije, pred njenim advokatom i njom lično, na poslednjem ročištu, između ostalog, iskazala veliko negodovanje u vezi, već dugo vremena, nepoštovanja službene dužnosti CB Podgorica a samim tim i nepoštovanje suda. Ovom prilikom, građanka Chastain je uputila zamolnicu Savjetu da ovaj slučaj ispratit do kraja i osudi ovakvo postupanje policije, jer se radi o, kako je navela, čistoj zloupotrebi službenog položaja, kršenju njenih prava, a sada i o obmanjivanju Savjeta.

U nastavku rada na ovom predmetu, po usvajanju Zaključka, građanka Sanja Chastain informisala je Savjet da je na ročištu održanom 27. februara 2017. godine, u Osnovnom sudu u Podgorici, pred predsjedavajućom savjetnicom odsutne sutkinje M.Č, J.R., kao i pred svjedocima, njenim pravnim zastupnikom, advokatom V.R. i advokatom suprotne stranke u postupku, R.P., od strane predsjedavajuće savjetnice obaviještena da su navodi načelnika CB Podgorica (tačka 13 Zaključka Savjeta, broj i datum gornji: "Zbog opisanih okolnosti postupajuće sudije su blagovremeno, odnosno odmah po postupanju

obavještavane telefonskim putem, dok su pisani odgovori dostavljani u najkraćem roku”) apsolutna neistina. Ovom prilikom, obzirom na sve okolnosti ovog slučaja iznijete u inicijalnom dopisu, a sada i potvrđene da se radi o zloupotrebi službenog položaja kako zaposlenih tako i načelnika CB Podgorica/Uprave policije, koji su iznošenjem neistina htjeli prikriti svoje nesavjesno obavljanje službenih dužnosti koje su očigledno u suprotnosti sa profesionalnim i moralnim obavezama, građanka Chastain je Savjetu uputila zahtjev da zatraži utvrđivanje identiteta postupajućeg policijskog službenika i njegovu odgovornost i o tome je obavijesti, objektivnu odgovornost neposrednog starješine s tim u vezi te informaciju koja tretira predmetni slučaj od ministra unutrašnjih poslova, u skladu sa odredbom člana 113 stav 2 Zakona o unutrašnjim poslovima.

Građanka Chastain, ovom prilikom, obzirom da je njeno prvobitno obraćanje Savjetu urodilo plodom, na način da je sudu od strane MUP-a, prvi put, Sudu dostavljeno obavještenje do zakazanog ročišta o uručivanju poziva suprotnoj stranci, uputila je zamolnicu Savjetu da učini sve kako bi MUP Sudu i ovog puta uredno dostavio dopis do novozakazanog ročišta, u roku od mjesec dana. Savjet je u cjelosti uvažio zahtjeve građanke iznijete u navedenom obraćanju i obratio se ministru unutrašnjih poslova, direktoru Uprave policije i načelniku Centra bezbjednosti Podgorica da informišu o aktivnostima preduzetim s tim u vezi.

Načelnik CB Podgorica, ovim povodom, obavijestio je Savjet da su službenici SP JRM postupili po dopisu Osnovnog suda OP.br.690/14 od 27.02.2017, i 07.03.2017, uručili poziv M.M. za ročište zakazano za 29.03.2017, o čemu su telefonskim putem obavijestili postupajućeg sudiju, a nakon toga i dostavili odgovor u pisanoj formi, te da je potrebno naglasiti da u prethodnom periodu zbog velikog broja zaduženih naredbi i nedovoljnog broja policijskih službenika, koji rade na unosu, odnosno evidentiranju i dostavljanju odgovora nadležnim sudovima, fizički nije bilo moguće dostavljati pisane odgovore, odmah nakon postupanja. Zbog opisanih okolnosti, navodi se u dopisu CB Podgorica, postupajuće sudije su blagovremeno, odnosno odmah po postupanju obavještavane telefonskim putem, dok su pisani odgovori shodno mogućnostima dostavljani u najkraćem roku kao i da su gore opisani problemi prevaziđeni na način što je angažovano dodatno ljudstvo za realizaciju, odnosno evidenciju i sačinjavane odgovora nadležnim sudovima, kako bi se isti dostavljali prije ročišta. Načelnik CB Podgorica u zaljučnici obraćanja Savjetu ovim povodom je zaključio da imajući u vidu gorenavedeno proizilazi da nema personalne odgovornosti policijskih službenika koji su u konkretnim slučajevima postupali po pozivima.

U nastavku pribavljanja relevante dokumentacije u ovom predmetu, Predsjednik Osnovnog suda u Podgorici obavijestio je Savjet da je izvršio uvid u pomenute spise predmeta iz kojih se zaključuje da su navodi podnositeljke pritužbe osnovani i potkrijepljeni stanjem u spisima predmeta, a da priložena dokumentacija odgovara onoj koja egzistira u spisima navedenog predmeta. Naime, u konkretnom predmetu, zbog nemogućnosti dostavljanja poziva nasljednom učesniku M.M, postupajuća sutkinja se više puta obraćala Upravi policije PJ Podgorica (09.06.2015, 16.09.2015, 30.10.2015, 08.02.2016, 10.03.2016, 20.04.2016, 06.10.2016, 30.11.2016, 23.01.2017.god. i 27.02.2017) radi pružanja pomoći sudu za uredno uručivanje poziva pomenutom nasljednom učesniku, međutim, kako to proizilazi iz spisa predmeta, a sa kojim činjeničnim stanjem je postupajuća sutkinja obavijestila načelnika Uprave policije PJ Podgorica dopisom od 23.01.2017, Uprava policije PJ Podgorica ili nije postupala po navedenim dopisima ili je po istim neblagovremeno postupala, što je vodilo prolongiranju postupka.

U nastavku dopisa Predsjednika Osnovnog suda u Podgorici stoji da je za pomenuti da je Uprava policije PJ Podgorica blagovremeno postupila po posljednjem dopisu ovog suda, i dana 08.03.2017, obavijestila da je M.M. uredno uručen poziv, te u prilogu akta dostavila uredno popunjenu povratnicu. Navodi se i sljedeće: da je činjenica da procesni zakoni predviđaju mogućnost prinudnog dovođenja lica koja trebaju svjedočiti pred sudom,

po naredbi suda, te da pomenute naredbe izvršava policija, da procesni zakoni ovlašćuju postupajuće sudije na korišćenje date mjere za obezbjeđenje prisustva ovih lica samo ako je lice prethodno bilo uredno obaviješteno, a svoj izostanak nije opravdalo, dok je sa druge strane istina da važeći Zakon o unutrašnjim poslovima decidno ne predviđa obavezu postupanja policije u pogledu uručivanja sudskih poziva, koju obavezu je propisivao raniji Zakon o policiji, definišući obezbjeđivanje uslova za nesmetan rad sudova kao jedan od policijskih poslova. Međutim, pri činjenici da su utvrđivanje identiteta lica, pozivanje i privođenje, jedna od policijskih ovlašćenja u vršenju policijskih poslova, koja se primjenjuju po nalogu suda ili državnog tužioca (čl.23 i 24 važećeg Zakona o unutrašnjim poslovima), te da je saradnja između suda i policije neophodna u jednom demokratskom društvu, to je ustaljena praksa da sudije, u slučaju nemogućnosti dostavljanja sudskih poziva na zakonom predviđeni način, zatraže pomoć od policije, kao najpozvanijeg organa u jednoj državi za pružanje pomoći pravosudnim institucijama. Naime, policijski poslovi se obavljaju sa ciljem da se, između ostalog, primijeni zakon i obezbijedi vladavina prava, a shodno čl. 12 Zakona o unutrašnjim poslovima. U odgovoru predsjednika Osnovnog suda u Podgorici još stoji da su sudije ovog suda i ranije iznosile primjedbe na rad policije u ovom dijelu, ali do konkretnog slučaja nije bilo primjera otvorenog nepostupanja, odnosno neblagovremenog postupanja, u tako dugom vremenskom periodu.

Uprava policije je još jednom istakla da su, kada je u pitanju konkretno postupanje po naredbi za uručenje poziva licu M.M, službenici SP za JRM CB Podgorica blagovremeno postupali, iako to nije propisano Zakonom o unutrašnjim poslovima, u slučajevima uručivanja sudskih poziva te da su i pored navedenog, službenici CB Podgorica, SP za JRM, blagovremeno postupili i uručili lično poziv M.M, za prethodna dva zakazana ročišta i o tome obavijestili Sud, prije održavanja ročišta. S obzirom da je u predmetnom dopisu od strane Savjeta za građansku kontrolu rada policije traženo da se dostavi ime postupajućeg službenika kako bi se utvrdila njegova odgovornost, Uprava policije je obavijestila da je u konkretnom slučaju postupalo više policijskih službenika koji su dostavljali konkretne odgovore. U zaključnici odgovora Uprava police je navela da su u prethodnom odgovoru dostavili hronološki opis postupanja policijskih službenika SP za JRM ovim povodom.

Savjet je slučaj građanke Chastin iznio i na zvaničnom, prvom, sastanku građanske kontrole policije sa ministrom unutrašnjih poslova.

U daljoj obradi predmeta a u kontekstu implementacije Zaključka Savjeta generalni direktor Direktorata za poslove nadzora MUP obavjestio je Savjet da je Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije sprovedo postupak kontrole zakonitosti rada policijskih službenika povodom pritužbe građanke Chastain te da na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja i izvršenih provjera prema Izvještaju 40 broj 086/17--12096/3, od 01.06.2017, proizilazi da se u konkretnom slučaju radilo o dostavljanju poziva naslednom učesniku za ročišta u ostavinskom postupku koji se vodi pred Osnovnim sudom u Podgorici i da odredbe Zakona o parničnom postupku kojima je utvrđen način dostavljanja pismena (čl. 127-čl.141), a koje se primjenjuju u ostavinskom postupku kao vanparničnom postupku, ne utvrđuju mogućnost dostavljanja pismena u tom postupku preko policije tj.policijskih službenika.

S tim u vezi, direktor Direktorata za poslove nadzora je iznio stav da je postupanje policije u naznačenim slučajevima bilo zasnovano na prihvatanju obaveza po osnovu dostavljenog dopisa suda, koje su, zbog nesporne neažurnosti i neblagovremenosti u obavještavanju o načinu realizacije prihvaćenih obaveza, dovele do potpuno pogrešne percepcije o odgovornosti službenika policije za odugovlačenje ostavinskog postupka koji se vodi pred sudom te da takođe, smatraju da ne postoji činjenično utemeljenje za zaključak da je odugovlačenje predmetnog ostavinskog postupka posljedica neblagovremenog obavještavanja suda od strane policije o postupanju po dopisima za uručenje poziva, već da je očigledno takva posljedica nastupila isključivo zbog neodazivanja naslednog učesnika pozivima koji su mu uručivani od strane suda i preko

policije, te nepostojanja zakonskih mogućnosti da sud, u ostavinskom postupku, obezbijedi njegovo prisustvo prinudnim dovođenjem. U nastavku odgovora je navedeno da je djelotvorna primjena Zakona o unutrašnjim poslovima cilj kojem streme Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava policije kao i Savjet za građansku kontrolu rada policije, te da je u pravcu potpune implementacije odredbi ovog zakona u narednom periodu, planirano unapređenje efikasnosti organizacionih jedinica Uprave policije, što je i predviđeno Strategijom razvoja Uprave policije 2016-20 i pratećim Akcionim planom. Navedena i ocjena Direktorata da utvrđene činjenice i okolnosti u vezi predmetnog slučaja ne ukazuju na osnovanost navoda o zloupotrebi službenog položaja niti da je ista mogla dovesti do povreda ličnih prava u konkretnom slučaju.

U nastavku rada na ovom predmetu, po usvajanju Zaključka, građanka Chastain informisala je Savjet da je na ročištu održanom 27. februara 2017, u Osnovnom sudu u Podgorici, pred predsjedavajućom savjetnicom odsutne sutkinje M.Ć. J.R., kao i pred svjedocima, njenim pravnim zastupnikom, advokatom V.R. i advokatom suprotne stranke u postupku, R.P, od strane predsjedavajuće savjetnice obaviještena da su navodi načelnika CB Podgorica (tačka 13 Zaključka Savjeta, broj i datum gornji: "Zbog opisanih okolnosti postupajuće sudije su blagovremeno, odnosno odmah po postupanju obavještavane telefonskim putem, dok su pisani odgovori dostavljani u najkraćem roku") apsolutna neistina. Ovom prilikom, obzirom na sve okolnosti ovog slučaja iznijete u inicijalnom dopisu, a sada i potvrđene da se radi o zloupotrebi službenog položaja kako zaposlenih tako i načelnika CB Podgorica/Uprave policije, koji su iznošenjem neistina htjeli prikriti svoje nesavjesno obavljanje službenih dužnosti koje su očigledno u suprotnosti sa profesionalnim i moralnim obavezama, građanka Chastain je Savjetu uputila zahtjev da zatraži utvrđivanje identiteta postupajućeg policijskog službenika i njegovu odgovornost i o tome je obavijesti, objektivnu odgovornost neposrednog starješine s tim u vezi te informaciju koja tretira predmetni slučaj od ministra unutrašnjih poslova, u skladu sa odredbom člana 113 stav 2 Zakona o unutrašnjim poslovima. Građanka Chastain, ovom prilikom, obzirom da je njeno prvobitno obraćanje Savjetu urodilo plodom, na način da je sudu od strane MUP-a, prvi put, Sudu dostavljeno obavještenje do zakazanog ročišta o uručivanju poziva suprotnoj stranci, uputila je zamolnicu Savjetu da učini sve kako bi MUP Sudu i ovog puta uredno dostavio dopis do novozakazanog ročišta, u roku od mjesec dana.

S timu vezi, načelnik CB Podgorica je informisao Savjet da su službenici Stanice policije za javni red i mir postupili po dopisu Osnovnog suda OP.br.690/14 od 27.02.2017, i građaninu M.M. uručili poziv za predstojeće ročište 27.03.2017 o čemu su telefonskim putem obavijestili postupajućeg sudiju, a nakon toga dostavili odgovor i u pisanoj formi, naglasivši pri tom da u prethodnom periodu zbog velikog broja zaduženih naredbi i nedovoljnog broja policijskih službenika, koji rade na unosu, odnosno evidentiranju i dostavljanju odgovora nadležnim sudovima, fizički nije bilo moguće dostavljati pisane odgovore, odmah nakon postupanja. Dalje je navedeno da su zbog opisanih okolnosti postupajuće sudije blagovremeno, odnosno odmah po postupanju obavještavane telefonskim putem, dok su pisani odgovori shodno mogućnostima dostavljani u najkraćem roku, kao i da su gore opisani problemi prevaziđeni na način što je angažovano dodatno ljudstvo za realizaciju, odnosno evidenciju i sačinjavanje odgovora nadležnim sudovima, kako bi se isti dostavljali prije ročišta. U zaključnici dopisa, načelnik CB Podgorica je naveo da imajući u vidu gore navedeno proizilazi da nema personalne odgovornosti policijskih službenika koji su u konkretnim slučajevima postupali po pozivima.

U vezi sa izdatim ocjenama i preporukama građanske kontrole policije iz MUP Crne Gore je odgovoreno da je, u okviru ovog državnog organa, uspostavljena organizaciona jedinica, Direkcija za planiranje i praćenje obuka, procesa profesionalnog razvoja i napredovanja policijskih službenika, sa ciljem unaprijeđenja stručnosti, profesionalizma i edukacije, da sprovodi, planira i organizuje obuke policijskih službenika sa Policijskom

akademijom u cilju osmišljavanja sprovođenja i evaluacije planova i programa, da sprovedi specijalističke obuke, kurseve i seminare. Savjet je odgovor ocijenio nepotpunim i nejasnim pa time i neprihvatljivim.

(3)Policijski službenik zlostavljao četiri učenika osnovne škole: Pozdravljena profesionalna i blagovremena reakcija policije
Predmet br. 6-17

Građanin P.V. iz Podgorice, u svojstvu predstavnika roditelja maloljetnih lica, učenika Osnovne škole „Sutjeska“ u Podgorici, obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom u vezi ocjene primjene policijskih ovlaštenja u cilju zaštite ljudskih prava i sloboda, ukazujući na slučaj postupanja policijskog službenika povodom slučaja, kako je naveo, prebijanja o kojem su pisali i mediji.

Podnosilac pritužbe u obraćanju Savjetu je istakao da su kritičnom prilikom četiri dječaka doživjela torturu i prebijanje, zlostavljanje i ponižavanje od strane uniformisanog policijskog službenika. U opisu događaja se navodi da je do teškog incidenta došlo dana 30. januara 2017, oko 9,10 časova za vrijeme velikog školskog odmora u blizini Osnovne škole „Sutjeska“ u Podgorici, u pekari „Inpek“ u zgradi „Čelebić“, kojom prilikom je postupao uniformisani policajac B.A., raspoređen na poslove obezbjeđenja Osnovnog suda, i tom prilikom četiri dječaka, rođena 2003. godine, učenika osmog razreda, batinao, zlostavljao, šamarao, udarao zatvorenom pesnicom, vršeći na taj način neviđenu i nečuvenu torturu na javnom mjestu.

Podnosilac pritužbe u obraćanju Savjetu je istakao da je o nemilom događaju roditelje i policiju obavijestila Uprava škole, te da je za njih i sam način započinjanja vođenja postupka ličio na pokušaj opstrukcije i sakrivanja počinioca ovog nedjela.

Građanin P.V. je u obraćanju Savjetu naveo da vršenje pritiska tokom postupka otkrivanja počinioca kao i pokušaj negiranja djela na način da je policijski službenik samo odgunuo jednog dječaka, koju činjenicu demantuju iskaz radnice pekare „Inpek“ i prateća medicinska dokumentacija.¹⁸

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodjelio članu na obradu i obratio se načelniku CB Podgorica da informiše o slučaju.

U odgovoru načelnika je navedeno da su policijski službenici CB Podgorica, u ovom kao i u svim prethodnim slučajevima, postupali krajnje profesionalno i u skladu sa Zakonom i u konkretnom slučaju, identifikovali policijskog službenika Stanice policije za javni red i mir – A.B., od kojeg je uzeta izjava na zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina. Sa kompletnim predmetom upoznat je i Osnovni državni tužilac u Podgorici koji se izjasnio da u radnjama imenovanog policijskog službenika ima elemenata KD koje se goni po službenoj dužnosti.

U zaključnici odgovora načelnika CB Podgorica je navedeno i da su službenici Stanice policije za javni red i mir dana 01. februara 2017. godine protiv A.B. podnijeli krivičnu prijavu Osnovnom državnom tužilaštvu u Podgorici zbog postojanja osnovane sumije da je počinio krivično djelo iz čl.166 st 2 KZ CG Zlostavljanje na štetu učenika OŠ „Sutjeska“.

¹⁸ Građanin P.V. u prilogu pritužbe Savjetu je dostavio sljedeću dokumentaciju: Službenu zabilješku o obavještenju primljenom od građanina V.D. od 30.01.2017; Izvještaj ljekara specijaliste Kliničkog centra Crne Gore - dječja hirurgija za V.D. broj protokola 4** od 30.01.2017; Izvještaj ljekara specijaliste KCCG - dječja hirurgija za M. D., broj protokola 4?? od 30.01.2017; Izvještaj ljekara u Hitnoj medicinskoj pomoći za M.D., protokol: 298*** od 30.01.2017; Izvještaj ljekara specijaliste KCCG – ambulanta za ORL- I IBD za M.D., broj protokola 1** od 30.01.2017; Izvještaj ljekara specijaliste KCCG - dječja hirurgija za V. O., broj protokola 2** od 30.01.2017; novinske tekstove iz Dnevnog lista „Vijesti“ od 01.02.2017 tj. 02.02.2017 po naslovom „Policajac tukao četiri osnovca“ i „Dobacivali stariji a platili osnovci“; Dokumentacija Savjeta

Savjet za građansku kontrolu rada policije sa zadovoljstvom konstatuje profesionalan odnos i odgovoran pristup Uprave policije odnosno CB Podgorica ovom slučaju, delikatnom sa stanovišta posebno osjetljive sfere – zaštite prava građana, u ovom slučaju djece od zloupotrebe ovlašćenja službenika policije.

Savjet se, krajem juna 2017, interesovao kod načelnika CB Podgorica da je policijski službenik B.A. privremeno udaljen iz policijske organizacije imajući u vidu činjenicu da je protiv istog, po službenoj dužnosti, pokrenut krivični postupak. Uprava policije je informisala da je protiv B.A. podniet prijedlog za pokretanje disciplinskog postupka za težu povredu radne dužnosti iz člana 106 stav I tačka 4 Zakona o unutrašnjim poslovima - ponašanje u službi ili van službe suprotno Kodeksu policijske etikete pa se s tim u vezi očekuje dostavljanje zaključka nadležne Disciplinske komisije o pokretanju disciplinskog postupka. Uprava policije je saopštila da B.A. nije privremeno udaljen iz službe, jer se zbog zdravstvenih problema nalazi na bolovanju.

Sredinom oktobra 2017. mediji su izvijestili o toku sudskog postupka.¹⁹

(4) Građanska kontrola policije konstatovala povredu prava građanina B.K. iz Budve Predmet br. 7-17

Građanin B.K. iz Budve obratio se građanskoj kontroli policije pritužbom ukazujući na slučaj nemogućnosti izvršenja pravosnažne i izvršne sudske odluke - Presude Osnovnog suda u Kotoru. Iznio je problem sa kojim je suočen već duži vremenski period informišući da je prije sedam godina prijavio krađu privatnog motornog vozila i to tri puta službenicima u Upravi policije (UP) CB Budva, te da je isto, nakon pronalaska, u saradnji sa CB Bar privremeno oduzeto. Naime, na osnovu Potvrde o oduzimanju putničkog motornog vozila izdate od strane Uprave policije - PJ Bar, od V.M. iz Bara oduzeto je motorno putničko vozilo marke „Land Rover" tip „freeleander", reg.oznaka BDAD***, a u međuvremenu je pred Osnovnim sudom u Kotoru započet i pravosnažno okončan parnični postupak radi utvrđenja prava svojine na predmetnom vozilu odbijanjem tužbenog zahtjeva tužioca V.M. kao neosnovanog. U vezi sa navedenim, 24. aprila 2016, podnosilac pritužbe se obratio Osnovnom državnim tužilaštvu (ODT) u Kotoru zahtjevom za vraćanje privremeno oduzetog vozila, koje je obavjestilo da će po istom Uprava policije postupiti, ali do dana upućivanja pritužbe Savjetu za građansku kontrolu rada policije, i pored više urgencija, i pored ispunjenja svih zakonom predviđenih uslova vozilo nije vraćeno građaninu B.K. Istakao je i da se ovim povodom bezuspješno obraćao MUP i urgirao kod ODT u Kotoru sa samo jednim zahtjevom da mu omoguće izvršenje pravosnažne sudske presude i u vlasništvo vrate vozilo.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodjelio članu na obradu i obratio se Upravi policije koja je informisala da je provjerama utvrđeno da su službenici CB Bar, 19.01.2011, uz izdatu potvrdu, privremeno oduzeli predmetno terensko motorno vozilo od V.M. iz Bara, jer se radilo o imovinsko-pravnom sporu oko vlasništva nad vozilom koji je imao sa B.K. iz Budve, te da se isto trenutno nalazi na službenom parkingu Uprave za imovinu u Podgorici. U daljem pojašnjenju slučaja Savjet je informisan da je provjerama utvrđeno da su službenici CB Budva, 19.01.2011, uputili telegram službenicima CB Bar, a po zahtjevu ODT u Kotoru u vezi oduzimanja ovog vozila, koje je registrovano na B.K, a kojim na području Bara upravlja V.M. Dalje je navedeno da je uslijed navedenog, vozilo istog dana privremeno oduzeto od V.M. te da su se u vezi predmetnog vozila službenici CB Budva obratili ODT u Kotoru T.Č.D, koja je uputila na odredbe Zakonika o krivičnom postupku, čl. 263 st.2, informišući „kako policija nije podnijela prijavu u roku od tri

¹⁹ <http://www.vijesti.me/vijesti/drustveno-korisni-rad-za-napad-na-djecake-958135>

mjeseca, od dana oduzimanja predmeta, tj. od 19.01.2011” i kako postupak nije pokrenut, to je trebalo postupiti u skladu sa zakonskim odredbama.

U vezi sa dopisom ODT, službenici CB Budva su, 30.11.2016, rukovodiocu ODT u Kotoru uputili zahtjev za izjašnjenje, odnosno zatražili dalje instrukcije o postupanju sa predmetnim vozilom tj. da li se isto može vratiti i kome, kao i da je privremeno oduzimanje vozila izvršeno po zahtjevu ODT u Kotoru a ne u sklopu policijskih ovlaštenja iz čl. 263 st. 2 Zakonika o krivičnom postupku. Ovo prilikom Savjet je informisan i da pošto službenici CB Budva nijesu dobili odgovor od strane tužiteljke, 28.12.2016, je upućena urgencija u vezi izjašnjenja o daljim instrukcijama vezano za vozilo te da su dopisom obavijestili B.K. da je od strane CB Budva upućen dopis ODT u Kotoru na izjašnjenje o predmetnom vozilu nakon čega će, blagovremeno, biti obaviješten.

Na temelju raspoložive dokumentacione osnove Savjet je ocjenio da je od strane službenika Uprave policije CB Budva, povrijeđeno pravo na štetu građanina B.K, tj. da je njihovo postupanje bilo nezakonito i neprofesionalno. Naime, odredbom člana 263 stav 2 Zakona o krivičnom postupku propisano je: „Policija je dužna da privremeno oduzete predmete odmah vrati vlasniku ili držaocu, ako krivični postupak ne bude pokrenut, odnosno ako u roku od tri mjeseca ne podnese krivičnu prijavu državnom tužiocu”, što znači da kako policija nije podnijela prijavu u roku od tri mjeseca, od dana oduzimanja predmeta, tj. od 19. 01. 2011, i kako postupak nije pokrenut, to je trebalo postupiti u skladu sa zakonskim odredbama.

Savjet je podsjetio da je i ODT u Kotoru povodom ovoga slučaja na identičan način dalo uputstvo službenicima Uprave policije kako da postupe ali isto nijesu realizovali, već su, što je profesionalno začuđujuće, nastavili da šalju dopise i urgencije u istom pravcu i pored činjenice da im je ODT u Kotoru pružilo jasan odgovor.

Uprava policije je odbacila i ovu ocjenu Savjeta. Objasnili su da su policijski službenici CB Budva “nijesu bili upoznati u kojoj fazi postupka se nalazi krivični predmet, a nije im dostavljeno Rješenje o odbacivanju krivične prijave, ni nakon dvije upućene urgencije ODT u Kotoru i na taj način nijesu mogli primijeniti odredbe člana 263 stav 3 ZKP”. Ocjena građanske kontrole policije u konkretnom slučaju je bila precizna i jasna, zasnovana na zakonom definisanim rokovima i sve činjenice u vezi toga policiji su postale jasne još tokom trajanja postupka građanske kontrole. Umjesto ovakvog odgovora Savjet je očekivao da Uprava policija uvaži ocjenu i povratno informiše da je momentalno, po izdavanju iste, i dostavljanju potrebne dokumentacija, izvršila povraćaj privatnog motornog vozila.

(5)Građanski aktivisti sa sjevera iznijeli brojne primjedbe na postupanje i unutrašnju organizaciju policije
Predmet: 9-17

Građani Milorad Mitrović i Darko Stijepović, aktivisti nevladinih organizacija (NVO) “Breznica” i “Centar za razvoj Durmitora”, obratili su se građanskoj kontroli policije dopisom u kojem su naveli da su tokom zadnje godine pratili eskalaciju neodgovarajućih reagovanja službenika policije koja govori o postupku gubitka civilne kontrole nad radom

organizacije sa monopolom nasilja. Konkretizovali su, kao i prilikom obraćanja 2016, čitav niz situacija i policijskih operacija u kojima je sporna primjena ovlašćenja.²⁰

Zatražili su da ih primi predsjednik Savjeta, što je 2016, učinio i tada predsjedavajući Savjeta.

Po realizovanom sastanku sa predsjednikom Savjeta za građansku kontrolu rada policije Draženom Cerovićem, građani Mitrović i Stijepović su dostavili zabilješke o temama koje su bile predmet rasprave i to:

- (1) kolektivni ugovor Uprave policije koji zapošljeni ne potpisuju a koja činjenica, kako su naveli čini radni staž i osiguranje zaposlenih upitnim, kao i visinu penzija jer nepotpisivanje kolektivnog ugovora na neki način zapošljenog uslovljava da radi onako kako to žele njegovi neposredno pretpostavljeni;
- (2) zablude da granični prelaz Krstac prema Gacku mogu koristiti samo građani koji su mještani tog područja dok na glavnom putu - zaobilaznici oko Nikšića, tačnije u blizini skretanja za Vidrovan, stoje putokazne table koje obavještavaju sve učesnike u saobraćaju da se na tom mjestu nalazi raskrsnica za odvajanje puta prema Gacku odnosno BiH što dovodi do situacije da putnici i turisti koji krenu tim putem, a nije ih mali broj, nakon pređenih 50 km budu vraćeni. Ukazano je da je ovakvu situaciju neophodno otkloniti na način jasnog i nedvosmislenog uklanjanja putokaza i postavljanja adekvatnog obavještenja ili otvaranja za sve građane, putnike i turiste za nesmetan protok roba i ljudi. Savjet je ovom prilikom obavješten i da su u posjedu informacija da se na pomenutom graničnom prelazu "vode" kao zapošljeni policijski službenici koji uopšte ne dolaze na posao, a izdata su im rešenja za obavljanje radnih zadataka na pomenutom graničnom prelazu te da je ista situacija i za nepostojeći granični prelaz Toljevine, koji se nalazi na lokalnom seoskom putu prema Bileći, koji ne postoji ali su neki policijski službenici dobili određena rešenja i fiktivno se vode kao zaposleni što predstavlja klasičnu zloupotrebu službenog položaja i budžetskih sredstava građana.
- (3) osnovana je Jedinica Granične policije u Kolašinu, čija teritorija uopšte nema granice sa bilo kojom susjednom zemljom ili bolje rečeno, nema ni metra državne granice na svojoj teritoriji kao i da su nekim službenicima Granične policije izdata stalna rješenja, dok su im takođe izdata privremena.
- (4) rješenja za jedinicu Granične policije u mjestu Tuzi i da se uglavnom se radi o policijskim službencima iz Kolašina i Mojkovca. Ocijenjeno je da je ove informacije neophodno provjeriti i ako se utvrdi njihova istinitost iste svesti na najmanju moguću mjeru, jer je u pitanju zloupotreba na visokom nivou u samoj Upravi.
- (5) Građani Mitrović i Stijepović naveli da su u istraživanjima rađenim sa kolegama iz Organizacija civilnog društva, a odnose se na monitoring medija i monitoring aktivnosti na suzbijanju šverca narkotika i psihoaktivnih supstanci u Crnu Goru iz pravca Albanije došli do pitanja zašto se prilikom kontrole ilegalnih prelazaka odnosno šverca skanka na potezu državne granice sa Albanijom u situacijama kada se otkriju krijumčari od strane pripadnika granične policije a koji odbace naprtnjače sa skankom, ne koriste službeni psi za napad.

²⁰ Pogledati slučaj "NVO sa sjevera Crne Gore zatražile da građanska kontrola policije provjeri više primjera policijskog postupanja", strane 106-8, kao i ove slučajeve: "Provjera postupanja policije prema pokojnom G.D. iz Pljevalja" strane 108-9; "Interesovanje građanske kontrole policije u vezi sa graničnim prijelazom Sukobin - Murićani", strane 96-6; "Interesovanje građanske kontrole policije u vezi sa graničnim prijelazom Debeli brijeg", strana 97; "Interesovanje građanske kontrole policije u vezi sa graničnim prijelazom Krstac - Krstac", strana 97-8; Knjiga "Odgovornost i integritet: Pregled građanskog nadzora policije u Crnoj Gori", autori mr A.S.Zeković i Z.Bačović, Savjet za građansku kontrolu rada policije, Podgorica, 2017 dostupna na ovom linku: http://www.kontrolapolicije.me/sites/default/files/library/files/savjeti_knjiga.pdf

- (6) granični prelazi Ranče, Metaljka i Čemerno nemaju video nadzor, te da je imajući u vidu činjenicu, kako su naveli, da se preko njih, kao i u njihovoj neposrednoj blizini, vrši neometan šverc raznih roba, iste neophodno instalirati i bolje kontrolisati.
- (7) Istakli su i da je od Uprave policije neophodno tražiti da dostave informacije ko je odobrio angažovanje i asistenciju službenika policije CB Herceg Novi 30.01.2017. prilikom rušenja objekata na autobuskoj okretnici u Kamenarima i zašto.
- (8) Kao pitanje koje je iznijeto na sastanku sa predsjednikom Savjeta naveli su i sudske postupke koji se vode pred sudovima protiv Uprave policije zbog sporova oko nepriznavanja i odbijanja isplate nadoknada za prekovremeni rad, nepravilno obračunavanje zarada za vrijeme vikenda, državnih praznika i slično, gdje UP gubi sudske sporove a službenici koji su iste pokrenuli naplaćuju štete po pravosnažnim presudama iz Budžeta, gdje je država oštećena za značajne novčene iznose.

U zaključnici obraćanja Savjetu građani Mitrović i Stijepović su iznijeli inicijativu da zajedno sa Upravom policije, Savjetom za građansku kontrolu rada policije i određenim brojem organizacija civilnog društva, organizuju tribinu na temu: "Policija i građani" na kojoj bi se razgovaralo o međusobnom odnosu građana i službenika policije što bi doprinijelo boljem razumijevanju i većem povjerenju građana u policiju što je Savjet još ranije prihvatio u sklopu svojih programskih aktivnosti posjete crnogorskim opštinama.

(6)Građanka karminom iscrtala prozorska stakla na tužilačkoj organizaciji: Podnijela žalbu zbog postupanja policije
Predmet: 10-17

Građanskoj kontroli policije pritužbom se obratila građanka Lj.Š. iz Bara koja je na temelju razgovora, na njeno traženje, sa članom dr Vladimirom Dobričaninom, ovom tijelu dostavila medicinsku dokumentaciju i iznijela nadu da će građanska kontrola rada policije doprinijeti da se događaj koji je iznijela ni jednom časnom i poštenom građaninu ne ponovi. U prilogu pritužbe građanka je dostavila obimnu medicinsku dokumentaciju i Zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanke Lj.Š. CB Podgorica - Stanica policije (SP) za javni redi mir od 04.02.2017.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje i obratio se Upravi policije inicijalnim dopisom koja je informisala da je 04.02.2017. godine u prostorijama Vrhovnog državnog tužilaštva u Podgorici, oko 20:30 časova, Dežurna služba CB Podgorica uputila patrolu policije u zgradu VDT -a u ulici Slobode u vezi obavještenja službenika SP za obezbeđenje štićenog objekta, koji je lišio slobode lice Lj.Š. koja je, na ulaznim vratima, karminom ispisivala "kukaste krstove". Nakon dolaska patrole policije na lice mjesta, od službenika obezbeđenja štićenog objekta preuzeto je lice Lj.Š, koju je prevežena u Klinički centar (KC), gdje joj je ukazana ljekarska pomoć a nakon toga dovedena je u prostorije CB Podgorica. Na okolnosti događaja ovlašćeni policijski službenik je sačinio službenu zabilješku na navedene okolnosti, sa kojom je upoznat ODT u Podgorici J.P. i ovom prilikom tužiteljka je naložila da se od lica Lj.Š. uzme izjava na zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina nakon čega se ista izjasnila da nema elemenata krivičnog djela koji se gone po službenoj dužnosti.

Nakon izjašnjenja tužioca, službenici CB Podgorica preduzimajući mjere i radnje iz svoje nadležnosti u odnosu na Lj.Š, imenovanu su lišili slobode, zbog prekršaja iz čl. 7 st. 1 i čl. 11 st. 1 Zakona o JRM, o čemu je upoznat sudija Suda za prekršaje u Podgorici M.P. koji je zatražio da mu se lice dovede dana 05.02.2017 godine u 08:20 časova. U CB Podgorica u prostorijama za lica lišena slobode Lj.Š. je zatražila ljekarsku pomoć gdje joj je u 00:14h dana 05.02.2016 ista ukazana od strane HMP.

Službenici SP za JRM CB Podgorica podnijeli su 05.02.2016 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv Lj.Š. i u 08:10h kada su je policijski službenici upoznali sa

privodom kod sudije za prekršaje, odbila je da pođe tj. napusti prostoriju uz riječi: "Vi mene gušite, vidjećete za ovo, zovite mi djecu." Policijski službenici su pozvali Hitnu pomoć, čiji službenici su je preuzeli i odvezli u KC radi daljih pregleda i uz pratnju policijskih službenika. S obzirom na to da u zakazano vrijeme Lj.Š. nije mogla biti privedena kod sudije za prekršaje, o razlozima je, telefonskim putem, upoznat sudija M.P, koji se izjasnio da se lice, nakon ukazane ljebarske pomoći, pusti, a da se spisi predmeta proslijede prema Sudu u redovnom postupku.

U postupku pribavljanja relevantne dokumentacije u vezi sa slučajem, na tražanje podnositeljke pritužbe građanke Lj.Š. Savjet je od Uprave policije zatražio i video snimak kritičnog događaja ali je stim u vezi informisan da Policija ima samo mogućnost vršenja uvida u tehniku dok je raspolaganje video nadzorom u nadležnosti Tužilaštva.

S obzirom na sve relevantne činjenice, Savjet je zaključio da je primjena policijskih ovlašćenja u predmetnom slučaju bila u skladu sa zakonom i da su policijski službenici obezbjedili nesmetan pristup medicinske njege građanki Šćekić.

(7) Zbog navoda u regionalnoj štampi građanska kontrola policije provjerila postupanje policije povodom incidenta u autobusu

Predmet: 11-17

Na inicijativu svog člana Savjet za građansku kontrolu policije pokrenuo je postupak ocjene primjene policijskih ovlašćenja povodom slučaja predstavljenog u medijima.²¹

U opisu događaja se navodi da je Beograđanka koja je putovala autobusom od Herceg Novog do prijestonice Srbije ustvrdila da je u Bijelom Polju došlo do incidenta kada su u vozilo "uletjela" trojica mladića sa palicama i psom i prijetili putnicima i vozačima. Ona je za "Blic" ispričala da je do incidenta došlo zbog jedne putnice koja je insistirala da sjedi sama na dva mjesta, iako je vozilo bilo puno i za to nije bilo uslova te da je putnica počela da pravi probleme. "Uporno je pričala da ona nije bilo ko u Crnoj Gori, da je inspektorka, pa je vadila neku značku, a onda je počela da telefonira i nekome priča da je maltretiraju u autobusu", ispričala je Beograđanka za "Blic". Sagovornica srpskog portala tvrdi da je oko dva sata ujutru, autobus u Bijelom Polju presreo crni automobil te da su u vozilo upala tri momka, da su vikali, šetali se po autobusu, a onda su dvojica stala ispred autobusa i vrata sa psom koji je bijesno lajao, a treći je ostao u autobusu, mahao palicom i vikao: "Šta je sad? Što sad čutite? Da čujem ko je maltretira?" Ona kaže da su putnici, kao i vozač, bili preplašeni i da su čutali i samo čekali da se drama završi. Putnica je kazala i da je do incidenta došlo u autobusu prevoznika "Royal" koji je oko 21 sat krenuo iz Herceg Novog, te da je drama u autobusu navodno okončana nakon pola sata, kada su momci napustili vozilo. U prevozniku "Royal" su, navodi se u daljem opisu događaja, potvrdili "Blicu" da su upoznati da je došlo do incidenta, da niko od 44 putnika nije povrijeđen i da je nakon incidenta pozvana policija iz Mojkovca.

Ovim povodom ND "Vijesti" su iz Uprave policije saznale da je žena iz autobusa Bjelopoljka koju su tokom vožnje maltretirali neki mladići od kojih ju jedan dodirivao i dobacivao joj te da je navodno, vozač, kojem je tražila da je zaštiti i pozove policiju, to odbio. Žena je potom pozvala supruga i požalila mu se, a on je nakon što je sačekao suprugu na stajalištu na Ribarevinama ušao u autobus i raspitivao se ko mu je uznemiravao suprugu. Pri tom nije bilo nikakvog nasilja, psovki niti fizičkog kontakta sa bilo kim od putnika, kazao je izvor "Vijesti" iz policije.

²¹ Tekstovi objavljenom na portalu Vijesti pod naslovom „Bjelopoljac štitio suprugu od nasilnika u autobusu?“ kao i Danas/Blic „Drama u Crnoj Gori! Presretnut autobus pun Beograđana, tri mladića uletela sa palicama i psom“, od 05.03.2017; Dokumentacija Savjeta

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i obratio se Upravi policije inicijalnim dopisom da informiše o događaju. U odgovoru dostavljenom Savjetu se navodi da je vozač prevoznika "Royal Travel" sa Cetinja D.K. 4. marta 2017. telefonskim putem obavijestio Dežurnu službu CB Bijelo Polje u 02:42h, da su u autobus u mjestu Ribarevine, opština Bijelo Polje, kojim je upravljao prilikom zaustavljanja ušla tri nepoznata lica, da je jedno lice je na povodcu držalo psa rase vučjak, drugo lice u rukama je imalo metalnu šipku a da treće lice u rukama nije imalo predmet. Ovom prilikom, sva tri lica su kako vozaču autobusa tako i putnicima upućivali riječi uvrede i prijetnji, a nakon toga izašli iz autobusa i sjeli u vozilo marke "Renault-Megan" registarskog broja TVAM ***. U nastavku odgovora Uprave policije je navedeno da su po zaprimljenoj prijavi postupali policijski službenici CB Bijelo Polje te da je tokom obavljanja razgovora vozač autobusa naveo da je nastavio kretanje prema Beogradu i da ne želi da se javi u CB Bijelo Polje radi davanja obavještenja o navedenom događaju. Istog dana policijski službenici CB Bijelo Polje su, u ranim jutarnjim satima, identifikovali prijavljena lica i utvrdili da se radi o Lj.Š, Z.Š, N.Š. i I.Š, od kojih su na zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina uzete izjave, i da su daljim postupanjem pripadnika policije identifikovani ostali putnici autobusa. U nastavku odgovora Uprave policije je navedeno i da su od strane policijskih službenika centara i odjeljenja bezbjednosti koji pokrivaju teritoriju opština gdje državljani Crne Gore koji su se nalazili u autobusu imaju mjesto prebivališta, dostavljeni zapisnici. U zaključnici odgovora Uprava policije je navela da su kompletirani spisi predmeta dostavljeni nadležnom tužiocu ODT u Bijelom Polju, na ocjenu.

Savjet je konstatovao da je primjena policijskih ovlašćenja u konkretnom slučaju bila blagovremena i profesionalna.

(8) Provjera upotrebe službenog vozila tokom protesta građanki ispred državnog parlamenta **Predmet br.12-17**

Povodom događaja o kojem se prenijeli mediji a koji se desio oko ponoći 8/9. marta 2017 kada je prema navodima građanki koje su protestovale ispred Skupštine Crne Gore, automobil službenih tablica (PGCG) prošao velikom brzinom Bulevarom Sv. Petra Cetinjskog u periodu kada je isti bio zatvoren za saobraćaj zbog protesta majki sa troje i više djece, Savjet za građansku kontrolu rada policije, po sopstvenoj inicijativi, obratio se Upravi policije u cilju pribavljanja detaljne informacije o vozilu, službeniku koji ga duži te na koji je način i pod kojim objašnjenjem isto korišćeno navedenog datuma. Takođe na slučaj je Savjetu ukazala i NVO "Centar za ženska prava".

S tim u vezi, Uprava policije informisala je Savjet da je jedna od predstavnica organizacije protesta žena, 9. marta 2017, CB Podgorica podnijela prijavu na okolnosti ovog događaja o čemu je odmah obaviještena zamjenica ODT u Podgorici D.I.Đ, koja je naložila da se prikupe potrebna obavještenja i da se izuzme video snimak sa zgrade Skupštine Crne Gore.

U nastavku dopisa stoji da se prikupljenim obavještenjima od građana nije moglo doći do činjenice da se kritičnom prilikom radilo o vozilu Uprave policije te da je od nadležnog Sektora policije za obezbjeđenje licnosti i objekata Uprave policije pribavljen video zapis sa kamera na zgradi Skupštine Crne Gore, koji je odmah dostavljen nadležnom tužiocu. Ovom prilikom, direktor Uprave policije je istakao da se prostor na kome se održava protest svakodnevno obilazi službenim vozilima, u cilju obezbjeđenja javnog skupa i koordinacije poslova policijskih službenika CB Podgorica, koji su tom prilikom angažovani na obezbjeđenju skupa uz napomenu da se ista isključivo koriste u profesionalne svrhe.

Savjet je konstatovao da je pribavljenu dokumentaciju tj. odgovor Uprave policije proslijedio NVO "Centar za ženska prava" i s tim u vezi konstatovao okončanje daljeg rada na ovom slučaju.

(9) Majka i ćerka, iz beranskog sela Prisoja, nezadovoljne odnosom policije Predmet br.13-17

Građanke M. i B.B. iz Andrijevice obratile su se Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom ukazavši na događaj od 4. marta 2017, oko 21h, kada je na njihovoj porodičnoj livadi u mjestu zvano "Krblija" u opštini Andrijevica NN lice podmetnulo požar a kojom prilikom su u potpunosti izgorjela četiri stoga sijena količine oko pet hiljada kilograma, tako da vatrenu stihiju nijesu uspjeli ugasiti ni vatrogasci.

Građanka M.B. je navela da ni sa čim nisu izazvale problem koje imaju sa pojedinim licima, da od 1991. žive bez muške zaštite u kući i da je ova situacija počela 2006. i traje punih 11 godina. Kako su bez ičije zaštite određena lica koja se nalaze u policijskim evidencijama ispostave Andrijevice i koja su od ranije poznata policiji, svakodnevno vrše atak kako na njihovu imovinu tako i na njih dvije lično na način sto ulaze u kuću, tuku ih, lome vrata.

U pritužbi je navedeno da su u noći 19.02.2017. slomili prozor na kupatilu dok su njih dvije bile na dvorenju tetke, te da čuju razne prijetnje da ih treba svezati za vozilo i vući sa čime je upoznata i policija, a što je kulminiralo paljevinom sijena koje mukotrpno pripremaju svojim radom od porodične penzije snoseći troškove kosidbe.

Građanka je, s tim u vezi, dalje navela i primjere razvršenog sijena 2006, trovanja rasne krave na istoj livadi sljedeće godine i neuspješno liječenje kod veterinara, krađe 12 metara cerovih drva u bližnjem gaju iste livade o čemu je obavještena policija u Andrijevici koja, kako je navedeno u obraćanju Savjetu, nije postupila već ih je uputila sa službenom zabilješkom na pokretanje privatne tužbe pred Osnovnim sudom u Beranama, po čemu su bili prinuđeni i na pokretanje postupka koji su i dobile ali ne i izvršenje presude jer Andrijevačka policija nikada nije imala uticaj na počinioce krivičnog djela. Po svim navedenim događajima svakodnevno su podnosile prijave u svojstvu građana u Ispostavi policije Andrijevice i bile upućune na privatne tužbe uz savjet da zaobilaze naznačena lica jer policijski službenici nisu pridavali veći značaj njihovim prijavama koje su često završavale u fiokama kao predmeti "ad acta".

Navedena postupanja policije, istakla je podnositeljka M.B, moralno su uzdizala i ohrabivala počinioce da nastave sa još jačom represijom na njihovu imovinu i njih dvije lično. Istakla je i da se većina lica koja im zadaju probleme šetaju bez vozačkih dozvola i registracionih oznaka te da većina starijih komšija i nemoćnih imaju slične probleme, ali da se nijesu u mogućnosti obratiti se Savjetu. Istakla je ovom prilikom i da se pojedini koji im nanose štetu svakodnevno šetaju gradom po naredbama suda i potjernicama planirajući nanošenje štete poštenim ljudima. Navedeno pokazuje, navela je građanka M.B. u svojoj pritužbi, i izazivanje požara na sijenima koja su bila locirana na njihovoj porodičnoj parceli dok od policijskih službenika zapostavljene kao da to nije ništa i da će oni, u konkretnim slučajevima postupiti što nikada nisu ni pokušali.

Istakla je pri tom i da strahuju da će im i kuću zapaliti. Iz svega gore izloženog građanke B. su od Savjeta zatražile preispitivanje radnji policijskih službenika Ispostave Andrijevice u kontekstu ugrožavanja njihove bezbjednosti i obavljanja zakonom predviđenih poslova propisanih Zakonom o unutrašnjim poslovima. Uputila je zamolnicu Savjetu da im izađe u susret i rasvijetli ovo nečasno, kako je navela, zločinačko djelo na način da zatraži poligrafsko testiranje označenih lica jer su, ovim povodom, od inspektora opšteg kriminaliteta obavještene da „ne može on voditi takva lica na poligrafu", osim da uzme njihove izjave. Takođe je zamolila da predmet preuzme beranska kriminalistička

policija i otkrije slučaj u potpunosti, kako ne bi kao do sada ostao u fioci kod opšteg kriminala u Andrijevi, da Savjet zatraži kompletne spise povodom podnijetih prijava kao i pomoć za poligrafsko ispitivanje navedenih lica i konačno zaštitu njih dvije i njihove imovine jer, kako je navela, žive u strahu punih 11 godina.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i obratio se Upravi policije – OB Andrijevice koje je informisalo da je dana 04.03.2017.g. oko 20,50h Dežurnu službu SP-OB -Andrijevice telefonskim putem obavijestio šef službe zaštite i spašavanja iz Andrijevice da se nalaze u mjestu Krblja-Most Bandovića i da gase požar koji je zahvatio četiri stoga sijena te da su po zaprimljenoj prijavi OPS OB Andrijevice policijski službenici izašli na lice mjesta gdje je konstatovano da je na parceli-livadi vlasništvo B.B iz Andrijevice došlo do požara na četiri stoga sijena koji je lokalizovan. Na licu mjesta zatečena su lica vlasnica sijena-oštećena B.B, njena kćerka M.B, kao i druga lica, njihovi rođaci a sa elementima događaja upoznat je ODT u Beranama, J.M, koja je naložila da se uviđaj izvrši narednog dana u jutarnjim časovima što je i urađeno a navedenom prilikom, kako je navedeno, nije se moglo utvrditi kako je došlo do požara. Nakon završenog uviđaja o svemu je ODT detaljno upoznat: i u ovom slučaju se izjasnila da se radi o krivičnom djelu (KD) oštećenje i uništenje tuđe stvari iz čl. 253.st.I.KZ CG koje se ne goni po službenoj dužnosti.

Po izraženoj sumnji M.B. da bi mogući izvršioc i ovog KD mogli da budu i R.B. i V.P. iz Andrijevice, isti su pozvali radi obavljanja informativnog razgovora, uzeti su zapisnici o obavještenju prikupljenom od građana u kojem su decidno negirali bilo kakvu umiješanost u ovom događaju.

U nastavku odgovora načelnika OB Andrijevice se navodi da je 19.02.2017 M.B. podnijela prijavu da je od strane NN lica u toku noći na njenoj porodičnoj kući polomljeno staklo na prozoru od kupatila te da su službenici SP OB Andrijevice izašli na lice mjesta, izvršili uviđaj i konstatovali da je polomljeno staklo na prozoru i da je prozor u otvorenom položaju, te da se sa spoljašnje strane nalazi neoštećena mrežica za komarce i da je isto najvjerovatnije polomljeno uslijed promaje. O svim preduzetim mjerama i radnjama u ovom slučaju upoznat je podnosilac prijave i sačinjena službena zabilješka. Dana, 20.11.2012, oko 17,25h, Dežurnoj službi OB Andrijevice podnijeta je prijava telefonskim putem od strane KB.K. u kojoj isti izjavi žaljenje na M.B. i njenu majku B.B. sa kojima ima problem oko prozivanja njegovog sina P.K. da im je zajedno sa R.B. posjekao 12 cerovih stabala u selu Prisoja, te zahtijeva da se iste upozore da ih ne uznemiravaju. Postupajući po datoj prijavi policijski službenici su izašli na lice mjesta i došli do saznanja da je razlog nesporazuma M. i B.B. sa P.K. taj što je, po njihovom mišljenju, P.K. zajedno sa R.B. izvršio sječu 12 cerovih stabala u njihovoj šumi bez njihovog odobrenja, a imenovane su se prethodno dogovorile oko nadoknade štete sa D.B, ocem R.B. Nakon izlaska OPS svi akteri događaja upozoreni su na dalje međusobne odnose i ponašanje, a M. i B.B. podučene da nastalu štetu mogu ostvariti preko nadležnih institucija šumarstva i suda što su i prihatile, a kasnije i ostvarile. U nastavku odgovora je navedeno i da je M.B, 31.07.2015, telefonskim putem, podnijela prijavu dežurnoj službi OB Andrijevice da je NN lice otuđilo ključ iz ulaznih vrata porodične kuće u selu Prisoja - Andrijevice i postupajući po navedenoj prijavi službenici su izašli na lice mjesta te kod porodične kuće zatekli podnosioca prijave M. i B.B. koje su saopštile da se događaj desio nešto oko 21,45h u vremenu kada se M. nalazila u Andrijevi, a B.B. u kući a kako iz brave ulaznih vrata nisu izvadile ključ na kome je bio metalni privezak u naznačenom vremenu Branka je začula zvuk kucanja metalnog privjeska o eloksirana ulazna vrata kada je izašla ispred kuće i primijetila da nedostaje ključ sa priveskom iz brave ulaznih vrata. O svemu navedenom telefonskim putem je upoznat ODT u Beranama, J.M, koja se ovom prilikom izjasnila da nema elemenata KD koje se goni po službenoj dužnosti jer se radi o maloj materijalnoj vrijednosti, te da se radi o djelu koje se goni po privatnoj tužbi. Sa navedenim elementima događaja upoznat je podnosilac prijave M.B. koja je saopštila da sve to zna da je bitno

samo daje izašla policija da to komšije vide, kako se ne bi u buduće dešavale slične stvari. Ranije, dana 24.05.2013, oko 9h, M.B. je telefonskim putem pozvala Dežurnu službu OB Andrijevića i tražila izlazak policije na lice mjesta kod njene porodične kuće u selo Prisoja jer ima problem sa M.K. i postupajući po podnesenoj prijavi OPS OB Andrijevića su izašli na lice mjesta kod porodične kuće imenovane koja je saopštila da je i pored njenog insistiranja da treba da sačeka jer je zvala policiju. M.K. otišao iz njene kuće, te da je problem nastao u vezi neke priče za koju M.B. tvrdi da je M.K. pričao u vezi nje, a povodom čega je M.B. pozvala njegove roditelje. Neposredno prije prijavljivanja policiji kod nje kući su došli M.K, D.B, inače M.B. brat od strica i R.L. u namjeri da razjasne šta je ko pričao. Kako je komunikacija u jednom trenutku prerasla u raspravu, M.B. je pozvala policiju, a M.K. je u znak revolta htio da napusti njenu kuću, da bi M.B. tada zaključala ulazna vrata ne dozvoljavajući mu da izađe iz kuće. U tom momentu je M.K. odgurnuo M.B. sa vrata i otvara vrata koja je tom prilikom ošteti i udaljio se u pravcu svoje kuće.

U nastavku odgovora dostavljenog Savjetu se navodi da u daljem obavljanju informativnog razgovora sa M.B. izričito traži i zahtijeva da se M.K. samo upozori, te da je u buduće ne pominje po bilo kom osnovu, jer nije bilo nikakvih fizičkog kontakta između njih. Službenici policije su obavili razgovor sa M.K. na pomenute okolnosti što je i potvrdio da je bila namjera da se raspravi oko nekih priča ali da je u jednom trenutku M.K. počela da histeriše i viče nakon čega M.K. napušta njenu kuću otvarajući vrata nasilno pošto ih je M.B. prethodno zaključala. M.K. je upozoren na ovakvo ponašanje te da M.B. traži da je ubuduće ne spominje u bilo kom kontekstu što je i prihvatio. O svemu navedenom telefonskim putem je upoznat dežurni ODT u Beranam, A.S, koja se izjasnila da se u konkretnom događaju radi o oštećenju tuđe stvari – vrata koje se goni po privatnoj tužbi a sa navedenim je upoznata podnositeljka prijave M.B.

Dana 25.05.2013, oko 12 sati, M.B. je nepozvana pristupila u OB Andrijevića sa izvještajem ljekara o povredama i sada drugačijim stavom za prethodni događaj, od 24.05.2013, zahtijevajući da se isti detaljno ispita i procesuiru. Sa prethodnim postupanjima i detaljima postupanja po prijavi M.B. i zatečenom stanju na licu mjesta, ljekarskim izvještajem i izjavama aktera i svjedoka događaja je ponovo informisan ODT u Beranama koja se izjasnila da u konkretnom slučaju nema elemenata KD koje se goni po službenoj dužnosti dodajući da se oštećena, M.B. upozna sa pravom privatnog podnošenja tužbe za lake tjelesne povrede ukoliko ih ima, te podsjeti na pravo podnošenja privatne tužbe za oštećenje tuđe stvari, i sagleda mogućnost procesuiranja po prekršaju iz oblasti JRM. S tim u vezi, službenici OB Andrijevića su u ovom slučaju podnijeli zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka Područnom organu za prekršaje u Beranama protiv M.K. zbog počinjenog prekršaja iz Zakona o JRM.

Dana 31.08.2006, oko 11,30h, dežurnoj službi OB Andrijevića M.B. podnijela prijavu da je dana 29.08.2006, oko 17h, ispred njene porodične kuće došao R.B, komšija iz istog sela, i bez ikakvog povoda se obratio riječima „Sad ću vam kazati ko je kurva“, udarajući otvorenim šakama u predjelu glave, prvo M.B. pa zatim i njenu majku B.B. koja je pokušavala da je odbrani. Službenici OB Andrijevića su u ovom slučaju uzeli detaljne izjave od M. i B.B, kao i od prijavljenog R.B. nakan čega je podnešen zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka područnom organu u Beranama zbog počinjenog prekršaja iz člana 8st.2 Zakona o JRM.

Dana 27.07.2016, građanka M.B, je telefonskim putem pozvala dežurnu službu OB Andrijevića navodeći da se nalazi u Budvi, te da se u mjestu Prisoja gdje živi njena majka B.B izvode radovi na probijanju seoskog puta i da je njena majka od prisutnih vrijeđana ali da ne zna od koga. Izlaskom na licu mjesta OPS su zatekli D.B, vozača utovarne lopate B.Đ, i R.B. i u obavljenom razgovoru imenovani su u potpunosti negirali da je bilo svađe, uvreda ili psovki dodajući da ih je zapravo B.B. ometala u poslu stajući ispred radne mašine, te su više puta bili primorani da obustavljaju radove. Od istih su uzete pismene izjave na date okolnosti u kojim su takođe potvrdili navedeno a obavljen je i informativni

razgovor sa B.B. koja je ovom prilikom saopštila da je zahtijevala od vozača da i njoj pročisti dio zemljanog puta, na šta predsjednik MZ nije pristao jer navedeno nije bilo u planu rada te da je ona bila nezadovoljna i iz tih razloga je stala više puta ispred radne mašine. O navedenom događaju upoznat je ODT u Beranama koja se izjasnila da u ovom slučaju nema elemenata KD.

Uvidom u evidencije prijava građana u OB Andrijevice konstatovano je da su u naznačenom periodu podnošene prijave građana na M.B. i njenu majku B.B. Dana 28.07.2016, oko 9,45h, pristupili su u dežurnoj službi mještani sela Prisoja Most Bandovića: D.B, M.B, G.B i A.B i ovom prilikom izrazili žaljenje na M.B. koja je trenutno boravila u Budvi da im upućuje SMS poruke različitih sadržaja tokom čitavog prethodnog dana i noći, napominjući da to traje već duži vremenski period, da ih uznemirava ovakvim ponašanjem, kao i to da dolazi kod njihovih kuća uznemiravajući njihove bližnje i roditelje i ovom prilikom su tražili od službenika policije da se imenovana isključivo samo upozori na ovakvo ponašanje.

Dana 09.07.2014, oko 9 sati, pristupila je N.R. iz Majdanpeka i prijavila uznemiravanje od strane zaove B.B. i njene kćerke M.B. i nasilni ulazak u njenu vikendicu polomivši pri tom bravu na ulaznim vratima i napravivši štetu unutar vikendice, sa zahtjevom da se prijavljenim skrene pažnja i da se upozore, ali da nastalu štetu ovog puta od njih ne traži. Postupajući po navedenoj prijavi, dana 09.07.2014, službenici OB Andrijevice su izašli kod porodične kuće B.B. u selo Prisoja kojom prilikom je B.B. bila vidno uzrujana i saopštila da je, 7.07.2014, pošla da bere jagode i to prilikom obišla imanje u Gnjlom Potoku, kojeg je i ona vlasnik po pravu nasljeđivanja od pokojnog oca V.R. i pri tom istakla da je imala neprijatnosti od strane snahe, koja ju je bukvalno istjerala sa očevine, što ona to nije htjela prijavljivati policiji. B.B. je navela da je spor nastao oko podjele zaostavštine jer je ostavinski postupak od strane njenog brata T.R. pokrenut i završen bez njenog znanja, te da je ovaj spor došao i do suda. Na B.B. insistiranje ostvaren je i telefonski kontakt sa M.B, njenom ćerkom, koja se po njenoj izjavi nalazila u Beogradu, koja je predočila sve što je i predhodno B.B. saopštila u razgovoru. Zbog nedostatka elemenata prekršaja imenovane su upozorene na dalje odnose i ponašanja, a ujedno i podučene da spor oko podjele imovine moraju rješavati isključivo preko nadležnih institucija.

U zaključnici Odgovora načelnika OB Andrijevice upućenog Savjetu za građansku kontrolu rada policije je navedeno da što se tiče ostalih navoda iz podnijete predstavke, a koji se odnose na navodno trovanje krave, razvršivanje sijena i dr. iste M.B. nije prijavljivala i nijesu evidentirani od strane službenika OB Andrijevice, da iz svega navedenog smatraju da su dati navodi u predstavi o nepostupanju službenika OB Andrijevice netačni i krajnje zlonamjerni te da se iz gore opisanog može zaključiti da su službenici OB Andrijevice, u svakom konkretnom slučaju, postupali po podnijetim prijavama ili saznanjima o događaju isključivo u okviru svojih zakonom utvrđenih ovlašćenja, što će činiti i ubuduće.

Na osnovu detaljnog odgovora načelnika OB Andrijevice, a budući da se podnosioci pritužbe M. i B.B, u dužem periodu, nakon što im je proslijeđen pomenuti odgovor, nijesu oglašavale, Savjet je zaključio ovaj predmet i konstatovao da na osnovu raspoloživih podataka nije mogao utvrditi neprofesionalno postupanje policijskih službenika.

(10) Dvojica mladića sa stisnutom pesnicom (simbol otpora) fotografisali se ispred prostorija policije u Nikšiću

Predmet br. 15-17

Savjet za građansku kontrolu rada policije, postupajući po inicijativi svog člana, uzeo u rad postupanje policijskih službenika Centra bezbjednosti (CB) Nikšić prema dvojici mladića, V.D. i L.B, koji su se fotografisali sa stisnutom pesnicom ispred zgrade CB Nikšić.

Savjetu se istim povodom obratila i građanka J.R. iz Podgorice koja je u prilogu svoje inicijative dostavila prekršajnu prijavu i poziv Suda za prekršaje okrivljenom V.D. i zatražila utvrđivanje prekoračenja službenih ovlašćenja.

Uprava policije, na inicijalni dopis Savjeta, je navela da se 23. marta 2017. godine oko 11,15 sati, L.B. sa V.D., uputio u CB Nikšić kako bi podnio prijavu protiv NN lica zbog nanošenja povreda u predjelu noge. Dolaskom u dvorišni prostor CB Nikšić, tačnije ispred ulaza u zgradu, L.B. je dao svoj mobilni telefon V.D. govoreći mu da ga slika, nakon čega se okrenuo leđima ulazu od zgrade i podigao desnu ruku sa stisnutom pesnicom uvis, dok ga je V.D. fotografisao. Dalje se navodi da su policijski službenici Stanice policije CB Nikšić, koji su se nalazili u neposrednoj blizini primjetili opisani događaj i ova lica uveli u službene prostorije kojom prilikom je od Bjelice uzeta izjava na okolnosti njegove prijave i obavljen i razgovor u kontekstu fotografisanja, a s tim u vezi L.B. se izjasnio da je njegov postupak način iskazivanja otpora i nezadovoljstva stanjem u društvu, o čemu je sačinjena službena zabilješka. Uprava policije u dopisu dostavljenom Savjetu je napomenula da ovom prilikom imenovani nijesu lišeni slobode te da je od L.B., zbog vođenja prekršajnog postupka, privremeno oduzet predmetni mobilni telefon shodno članu 44 stav I tačka I Zakona o prekršajima. O navedenom događaju obaviješten je državni tužilac u Nikšiću koji se izjasnio da u istom nema elemenata krivičnog djela za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

Policijski službenici CB Nikšić su, 31.03.2017, protiv L.B. i V.D. podnijeli Sudu za prekršaje Podgorica, Odjeljenju u Nikšiću Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, zbog osnovane sumnje da su izvršili prekršaj iz člana 7 stav I Zakona o javnom redu i miru CG (Ko na javnom mjestu vrijeđa drugog ili se drsko ponaša, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 100 eura do 400 eura ili kaznom zatvora do 30 dana), u redovnoj proceduri, a uzimajući u obzir da zgrada CB Nikšić, kao i dvorišni prostor predstavljaju ograđenu površinu sa rampom na ulazu, kao i prijemnom kućicom i da kao takva čini jedinstvenu cjelinu, a samim tim i restriktivni prostor pa shodno navedenom nije ni mjesto ni poligon za ispoljavanje socijalnih, socioloških, političkih, kulturoloških kao ni drugih ciljeva, načela, buntova i dr.

Uprava policije je ovom prilikom iznijela stav da bi nereagovanje policije „u znak tolerancije“ u ovakvim i sličnim slučajevima hipotetički značilo da bi svi nezadovoljni građani, bilo kojom pojavom u društvu, u znak otpora i revolta ubuduće dolazili ispred zgrade CB Nikšić da se fotografišu, na koji način bi se grubo kršio član 4 Zakona o javnom redu i miru (koji između ostalog glasi „ometra rad državnih organa i službenih lica u vršenju ovlašćenja“).

Uprava policije je, nakon nekoliko urgencija, dostavila Savjetu i kopiju spisa predmeta u slučaju podnošenja Zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Obrađivač predmeta bio je mr Aleksandar Saša Zeković, član Savjeta.

Sud za prekršaje Podgorica, Odjeljenje u Nikšiću je rješenjem obustavio prekršajni postupak protiv okrivljenih L.B. i V.D, jer nije dokazano da su počinili prekršaj koji im je stavljen na teret.

Savjet posebno pozdravlja sadržajnost i kvalitet Rješenja Suda za prekršaje u Podgorici - Odjeljenje u Nikšiću, sutkinja Biserka Jovanović, i zbog javnosti a naročito zbog budućeg obrazovanja policijskih službenika i jačanja kapaciteta policije u domenu zaštite ljudskih prava i sloboda citareće određene djelove istog u ovom zaključku a integralno predmetno rješenje, uz neophodnu zaštitu ličnih podataka, objaviće i na svojoj internetskoj stranici.

CB Nikšić je blagovremeno izjavio žalbu Višem sudu za prekršaje u Podgorici, o čijem ishodu Uprava policije nije bila obavještena do dana upućivanja dopisa Savjetu za

građansku kontrolu rada policije. U kontekstu predmetnog postupka iz Uprave policije je napomenuto i da je shodno članu 155 stav I Zakona o prekršajima Sud za prekršaje obavezan da ispita da li je nadležan da postupa po zaprimljenom zahtjevu i da li postoje uslovi za vođenje prekršajnog postupka, nakon čega se upušta u vođenje prekršajnog postupka ili shodno članu 156 stav I istog zakona odbacuje zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka. U konkretnom predmetu Sud za prekršaje se upustio u vođenje prekršajnog postupka. Uprava policije je Savjetu dostavila kopiju spisa predmeta formiranog povodom opisanog događaja i to: zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka sa prijavom za prekršaj; rješenje Suda za prekršaje-Odjeljenje u Nikšiću; žalbu Višem sudu za prekršaje; službenu zabilješku policijskog službenika Nj.R, i fotografije. Savjet je bio mišljenja da u konkretnom slučaju nije trebalo ulagati žabu na rješenje Suda.

Sud je utvrdio da opisane radnje, koje su potvrdili kako okrivljeni tako i svjedoci policijski službenici, nijesu radnje prekršaja iz čl. 4 Zakona o javnom redu i miru jer je “u toku postupka iz iskaza svjedoka S.M. i I.B, policijskih službenika, nedvosmisleno utvrdilo da okrivljeni kritičnom prilikom nijesu ništa govorili odnosno vikali ili se na neki drugi način nepristojno ponašali”.²²

“Nepristojno ponašanje, pa samim tim i drsko ponašanje, kao teži oblik nepristojnog ponašanja, može se učiniti i davanjem odgovarajućih znakova, što takođe u konkretnom nije dokazano, jer se iz svih provedenih dokaza - iskaza svjedoka i predmetne fotografije, utvrđeno da se na fotografiji nalazi L.B., sa podignutom desnom rukom i stisnutom pesnicom, što ne može biti drsko ponašanje, iako predstavlja manifestaciju njegovog (bez) razložnog bunta - nezadovoljstvo zbog stanja u društvu, što je utvrđeno iz iskaza svjedoka Nj.R, policijskog službenika, kojem okrivljeni nije prigovarao, ali iste nije izražen na neprihvatljiv, odnosno nekulturan način, pa je Sud prihvatio odbranu okrivljenog L.B. i njegovog branioca da njegova stisnuta pesnica predstavlja znak slobode za ljudska prava odnosno da je to njegovo pravo slobode izražavanja koje mu je zajamčeno Ustavom i Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i sloboda”.²³

“Crna Gora je demokratska država sa demokratskim institucijama, a ta demokracija se ogleda se u slobodama zajamčenim Ustavom, pa i sloboda izražavanja koja se može ograničiti samo pravom drugoga na dostojanstvo, ugled i čast, i ako se ugrožava javni moral i bezbjednost Crne Gore. U postupku je nesumljivo utvrđeno da okrivljeni L.B. svojom radnjom nije ugrozio dostojanstvo institucije ispred koje se nalazio, zaposlenih službenika policije, javni moral ni bezbjednost Crne Gore”.²⁴

Savjet ocjenjuje da je konkretno postupanje službenika CB Nikšić bilo nepotrebno te da nije bilo neophodno podnositi zahtjev za vođenje prekršajnog postupka. Savjet cijeni da je dovoljna radnja u konkretnom slučaju mogla biti ta policijski službenici upozore građane da to ne rade posebno ako svojim zadržavanjem na ulaznim vratima zgrade CB ometaju normalno kretanje policijskih službenika i građana te obavljanje policijskih poslova i zadataka. Savjet konstatuje da prema građanima L.B. i V.D. policijski službenici CB Nikšić nijesu izdali bilo kakve naredbe te da policijski službenici nijesu registrovali kod imenovanih građana bilo kakvo nepristojno ophođenje ili neuvažavane policijske profesije niti su svojim postupkom bilo kako ugrozili mir i spokojstvo građana. Konkretnim činjenjem neposrednog starešine, kojem su policijski službenici samo ukazali na primjećeno ponašanje dvojice građana ispred CB Nikšić, učinjena je određena šteta ukupnom identitetu i kredibilitetu policije zbog čega se i u javnosti stekao dojam da je policija djelovala protivno demokratskom karakteru države Crne Gore.

²² Rješenje Suda za prekršaje u Podgorici - Odjeljenje u Nikšiću PP br 714/17-33; Dokumentacija Savjeta

²³ Isto.

²⁴ Isto.

Zbog svega iznijetog Savjet je preporučio Upravi policije da se Rješenje Suda za prekršaje u Podgorici - Odjeljenje u Nikšiću PP br 714/17-33 dostavi u odgovarajućem broju kopija primjerka svim stanicama policije za javni red i mir u svim centrima i odjeljenjima bezbjednosti kao i da pristupi dodatnoj edukaciji policijskih službenika koji rade na javnom redu i miru o zaštitu ljudskih prava i sloboda uz posebno angažovanje nosilaca pravosudne funkcije.

Povodom ovog predmeta i izdatih preporuka, MUP Crne Gore uputilo je nalog Upravi policije da postupe po zaključcima Savjeta i da se rješenje Suda za prekršaje, kao primjer za istovjetne buduće slučajeve, dostavi svim organizacionim jedinicama a povodom preporučene edukacija MUP Crne Gore je Upravi policije "predložilo da se pristupi dodatnoj edukaciji policijskih službenika koji rade na javnom redu miru o zaštiti ljudskih prava i sloboda uz posebno angažovanje nosilaca pravosudne funkcije". Savjet je pozdravio imperativni postupak MUP Crne Gore cijeneći da se konkretnije činjenje može učiniti i u pogledu preporučenih obuka.

(11) Građanin P.R. iz Tivta žalio se na postupanje saobraćajnog policajca Predmet br.16-17

Građanin P.R. iz Tivta obratio se pritužbom građanskoj kontroli policije ukazujući na, od 21. aprila 2017, postupanje policijskog službenika V.Č.

U opisu događaja podnosilac pritužbe je naveo da ga je navedenog dana, kada se kretao u koloni prema tunelu i kada je došao do raskrsnice kod pumpe "Pavgord" u Škaljarima zaustavio policajac i izričito drsko mu se obratio, upućujući ga da ide preko Trojice a na njegovo pitanje da li i on, kao i auto ispred koje je pustio, može kroz tunel, drsko je odgovorio i počeo da viče na njega, uslijed čega se građanin P.R. osjećao neprijatno jer "nekulturu i dernjavu" nije očekivao. U opisu događaja se navodi i da je policijski službenik nakon toga uzeo dokumenta, da mu je odgovorio da nije normalan sa ovakvim ponašanjem nakon čega je policijski službenik nasrnuo na njega, unio mu se u lice i pozvao patrolu radi privođenja. Građanin P.R. je naveo i da je prilikom puštanja odbio da potpiše zapisnik zbog ponašanja, dernjave i nasrtanja policijskog službenika V.Č. na njega ali je ovaj nastavio, kako se navodi, sa uvredama kao i da je obaviješten da će protiv njega biti podnijeta krivična prijava zbog nepoštovanja službenog lica.

Savjet se u cilju pribavljanja relevantne dokumentacione osnove koja prati predmetni slučaj, prvobitno obratio podnosiocu pritužbe građaninu P.R. kako bi dostavio bliže dokaze, izjave svjedoka saputnika i kao i službenu dokumentaciju koja mu je od postupajućeg policijskog službenika izdata na licu mjesta.

Kako podnosilac pritužbe, duže vrijeme, nije dostavio zatraženu dokumentaciju, neophodnu za dalje postupanje, Savjet je donio odluku da obustavi dalji rad ali ukoliko podnosilac istu obezbjedi predmet će ponovo biti aktiviran.

(12) Krivolov u primorskim opštinama: Neadekvatni rezultati policije Predmet br.17-17

Na inicijativu svog člana Savjet za građansku kontrolu rada policije pokrenuo je postupak ocjene primjene policijskih ovlašćenja, na temelju teksta iz ND "Vijesti" <http://www.vijesti.me/vijesti/stotine-mrtvih-riba-u-moru-936700> koji govori o krivolovu u primorskim opštinama a koji je podstakao komentare značajnog broja građana na društvenim mrežama. U inicijativi je navedeno da su građani pod punim identitetom, između ostalog, p(r)ozivali Policiju kako zbog kvalitetnije primjene svojih ovlašćenja tako i na prekid navodne prakse da toleriše izvršenje različitih krivičnih djela.

Savjet je pozvao direktora Uprave policije da od načelnika centara odnosno odjeljenja bezbjednosti (CB/OB) svih primorskih opština - Herceg Novi, Tivat, Kotor, Budva, Bar i Ulcinj - pribavi detaljnu informaciju u vezi sa krivolovom na području njihove nadležnosti, podatke o podnijetim i procesuiranim prijavama, podatke koje se strukture i pojedinci i na koji način bave i organizuju krivolov posebno onaj u kojem se koriste eksplozivne naprave, o saradnji policije sa građanskim i profesionalnim strukturama kako bi se ova pojava suzbila, o kapacitetima policije da se kvalitetno bavi ovom problematikom te predlozima Policije za unapređenje stanja. O ovoj aktivnosti Savjeta, zbog interesovanja javnosti, upoznati su i mediji - <http://www.vijesti.me/vijesti/dinamitaci-ne-mare-za-zakon-love-najsavremenijom-opremom-937301>.

U međuvremenu predmetnoj temi je punu pažnju posvetila i Vlada Crne Gore. Usvojena je posebna Informacija o upotrebi eksplozivnih naprava i drugih nedozvoljenih alata u svrhu ulova ribe sa predlogom mjera za suzbijanje nezakonitog ribolova - <http://www.gov.me/vijesti/172532/Saopštenje-sa-26-sjednice-Vlade-Crne-Gore.html> - u kojoj je ocijenjeno da se na ovaj način nanosi trajna i nepopravljiva šteta biodiverzitetu, kvalitetu i bezbjednosti hrane, dok su registrovani ribari, kojima je ulov ribe osnovni i jedini izvor prihoda, izloženi nelojalnoj konkurenciji. Savjet je podržao zaključke Vlade, i o tome obavijestio predsjednika Vlade, sadržane u predmetnoj Informaciji a koji se posebno odnose na neophodnost da se, u što kraćem roku, ojačaju kapaciteti nadležnih organa i institucija, kako bi se koordinirano bavili ovom temom i potrebu da se posebna pažnja posveti hitnom identifikovanju i adekvatnom procesuiranju ne samo počinitelaca ovih krivičnih djela već i razotkrivanju kompletnog lanca nabavke eksplozivnih sredstava i drugih protizakonitih alata koji se koriste u ilegalnim aktivnostima.

Uprava policije pružila je Savjetu detaljan odgovor na osnovu kojeg je Savjet informisan o sledećem:

(1) Na području nadležnosti CB Bar, sa pripadajućim OB Ulcinj, u periodu u 2016. i prvom kvartalu 2017. nije procesuirana nijedna krivična prijava iz člana 326 KZ CG - Nezakonit ribolov, kao i da je, u izvještajnom periodu, na području nadležnosti OB Ulcinj procesuirana jedna krivična prijava iz člana 403 st. 1 KZ CG - Nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija, protiv lica M.V. iz Ulcinja koji je na plaži Valdanos, u neposrednoj blizini plažnog ribljeg restorana "Aragosta", aktivirao eksplozivnu napravu i bacio je u more. Vođe bezbjednosnih sektora CB Bar čija teritorija obuhvata morsko i jezersko priobalno područje (Sutomore, Dobre Vode, Utjeha i Virpazar) posjeduju operativna saznanja o licima koja se bave izlovom ribe na nedozvoljen način, da službenici OB Ulcinj posjeduju podatke o licima koja se bave nedozvoljenim ribolovom te da postupanje policijskih službenika po ovoj problematici, sa akcentom na kontrolu priobalnog područja i prevenciju nezakonitog ribolova, umnogome otežava i činjenica da je područje nadležnosti CB Bar, sa pripadajućim OB Ulcinj, teritorijalno veliko, a postojeća kadrovska rješenja nisu adekvatna. U cilju suzbijanja nezakonitog ribolova i postizanja adekvatne kontrole morskog priobalnog područja starješine OB Ulcinj i Odjeljenja granične policije Ulcinj su, kako je navedeno, početkom aprila 2017, održale sastanak na kojem je istaknuta potreba za intenziviranjem saradnje sa Upravom za inspekcijske poslove - Inspekcijom za morsko ribarstvo, Sanitarnom inspekcijom, Tržišnom inspekcijom, privrednim društvima koja se bave zaštitarskim poslovima kao i nevladinim sektorom, uz napomenu da službenici OB Ulcinj u okviru Norveškog projekta za Opštinu Ulcinj, ostvaruju saradnju sa licem H.Š. iz Ulcinja koji, svojim gumenim čamcem, svakodnevno, obilazi priobalno područje.

(2) U kontekstu područja nadležnosti CB Herceg Novi Uprava policije je informisala Savjet da je, u prvoj polovinu maja 2017, u prostorijama CB održan sastanak predstavnika CB Herceg Novi i Odjeljenja granične bezbjednosti (OGB) Herceg Novi na kojem je analizirano stanje po pitanju nezakonitog izlova ribe eksplozivnim sredstvima, a kao kritična teritorija definisan dio poluostrva Luštica. Tokom sastanka je kontaktiran i inspektor za ribarstvo Uprave za inspekcijske poslove, koji izrazio spremnost za učešće u predstojećim

akcijama Uprave policije. Ovom prilikom Savjet je informisan i da je po ovom pitanju u prethodnom periodu ostvarena saradnja sa klubovima podvodnih ronilaca "Mamula" i "Dimigla", koji su izrazili spremnost da sva saznanja o eventualnom nezakonitom izlovu ribe dostave Upravi policije i drugim nadležnim organima i konstatovano da područje poluostrva Luštica, koje pripada Herceg Novom, nije interesantno licima koja se bave izlovom ribe eksplozivnim sredstvima, već da se ta lica najviše koncentrišu na dio od Bigova do Rta Platomuni i dalje prema jugu. U iznijetom kontekstu policijski službenici OB Tivat su ostvarili kontakt sa predstavnicima inspeksijskih službi nadležnim za oblast ribarstva kao i sa predstavnicima OGB Herceg Novi i izvršili analizu stanja iz ove oblasti te definisali područja Luštice i Donjeg Grblja kao kritična za izvršenje krivolova upotrebom eksplozivnih naprava. S tim u vezi preduzete su preventivne mjere i obilaskom kritičnih područja, prikupljanjem operativnih podataka o licima koja se eventualno bave ovim kriminogenim aktivnostima, izvršeno štampanje plakata i isticanje na javnim mjestima na području Tivta sa ciljem povećanja samoodgovornosti građana o krivičnim djelima iz ove oblasti i dostavljena jedna operativna informacija o NN licu i vozilu koje se upotrebljava, za koje postoje indicije da se bavi nelegalnim izlovom ribe upotrebom eksplozivnih sredstava na području Žukovice. Na osnovu pribavljenih podataka i u komunikaciji sa drugim nadležnim službama, službenici OB Kotor su izvršili analizu problema iz ove oblasti i definisali kao kritična područja za bavljenje krivolovom upotrebom eksplozivnih materija, područja u dijelu plaža Žukovica, Zagorski pijesak Ploče i u blizini Platomuna. Policijski službenici, kroz svakodnevne aktivnosti u cilju preventivnog djelovanja, vrše obilaske područja gdje postoje sumnje da bi moglo doći do nezakonitih radnji krivolova. Službenici OB Kotor u kontinuitetu ostvaruju komunikaciju i razmjenjuju podatke sa inspektorom za morsko ribarstvo u cilju preventivnog djelovanja i suzbijanja pojave krivolova. U narednom periodu je planirano izvođenje kako samostalnih tako i zajedničkih akcija kompletnog CB Herceg Novi i OGB Herceg Novi uz učešće Inspektora za morsko ribarstvo u cilju preventivnog djelovanja kao i otkrivanja eventualnih počinilaca KD ili prekršaja iz ove oblasti na području Boke Kotorske.

(3) U dijelu područjaorskog akvatorijuma u nadležnosti CB Budva, u 2016. godini i prvom kvartalu 2017, nije evidentirano nijedno krivično djelo iz čl. 326 KZCG - Nedozvoljeni ribolov. Dana 10. aprila 2017. godine u prostorijama Granične policije Budva održan je radni sastanak načelnika SKP Budva, komandira SP CB Budva, komandira Stanice granične policije Bar i komandira Jedinice granične policije u Budvi u cilju sprečavanja i suzbijanja nedozvoljenog ribolova kao i pojačane kontrole priobalnog i obalnog područja. U okviru donijetih zaključaka, na osnovu raspoloživih operativnih saznanja, razmijenjene su informacije o licima koja se bave nedozvoljenim ribolovom, odnosno precizirana su i prepoznata mjesta na kojima se najčešće vrše ovo krivično djelo kao što su Rt Jaz, područje oko ostrva Sveti Nikola i uvala Perazić Do. U cilju što kvalitetnijeg postupanja predviđene su i planske aktivnosti koje se odnose na uspostavljanje bolje i konkretnije saradnje sa Upravom za inspeksijske poslove - Inspekcijom za morsko ribarstvo kao i društvima koja se bave zaštitarskim poslovima kao i nevladinim sektorom, a poseban akcenat stavljen je na saradnju sa Ribarskim udruženjem "Tuna" sa područja Budve tako da su po tom osnovu u prethodnom mjesecu održana dva radna sastanka sa predstavnicima udruženja i precizirana bolja i konkretna saradnja. Ovom prilikom Uprava policije je informisala Savjet da osnovni problem u radu, bez obzira na činjenicu da je veoma rijetko zabilježen izlov ribe eksplozivnim sredstvima, predstavlja nedovoljan broj policijskih službenika koji bi se, u saradnji sa nadležnim inspeksijskim organima kao i drugim policijskim strukturama, nadležnim za morski pojas ciljano usmjerili na otkrivanje ove vrste krivičnih djela. U zaključnici odgovora dostavljenom Savjetu se navodi da je Uprava policije spremna da pruži puni doprinos u cilju suzbijanja pojave nezakonitog ribolova, prvenstveno kroz razmjenu informacija i zajedničke aktivnosti sa relevantnim institucijama koje se bave predmetnom problematikom.

Savjet je konstatovao, na sjednici od 2. juna 2017, da je Uprava policije blagovremeno i detaljno informisala o predmetnoj temi ali da problematiku prate neadekvatni rezultati policije, da se ne podnose krivične prijave zbog izlova ribe na nezakonit način niti zbog nedozvoljenog držanja oružja i eksplozivnih materija. Trenutno stanje od strane Uprave policije, u predmetnoj informaciji, se najčešće opravdava nedostatkom kapaciteta i kadrovskim problemima, što, za Savjet, nije dovoljno prihvatljivo i opravdano objašnjenje odustva aktivnosti policije. S tim u vezi posebno ohrabruju, i Savjet ih pozdravlja i podržava, zaključci sa 26. sjednice Vlade Crne Gore od 18. maja 2017. godine.

Savjet je posebno iskazao zabrinutost nedovoljnim opsegom i aktuelnim rezultatima operativnog rada policije u vezi sa ovom problematikom i s tim u vezi upućuje preporuku prema direktoru Uprave policije i rukovodiocima organizacionih jedinica policije da se unaprijedi pažnja, s fokusom na rezultate, o ciljevima i zadacima operativne djelatnosti policije u vezi sa ovom materijom.

Savjet je odlučio da se odgovor Uprave policije objavi je na internetskoj stranici Savjeta - www.kontrolapolicije.me - u rubrici Ocjene i preporuke - <http://kontrolapolicije.me/ocjene-preporuke-izvjestaji> - kako bi se informisala zainteresovana javnost, ribolovna društva, lokalne samouprave i druge organizacije civilnog društva a kako bi se osnažio dijalog o temi i dobili predlozi za unapređenje primjene policijskih ovlašćenja.

Savjet je, u kontekstu rada na ovom predmetu, pozvao direktora Uprave za inspeksijske poslove da osigura kvalitetniju saradnju nadležnih inspekcija i inspektora sa centrima i odjeljenjima bezbjednosti Uprave policije MUP Crne Gore u primorskim opštinama. Savjet je uvjeren, na osnovu detaljne pregledne informacije, da u Upravi policiji i organizacionim jedinicama policije, postoji puna opredijeljenost za uspostavljanje saradnje i potrebnih oblika koordinacije. Savjet je ovoj Upravi uputio inicijativu da se na državnom i lokalnom nivou pripreme i organizuju sastanci o predmetnoj temi u cilju snažnijeg uključivanja građanstva i građanskih struktura, unaprijeđenja povjerenja javnosti u ključne systemske servise i u cilju unapređenja stanja. S tim u vezi Savjet je iskazao zainteresovanost da istima prisustvuje.

Konačno, Savjet je preko direktora Uprave policije pozvao načelnike centara i odjeljenja bezbjednosti u svim primorskim opštinama da uspostave i osnaže konsultacije sa civilnim društvom te da pristupe aktivnostima, kroz odgovarajući informativni materijal i kontakt telefon, kako bi građani mogli intenzivnije i jednostavnije kontaktirati policiju u vezi krivolova i upotrebe eksplozivnih naprava.

Povodom usvojenih ocjena i preporuka građanske kontrole policije iz MUP Crne Gore su informisali da "Uprava policije preduzima aktivnosti kako bi se uspostavila i osnažila saradnja sa civilnim društvom kako bi mogli kroz odgovarajući informativni materijal pristupiti aktivnostima i kako bi se konstituisanjem kontakt telefona mogla omogućiti intenzivnija i jednostavnija komunikacija sa policijom u vezi krivolova". Iz MUP-a je saopšteno da se "kontinuirano radi na sprovođenju preporuka koje se odnose na problematiku operativnog rada Uprave policije, s ciljem i zadacima operativne djelatnosti policije, jačanju kapaciteta i efikasnosti odgovarajućih organizacionih jedinica Uprave policije".

Savjet je krajem oktobra 2017. pozvao direktora Uprave policije da detaljno informiše o pojavi krivolova na području nadležnosti centara i odjeljenja bezbjednosti na primorju i svim aktivnostima policije s tim u vezi u periodu od 1. juna do 25. oktobra 2017. godine. Savjet je i od predsjednika Vlade Crne Gore zatražio dostavu svih mjesečnih zajedničkih izvještaja Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja o sprovedenim mjerama i ostvarenim rezultatima a shodno zaključku Vlade od 18. maja 2017. u vezi sa nezakonitim ribolovom. Ni nakon urgencije nijesu pruženi traženi odgovori.

(13) Pritužba zbog ćutanja Uprave policije o krivolovu na primorju

Predmet br. 25-17

Građanskoj kontroli policije pritužbom se obratio novinar dnevne novine "Pobjeda", I.P, kojom je ukazao na pojavu krivolova. Savjetu su posebno bili zanimljivi i korisni tekstovi, koje je priložio podnosilac pritužbe, a iz kojih se može naučiti i saznati o ovoj problematici.²⁵ Pritužba je konkretizovana na način što je ukazano da duži period, kao novinar koji ozbiljno istražuje temu, nije dobio tražene odgovore od Uprave policije.

Savjet se s tim u vezi obratio Upravi policije kako bi podnosioca pritužbe informisala o traženom. Konkretnim povodom novinar I.P se interesovao za sljedeće: (1) Da li policija raspolaže operativnim podacima koliko osoba se bavi nelegalnim izlovom ribe dinamitom duž crnogorske obale, sa kopna i na moru (iz brodova)? (2) Prema nezvaničnim podacima koje je "Pobjedi" potvrdilo više osoba iz ribarskih udruženja na Primorju, na području Budve i Bara najmanje tri kriminalne ekipe eksplozivom love ribu na sekama i brodskim olupinama. Da li postoje operativni podaci ko su ti ljudi, koja plovila koriste, i da li je policija pokušala da u koordinaciji sa Upravom pomorske sigurnosti registruje takve nelegalne aktivnosti koje, između ostalog, obuhvataju uništavanje podmorskog historijskog blaga Crne Gore? (3) Ima li Uprava policije procjene koliko eksploziva (dinamita) ima na crnom tržištu u Crnoj Gori i na koji način se osobe za koje postoje operativni podaci ili indicije da se bave krivolovom, snabdijevaju eksplozivom?

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i obratio se Upravi policije koja je dostavila opširan ali nekonkretizovan odgovor koji nedvosmisleno ukazuje da se prikrivaju činjenice i da se relativizuje problem.

U odgovoru Savjetu Uprava policije je istakla da nezakonit i neprijavljen ribolov nije samo problem sa kojim se suočava Crna Gora, već predstavlja globalni problem i izaziva niz negativnih ekonomskih, socijalnih, ekoloških i pravnih posljedica, bez obzira da li je u pravnom sistemu prepoznat kao krivično djelo ili neko drugo društveno opasno djelo, propisano kao kažnjivo drugim pravnim aktima. Uprava policije je isto saopštila da je ova pojava često povezana sa drugim kriminalnim aktivnostima, da ugrožava bezbjednost ljudi i hrane, dovodeći u pitanje ne samo opstanak ekosistema već i održivost ekonomija zajednica, čiji prihodi direktno zavise od eksploatacije ribljeg fonda. Zbog toga su različiti neprihvatljivi oblici ribolova, zabranjeni i kažnjivi, ne samo na nacionalnom, već i na međunarodnom nivou.

U Crnoj Gori se, kako je u odgovoru policije navedeno, lov ribe protivno važećim propisima u zavisnosti, od okolnosti, kvalifikuje kao krivično delo (člana 326. KZCG - Nezakonit ribolov) a u prethodnom periodu (2016. i za pet mjeseci 2017.godine), službenici Sektora policije opšte nadležnosti, registrovali su i procesuirali 17 krivičnih djela iz člana 326. KZCG- Nezakonit ribolov. U istom periodu u Sektoru granične policije, u vezi aktivnosti na sprečavanju nezakonitog izlova ribe, evidentirani su sljedeći rezultati: U izvršenju krivičnih djela - nezakoniti ribolov iz čl.326. KZ CG zatečeno je ukupno 21 lice; i u izvršenju prekršaja iz člana 51. u vezi člana 27. stav I. tačka 2. Zakona o slatkovodnom ribarstvu zatečeno je ukupno 30 lica; Oduzete stvari i predmeti vezani za nezakoniti izlov ribe, osim eksploziva koji je spomenut, u navedenom periodu su: 15 plovila, 1.7 tona jezerske ribe, 100 kg morske ribe, 90 mreža za izlov ribe i šest pretvarača električne energije - agregata sa sondama i akumulatorskim jedinicama namijenjenim za njihovo napajanje.

Uprava policije ovom prilikom je konstatovala da policija u slučajevima otkrivanja nezakonitih radnji na moru postupa shodno operativnim podacima, kao i po prijavama

²⁵ Jedan od tekstova je i ovaj: <http://www.pobjeda.net/protected/listalica/2017-05-14/files/assets/basic-html/page-7.html#>

građana i da su službenici Uprave policije MUP-a - Sektora granične policije, početkom juna, preduzimači aktivnosti u vezi sa suzbijanjem nezakonitog izlova ribe, a postupajući shodno operativnim saznanjima, na nepristupačnom terenu priobalja mora kod Krimovice - Opština Kotor pronašli i oduzeli 11 pakovanja eksploziva koji je, kako se sumnja, bio namijenjen vršenju ovog krivičnog djela. Službenici granične policije takođe su prethodno, 19. maja ove godine, na području Kotora, na stijenama u blizini naselja Zukovica, pronašli tri eksplozivne naprave i tri inicijalne kapisle sa štapinima koji su takođe, sumnja se, bili namijenjeni nezakonitom izlovu ribe. S tim u vezi, Savjet je obavješten da policija radi na identifikaciji lica koja su sakrila eksploziv na ovim mjestima radi vršenja ovog krivičnog djela te da je o događajima obaviješten državni tužilac u Osnovnom državnom tužilaštvu u Kotoru, a pronađeni eksploziv i druge stvari i predmeti su upućeni u Forenzički centar radi vještačenja i izuzimanja bioloških tragova.

U kontekstu iznijetog je navedeno da su službenici Stanice granične policije Tivat i Jedinice granične policije Budva, tokom juna, u zajedničkoj aktivnosti koju su izveli službenim plovilom, prilikom obilaska obalskog terena od naselja Krimovica do naselja Zagora, na stjenovitom nepristupačnom terenu, na oko 500 metara od Krimovice, pronašli plastičnu kantu u kojoj se nalazilo 11 komada eksploziva, i to šest komada u fabričkom pakovanju TNT i pet komada loptastog oblika koji su bili ručne izrade kao i da je u kanti pronađena i kutija sa sedam inicijalnih kapisli sa štapinima, spremnim za upotrebu. U prethodnoj aktivnosti koju su službenim plovilom, u cilju suzbijanja nezakonitog izlova ribe, izveli službenici Stanice granične policije Tivat, na stjenovitom priobalnom terenu u blizini Žukovice pronađene su tri eksplozivne naprave ručne izrade, tri inicijalne kapisle sa štapinima i ruksak u kojem se nalazila operma za ronjenje i sak za hvatanje ribe. Kriminalistički tehničari Odjeljenja bezbjednosti Kotor su u oba slučaja sa lica mjesta izuzeli tragove koji će, zajedno sa pronađenim eksplozivom i eksplozivnim napravama i materijama, biti vještačeni u Forenzičkom centru a s tim u vezi preduzimaju se operativne aktivnosti na identifikaciji lica koja su posjedovala i sakrila eksploziv u namjeri da vrše nezakonit izlov ribe njegovom zloupotrebom.

U odgovoru Uprave policije je dalje navedeno da službenici Uprave policije MUP-a - Sektora granične policije, zajedno sa drugim nadležnim organima, preduzimaju kontinuirane aktivnosti na otkrivanju, sprječavanju i suzbijanju nezakonitog ribolova te da operativni podaci ukazuju na to da se nezakoniti izlov ribe u moru, koji se uglavnom vrši bacanjem dinamita, u većini slučajeva vrši sa teško pristupačnih terena sa kopna, sa stijena i iz nepristupačnih uvala. Zbog toga su tokom maja 2017. godine, na inicijativu službenika Plovne jedinice, održani radni sastanci sa ribarskim inspektorima i službenicima centara i odjeljenja bezbjednosti Ulcinj, Bar, Budva i Herceg Novi, na kojem su određene bliže smjernice za zajednički rad u cilju rješavanja ovog pitanja.

Policijski službenici su inače tokom prošle i od početka ove godine u nezakonitom izlovu ribe otkrili 51 lice. Ova lica su procesuirana odgovarajućim prijavama. Službenici Uprave policije MUP-a - Sektora granične policije su, početkom juna, preduzimajući aktivnosti u vezi sa suzbijanjem nezakonitog izlova ribe, sproveli akciju „Zasjeda” na području Opština Bar i Budva, i tom prilikom uočili i kontrolisali dva lica kod kojih su pronađena eksplozivna sredstva koja su, kako se sumnja, bila namijenjena nezakonitom izlovu ribe.

Savjet je ovom prilikom informisan i da su službenici Granične policije su, 11. juna 2017, u vremenskom periodu od 3-12 časova sproveli akciju kodnog naziva „Zasjeda” u cilju suzbijanja nezakonitog izlova ribe i oko 8,00 časova kontrolisali dva lica na području opštine Bar, u rejonu plaže Maljevik. Policijski službenici su kontrolisali M.J. (57) iz Bara i D.S. (49) iz Bara, kao i lice mjesta gdje su ova dva lica zatečen. Tom prilikom je, u neposrednoj blizini ovih lica pronađena najlon kesa u kojoj su se nalazila dva odvojena eksplozivna sredstva koja su, kako se sumnja, bila namijenjena za nezakonit izlov ribe, kao i torba sa opremom za ronjenje. S tim u vezi, pronađene i oduzete stvari su upućene

Forenzičkom centru radi daljih vještačenja, lica su predata CB Bar radi daljeg postupanja a o događaju je obaviješten tužilac u Osnovnom državnom tužilaštvu u Baru koji će se se naknadno izjasniti o kvalifikaciji ovog događaja.

Službenici Uprave policije MUP-a - Sektora granične policije, zajedno sa drugim nadležnim organima, nastaviće da preduzimaju kontinuirane aktivnosti na otkrivanju, sprječavanju i suzbijanju nezakonitog izlova ribe navedeno je u odgovoru Uprave policije.

Kako je država prepoznala ovaj problem i njegovom rješavanju u narednom periodu dala poseban prioritet, na 26. sjednici Vlade Crne Gore, Vlada je usvojila Informaciju o upotrebi eksplozivnih naprava i drugih nedozvoljenih alata u svrhu ulova ribe sa predlogom mjera za suzbijanje nezakonitog ribolova. U raspravi na navedenu temu, ocijenjeno je da, i pored napora koji su učinjeni u prethodnom periodu, nelegalni ribolov, posebno upotreba eksplozivnih naprava, i dalje predstavlja velik izazov. U skladu sa tim, zaključeno je da je neophodno, u što kraćem roku, ojačati kapacitete nadležnih organa i institucija, kako bi koordiniranim radom adekvatno odgovorili na ovaj veoma zahtjevan izazov. Takođe je konstatovano da je potrebno posebnu pažnju posvetiti hitnom identifikovanju i adekvatnom procesuiranju ne samo počinilaca ovih krivičnih djela već i razotkrivanju kompletnog lanca nabavke eksplozivnih sredstava i drugih protizakonitih alata koji se koriste u ovim ilegalnim aktivnostima. U odgovoru upućenom Savjetu se navodi da je MUP zaduženo da pruži asistenciju inspektorima za ribarstvo prilikom vršenja kontrola prodajnih mjesta ribe i drugih vodenih organizama a koje potiču iz ulova, dok je Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja zaduženo da izradi godišnji plan inspekcijских kontrola sa ciljem suzbijanja nelegalnog ribolova u Crnoj Gori, te da su oba navedena subjekta zadužena da mjesečno dostavljaju Vladi zajednički mjesečni izvještaj o sprovedenim mjerama i ostvarenim rezultatima.

Na prvom sastanku Štaba operativne akcije "Ljeto 2017", koji je održan 05.06.2017.godine, donijet je zaključak da je potrebno intenzivirati aktivnosti u svim segmentima Uprave policije u cilju suzbijanja nezakonitog ribolova. U zaključnici odgovora Uprave policije je anvedeno da imajući u vidu navedeno, kao i kontinuirane aktivnosti koje sprovodi MUP - Uprava policije - službenicima Sektora policije opšte nadležnosti i Sektora granične policije sprečavanje pomenutog krivičnog djela će biti, kao i do sada, prioritet i u narednom periodu, kako kroz samostalne aktivnosti Uprave policije u okviru svojih nadležnosti i ovlašćenja, tako i uz saradnju sa ostalim državnim institucijama, nadležnim inspekcijским službama, sportskim udruženjima, lovočuvarskim službama, NVO itd.

Obrađivač predmeta, mr A.S.Zeković, je, uz konstataciju da predmetnim odgovorom Savjetu nijesu dostavljeni traženi odgovori, zatražio dopunu u dijelu tri vrlo jasna i konkretna pitanja. Nakon ponovljene urgencije direktor Uprave policije je dostavio konkretizovane odgovore na sva novinarska pitanja. Ista su dostavljena podnosiocu pritužbe na upoznavanje.

Podnosilac pritužbe, I.P, novinar dnevnog lista "Pobjeda", zahvalio je Savjetu na pruženoj pomoći da nastavi da se konstruktivno i savjesno bavi temom krivolova kao i direktoru Uprave policije na konkretnijim odgovorima cijeneći da je izvještavanje medija o konkretnoj temi i u interesu crnogorske policije.²⁶

Radeći na ovom i srodnim predmetima, Savjetu je više građana dostavilo različita saznanja o tolerisanju krivolova od strane policije na području barske i posebno budvanske opštine. S tim u vezi Savjet za građansku kontrolu rada policije interesovao se kod direktora Uprave policije za spisak lica koja su kao sastav rionilačkog tima Specijalne antiterorističke jedinice upućeni 2014. godine u Republiku Srbiju (RS) kao ispomoć tamošnjem timu specijalne jedinice policije MUP RS prilikom poplava. Savjet se interesovao da li je praksa da se u rionilački sastav MUP, prilikom takvih aktivnosti, uključuju i civilna lica i da li su konkretnim prilikom i povodom tako angažovani i određeni

²⁶ <http://www.pobjeda.net/protected/listalica/2017-09-18/files/assets/basic-html/page-6.html#>

građani. Kako odgovor Uprave policije nije bio blagovremen upućena je urgencija. Direktor Uprave policije je informisao da nije bilo angažovanih civilnih lica i poslao spisak pripadnika SAJ koji je Savjet objavio na sajtu.

Savjet je konstatovao da su, kroz rad po ovoj pritužbi, prevaziđene uočene prepreke u komunikaciji i da su podnosiocu pritužbe napokon pruženi zadovoljavajući odgovori koji su mu omogućili da se nastavi baviti temom krivolova te da o svojim saznanjima objektivno informiše javnost.

Savjet je pozvao Upravu policije i MUP Crne Gore da nastave da razvijaju kvalitetnu i jasnu komunikaciju sa medjima jer se na taj način najbolje snaže odnosi policije sa zajednicom, koju ista štiti i koja istoj služi, i izgrađuje neohodno međusobno povjerenje koje je, u krajnjem i ključno, za efekisan rad policije i uspješno rasvjetljavanje i procesuiranje različitih krivičnih djela.

**(14) Građani i aktivisti pisali građanskoj kontroli policije o krivolovu na primorju: Podnijeta odgovarajuća obavještenja prema direktoru policije, Premijeru i tužilaštvu
Predmet br: 17-17**

Savjet za građansku kontrolu rada policije u 2017. je aktivno radio na praćenju primjene policijskih ovlašćenja povodom veoma prisutne problematike krivolova odnosno izlova ribe u primorskim opštinama nedozvoljenim eksplozivnim sredstvima.

S tim u vezi kreiran je i upućen direktoru Uprave policije dokument u kojem su sakupljena dosadašnja saznanja Savjeta na osnovu komunikacije sa više desetina građana i aktivista civilnog društva a odnose se na tematiku krivolova i izvršenja krivičnih djela s tim u vezi.

Savjet je ocijenio zabrinjavajućim što građani neposredno ne prijavljuju i ne kontaktiraju policiju, jer se kvalitetan rad policije jedino može bazirati na komunikaciji i saradnji sa lokalnom zajednicom. Na žalost, građani tvrde da nemaju povjerenja da to direktno učine sumnjajući da neće biti zaštićeni i da će se zbog neprofesionalnosti policije suočiti sa problemima i konfliktima od strane lica koje se bave protivzakonitim radnjama. Desetak građana je ukazalo na vrlo jasnu povezanost određenih policijskih struktura sa ovim licima posebno podvlačeći činjenicu da se takav izlov ribe od strane policije toleriše duži niz godina unazad.

U Savjetu vjeruju da dostavljeni podaci operativno mogu biti korisni za dalje preduzimanje službenih radnji i konkretnije rezultate policije koji evidentno nedostaju a na što je i ukazano na junskoj sjednici Savjeta kroz usvajanje zaključka, ocjena i preporuka.²⁷ Savjet je sa dokumentom, u kojem je sabrano niz potencijalno korisnih informacija, upoznao i Glavnog specijalnog tužioca, Milivoja Katnića, cijeneći da isti može naložiti preduzimanje odgovorajućih radnji iz domena nadležnosti glavnog specijalnog tužioca.

Savjet za građansku kontrolu rada policije je pozvao direktora Uprave policije da se sa informacija iz dokumenta, a koje su Savjetu za građansku kontrolu rada policije dostavili građani primorskih opština, postupa krajnje profesionalno, povjerljivo i obazrivo ne samo zbog odnosa prema Savjetu i bezbjednosti njegovih članova već i zbog kredibiliteta Vlade Crne Gore koja je ovoj problematici posvetila prioritarnu pažnju posebno zadužujući Ministarstvo unutrašnjih poslova za čitav niz aktivnosti.

Savjet na ovaj način i testira odgovornost i kapacitete policije i posebno prati profesionalan i zaštitnički odnos prema saznanjima koje sa vrhom Uprave policije dijele tijela poput Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

²⁷ <http://kontrolapolicije.me/sites/default/files/Izvjestaji/Zaklju%C4%8Dak%20povodom%20pojave%20krivolova%20u%20primorskim%20op%C5%A1tinama.pdf>

Sa obavještenjem prema direktoru Uprave policije i Glavnom specijlanom tužiocu Savjet za građansku kontrolu rada policije je upoznao i predsjednika Vlade Crne Gore, Duška Markovića, kako bi isti osigurao da se na bilo koji način ne ugrozi integritet i bezbjednost članova Savjeta.

(15) Prosvjetni radnik sa Žabljaka žalio se na postupanje policije: Utvrđeni propusti koji diskredituju policiju
Predmet br. 18-17

Građanin B.P. sa Žabljaka obratio se građanskoj kontroli policije pritužbom kojom je ukazao na ponašanje policijskog službenika i, kako je naveo, javnog blaćenja njega kao prosvjetnog radnika, diskreditaciji njegove ličnosti, psihičkog maltretiranja, uznemiravanja i prijetnji, kao i na njegove pretpostavljene zbog čina neprofesionalnog preduzimanja službenih radnji. Građanin je napomenuo da se obraćao načelniku i unutrašnjoj kontroli u nadi da će navedeno ponašanje službenika zaustaviti i ukazati da poštuje bar Etički kodeks svoje profesije, "pošto ne razumije vrijednosti obrazovanja, rada, poštenja, iskrenosti i plemenitosti".

Građanin B.P. je naveo da je od aprila mjeseca 2015, M.R, službenik Stanice policije Odjeljenja bezbjednosti (OB) Žabljak počeo psihičko nasilje nad njim jer je njegov sin (D.M.), čiji je bio odjeljenski starješina, nije proglašen "đakom generacije" školske 2015/6, te da se zbog toga obratio svim školskim organima, Ministarstvu prosvjete Crne Gore, Upravi za inspekcijske poslove – Sektoru za zaštitu djelatnosti od javnog interesa, Ombudsmanu sa navodima da ga je M.R. optuživao, kritikovao, ponižavao, omalovažao, iznosio neistine a sve u cilju degradacije i diskreditacije njega kao ličnosti. Na ovaj način, imenovani policijski službenik je, po tvrdnji B.P. ocjenio i procjenio njegov rad, vršio psiho-analizu njegove ličnosti i ujedno mu „presudio“. Podnosilac pritužbe je naveo i da zna i razumije ljubav roditelja prema djetetu, jer je i sam roditelj, ali ne razumije način na koji je ovaj roditelj pokušao da ostvari svoju želju tj. protivpravno, nezakonito i na štetu druge djece.

Građanin B.P. je iznio da je čak i imenovani policijski službenik nezvaničnim diplomama (po njemu čak i sumnjivim jer su bez pečata, potpisa ili djelovodnika) koje je priložio, pokušao da uveća uspjeh svog djeteta, te da su nadležni organi i inspekcije povodom M.R. prijava protiv njega, sprovele procedure ispitivanja njegovih navoda i utvrdili da nije prekršen Pravilnik o nagrađivanju učenika i da u svemu tome nema i da ne postoje nikakva krivica ili propust. To dovoljno ukazuje da nikakvu diskreditaciju, diskriminaciju ili neko maltretiranje nije uradio prema učeniku i da su njegovi pritisci na podnosioca pritužbe zbog toga nezakoniti i suprotni etici svakog čovjeka, posebno državnih službenika i to onih koji imaju ovlašćenja da primjenjuju silu, kakvi jesu policijski službenici.

U daljem opisu događaja policijski službenik R.M, u pismu direktoru škole je naveo da je B.P. pokazao izrazito neprijateljstvo prema njegovom djetetu i "da će se obračunati svim sredstvima", što može biti shvaćeno kao veoma ozbiljna prijetnja čime se krši odredba Kodeksa policijske etike, koja ističe potrebu i opredjeljenje policijskog službenika da u vršenju svojih ovlašćenja poštuje osnovna ljudska prava i slobode, a posebno da djeluje zakonito, profesionalno, tolerantno i pravično.

Podnosilac pritužbe u nastavku je naveo da je policijski službenik u svim dopisima, prijavama i zahtjevima prekršio član 6, alineja 2 Kodeksa policijske etike, koji pripisuje da "u komunikaciji sa građanima, državnim organima, nevladinim organizacijama i drugim institucijama, policijski službenik je principijelan, dosljedan, odlučan, istrajan, pravedan, stručan, pristojan i korektan", kao i član 7 koji se odnosi na dužnost policijskog službenika

da i kad nije na dužnosti, samoinicijativno pruža pomoć svakom licu, a ne da omalovažava i prijeti silom. Zatim da njegovim uvredama i prijetnjama nije poštovao dostojanstvo građanina Pešića, njegov ugled i čast, neobjašnjivo i neoprostivo, čime je narušio član 4 pomenutog Kodeksa, u svakom pogledu ga je diskriminisao i ponižavao, sve u cilju zadovoljenja ličnog interesa, iako na to nije imao zakonsko pravo, a ni moralno, što ukazuje da član 5 Kodeksa o nediskriminaciji.

Podnosilac pritužbe je ovom prilikom napomenuo da se prethodno obratio načelniku OB Žabljak, D.S, čiji je odgovor bio ciničan sa tvrdnjom da se njegov službenik R.M. "u svojim konkretnim postupanjima nije postupao kao policijski službenik, već kao R.M. građanin i roditelj", te da je sa prijavom zakasnio što, kako je naveo, nije tačno, jer je istu dobio od prosvjetnog inspektora, 19.01.2017, a nakon održane sjednice Nastavničkog vijeća i sam uputio prijavu, 24.01.2017. Nakon odgovora načelnika D.S, naveo je, obratio se Unutrašnjoj kontroli Uprave policije ali su i oni su, kako građanin B.P. navodi „dali legitimitet“ R.M. i kazali su mi da nema ništa sporno u njegovim prijetnjama.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u rad i obratio se Upravi policije, koja je u odgovoru informisala da je B.P. iz Žabljaka, 24.01.2017, OB Žabljak dostavio prijavu - predstavku na rad policijskog službenika R.M. Dalje se navodi da shodno Pravilniku o načinu postupanja po pritužbama na rad policije ("Sl.list Crne Gore" br. 49/13 od 22.10.2013, u daljem tekstu: Pravilnik), policijski službenik OB Žabljak, koji je shodno članu 6 Pravilnika određen da organizuje i rukovodi postupkom provjere i utvrđivanja činjeničnog stanja u vezi za pritužbom, je u skladu sa članom 10 i 12 Pravilnika, preduzeo sve neophodne mjere i radnje na utvrđivanju činjeničnog stanja, o čemu je sačinjen izvještaj, na osnovu kojeg je nadležni rukovodilac OB Žabljak građaninu B.P. blagovremeno dostavio odgovor u pisanoj formi, shodno članu 17 Pravilnika, uz napomenu da, ukoliko ne bude zadovoljan odgovorom, svoju pritužbu može dostaviti organizacionoj jedinici MUP nadležnoj za unutrašnju kontrolu rada policije, shodno članu 16 stav 4 Zakona o unutrašnjim poslovima. Iz Uprave policije je navedeno da obzirom da je u odgovoru koji je dostavljen građaninu konstatovano da je njegova pritužba neosnovana, isti se pritužbom obratio Unutrašnjoj kontroli rada policije koja je, u sprovedenom postupku, na sličan način utvrdila da je pritužba neosnovana, uz konstataciju da ukoliko i dalje smatra da su njegova prava povrijeđena, zaštitu može ostvariti u posebnom postupku kod nadležnog suda.

Savjet, na osnovu kompletne dokumentacije i uvida u navode podnosioca pritužbe, kao i u odgovor koji je dobio od strane Uprave policije, konstatovao da se odgovor svodi na prečesto rabljenu, suvoparnu formulaciju, lišenu suštine, o tome kako je nadležni policijski službenik "preduzeo sve neophodne mjere i radnje na utvrđivanju činjeničnog stanja", bez navođenja u čemu se sastoji utvrđeno činjenično stanje i bilo kakvog objašnjenja.

Takođe, ne navodi se zbog čega je njegova pritužba neosnovana, ali se zato upućuje na to da, "zaštitu može ostvariti u posebnom postupku kod nadležnog suda". Savjet za građansku kontrolu rada policije, analizom dobijenog odgovora nije uspio da ustanovi u čemu se sastoji neosnovanost pritužbe. Savjet je stoga zahtijevao da načelnik Odjeljenja bezbjednosti Žabljak da precizno izjašnjenje, na čemu on i „policijski službenik OB Žabljak, koji je shodno članu 6 Pravilnika određen da organizuje i rukovodi postupkom provjere i utvrđivanja činjeničnog stanja u vezi za pritužbom“, temelje svoj zaključak o neosnovanosti pritužbe građanina B.P.

Savjet smatra nedopustivim i ponašanje samog D.S, načelnika Odjeljenja bezbjednosti Žabljak, čiji je odgovor bio da njegov službenik R.M. „u svojim konkretnim postupanjima prema nastavniku B.P. nije postupao kao policijski službenik, već kao R.M. građanin i roditelj, te da je B.P. sa prijavom zakasnio“. Na takav način je i sam pomenuti načelnik, nekritički stupajući u zaštitu svog službenika, poslao lošu poruku po javni interes i bezbjednost samog građanina B.P, stavljajući time u izgled i potencijalnim drugim svojim službenicima do znanja da bez ikakvog problema mogu nedolično postupati prema

nezaštićenim građanima, samo zato, što, možda, u tom momentu ne nose uniformu, i trenutno nijesu na poslu.

Savjet smatra da, ukoliko je konstatacija o neosnovanosti pritužbe građanina B.P. bazirana na zaključku da je njihov službenik R.M. "u svojim konkretnim postupanjima" prema B.P. „nije postupao kao policijski službenik, već kao R.M. građanin i roditelj“, u tom slučaju je došlo do grubog kršenja Kodeksa policijske etike, posebno člana 7 Kodeksa policijske etike,²⁸ koji se odnosi na dužnost policijskog službenika da i kad nije na dužnosti, samoinicijativno pruža pomoć svakom licu, a ne da, kao u pomenutom slučaju omalovažava građanina i prijeti silom.

Savjet za građansku kontrolu rada policije ukazuje na činjenicu koja bi, sama po sebi, morala biti jasna svakom policijskom službeniku, a posebno rukovodećem kadru, da policajac koji je na dužnosti i isti taj policajac, kada nije na dužnosti, na jednak način mora imati povećan stepen odgovornosti kad je u pitanju zaštita javnog interesa i interesa pojedinaca.

Zato je načelnik OB Žabljak, kao u ostalom i svi načelnici centara i odjeljenja bezbjednosti, dužan da reaguje i sankcioniše svoje službenike zbog prijetnji i pokušaja diskreditacije građana od strane policijskih službenika, što je izostalo u slučaju nastavnika B.P.

Savjet je pozvao MUP Crne Gore i Upravu policije da sa pojačanim stepenom pažnje prati rad OB Žabljak, kao i drugih odjeljenja i centara bezbjednosti, kada je u pitanju ponašanje policijskih službenika za vrijeme, kao i van radnog vremena i skrene pažnju načelnicima istih, da su dužni voditi računa o zaštiti javnog interesa, ne samo od njegovih klasičnih kršioca, već na žalost i od strane onih, koji bi takve kršioce trebali sprječavati, a nosioci su službenih ovlašćenja, sa mogućnošću da primjenjuju mehanizme sile.

Iz MUP Crne Gore je odgovoreno da je direktoru Uprave policije i Etičkom odboru upućen akt sa zahtjevom da se dostavi izjašnjenje u konkretnom slučaju kao i kopije spisa predmeta.

(16) Advokat N.A. iz Podgorice podnio dvije pritužbe zbog postupanja policije Predmet br. 20-17

Advokat N.A. iz Podgorice obratio se građanskoj kontroli policije pritužbom kojom je ukazao na postupak koji se, kako je naveo, vodi protiv njega pred Upravom policije, vjerovatno i tužilaštvom, a pokrenut krivičnom prijavom Poreske uprave protiv njega zbog krivičnog djela poreska utaja.

Advokat N.A. je iznio istorijat predmetnog slučaja, u kojem je, između ostalog, istakao da je po dobijanju rješenja Poreske Uprave kojim mu je utvrđena poreska obaveza, u roku navedenom u ovim aktima, platio navedeni iznos poreza u cjelosti te da kako je smatrao da mu je gorenavedena poreska obaveza nezakonito utvrđena podnio žalbu Ministarstvu finansija - Direktoratu za poreski i carinski sistem koje je predmetno rješenja poništilo kao nezakonita i predmet vratilo prvostepenom organu na ponovni postupak. Dalje se navodi da Poreska uprava u ponovnom postupku donosi rješenje kojim ni u jednom dijelu ne postupa po obavezujućim uputstvima drugostepenog organa i građaninu N.A. utvrđuje poresku obavezu u iznosu većem nego prethodni put, uz pojašnjenje inspektorke koja je radila kontrolu da je "prošli put nešto pogrešno sračunala". Advokat N.A. kako je naveo, platio je i taj iznos u predviđenom roku i ponovo podnio žalbu na navedena rješenja poreskog organa Ministarstvu finansija - Direktoratu za poreski i

²⁸ Član 7 Kodeksa policijske etike, ("Službeni list Crne Gore", br. 046/13 od 02.10.2013, 042/16 od 11.07.2016).

carinski system, i isto ministarstvo kao drugostepeni organ poništilo je kao nezakonita predmetna rješenja i predmet vratilo prvostepenom organu na ponovni postupak.

U nastavku opisa događaja, advokat N.A. naveo je da je u međuvremenu saznao, i to poslije skoro godinu dana od dobijanja prvog prvostepenog rješenja, da ga poreski organ duži i za kamatu a da ista zbog neblagovremeno plaćenog poreza uopšte nije utvrđena prvostepenim rješenjima. Dalje, Poreska uprava u ponovnom postupku donosi rješenje kojim ni u jednom dijelu ne postupa po obavezujućim uputima drugostepenog organa iz drugostepenog rješenja i ponovo donosi identično rješenje kao i prethodni put i u kojem utvrđuje poresku obavezu sa pripadajućom kamatom, uz konstataciju da su svi iznosi poreskih obaveza iz pomenutog rješenja plaćeni, i podnosilac pritužbe podnosi žalbu i na ovo, po treći put ponovljeno i donijeto prvostepeno rješenje poreskog organa, drugostepenom organu koji postupak je još u toku. Građanin N.A. je naveo i da su u predmetnom postupku poreski organ i njegovi službenici koji su postupali u ovoj pravnoj stvari počinili brojna kršenja Ustava i zakona, a sve na njegovu štetu, što je između ostalog utvrdio i Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore i to u mišljenju sa preporukom istog br.242116-2 od 08.04.2016, zatim u aktu MUP - Direktorat za državnu upravu i lokalnu samoupravu- Direkcija za inspekcijski nadzor broj.05/2-069/16-1S48711 (1485811;17665/1) od 13.04.2016 i u aktu MUP, Direktorat za državnu upravu i lokalnu samoupravu, Direkcija za inspekcijski nadzor broj.07-069/17-1197/4 od 09.05.2017, dok su drugi postupci u toku ili tek trebaju biti pokrenuti.

Advokat N.A. je konstatovao i da koliko je njemu poznato Poreska uprava ni protiv jednog od njegovih kolega advokata koje je naveo nije podnijela krivičnu prijavu Upravi policije ili tužilaštvu ili ako i jeste to je možda još poneki nevoljnik poput njega i ovom prilikom se zapitao po kom osnovu može poreski organ da podnese krivičnu prijavu protiv njega zbog krivičnog djela poreska utaja, a prije njenog podnošenja je blagovremeno platio sve poreze pa čak i kamate, a da za isto to vrijeme ne podnese nijednu krivičnu prijavu protiv bilo kog drugog advokata, a kojih ima par stotina i koji zajedno duguju preko 6 miliona eura, kao ni protiv onih advokata koji su možda isto kao i on platili sve utvrđene poreze iz rješenja u roku ili rokovima navedenim u rješenjima, kao ni protiv svih drugih koji duguju poreze nego se sa njima "dogovaraju" i "pregovaraju" hoće li makar nešto od poreza platiti ovoj državi i to čak da ih oslobode plaćanja većeg dijela poreskih obaveza. S tim u vezi, građanin se obratio Savjetu u cilju provjere da li ima ijedan formiran predmet u Državnom tužilaštvu i u Upravi policije a koji se vodi ili pokreće protiv bilo kog lica, a koji je pokrenut na osnovu krivične prijave Poreske uprave a zbog utaje poreza, a da se iz svih spisa predmeta dokaza i činjenica i evidencija koje po zakonu vodi taj isti poreski organ može utvrditi da je lice protiv koga je pokrenut postupak platio sve poreske obaveze i da je čak u preplati i to prije podnošenja krivične prijave. Građanin N.A. je ovom prilikom odgovorno ustvrdio da takvog slučaja nema osim kada je, kako je naveo, on u pitanju, što mu dovoljno govori i dokazuje da se u predmetnom slučaju i na njemu od strane poreskog organa, a sada i od strane policije i tužilaštva primjenjuju dupli standardi u postupanju i radu, da se takvim radnjama i postupanjima krše osnovna ljudska prava i slobode garantovana Ustavom i Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i sloboda i da je od strane istih državnih organa diskriminisan i predmet selektivne pravde suprotno zakonu i Ustavu ove države, a u odnosu na sve druge advokate i sve druge poreske dužnike koji po rješenjima poreskog organa i po individualnim računima poreskih obveznika koje vodi poreski organ duguju i pojedinačno i zbirno na desetine hiljada, pa onda i stotine hiljada i milione eura na ime utvrđenih a neplaćenih poreskih obaveza.

Istakao je i da ga je 12.05.2017 telefonom pozvao G.M, inspektor za privredni kriminalitete CB Podgorica, sa usmenim nalogom da dođe u ponedjeljak ujutro u CB Podgorica i da sa sobom donese svu dokumentaciju koju posjeduje, a tog dana je već bio kod njegove knjigovođe od koje je izuzeo ili oduzeo dio računovodstvene dokumentacije te da je u saznanju da je imenovani inspektor od poslovnih banaka tražio i dobio sve podatke

o njegovim računima i računima članova uže porodice, čime se kako je istakao zadire u njihova osnovna ljudska i građanka prava i ugrožavaju ljudske i građanske sloboda.

S tim u vezi, podnosilac pritužbe se zapitao da li su tako inspektori Uprave policije tražili sve podatke sa računa banaka i za druge advokate i članove njihovih užih porodica, a posebno one koji duguju na hiljade i desetine hiljada poreza, pa čak i preko sto hiljada eura i koje nisu platili ni na današnji dan i kojima su računi u blokadi mjesecima pa i godinama, a za neke i preko decenije i koji tako rade godinama i javno poručuju da iz određenih razloga neće državi da plate poreze kao recimo član Sudskog savjeta, koji ne prijavljuju prihode i ne plaćaju poreze godinama.²⁹

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i obratio se Upravi policije u cilju pribavljanja detaljne informacije o krivičnim prijavama koje je u konkretnom slučaju podnijela Poreska uprava ili je Uprava policije, po svojom inicijativi, podnijela prema nadležnom tuzilastvu po osnovu krivičnog djela utaja poreza, uz posebno interesovanje o advokatima koji su obuhvaćeni istima.

Uprava policije u odgovoru dostavljenom Savjetu je navela da su službenici Uprave policije - Sektora kriminalističke policije, Odsjeka za suzbijanje privrednog kriminaliteta, u protekle tri godine, podnijeli 16 krivičnih prijava, protiv 28 lica za krivično djelo iz čl. 264 Utaja poreza i doprinosa KZ CG, gdje je Budžet Crne Gore bio oštećen za 4.379.928,13 eura, te da u prijavama koje su podnesene nije procesuiran nijedan advokat. Ovom prilikom Savjet je obavješten da službenici Uprave policije - Odsjeka za suzbijanje privrednog kriminaliteta, u saradnji sa nadležnim ODT, postupaju po konkretnoj prijavi Poreske uprave Crne Gore - Sektora za praćenje poreskih propisa i inspekcijski nadzor a u vezi poslovanja advokata N.A. iz Podgorice te da je izviđaj po u toku. Odgovor Uprave policije Savjet je proslijedilo podnosiocu pritužbe na upoznavanje sa sadržinom.

U naknadnoj dopuni dokumentacije advokat N.A. je dostavio i kopije dvije predstavke koje je u međuvremenu podnio Vrhovnom državnom tužiocu.

Obrađivač predmeta se u cilju pribavljanja relevantne dokumentacije o predmetnom slučaju obratio Upravi policije radi dostave kopije prijave Poreske uprave Crne Gore – Sektora za praćenje poreskih propisa i inspekcijski nadzor koja je policiji, kako je ranije obavijestila, dostavljena kao i izjašnjenja zašto su povodom predmetnog slučaja vršene provjere računa supruge i sina imenovanog građanina. Ovim povodom, policija je informisala da su službenici Odsjeka za suzbijanje privrednog kriminaliteta u predmetnom slučaju preduzeli i preduzimaju mjere i radnje za koje su ovlašćeni zakonom, ili po zahtjevu nadležnog državnog tužioca, odnosno na osnovu odluke nadležnog suda u vezi izdavanja odobrenja za pribavljanje podataka o bankovnim računima i bankovnim transakcijama. Na osnovu stava nadležnog državnog tužioca, navodi se u dopisu Uprave policije, ne mogu se dostavljati nikakva obavještenja, niti dokazi iz spisa predmeta, a sve u cilju obezbjeđenja zaštite interesa postupka koji je u toku kod ODT u Podgorici.

Podnosilac pritužbe, advokat N.A, Savjetu je dostavio izjašnjenje na odgovor Uprave policije u kojem je priložio još jedan materijalni dokaz da se prema njemu vrši diskriminacija od strane Poreske uprave i Uprave policije, i to dopis Ministarstva finansija, Poreske uprave br.03/1-9827/1-17 od 01.06.2017, koji mu je proslijedila NVO "Akcija za ljudska prava", a u kom se navodi da "Prema podacima Poreske uprave od 1.06. 2017, najveći broj advokata u Crnoj Gori, njih 716 imaju neizmirene poreske obaveze i to u

²⁹ U prilogu pritužbe građanin N.A. Savjetu je dostavio: Izvod iz Centralne banke Crne Gore – Spisak blokiranih pravnih lica i preduzetnika koji se ne nalaze u evidenciji CRPS-a na dan 31.12.2016; Rješenje Poreske uprave Područne jedinice Podgorica Br.03/8-3224/2-17 od 13.03.2017; kopije novinskih tekstova pod nazivom "Advokati duguju milione za poreze" MINA 19.11.2015; "Advokat Loro Markić odbija da isplati dug državi", "Advokati za porez dužni šest miliona eura" od 20.06.2016g, "Blokirano preko 100 advokata", Dan. Podnosilac pritužbe u dopunu dokumentacije Savetu je ostavio i kopiju Prijave za zahtjevom za zaštitu podnijete Agenciji za sprječavanje koprucije od 24. maja 2017.

ukupnoj vrijednosti od 6.846,113 eura, te da od toga 202 advokata duguju iznose preko 10.000,00 eura dok njih 14 duguje ispod 10.000,00 eura”.

Dalje je naveo i da je prema informaciji koju ima, isto to stanje poreskog duga advokata pa čak i gore bilo na dan 23.12.2016. kada je protiv njega podnijeta krivična prijava zbog utaje poreza a koji je platio u roku iz rješenja i prije podnošenja krivične prijave Poreske uprave, tačnije Glavnog poreskog inspektora S.K, šura R.Ž, ranijeg ministar finansija, a sada guvernera CBCG. Dakle, kada po svim zvaničnim podacima i evidencijama 716 advokata po rješenjima ili bilo kom drugom osnovu duguju 6.846.113 eura poreski organ protiv nijednog advokata koji duguju ogromne poreze ne podnosi krivičnu prijavu, a podnosi protiv njega koji je platio sve poreze i po rješenju Poreske Uprave, PJ Podgorica broj 03/8- 3224/2-17 od 13. marta 2017 čak u preplati poreskih obaveza u iznosu od 3.324,63 eura i to sve unazad za 2013. i 2014. godinu. Naveo je i da su mu navedeni periodi bili pod nadzorom na osnovu poništenih rješenja poreskog organa te da su rješenja po njegovoj žalbi poništena kao nezakonita od strane drugostepenog organa i da je jedan dio u trenutku obraćanja Savjetu bio pod sporom.

Imajući navedeno u vidu i sve materijalne dokaze koje je priložio, podnosilac pritužbe od Savjeta je zatražio i odgovor na ranije postavljena pitanja a posebno u kontekstu razloga podnošenja krivične prijave zbog krivičnog djela poreska utaja protiv njega kao advokata i zašto je predmet krivičnog postupka kad je već u rokovima iz rješenja i prije podnošenja krivične prijave platio sve poreske obaveze i po rješenju Poreske Uprave je čak u preplati poreskih obaveza u iznosu od 3.324,63 eura kao i po rješenju Poreske Uprave, PJ Podgorica broj 03/8-643/2-17 od 25.maja 2017 za 2016. godinu u još većoj preplati poreza i doprinosa u iznosu od 1.173,93 eura. Pitao je i zbog čega drugi advokati nemaju isti tretman.

U izjašnjenju N.A. je ukazao na još jedan materijalni dokaz iznijetih tvrdnji o diskriminatorskom odnosu Poreske uprave i Uprave policije i to dopis 45 broj 241/17-32866/2 od 05.06.2017 upućen Savjetu za građansku kontrolu policije u kojem se navodi da su u protekle tri godine službenici Uprave policije podnijeli 16 krivičnih prijava protiv 28 lica za krivično djelo iz čl. 264 Utaja poreza i doprinosa, te da u prijavama koje su podnijete nije procesuiran nijedan advokat i da je Poreska uprava-Sektor za praćenje poreskih propisa i inspekcijski nadzor konkretno samo protiv njega podnijela krivičnu prijavu broj 03/7-21660/1-16 od 23.12.2016.

Podnosilac pritužbe je konstatovao da nije sporno da Uprava policije i bilo koji drugi nadležni organ rade svoj posao po zakonu što u njegovom slučaju nije tako. Tako je na primjer Uprava policije ili preciznije rečeno pomenuti inspektor G.M. vršio uvid i kontrolu njegovih štednih računa i štednje a što ne može biti predmet ovog postupka i što predstavlja prekomjerno korišćenje ovlašćenja i zadire u osnovna ustavna i građanska prava. Zatim je isti inspektor vršio kontrolu i uvid u bankovne račune njegove supruge i sina, a što je i potvrdio u CB PJ Podgorica dana 15.05.2017. Pored navedenog pomenuti inspektor G.M. je izuzeo dio njegove poslovne dokumentacije i dio dokumentacije od više pravnih lica a koja se odnosi na njihovo poslovanje sa advokatom N.A. bez izdavanja potvrde, akta ili drugog dokumenta što je ocijenio nezakonitim. Podnosilac pritužbe u izjašnjenju je konstatovao i da nije zakonito niti pravedno da se Uprava policije na konkretno navedenim primjedbama i nezakonitostima svog inspektora pokriva činjenicom tajnosti podataka ili radi zaštite interesa postupka pri gore iznijetim činjenicama i očitim nezakonitostima kojima je podvrgnut a o kojoj nadležni državni organi uporno neće da odgovore. Pitao je zašto Uprava policije kontroliše njegove devizne račune i deviznu štednju a platio je sve poreze, a pri tom ne kontroliše račune drugih advokata ili preciznije račune 716 advokata koji duguju i sada i ranije poreze a od kojih su neki bivši i sadašnji advokati u organima i tijelima državne vlasti Crne Gore, a koji zajedno duguju ovoj državi na ime neplaćenih poreskih obaveza 6.846.113 eura. Interesovao se i zašto Uprava policije kontroliše račune članova njegove porodice a ne kontroliše račune članova

porodica drugih advokata, zašto izuzima njegovu poslovnu dokumentaciju i po kom pravnom osnovu i čijem odobrenju ili nalogu pomenuti inspektor Uprave policije može da izuzima ugovore o stipendiranju njegove djece. N.A. je u dopisu konstatovao da po svemu gore navedenom ispada da nije platio porez i da se nije žalio, protiv njega poreski organ ne bi podnio krivičnu prijavu i on ne bih danas bio osumnjičeni i jedini advokat protiv koga Uprava policije u „saradnji ” sa ODT postupa po „konkretnoj” prijavi Poreske uprave, već bi ušao u reprogram plaćanja poreza kao i svi drugi koji nisu platili porez.

Advokat N.A. je zatražio odgovore na navedena pitanja i da nadležni otvoreno kažu da je to zbog toga što kao advokat zastupa nezavisni dnevni list „Dan” a što smeta moćnicima iz ove vlasti koji zloupotrebljavaju svoj položaj i svoje funkcije da bi se obračunali sa njim, i da je to zbog toga što je podnio više krivičnih prijava protiv službenika Uprave policije, sudstva i tužilaštva zbog propusta u istrazi u ubistvu Duška Jovanovića, što je otkrio i javno objavio niz nezakonitosti u Poreskoj Upravi i podnio zbog toga krivičnu prijavu Specijalnom državnim tužilaštvu, što mu se svete jer je R.Ž. izgubio sudski spor u kome je predmet bio sumnjiiv doktorat i što je njegov šura S.K. podnio krivičnu prijavu samo protiv njega i nijednog drugog advokata i ako i tada i sada na stotine advokata duguju zajedno na milione neplaćenog poreza, a on ni jednog centa. Konstatovao je i da je u pitanju nezakonito postupanje, kršenje svih osnovnih ljudskih prava i sloboda, diskriminatorski odnos i primjena selektivne pravde uz nečovječno i ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje na gore opisane načine.

Savjetu je potom dostavljena dopuna pritužbe i to zahtjev za zaštitu prava zbog, kako je navedeno, nezakonitog postupanja policijskog inspektora Uprave policije G.M. i sa njim u vezi i poslovne banke preko koje je isti nezakonito dobio podatke o štednji Na.N, podnietog Bankarskom ombudsmanu Crne Gore.

Podnosilac pritužbe N.A, u nastavku, informisao je Savjet da je 13.09.2017. oko 9.30 sati, ispred Osnovnog suda u Podgorici, lišen slobode od strane policijskog inspektora G.M. i još tri lica, po njegovoj prepostavci policijskih inspektora, potom smješten u policijsko vozilo već parkirano ispred Osnovnog suda u Podgorici i priveden u CB Podgorica. U CB Podgorica je, kako je naveo, od strane imenovanog službenika prvo dobio zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina, a potom i službenu zabilješku u kojoj je navedeno da se 13.09.2017. godine u 10,40 h u Podgorici lišava slobode bez navođenja tačnog mjesta lišenja slobode, a na osnovu člana 264 st. I Zakona o krivičnom postupku po nalogu Državnog tužioca V.R. zbog postojanja razloga iz člana 264 st.I u vezi čl.49 KZCG, bez navođenja razloga lišenja slobode i osnova, koje činjenice je podnosilac pritužbe ocijenio nezakonitim i kao grubo kršenje njegovih zakonskih i ljudskih prava.

U daljem opisu slučaja je istakao da je policijski službenik G.M. u službenoj zabilješci netačno naveo naziv propisa, Zakon umjesto Zakonik o krivičnom postupku, da se iz same službene zabilješke i njene sadržine pored svega gore navedenog vidi da ista nije odluka i da nema formu pravnog akta po zakonu te da N.A, kako je naveo, na osnovu iste nema prava ni mogućnosti da izjavi pravni lijek ni po kom osnovu, pa ni zbog lišenja slobode, upotrebe sredstava prinude i dr. Naveo je i da se iz predmetne službene zabilješke vidi da se pravni osnov na koji se poziva policijski službenik odnosi samo na predmet i biće krivičnog djela utaja poreza i doprinosa, ali da se ne odnosi i ne poziva, osim uopšteno na precizan i konkretan pravni osnov-pritvorski osnov ili razlog sa kojim su ga lišili slobode, niti se poziva i navodi razlog i odlučne činjenice za lišenje slobode. Nakon donošenja pomenute službene zabilješke i lišavanja slobode, kako je naveo, pomenuti policijski službenik ga je sa kolegama odveo u pritvorske jedinice CB Podgorica gdje su mu, i bez traženja odobrenja, izveli radnju daktiloskopiranja i slikali ga radi uvođenja u evidencije, oduzeli lične stvari i to pravne spise, torbu sa pravnim dokumentima, torbicu sa ličnim stvarima i naočare za vid bez kojih slabo vidi i potom smjestili u ćeliju bez prozora i prirodne svjetlosti gdje je proveo određeno vrijeme, stavili lisice na ruke i tako zatvorenog

u policijskom vozilu - marici priveli kod državnog tužioca V.R. koji ga je poslije saslušanja istog dana, oko 13 sati, pustio na slobodu.

Podnosilac pritužbe je ovom prilikom istakao da se prilikom sačinjavanja zapisnika o obavještenju prikupljenom od građanina koji je sačinjen u prostorijama CB Podgorica već nalazio u CB Podgorica, da nije bio saslušan u svojstvu osumnjičenog već samo u svojstvu građanina te da nikakve zakonske potrebe nije bilo da se odmah posle sačinjavanja predmetnog zapisnika on liši slobode. U daljem opisu događaja N.A. je istakao i da za pomenute preduzete radnje poput privođenja ispred Osnovnog suda do CB Podgorica, daktiloskopiranje, slikanje za kaznene svidencije, upotreba lisica za vezivanje i zatvaranje ili pritvaranje u ćeliju CB Podgorica kao i oduzimanje ličnih i službenih stvari, posebno naočara za vid niti od policijskih službenika, ni državnog tužioca nije dobio nijedan akt, odluku ili dokument, osim pomenutog poziva, zapisnika, službene zabilješke i informativnog lista za zadržavanje, dok je za popis oduzetih stvari naveo da primjerak dokumenta nije dobio. Naveo je i da je upravo tog dana, 13.09.2017, i to u periodu od oko 8.15 h do oko 9.15 h bio u posjeti u Istražnom zatvoru KP Dom Spuž pritvoreniku R.Š. čiji je branilac i da je samo u naznačenom vremenskom intervalu njegov mobilni telefon bio isključen iz utvrđenih pravila procedure u zatvorskoj ustanovi, o čemu se vodi evidencija. Ovim povodom građanin N.A. je napomenuo da su ga policijski službenici kontaktirali ili po propisu pozvali da dođe u službene prostorije CB Podgorica ili bilo gdje drugo on bi sigurno došao kao što dolazi svaki put te da nije bilo nikakve potrebe da se lišava slobode, privodi ispred Osnovnog suda u Podgorici i da se prema njemu primjenjuju sredstva prinude. Imajući sve gore iznijeto, podnosilac pritužbe u svom obraćanju Savjetu je istakao da smatra da su mu ovakvim postupanjem policijskih službenika i drugih državnih organa povrijeđena osnovna ljudska prava i slobode propisana Ustavom Crne Gore i to: Ljudska prava i slobode iz člana 6 Ustava Crne Gore; pravo na pravni lijek iz člana 20 Ustava Crne Gore; pravo na dostojanstvo i nepovredivost ličnosti iz člana 28 Ustava Crne Gore; lišenje slobode iz člana 29 Ustava Crne Gore jer u službenoj zabilješci nije naveden razlog lišenja slobode i drugi razlozi i pozivi na tačan pravni osnov za lišenje slobode i upotrebu lisica za vezivanje; pravo na poštovanje ličnosti iz člana 31 Ustava Crne Gore.

Naveo je i da su mu na gore opisane načine od strane policijskih i drugih državnih službenika povrijeđena prava iz Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda kao što su obaveza poštovanja ljudskih prava iz člana 1; zabrana mučenja iz člana 3 Konvencije; pravo na slobodu i sigurnost iz člana 5 pomenute Konvencije; pravo na djelotvorni pravni lijek iz člana 13 pomenute Konvencije.

U zaključnici obraćanja, N.A. je od Savjeta zatražio da u skladu sa zakonskim ovlašćenjima preduzme mjere i radnje u cilju otklanjanja ili konstatovanja gore navedenih nezakonitosti i protivustavnosti, a koje se odnose na navedene slučajeve neizvršenja službenih obaveza, zloupotrebu službenog položaja ili prekoračenja ovlašćenja, povrede Ustavom garantovanih prava kao i prava iz Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, a koje se odnose na lišenje slobode, upotrebu sredstava za vezivanje, zatvaranja u ćeliju CB Podgorica i druge radnje.³⁰

Advokat N.A. u ponovnoj dopuni predmeta Savjetu je ukazao i na odredbu člana 23 stav 1 Zakona o advokaturi koja propisuje da advokat može biti lišen slobode za krivična djela u vezi sa vršenjem advokatske djelatnosti samo po odluci vijeća nadležnog suda, i s tim u vezi istakao da iz navedenog proizilazi da ga u svojstvu advokata u vezi sa vršenjem

³⁰ U prilogu dopune pritužbe podnosilac je Savjetu dostavio kopiju ove dokumentacije: Službena zabilješka MUP-Uprava policije, Sektor kriminalističke policije, Odsjek za suzbijanje privrednog kriminaliteta, Grupa za suzbijanje krivičnih djela privrednog kriminaliteta-Centar 47/2 broj 1191 od 13.09.2017; Zapisnik o obavještenju prikupljenim od građanina 47/2 bez broja od 13.09.2017; Poziv broj 47/2 od 13.09.2017 i Informativnog lista za zadržano lice.

advokatske djelatnosti policijski službenici ne mogu lišiti na osnovu službene zabilješke pa čak ni po nalogu Državnog tužioca već po osnovu odluke vijeća nadležnog suda i Ustava.

Povodom predmetnog događaja Uprava policije je, na traženje Savjeta, dostavila dopis kojim je informisala da su službenici Uprave policije - Sektora kriminalističke policije, Odsjeka za suzbijanje privrednog kriminaliteta u predmetnom slučaju preduzeli i preduzimaju mjere i radnje za koje su ovlašćeni zakonom, ili po zahtjevu nadležnog državnog tužioca, odnosno na osnovu odluke nadležnog suda u vezi izdavanja odobrenja za pribavljanje podataka o bankovnim računima i bankovnim transakcijama. S tim u vezi, kako je navedeno, na osnovu planskih aktivnosti u komunikaciji sa nadležnim tužiocem službenici Odsjeka za suzbijanje privrednog kriminaliteta su 13.09.2017. podnijeli krivičnu prijavu protiv advokata N.A. iz Podgorice, zbog postojanja osnovane sumnje da je izvršio krivično djelo - Utaja poreza i doprinosa iz čl.264 stav I u vezi čl.49 stav I KZ CG, kojom prilikom je pričinio štetu Budžetu Crne Gore u iznosu od oko 24.338 eura, a prilikom primjene predmetnih policijskih ovlašćenja, postupali su isključivo na osnovu ZKP-a, Zakona o unutrašnjim poslovima i pozitivnih podzakonskih akata. U konkretnom slučaju na osnovu službene zabilješke 47/2 broj 1191, od 13.09.2017, i čl. 264 KZ-a, a po prethodnom nalogu nadležnog Osnovnog državnog tužica, imenovani je u svojstvu osumnjičenog lišen slobode u službenim prostorijama Grupe za suzbijanje krivičnih djela privrednog kriminaliteta Centar - Podgorica u 10:40h, pri čemu je prethodno istom ispred Osnovnog suda u Podgorici gdje je i pronađen, u 09:30h, uručen poziv da se u svojstvu građanina, sa rokom "odmah" javi u službene prostorije ove organizacione jedinice Uprave policije. Imenovanom je poziv uručen na lokaciji na kojoj je pronađen, s obzirom da prethodnom provjerom nije pronađen na adresi prebivališta.

Uprava policije u dopisu upućenom Savjetu je navela i da nakon saopštavanja imenovanom da je osumnjičen za izvršenje krivičnog djela koje mu se stavlja na teret i da će biti lišen slobode i sproveden nadležnom državnim tužiocu, omogućeno mu je pravo na pozivanje advokata, koje je isti iskoristio i angažovao advokata Z.J, koji je prisustvovao službenim radnjama policijskih službenika, i nije imao nikakvih primjedbi na iste kao ni sam imenovani. Oko 11 sati osumnjičeni je iz službenih prostorija Grupe za suzbijanje krivičnih djela privrednog kriminaliteta-Centar Podgorica, po uobičajenoj proceduri, sa spisima predmeta predat službenicima Dežurne službe CB Podgorica, radi privođenja istog uz krivičnu prijavu nadležnom tužiocu.

U zaključnici obraćanja Savjetu, direktor Uprave policije je istakao da iz naprijed iznijetog smatra da su neosnovane pritužbe podnosioca prijave i u vezi navodne formalne nepodobnosti Službene zabilješke o lišavanju slobode, s obzirom da se radi o pravnom aktu, koji je u duhu tužilačke istrage, kao takav utvrđen članom 264 stav I ZKP, a odredba iz istog člana da se lice "bez odlaganja sprovede državnom tužiocu", konkretno je ispoštovana i upućuje na evidentnu zakonsku mogućnost lišenog slobode da u vrlo kratkom roku sva svoja prava ostvari pred nadležnim tužiocem.

U izjašnjenju na odgovor koji je Uprava policije dostavila Savjetu advokat N.A. je istakao da se u kontekstu poziva da se javi u službene prostorije jedinice Uprave policije kritičnom prilikom, iako odredba člana 259 stav 1 ZKP jasno propisuje, u ovom dokumentu ne navodi razlog pozivanja i njegovo pravo da u prostorije policije dođe zajedno sa advokatom kao i da se ne navodi da se nije odazvao pozivu, niti da je upozoren da može biti prinudno doveden u slučaju da se pozivu ne odazove.

Advokat N.A. ovom prilikom se osvrnuo i na pitanje rokova definisanih odredbom člana 216 stav 1 ZKP koji ne poznaje rok „odmah“ a koji se navodi u dopisu Uprave policije te na odredbu na člana 23 stav I Zakona o advokaturi ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 079/06 od 26.12.2006, Službeni list Crne Gore", br. 073/10 od 10.12.2010, 022/17 od 03.04.2017) koji decidno propisuje da advokat može biti lišen slobode za krivična djela u vezi sa vršenjem advokatske djelatnosti samo po odluci vijeća nadležnog suda. Advokat N.A. u kontekstu dopisa Uprave policije navodi da on i njegov brailac

kritičnom prilikom nisu imali nikakve primjedbe na službene radnje policijskih službenika ističe da je policijski inspektor G.M. predmetni zapisnik sačinio otprilike kao i sve drugo, nejasno, nestručno i protvzakonito, navodeći primjer popunjavanja rubrike vezano za primjedbu iz koje je nejasno da li je iste bilo ili ne. N.A. je dodao da mu nakon svega, imajući u vidu sva akta Uprave policije, nije jasno zašto ga je policija lišila slobode, zašto je završio u ćeliji, zašto su mu lisicama vezali ruke i maricom ga transpotrovali do tužilaoca i o svemu obavijestili novinare koji su sve to odmah objavili na portalima i potom i štampanim medijima, osim ako razlog nije zaplašivanje.

Podnosilac pritužbi je u izjašnjenju na odgovor Uprave policije naveo i da nije ništa novo da policija ili preciznije jedan dio policijskih službenika krše zakone i ljudska prava građana, ali je još gore to što starije umjesto da pokrenu postupke odgovornosti protiv neodgovornih policijskih službenika koji krše zakone i ljudska prava građana iste štite i brane i na taj način ih motivišu na dalje kršenje zakona, čak i da napreduju. S tim u vezi Savjetu je dostavljeno reagovanje - protest Advokatske komore Crne Gore, kopija dopisa zavedena pod br. 612/17 od 22.09.2017. godine, u koje se u bitnom navodi da je očito da su kritičnom prilikom prekršena zajamčena građanska prava advokata N.A, da je iskazano grubo nepoštovanje i povrijeđeno dostojanstvo njegove ličnosti i iskazana nedopustiva oholost u vršenju službenih radnji.

N.A. je ovom prilikom podsjetio Savjet da je podnio više krivičnih prijava Specijalnom državnom tužilaštvu protiv više bivših i sadašnjih rukovodilaca Poreske Uprave zbog krivičnih djela iz oblasti korupcije a u vezi sa krivičnim djelima zloupotreba službenog položaja i nesavjesan rad u službi i da zbog toga ima brojne problem sa ovih adresa a u zadnje vrijeme i od Osnovnog državnog tužilaštva koji ga tereti za navodnu utaju poreza u periodu 2013-2015 godina i to u iznosu od 24.338,00 eura iako ima čak dva rješenja Poreske uprave da je iste i preplatio, kao i da je, u svojstvu advokata, stalni i jedini punomoćnik dnevnog lista „Dan“ koji je nezavisan i opozicioni list koji piše i objavljuje kritičke tekstove u odnosu na vlast i njene pripadnike. Podnosilac pritužbe

Povodom dijela pritužbe predstavljene u tački 1 ovog Zaključka, Savjet je ostao uskraćen za određene informacije koje je tražio od Uprave policije a čije je dostavljanje, kako je saopšteno iz policije, onemogućeno na osnovu stava nadležnog državnog tužioca da se ne mogu dostavljati nikakva obavještenja, niti dokazi iz spisa predmeta, a sve u cilju obezbjeđenja zaštite interesa postupka koji je u toku kod Osnovnog državnog tužilaštva u Podgorici. Iz iznijetih razloga Savjet nije mogao izdati konačnu ocjenu o primjeni policijskih ovlašćenja u vezi tog dijela pritužbe. Ukoliko se pojave nove okolnosti, Savjet će ovaj dio pritužbe ponovo uzeti u razmatranje.

Povodom dijela pritužbe, koji tretira događaj od 13.09.2017, kada je advokat N.A, u svojstvu osumnjičenog, lišen slobode ispred zgrade Osnovnog suda u Podgorici, a na temelju raspoložive dokumentacione osnove Savjet za građansku kontrolu rada policije je na nesumnjiv način utvrdio da je postupanje policijskog službenika G.M. i više drugih policijskih službenika - inspektora, tom prilikom bilo neprofesionalno i nezakonito. Ovo iz razloga jer je građanin N.A, advokat morao biti pozvan telefonom ili na bilo koji drugi zakonom predviđeni način, a na koji poziv bi se advokat nesumnjivo odazvao. Takođe, Zakonom o advokaturi, član 23 stav 1, propisano je da advokat može biti lišen slobode za krivična djela u vezi sa vršenjem advokatske djelatnosti samo po odluci vijeća nadležnog suda. Iz navedenog člana više je nego jasno da građanin N.A. kao advokat u vezi sa vršenjem advokatske djelatnosti nije mogao biti lišen slobode od strane policijskih službenika Uprave policije na osnovu službene zabilješke pa čak ni po nalogu Državnog tužioca, već kao advokat može biti lišen slobode samo po odluci vijeća nadležnog suda. Ovakvim postupanjem policijskog službenika G.M. i više drugih policijskih službenika prema građaninu N.A, advokatu, prekršena su njegova zajamčena građanska prava i iskazano je grubo nepoštovanje i vrijeđano je dostojanstvo njegove ličnosti.

Savjet je pozvao MUP Crne Gore i Upravu policije da zbog konkretnog postupanja, G.M. i drugih policijskih službenika, koje je bilo nezakonito i neopravdano učine sve što je potrebno kako bi se unaprijedili kapaciteti policije u poštovanju ljudskih prava i poznavanju zakonskih propisa i tako spriječilo neprofesionalno postupanje prema svim građanima ali i u odnosu na advokate, kao pripadnike slobodne, nezavisne i renomirane profesije.

(17) NVO za zaštitu životinja interesuje se da li su građanskoj kontroli policiji poznata saznanja da određeni policijski službenici tolerišu i podstiču organizovanje nelegalnih borbi pasa

Predmet br. 21-17

NVO "Prijatelji životinja" posredstvom portala "FOS medija" uputila je obavještenje Savjetu za građansku kontrolu rada policije u vezi sa pokretanjem akcije spriječavanja nelegalnih borbi pasa u Crnoj Gori i, kako su naveli, postojanju određenih informacija da se u Crnoj Gori ovim poslom bavi više organizovanih kriminalnih grupa koje "imaju podršku od strane određenih policijskih službenika", koji im "čuvaju leđa".

Ovim povodom Savjetu su postavljena ova pitanja (1) da li ima informacije o tome da se određeni policijski službenici bave ovakvim aktivnostima; (2) da li je do sada bilo prijava povodom ovakvih slučajeva; (3) da li je Savjet do sada preduzimao, po službenoj dužnosti, određene aktivnosti u pravcu rasvjetljavanja ovakvih slučajeva i kakav je stav građanske kontrole po ovom pitanju.

Povodom iznijetog zahtjeva, Savjet je podnosioca informisao da se građanska kontrola policije, uvažavajući značaj predmetnog pitanja u prethodnom periodu bavila iznijetim pitanjem i s tim u vezi na 3. sjednici od 14. marta 2016, razmatrajući po sopstvenoj inicijativi javno objavljene prigovore NVO iz Evropske Unije, nakon pribavljenih informacija, izjašnjenja, provedenog postupka i obavljene rasprave, usvojila Zaključak br. 5/2 -16 od 14. marta 2016. S tim u vezi, Savjet je podnosiocu zahtjeva novinaru, u cilju cjelovitog informisanja, u prilogu obavještenja dostavio kopiju cjelokupnog predmetnog slučaja kao i slučaja koji je vodio na temelju pritužbe NVO "Arka Montenegro".³¹

(17) Zaštita životinja od ubijanja i mučenja: Aktivnosti policije u 2017

Predmet br. 21-17

Povodom interesovanja građanske kontrole policije u vezi sa zaštitom i zakonitim postupanjem prema životinjama, spriječavanjem organizovanja borbi pasa i klađenja i saradnja sa NVO koje se bave zaštitom životinja Uprava policije je obavijestila da su službenici Uprave policije nadležnim državnim tužilaštvima podnijeli pet krivičnih prijava po nepoznatom učiniocu, zbog postojanja osnovane sumnje da su počinili krivično djelo iz člana 309 KZCG - Ubijanje i mučenje životinja i razaranje njihovog staništa. Takođe, u istom periodu su podnijeli jednu krivičnu prijavu protiv E.H. zbog postojanja osnovane sumnje da je izvršio krivično djelo iz člana 327 - izazivanje opšte opasnosti na štetu ĐŽ.A kao i jedan poseban izvještaj - dopunu krivične prijave za krivično djelo iz člana 309 KZ. Po nalogu ODT službenici policije su prikupili obavještenja na okolnosti podnijete prijave od strane Centra za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore. Registrovana su pet događaja od kojih se za četiri događaja tužilac izjasnio da nema elemenata krivičnog djela. Napomenuto je da su u posmatranom periodu policijski službenici su vršili obezbjeđivanje javnih okupljanja koja su organizovali NVO koje se bave zaštitom životinja. Uprava policije

³¹ strane 25-27; http://www.kontrolapolicije.me/sites/default/files/library/files/savjeti_knjiga.pdf

je saopštila da tokom 2017. nije registrovan nijedan slučaj organizovanja borbi pasa i kladenja. Policija je saopštila da u cilju unaprijeđenja međusobne saradnje sa NVO koje se bave zaštitom životinja i spriječavanja nezakonitih postupanja prema životinjama, u kontinuitetu održavaju usmenu komunikaciju. Iz Uprave policije su saopštili da članovi ovih udruženja ističu nezadovoljstvo uslovima u azilu za pse kao i nedostatak obučениh lica za hvatanje litalica i dr.

(18) Slučaj M.K. iz Podgorice **Predmet br. 23-17**

Građanskoj kontroli policije obratio se građanin M.K. iz Podgorice pritužbom kojom je ukazao na nezakonito postupanje policijskih službenika prema njemu u noći 7/8.04.2017.godine između 2 i 4 sata ujutro, uslijed lažne prijave da je u diskoteci "Beagle" u Podgorici postavljena bomba. Ovom prilikom, podnosilac pritužbe je istakao da je kritičnom prilikom doživio torturu i prebijanje, zlostavljanje i ponižavanje od strane uniformisanih policijskih službenika Centra bezbjednosti Podgorica te da je tokom preduzimanja mjera i radnji iz nadležnosti policije, cjelokupnom događaju prisustvovao kao zapošljeni i odgovorno lice u pravnom licu D.O.O. "Vilma&Bet" iz Podgorice u okviru kojeg i posluje diskoteka. U pritužbi je naveo da su na licu mjesta službene radnje preduzimali uniformisani policijski službenici CB Podgorica i da se u vrijeme kada je već privođen kraju pregled lica mjesta od strane policije nalazio ispred objekta sa još par gostiju i nekoliko službenika Uprave policije. U jednom momentu, kao je naveo, a što proizilazi i iz video nadzora sa lica mjesta, dok je obavljao normalan razgovor sa jednim od policijskih službenika, nekoliko policijskih službenika su se uputili prema meni na krajnje neprofesionalan način i suprotno svojim ovlašćenjima su ga gurali unazad, izvan djelokruga video nadzora koji se nalazi iznad ulaza u diskoteku "Beagle". Već u narednom trenutku zadobio je udarce od većeg broja uniformisanih policijskih službenika koji su ga batinali, zlostavljali i udarali vršeci na taj način neviđenu i nečuvenu torturu na javnom mjestu. Neposredno nakon navedenog događaja u 04,09 časova 08.04.2017.godine zbog zadobijene povrede građanin M.K. se javio u Urgentni centar gdje je konsratovana povreda u vidu preloma ramene kosti.³²

Uprava policije u odgovoru koji je dostavila na inicijalni dopis Savjeta informisala je da je 8.04.2017.godine u 00,57h Dežurnoj službi CB Podgorica anonimno prijavljeno da je u diskoteci „Beagle" postavljena eksplozivna naprava – bomba nakon čega su službenici CB Podgorica, postupajući u skladu sa zakonom i po instrukcijama ODT u Podgorici, izašli na lice mjesta i pristupili obezbjeđenju objekta, tj. realizaciji napuštanja objekta od strane prisutnih gostiju, radi vršenja antidiverzionog pregleda u cilju provjere navoda o postavljanju eksplozivne naprave. Kako svi gosti nakon izdatog upozorenja nijesu napuštali diskoteku, policijski službenici su dva lica, zbog nepostupanja po naređenju, tj. zbog ometanja i omalovažavanja policijskih službenika, priveli u CB Podgorica. U odgovoru Uprave policije se navodi i da je M.K. tokom spovođenja službene radnje privođenja lica BZ i RV, ometao policijske službenike pokušavajući da ih u tome spriječi te da su se policijski službenici nakon privođenja lica do službenog vozila uputili prema Kruščiću u cilju privođenja zbog ometanja ali se imenovani, kako je navedeno, dao u bjekstvo u pravcu hotela „Podgorica" pokušavajući pri tom da preskoči metalnu ogradu u blizini hotela kada

³² U prilogu pritužbe građanin M.K. Savjetu je dostavio ovu dokumentaciju: Potvrdu JZU Zavoda za hitnu medicinsku pomoć – Podgorica od 08.04.2017; Izvještaj ljekara specijaliste KCCG–Urgentni centar od 08.04.2017; Uput za radiološku službu Urgentnog centra; Izvještaj ljekara specijaliste KCCG od 20.04.2017; Izvještaj ljekara specijaliste PZU Filipović od 24.04.2017, uz obavještenje o mogućnosti uvida u RG snimke od 8. i 13.04.2017, po potrebi.

je pao. Policijski službenik ga je potom sustigao i, uz upotrebu fizičke snage, hvatanjem za desnu nadlakticu, doveo do službenog vozila. Nakon dolaska u CB Podgorica, M.K. se žalio na bol u lijevom ramenu, pa je pozvana HMP koja je lice uputila u Urgentni blok na dalje preglede. Pregledom u Urgentnom bloku utvrđeno da je isti zadobio povredu lijevog ramena. U odgovoru Uprave policije se navodi da lice, povodom opisanog događaja, napominje da je povredu lijevog ramena zadobio bježeći od policije, pri padu, što je konstatovano u njegovoj izjavi kao i u ljekarskom izvještaju specijaliste. Uprava policije u zaključnom dijelu dopisa je informisala da je protiv M.K. podniet Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka Sudu za prekršaje u Podgorici, zbog počinjenog prekršaja iz čl. 11 st. I Zakona o javnom redu i miru.

Građaninu je odstavljen odgovor Uprave policije. Rad na predmetu je obustavljen nakon obavještenja građanina da odustaje od pritužbe.

(19) Objavljivanje fotografija s mjesta zločina: Urednik portala zatražio provjeru postupanja policije
Predmet br. 24-17

Građanska kontrola policije na temelju pritužbe D.A, predstavnika Informativne redakcije FOS Medija, pokrenula je postupak ocjene primjene policijskih ovlaštenja povodom objavljivanja fotografija, na portalu "Plav-Gusinje", u vezi sa tragičnim sudbinom bračnih supružnika D. iz Plava. S tim u vezi, Savjet je Upravi policije uputio dopis interesujući se da li su službenici Uprave policije zakonito obezbjeđivali mjesto zločina i kakva je uloga policije bila u daljim fazama ovog postupka.

Takođe, Savjet je Vrhovnom državnom tužilaštvu (VDT) dostavila kopiju pritužbe na upoznavanje sa sadržinom i dalje postupanje. VDT je obavijestilo Savjet da je povodom objavljivanja spornih fotografija ODT u Plavu formiralo predmet i da će u izviđajnom postupku preduzeti neophodne radnje kako bi utvrdilo da li u konkretnom slučaju ima elemenata bića krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti. S tim u vezi, Savjet je, pred VDT, iskazao interesovanje za tok predmetnog postupka i uputio zamolnicu za obavještenje ovim povodom. Savjet je obaviješten da se prema izvještaju Osnovnog državnog tužilaštva (ODT) u Plavu, u konkretnom predmetu postupak nalazi u fazi izviđaja tokom koje je saslušan kriminalistički tehničar Odjeljenja bezbjednosti (OB) Plav, izvršen uvid u fotodokumentaciju sačinjenu prilikom vršenja uviđaja, da je ODT u u Podgorici upućena zamolnica za saslušanje dva svjedoka te da će ODT u Plavu saslušati povrijeđenog kada to budu dozvolile njegove zdravstvene prilike.

Uprava policije, na inicijalni dopis Savjeta, dostavila je Informaciju načelnika nadležnog OB Plav u vezi sa slučajem u kojoj se navodi da su službenici OB Plav, po dobijanju obavještenja od inspektora Stanice kriminalističke policije (SKP), R.G, dana 31. maja 2017, u 02,59 sati, da je kod njegove porodične kuće, u mjestu Brezojevice, opština Plav, oko 02,55 čas došao komšija D.V, star oko 83 godine, sa vidnim povredama u predjelu glave, i saopštio mu da su ga u njegovoj porodičnoj kući napala dva maskirana NN lica, koja su mu tražila novac, a da su njegovu suprugu D.G, koja je spavala u drugoj sobi, ubili.

Odmah po zaprimljenoj prijavi na lice mjesta, a radi obezbjeđenja istog, upućena su dva policijska službenika OB Plav, dok je inspektor SKP OB Plav, R.G, svojim autom odveo komšiju V.D. do HMP u Plavu. Takođe, o izlasku na lice mjesta dežurna služba je odmah kontaktirala i hitnu medicinsku pomoć, koja je odmah došla na lice mjesta radi pružanja prve pomoći supruzi G.D. i konstatovala smrt.

Uprava policije je saopštila da su dvojica službenika policije neprekidno vršila obezbeđenje lica mjesta koje su sačinjavale porodična kuća D, imanje oko iste, kao i

ograda kojom je izvršeno ograđivanje njihovog imanja sa kućom i da je uviđaj kojim je rukovodila zamjenica VDT iz Bijelog Polja, R.M, započet oko 12,30 časova. Imenovana je, kako je navedeno, zajedno sa službenicima OB Plav, CB Berane i Forenzičkog centra izvršila uviđaj u porodičnoj kući D.V, gdje je u toku noći istog dana izvršeno krivično djelo teško ubistvo u pokušaju iz čl. 144 st. 1 tač. 8 i 4 u vezi čl. 20 KZ CG učinjenog na štetu D.V. i D.G. iz Brezojevića, opština Plav. U sklopu ovih aktivnosti VDT je naložila obdukciju tijela preminule D.G. za dan 31.05.2017, u 19,00 sati. Vršanjem uviđaja od strane službenika OB Plav - kriminalističkog tehničara, izvršeno je sačinjavanje fotoelaborata koji je uz krivičnu prijavu i predat VDT u Bijelom Polju.

Suština je da pregledom fotoelaborata, koji je sačinjen na licu mjesta, nijesu uočene fotografije koje su na neki način slične sa spornim fotografijama objavljenim na portalu "Plav- Gusinje".

Uprava policije ovom prilikom je informisala da službenici OB Plav, ne posjeduju Informaciju o tome ko je sačinio i ustupio fotografiju teško povrijeđenog D.V, jer ista nije korišćena za potrebe rada u dijelu rasvijetljavanja ovog događaja te da je imenovani V.D. boravio u gore navedenim medicinskim ustanovama, a u popodnevnim satima se i vratio do porodične kuće u Brozojevicama, da bi se neđe u večernjim satima vratio i ponovo zatražio pomoć medicinskih organa, tako da je ponovo transportovan u MC Berane, što je navjerovatnije i dalo mogućnost da bude fotografisan od za sada nepoznatog lica.

Savjet je na osnovu ovih informacija zaključio slučaj i konstatovao da mogao utvrditi bilo kakvu grešku u postupanju policije.

(20) Desetine mještana naselja "Zagorič" se žalilo na postupanje starešine I.S. Predmet br 26-17

Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom su se obratili građani, njih ukupno 81, koji stanuju u "Park šumi Zagorič" ukazavši na primjenu policijskih ovlaštenja zamjenika komandira za javni red i mir u Upravi policij CB Podgorica, I.S, povodom dva incidenta.

U opisu događaja se navodi da navedena grupa građana već duže vrijeme protestuje nezadovoljna sazivom i radom Komisije za povraćaj i obeštećenje koja djeluje pri Ministarstvu finansija, da su protesti otpočeli 26.02.2017, sa zahtjevom da Vlada preispita odluka navedene komisije. Nakon obraćanje Upravi Policije dobijene su dozvole za održavanje protesta ispred zgrade Vlade, a isti su, kako je navedeno, protekli bez incidenata zahvaljujući savjesnim učesnicima i profesionalnom radu policije na čelu sa policijskim starješinom D.K. Dalje je navedeno da je sredinom marta 2017. po prethodno dobijenom odobrenju, organizovan protest u ul. Stanka Dragojevića u trajanju 10-16h ali policijski službenik Uprave policije I.S. isti nije dozvolio uz objašnjenje da ga odluka ne interesuje, da je nezakonita te da se protest ne može održati. Ta situacija je trajala dok nije pozvan starješina D.K. koji je uvažio odobrenje i dozvolio protest. Podnosioci pritužbe su ovom prilikom naveli da nikada nisu koristili cijelo vrijeme koje im je bilo odobreno smatrajući da je tako savjesno i fer prema ostalim građanima i da su obično protestovali u intervalu od 10-12.30 sati. Tada su i zatražili da I.S. više ne obezbeđuje njihove proteste jer su izrazili sumnju u njegovu objektivnost kao i profesionalnost u obavljanju službe, a navedno se, kako je u pritužbi navedeno, ispostavilo ispravno jer je otišao nezadovoljan prijeteci da će ih iseliti.

Navedeni zahtjev je uvažen i imenovani policijski službenik nije obezbjeđivao proteste do 25.05.2017. kada su se mještani park šume Zagorič okupili ispred zgrade Uprave policije zbog nezakonitog lišavanja slobode tri sugrađanina koji su pozvani na informativni razgovor i lišeni slobode jer su 19.05.2017. učestvovali u protestnoj šetnji na mostu "Milenijum" sa još oko 150 građana. Navedenog dana I.S. je bio prisutan ispred

zrade i svojim neprofesionalnim ponašanjem provocirao okupljene građane pokušavajući da izazove incident. Preduzeo je radnje uzimanja izjava građana koji su bili na mostu "Milenijum" na vrlo neprofesionalan način, bez saslušanja i sastavljanja zapisnika navedeo je u pritužbi a lišio je slobode još jednog mještana pozvavši ga unutra na razgovor sa „Šefom“.

U pritužbi je navedeno i da je, ovom prilikom, ispred zgrade bilo više policijskih službenika koji su profesionalno i objektivno obavljali dužnost i s tim u vezi Savjetu je upućena molba da u okviru svoje nadležnosti preuzme mjere u cilju preispitivanja postupaka i rada policijskog službenika I.S. u navedenim slučajevima, i povećanja povjerenja građana u rad Policije. Grupa mještana "Park šume Zagorič" je navela i da smatra da su se u preduzetim rednjama službenika policije I.S. ostvarili elementi krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti te da će ukoliko budu smatrali za neophodnim, u skladu sa odredbama ZKP-a podnijeti krivičnu prijavu nadležnom tužiocu protiv imenovanog.

Savjet za građansku kontrolu rada policije predmetni slučaj je uzeo u razmatranje, kopiju predmetne pritužbe dostavio ODT u Podgorici na ocjenu i odlučivanje da li u radnjama policijskog službenika I.S. ima elemenata krivičnog djela iz nadležnosti ODT, od Uprave policije zatražio da dostavi detaljno izjašnjenje o oba incidenta kao i pisanu izjavu o istim od policijskog službenika na čije postupanje je ukazano pritužbom.

Uprava policije je informisala da su u proteklom periodu mještani ovog naselja duži vremenski period nezadovoljni odlukom državnih institucija Crne Gore protestovali da se zemljište na kojem su sagradili kuće vrati vlasnicima porodica V. i S (isto prezime kao i kod službenika I.S). U cilju iskazivanja nezadovoljstva zbog donešene odluke, mještani su svakodnevno organizovali proteste na području Glavnog grada Podgorica, a počev od 1.03.2017. su podnosili prijave za održavanje mirnih javnih okupljanja na uglu ul. Karađorđeve i Bul. S.Dragojevića u blizini zgrade Vlade Crne Gore, i održavali ih svakog radnog dana pretežno u prijedpodnevnim časovima, tačnije u vremenu od 10-12 sati.

Predstavnik mještana "Park šume Zagorič" D.K. dostavio je Upravi policije 12.04.2017. zahtjev za povlačenje prethodno podnijetih prijava za mirna javna okupljanja za period od 10.-22.04.2017.godine. Nakon toga mještani "Park šume Zagorič" bez prethodno podnesenih prijava, održavali javna okupljanja i protestne šetnje na području Glavnog grada, pretežno u poslijepodnevnim časovima, tačnije od 18 sati. Ipak, 19.05.2017, oko 18,30h, okupili su se kod trafostanice u Zagoriču, odakle su pješke krenuli u protesnu šetnju ulicama Nikole Tesle, II Crnogorskog bataljona, Vaka Đurovića i dolaskom na raskrsnicu ulica Vaka Đurovića, Ivana Crnojevića i Bulevar Stanka Dragojevića, tačnije oko 19,30h, zaustavili saobraćaj, na način što se njih oko stotinu rasporedilo na pješačkim prelazima pomenute raskrsnice, gdje su stajali i onemogućili nesmetano odvijanje saobraćaja. Tim gestom mještani Park šume Zagorič su ometali, ugrozili ostale učesnike u saobraćaju, koji su u znak revolta svojim vozilima prelazili preko ostrva i ivičnjaka koji razdvajaju saobraćajne trake, usljed čega je dolazilo i do verbalnih sukoba između vozača i mještana. U odgovoru Uprave policije se dalje navodi da je oko 19,45 sati, kada se mještani nijesu samovoljno udaljili sa saobraćajnice, dežurni starješina CB Podgorica okupljenim građanima putem megafona dao upozorenje da njihovo javno okupljanje nije u skladu sa Zakonom o javnim okupljanjima zbog čega treba odmah da se uklone sa raskrsnice i omoguće nesmetano odvijanje saobraćaja, za šta im je dao rok od tri minuta. S obzirom da po istom nisu postupili, dežurni starješina, putem megafona, izdao je naređenje građanima da se odmah uklone sa raskrsnice, jer će u suprotnom prema njima biti upotrijebljena sredstva prinude. Okupljeni mještani-građani nijesu postupili po izdatom naređenju policijskog starješine i nijesu se udaljili sa raskrsnice, već su nastavili sa blokiranjem saobraćaja još nekih desetak minuta posle izdatog naređenja, nakon čega su svoje kretanje nastavili Bul. I.Crnojevića, blokirajući saobraćaj kolovoznom trakom iz pravca mosta Milenijum u pravcu ul. M.Miljanova. Prema građanima koji su blokirali

saobraćaj ovom prilikom nijesu upotrebljavana sredstva prinude, jer je među okupljenima bio veliki broj djece, zbog čega iz bezbjedonosnih razloga nijesu preduzimane dalje mjere i radnje, a cjelokupan predmetni događaj zabilježili su krim tehničari CB Podgorica video kamerama. Naknadnim pregledom video snimka, vezano za utvrđivanje odgovornosti lica koja su prethodno odbila da postupe po upozorenju i naređenju policijskog starješine, identifikovana su tri lica za koja je Uprava policije sa sigurnošću mogla zaključiti da su čuli izdato upozorenje i naređenje policijskog starješine, i to: R.J, D.K. i D.V, dok jedno lice, kako se navodi, nije moglo biti identifikovano. Postupajući po predmetnom događaju, službenici Stanice policije za javni red i mir CB Podgorica ovim licima su, 25.05.2017, uručili pozive da se u svojstvu građana jave u prostorije CB Podgorica u vezi davanja obavještenja povodom blokiranja saobraćajnice 19.05.2017, po kojima su i postupili i od njih su uzete izjave na Zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina na okolnosti blokiranja saobraćajnice. Nakon uzimanja izjava sa svim spisima, a povodom navedenog događaja, upoznat je ODT u Podgorici, J.P, koja se izjasnila da nema elemenata bića krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti, zbog čega su imenovani građani u 15 sati lišeni slobode zbog počinjenog prekršaja iz čl. 12 st I Zakona o javnom redu i miru i o tome je obaviještena sudija Suda za prekršaje u Podgorici, A.R, koja je naložila da se lica dovedu u 19h istog dana. Nakon dolaska u prostorije CB Podgorica imenovanih građana, ispred zgrade se sponatno, bez prethodne prijave, okupilo oko 100 mještana naselja koji su negodovali, insistirajući pri tom da svi uđu u prostorije CB, jer su i oni, kako su naveli navedenog dana protestovali. Tom prilikom, zamjenik komandira Stanice policije za javni red i mir I.S., koji se nalazio u službenim prostorijama, pokušao je okupljenim građanima da objasni razlog pozivanja pomenuta tri mještana, međutim isti su bili jako nekorektni, vrijeđajući i nedolično se ponašajući prema policijskim službenicima i starješini I.S, što je i zabilježeno na video zapisu CB Podgorica. Među okupljenim građanima, ovom prilikom, se istakao De.K, koji je u razgovoru sa zamjenikom komandira Stanice policije za javni red i mir I.S, govorio da se policija nekorektno ponaša i da neće više moći tako, da će se drugačije oni ponašati u naselju Zagorič prema policijskim službenicima koji tamo budu dolazili. Isti je takođe insistirao da i on uđe u prostorije CB Podgorica, a nakon što ga je starješina I.S. uhvatio za ruku kako bi ga uveo u službene prostorije, odbio da krene u tom pravcu, uslijed čega se izvukao iz hvata I.S, samim tim ga ometao u vršenju službene radnje, a zatim se udaljio među okupljenim građanima.

U daljem opisu događaja se navodi da se nakon toga De.K. okrenuo prema službeniku krim tehnike, B.N, koji je navedeni događaj snimao, i tom prilikom De.K. se hvata za polni organ pokazujući u pravcu pomenutog službenika, govoreći pritom „sada snimaj“. U tom trenutku Lj.B. je starješini I.S. uputila niz pogrdnih riječi, nakon čega je pozvana da uđe u službene prostorije, a zatim je u razgovoru sa Komandircom Stanice policije za javni red i mir B.B. iskazala kajanje, govoreći da je to sve govorila zbog revolta prema državnim institucijama koji joj oduzimaju krov nad glavom, nakon čega je ista upozorena i puštena. Nedugo zatim okupljenim mještanima ponovo se obratio starješina I.S. i objasnio im razlog pozivanja određenih mještana, a zatim ih i upoznao da ukoliko je neko od prisutnih građana bio na skupu dana 19.05.2017. kada je blokirana saobraćajnica u raskrsnici ulica V.Đurovića, S.Dragojevića i I.Crnojevića, da priđe, da preda lična dokumenta na uvid i da će policijski službenici nakon toga izvršiti provjeru da li su ta lica bila prisutna na raskrsnici tokom davanja upozorenja i naređenja policijskih službenika. Međutim, mještani su nastavili da negoduju zahtijevajući da jedino mogu svi da uđu u zgradu ili da niko drugi neće ući. Tom prilikom među okupljenim mještanima službenici CB Podgorica su sa video snimka prepoznali i četvrto lice, koje je na protestu, od 19.05.2017, blokiralo saobraćaj na gore pomenutoj raskrsnici i pritom nije postupilo po upozorenju i naređenju policijskog starješine, a radi se o Ž.P, koji je pozvan da uđe u prostorije CB što je on i uradio. Potom od njega je uzeta izjava na Zapisnik o obavještenju prikupljenom od

građanina na okolnosti protesta, od 19.05.2017, i blokiranja saobraćajnice, i prema njemu je postupljeno kao u procesuiranju D.K, J. i V.

Nakon što su lica privedena u prostorije Suda za prekršaje u Podgorici, okupljeni mještani su se uputili prema zgradi Suda za prekršaje, nastavljajući protest, sve dok nije završeno suđenje, nakon čega su se razišli.

U vezi ponašanja lica De.K. ispred prostorija CB Podgorica, starješina I.S. i policijski službenik krim tehnike B.N. su sačinili službene zabilješke o čemu je upoznat ODT u Podgorici, koji se izasnio da u radnjama De.K. nema elemenata KD koje se goni po službenoj dužnosti da bi potom službenici CB protiv podnijeli Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog počinjenog prekršaja iz čl.11 st.1 i čl.7 st.2 Zakona o javnom redu i miru i u skraćenom postupku priveden sudiji za prekršaje u Podgorici u 11 sati gdje je vezano za konkretni događaj oglašen krivim i za oba prekršaja kažnjen jedinstvenom novčanom kaznom u iznosu od 700 eura.

Uprava policije je napomenula sa su službenici CB Podgorica Stanice policije za jani red i mir, povodom ovog slučaja, podnijeli Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za blokiranje saobraćaja, 19.05.2017, samo protiv lica za koja su sa sigurnošću mogli utvrditi da su čuli dato upozorenje i izdato naređenje, dok za ostala lica nijesu mogli biti sigurni da su upozorenje i naređenje starješine čuli, s obzirom na mjesto gdje su se nalazili u momentu njihovog izdavanja. U zaključnici odgovora, direktor Uprave policije je konstatovao da je mišljenja da su policijski službenici i starješine CB Podgorica u konkretnim događajima postupali profesionalno i u skladu sa zakonom.

Na traženje Savjeta, zamjenik komandira Stanice policije za javni red i mir, I.S. obavijestio je Savjet da u kontekstu predmetnog sudskog postupka za povraćaj zemljišta nije zainteresovana strana i da nema bilo kakvu imovinu u naselju Park šuma Zagorič.

Shodno svemu navedenom Savjet, na sjednici od 1. decembra 2017, nije našao osnova koji bi ukazivali na nezakonito postupanje službenika policije u ovom slučaju.

(21) Pritužba zbog privođenja i zadržavanja više članova iste porodice Predmet br. 27-17

Građanskoj kontroli policije pritužbom se obratio građanin V.Đ. iz Podgorice koji je ukazao na postupanje policijskih službenika, 12.06.2017 oko 6,30h, prilikom privođenja u CB Podgorica, gdje je, kako je naveo, zadržan do 16 sati. Građanin je potom priveden u Sud za prekršaje u Podgorici a nakon saslušanja pušten na slobodu. Ovom prilikom, kako je naveo, od lica koja su ga privela u CB i zadržala duže od 9 sati nije dobio informaciju zbog čega je zadržan, nije mu je data mogućnost da o lišenju slobode obavijesti bilo koga od članova porodice niti branioca. Ovom prilikom, njegovom braniocu advokatu M.J.D. nijesu dati podaci o osnovu lišenja slobode i zadržavanju, niti je omogućen kontakt sa građaninom Đurišićem sve do dolaska kod sudije za prekršaje. Podnosilac pritužbe, ovom prilikom, je istakao da za njegovo lišenje slobode i zadržavanje duže od 9 sati nije postojao sudski nalog, niti okolnosti iz čl. 166 i 167 Zakona o prekršajima. Odredba čl. 166 st 2 propisuje da su ovlašćena lica dužna da sačine zabilješku o lišenju slobode i odmah bez odlaganja, uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka privedu lice lišeno slobode u sud, dok odredba čl. 167 Zakona o prekršajima propisuje da u prekršajnom postupku okrivljeni može biti zadržan sudskom naredbom ako postoji neki od razloga iz čl. 166 st 1 ali ne duže od 12 časova.

U pritužbi je istaknuto da sudska naredba za zadržavanje građana V.Đ. nije izdata niti je postojala uz zahtjev za vođenje prekršajnog postupka, niti mu je pokazana. Nakon lišenja slobode i privođenja, pripadnici Uprave policije od kojih je imenovao Č.B. i izvjesnog Š, su, kako je u pritužbi navedeno, maltretirali njegovu suprugu i maloljetnu djecu, pri tome bez legitimisanja, u civilu, prijetili njegovoj supruzi i iznosili neistine. Ovom

prilikom njegova supruga i djeca su se nalazila u kolima na zemljištu koje je u vlasništvu podnosioca pritužbe, upisano kao parcele 4914 i 4915 u LN 1048 KO Podgorica III. Policijski službenici su im naredbodavno ostavljali rok od 5 sekundi da izađu iz vozila govoreći da će ih u protivnom sve pohapsiti i prijeteci da će oduzeti maloljetnu djecu i unoseći strah.

Narednog dana službenici policije su došli u kuću V.Đ. i njegovom sinu V.Đ. uručili poziv da se javi u CB, što je i učinio i bio zadržan od 12h do 20h, kada je priveden u Sud za prekršaje.

Podnosilac pritužbe je iznio ocjenu da su se navedenim radnjama stekli uslovi za pokretanje postupka ocjene primjene policijskih ovlašćenja u konkretnom slučaju, te da su njemu i njegovom sinu opisanim radnjama bila uskraćena osnovna ljudska prava garantovana Ustavom Crne Gore i Evropskom Konvencijom o ljudskim pravima, i to pravo: sloboda, pravo da obavijesti porodicu o lišenju slobode i zadržavanju, kontakt sa braniocem, sloboda kretanja, informisanje o razlozima lišenja slobode i zadržavanja i povrijeđeno pravo na svojinu i imovinu. Građanin V.Đ. je ovom prilikom naveo da je prekoračenje ovlašćenja službenika Uprave policije učinjeno kako bi se napravio pritisak i on odustao od protestnih radnji koje preduzima radi zaštite imovine, koja mu je, kako je naveo, oteta od strane Glavnog grada u vezi sa kojim je vodio sudski spor za isplatu naknade za djelove eksproprisanih parcela ali su sudovi našli da je nastupila zastara. Građanin je naveo da je raniji sudski spor vodio 27 godina. U vezi sa iznijetim, građanin se pozvao i na odredbu člana 52c Zakona o unutrašnjim poslovima koja propisuje da je policijski službenik dužan da lice koje privodi, prije privođenja upozna sa razlozima preduzimanja te radnje i o pravu obavijesti člana porodice ili drugo lice, i u zaključnici naveo da su po njegovom saznanju, pored navedenih lica Č.B. i izvjesnog Š, odgovorna lica Đ.P. koji braniocu nije dozvolio komunikaciju sa njim, odbijajući da ga upozna sa osnovom lišenja slobode i zadržavanjem, i S.J, s tim da će se učešće ostalih lica i njihova odgovornost utvrditi u postupku kontrole.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i Upravi policije uputio inicijalni dopis da informiše o slučaju, a obrađivač predmeta se u cilju pribavljanja relevantnih informacija o slučaju obratio i advokatici M.J.D. u cilju informisanja o predmetnom događaju.

Imenovana je navela je da je adv. M.N, koja je prije penzionisanja bila dugogodišnji advokat V.Đ, pozvala i rekla da je imenovani građanin priveden i zamolila da pođe u CB Podgorica i vidi o čemu se radi, što je i učinila u terminu 10-10.30h, kada se policijskom službeniku na Prijavnici predstavila kao advokatica V.Đ, za kojeg ima saznanje da je to jutro lišen slobode i zadržan, ali da ne zna razlog tražeći pri tom da se vidi sa službenikom/inspektorom koji je zadržavanje odredio, kao i sa građaninom V.Đ.

Policaajac je prvo provjerio o kom inspektoru se radi, i ispostavilo se da je u pitanju inspektor S.J, kojeg je pozvao telefonom i prenio mu da je advokat V.Đ. tu i da traži da ga vidi. Taj razgovor je kratko trajao a policijski službenik je potom advokaticu M.J.D. obavjestio da je inspektor van zgrade, da ne znaju kada će doći, da će građanin V.Đ. biti izveden pred sudije za prekršaje u 16h i da se tužilac izjasnio da se u konkretnom slučaju radi o prekršaju iz člana 11 ne znajući pri tome o kom zakonu je riječ. Advokatica M.J.D, kako je dalje navela u izjašnjenju, nakon toga je policajcu saopštila da hoće da vidi branjenika i uručenje odluke/službene zabilješke o privođenju, zadržavanju kao i upoznavanje sa ostalom dokumentacijom vezanom za predmetni slučaj, nakon čega je policajac ponovo nazvao inspektora, koji je ponovio što i prvi put: "U 16h kod sudije".

Uputila je ponovno insistiranje za susretom i primio je starješina Đ.P. koji je ponovio informacije vezano za događaj koje je prethodno dobila od policijskog službenika. Na njeno pitanje kada je građanin V.Đ. priveden rečeno joj je u 06.30 te da će kod sudije za prekršaje biti izveden u 16h, a na pitanje zašto tek tada, imajući u vidu protek od skoro 10 sati od privođenja, objašnjenje nije dobila. Braniteljka se tom prilikom interesovala za

dokumentaciju, bilo kakvu odluku o zadržavanju ali ista joj nije obezbjeđena a na pitanje zašto je građanin V.Đ. lišen slobode i zašto neće da ga pušte kako bi skupa došli u Sud u 16h, misleći pri tom na razloge iz čl.166 Zakona o prekršajima, Đ.P. je da je u pitanju primjena člana 11 Zakona o javnom redu i miru. Takođe, na njeno traženje da vidi V.Đ. isto nije dozvoljeno, ubijajući je pri tom da ne brine te da su imenovanom građaninu sva prava ispoštovana.

M.J.D. je istakla da je na njeno zaprepašćenje, a imajući u vidu sve prethodno navedeno, policijskom službeniku Đ.P. pokušala da objasni da je upravo očigledno da prava građanina nisu ispoštovana, te da takvim ponašanjem nastavljaju sa kršenjem prava priznata zakonima Crne Gore i ljudska prava garantovana raznim poveljama. Ovom prilikom, kako je navela, ubijediavao je da će joj kod sudije za prekršaje dopustiti da se vidi nasamo sa svojim branjenikom nekih 5 min prije početka pretresa na šta je ona negodovala pokušavajući da objasni ulogu i funkciju branioca, citirajući pri tom odredbe Zakona o prekršajima i Zakona o krivičnom postupku, koje tretiraju branioca. Potom je nakon zadržavanja kod Đ.P. od nekih 15-20 min a nakon konsultacije sa adv. M.N, zajednički konstatovano da njeno dalje insistiranje nema smisla te da će koristeći ostala pravna sredstva, podnošenje prijave Unutrašnjoj kontroli Policije, Savjetu za građansku kontrolu rada policije i ostalim relevantnim institucijama zatražiti ocjenu primjene policijskih ovlašćenja u konkretnom slučaju. Navela je da se sa svojim branjenikom, V.Đ. uspjela da se vidi tek u 16h kod sudije za prekršaje.

Uprava policije u odgovoru na inicijalni dopis Savjeta je informisala da su, 12.06.2017 oko 6 sati, shodno Pravilniku o uslovima i načinu pružanja pomoći državnim organima, organima lokalne uprave i pravnim licima u postupku izvršenja njihovih odluka, na osnovu čl. 3 st. 2, načelnik Komunalne policije i načelnik Komunalne inspekcije tražili hitnu asistenciju policijskih službenika uz obavještenje da je istu potrebno pružiti u Jerevanskoj ulici prilikom uklanjanja vozila koje je blokiralo ulicu, a koje je parkirao V.Đ.

Postupajući po usmenom zahtjevu, patrola policije je u 06,15 sati upućena na lice mjesta gdje je zatekla PMV koje je bilo popriječeno na ulici. Kako ga V.Đ. nije htio pomjeriti, policijski službenik je prvo izdao upozorenje, koje a potom i naređenje na koje se takođe oglušio uslijed čega je priveden u službene prostorije CB Podgorica. O događaju je upoznat ODT, koji se izjasnio da u konkretnom događaju nema elemenata bića krivičnog djela za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti. Uprava policije dalje je informisala da kako su se u radnjama V.Đ. na licu mjesta ispunili elementi prekršaja po Zakonu o JRM-u čl.11 st. I, uslijed ometanja policijskih službenika i nepostupanja po naređenju za uklanjanje vozila sa kolovoza, građanin V.Đ. je u 06,30 h lišen slobode na osnovu čl. 166 st.1 t.3 Zakona o prekršajima, i protiv njega je podniet Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka. U vezi lišenja slobode V.Đ. sačinjena je službena zabilješka o lišenju slobode, nakon čega je smješten u prostorije za lica lišena slobode u CB Podgorica, gdje je zadržan do 16 sati kada je priveden u Sud za prekršaje u Podgorici.

U odnosu na navode iz predstavke gdje podnosilac pritužbe navodi da od strane policijskih službenika nije dobio informaciju zbog čega je lišen slobode te da o lišenju slobode nije mogao nikog obavijestiti, Uprava policije je informisala da je licu V.Đ. saopšten razlog zbog koga se lišava slobode a sa navedenom činjenicom upoznata njegova supruga D.Đ.

U odnosu na tvrdnju da advokatici M.J.D. nije omogućen kontakt sa imenovanim, Uprava policije je obavijestila da je imenovana u službene prostorije CB Podgorica pristupila 12.06.2017 oko 11 sati, kojom prilikom je izjavila da je D.Đ. upoznala sa činjenicom lišenja slobode njenog klijenta kojom prilikom joj je i saopšteno da je V.Đ. lišen slobode zbog počinjenog prekršaja iz čl. 11 Zakona o JRM-u, i da se nalazi u prostorijama za lica lišena slobode. Advokatica je tom prilikom insistirala da se njen klijent odmah pusti iz CB Podgorica jer nije počinio nijedan prekršaj, ali joj je pružen odgovor da se lice do privođenja kod sudije za prekršaje ne može pustiti jer on cijeni da li u radnjama djela ima

elemenata prekršaja. Tada je advokatica M.J.D. tražila da vidi V.Đ. i da sa njim porazgovara, na šta joj je predloženo da se lice ne može izvoditi iz prostorija za lica lišena slobode, te da sa njim može obaviti povjerljiv razgovor u prostorijama Suda za prekršaje, kad lice bude sprovedeno u 16 sati. Zatražila je uvid u spise predmeta u cilju upoznavanja sa sadržinom i odgovoreno joj je da će ih dobiti od Sudije za prekršaje prije samog ročišta kada će sa moći sa njima upoznati. Uprava policije u odnosu na navode iz predstave da je podnosilac pritužbe bio duže od devet sati lišen slobode te da nisu bile ispunjeni razlozi iz čl.166. i 167. Zakona o prekršajima, dalje je obavijestila da je o lišenju slobode sačinjena službena zabilješka od strane policijskog službenika - Lice je lišeno slobode zbog postojanja okolnosti koje ukazuju da će ponoviti prekršaj ili dovršiti započeti prekršaj (čl.166 st.1. t.3. Zakona o JRM-u) te da kada je lice lišeno slobode sa istim upoznat Sudija za prekršaje, koji je tražio da mu se lice privede u 16 sati. U odnosu na čl.167., na koji se građanin V.Đ. poziva, obavijestili su da sudija za prekršaje nije donosio naredbu za zadržavanje, već je lice nakon saslušanja pustio na slobodu do novog ročišta koje je zakazano za 29.06.2017. kada će donijeti odluku o konkretnom događaju.

Što se tiče navoda da su policijski službenici Č.B. i R.Š. maltretirali porodicu V.Đ. i da su im prijetili, Uprava policije je obavijestila Savjet da iznijeti navodi nijesu osnovani te da su policijski službenici na osnovu zakona preduzimali mjere i radnje, i tom prilikom postupali profesionalno i odgovorno.

Naime, oni su se, tvrde iz policije, nalazili u Jerevanskoj ulici, na licu mjesta gdje je V.Đ. parkirao vozilo na kolovozu, sa konkretnim zadatkom da prate situaciju na terenu i pruže asistenciju Komunalnoj policiji i Komunalnoj inspekciji. Nakon odvođenja V.Đ. sa lica mjesta u prostorije CB Podgorica, njegov sin Vu.Đ. i supruga D.Đ. su ušli u dva vozila, odbijajući da ih uklone a upozoreni su da svojim radnjama blokiraju saobraćaj i da je uklanjanje potrebno. Kako je navedeno odbijeno preduzetu službenu radnju su snimili službenici Stanice kriminalističke policije za krim tehniku i uviđaje, u vezi sa čim je sačinjen video zapis. Zbog nepostupanja po prethodno navedenom upozorenju i naređenju policijskog službenika R.Š, 13.06.2017, Vu.Đ. je uručen poziv da se odmah javi u službene prostorije CB Podgorica, što je on i učinio ali navedenog dana policijski službenici nisu bili u mogućnosti pronaći D.Đ. O događaju je upoznata ODT, koja se izjasnila da u konkretnim radnjama nema elemenata bića krivičnog djela (KD) za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti. Vu.Đ. je tada saopšteno da je lišen slobode u 14,30 sati, te da će protiv njega biti podnijeta prekršajna prijava po čl.11 Zakona o JRM, jer je ometao policijske službenike u vršenju službene radnje nepostupanjem po naređenju da ukloni vozilo, i da će biti sproveden u Sud za prekršaje istog dana u 20 sati, shodno zahtjevu sudije za prekršaje.

O činjenici lišenja slobode je sačinjena službena zabilješka i, na zahtjev Vu.Đ, sa istom upoznat njegov otac V.Đ. Potom kako je navedeno u nastavku odgovora Uprave policije, 14.06.2017, u službene prostorije CB Podgorica pristupila je D.Đ, jer je prethodno potraživana od strane službenika Stanice policije za JRM o čemu je upoznata ODT, koja se izjasnila da u konkretnim radnjama nema elemenata bića KD za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti. Njoj je tada saopšteno da je lišena slobode u 09,10 h, te da će protiv nje biti podnijeta prekršajna prijava po čl.11 Zakona o JRM, jer je ometala policijske službenike u vršenju službene radnje nepostupanjem po naređenju da ukloni vozilo, i da će biti sprovedena u Sud za prekršaje istog dana u 09,45 časova, kada je Sudija za prekršaje zatražio da se privede. O lišenju slobode policijski službenik je sačinio službenu zabilješku, a na njen zahtjev sa ovom činjenicom upoznat njen suprug V.Đ.

Uprava policije ovim povodom je konstatovala da su postupajući policijski službenici CB Podgorica u predmetnom slučaju mjere i radnje preduzeli profesionalno i zakonito i da niti jedno pravo članova porodice Đ. ovom prilikom nije povrijeđeno, niti su, niti će, kako je navedeno u predstavi, vršiti bilo kakav pritisak na porodicu, u cilju odustanka od protesta,

već samo preduzimati mjere i radnje iz svoje nadležnosti kako prema članovima imenovane porodice, tako i prema drugim građanima.

U dijelu navoda iz predstavke da je zemljište vlasništvo V.Đ. Uprava policije je informisala da se ne može izjašnjavati, jer to nije u njenoj nadležnosti kao i da su kompletni spisi predmeta dostavljeni Odjeljenju za unutrašnju kontrolu rada policije, na njihov zahtjev.

U cilju pribavljanja relevantnih informacija o slučaju Savjet se obratio i predsjednici Suda za prekršaje za prekršaje u Podgorici radi dobijanja informacije kako se ostvaruje komunikacija sa CB Podgorica, od trenutka zadržavanja lica do trenutka izvođenja pred nadležnog sudiju. Predsjednica Suda je obavijestila da svakomjesečno donosi rješenje o dežurstvu sudija, u kojem su između ostalog sadržani podaci o brojevima telefona dežurnih sudija i isto se blagovremeno dostavlja CB Podgorica. U kontekstu privodskih predmeta i lišenja slobode od strane ovlaštenog policijskog službenika, komunikacija između policijskog službenika i dežurnog sudije se ostvaruje telefonskim putem, a vezano za određivanje vremena dovođenja lica kod sudije navodi se u dopisu kao i da je vrijeme od trenutka zadržavanja lica do trenutka izvođenja pred nadležnog sudiju različito u svakom konkretnom slučaju i isto zavisi od objektivnih razloga. Ovom prilikom Predsednica Suda za prekršaje je napomenula da svakako vode računa o poštovanju zakonskih rokova vezanih za vrijeme lišenja slobode a shodno odredbi čl.166 Zakona o prekršajima.

Takođe, u cilju pribavljanja relevantnih informacija Savjet se obratio i Odjeljenju za unutrašnju kontrolu policije MUP Crne Gore. Unutrašnja kontrola policije je navela da je sproveda postupak povodom pritužbe koju je dostavio građanin V.Đ. iz Podgorice u kojoj se žalio na postupanje policijskih službenika CB Podgorica, 12.06.2017, zbog privođenja u CB Podgorica, gdje je zadržan do 16 sati, kada je priveden u Sud za prekršaje. Na osnovu činjenica i okolnosti utvrđenih u postupku provjere navoda iz pritužbe V.Đ. i na osnovu uvida u spise predmetnog slučaja je konstatovano da u postupku unutrašnje kontrole nijesu utvrđeni dokazi kojima bi se na nesumnjiv način potvrdili navodi o nezakonitom i neprofesionalnom postupanju policijskih službenika CB Podgorica u naznačenim situacijama, kada su, povodom zahtjeva Komunalne inspekcije Glavnog grada Podgorica za pružanje asistencije, prema imenovanom i članovima njegove porodice preduzimali službene mjere i radnje na koje su bili ovlašćeni, u granicama i okvirima propisanim Zakonom o unutrašnjim poslovima, Zakonom o javnom redu i miru i Zakonom o prekršajima.

U odgovoru koji je Unutrašnja kontrola policije dostavila Savjetu se dalje navodi da postupku provjere u odnosu na navode iz pritužbe V.Đ. da mu nije data mogućnost da obavijesti advokata o lišenju slobode, kao i da advokatici M.J.D, nakon njenog dolaska u CB Podgorica, nije bio omogućen kontakt sa njim i da joj nijesu saopšteni podaci o osnovu lišenja slobode i zadržavanja sve do njegovog privođenja kod sudije za prekršaje, utvrđeno je da je supruga podnosioca pritužbe, nakon što ju je on putem telefona pozvao i obavijestio da je lišen slobode i da će biti zadržan u službenim prostorijama CB Podgorica, obavijestila advokaticu M.J.D (oko 9h), a da je policijski službenik CB Podgorica Đ.P. imenovanoj advokatici saopštio razloge lišenja slobode, ali da joj nije dozvolio da ga vidi, ni da se upozna sa spisima predmeta sve do sprovođenja lica kod sudije za prekršaje, uz objašnjenje da će prije početka ročišta dobiti mogućnost da se vidi, obavi razgovor sa klijentom i upozna sa spisima predmeta. Imajući u vidu da se zaštita prava lica lišenih slobode, kao i njihova ograničenja, osim normama unutrašnjeg prava, garantuju još i potvrđenim međunarodnim ugovorima i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava koji su postali sastavni dio unutrašnjeg prava Crne Gore, posebna pažnja u postupku unutrašnje kontrole je posvećena ovom segmentu postupanja policijskih službenika u predmetnom slučaju. Shodno naznačenom, u čl.14 Zakona o unutrašnjim poslovima je propisano da "Policijski službenici postupaju u skladu sa Ustavom, potvrđenim

međunarodnim ugovorima, zakonom i drugim propisima" (st.1), kao i "Polijski službenici se pridržavaju standarda policijskog postupanja, a naročito onih koji proizilaze iz obaveza utvrđenih međunarodnim aktima, a odnose na dužnost služenja ljudima, poštovanje zakonitosti i suzbijanje nezakonitosti, ostvarivanje ljudskih prava, nediskriminaciju pri izvršavanju policijskih zadataka, ograničenost i uzdržanost u upotrebi sredstava prinude, zabranu mučenja i primjene nečovječnih i ponižavajućih postupaka, pružanje pomoći nastradalim licima, obavezu zaštite tajnih i ličnih podataka, obavezu odbijanja nezakonitih naređenja i suprotstavljanje svakom obliku korupcije"(st.2). Imajući u vidu činjenicu da je Crna Gora ratifikovala međunarodne konvencije iz oblasti zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda i konvencije o sprječavanju mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja u kojima su propisane obaveze za države potpisnice u pogledu poštovanja čitavog niza prava i sloboda koje su prepoznate kao osnovne slobode neodvojive od svakog pojedinca, to su i prava lica lišenih slobode izdvojena kao fundamentalna prava koja zahtijevaju posebnu senzibilnost u postupanju policije prema takvim licima, pri čemu je nesporna obaveza Crne Gore da se u pogledu zaštite njihovih prava pridržava standarda i preporuka utvrđenih u konvencijama koje je ratifikovala i u ostalim potvrđenim međunarodnim ugovorima. U dopisu Unutrašnje kontrole se navodi i da polazeći od navedenog principa, Evropski komitet za sprječavanje mučenja i nečovječnih ili ponižavajućih kazni ili postupaka (CPT) je u odjeljku 38 Opšteg izvještaja (CPT/INF(92)3) koji se odnosi na policijski pritvor dao sljedeću preporuku: "Pristup advokatu osoba koje se nalaze u policijskom pritvoru mora uključivati pravo kontaktiranja advokata i pravo na posjete od strane advokata (u oba slučaja pod uslovima kojima se garantuje povjerljivost njihovih razgovora), te, u principu, pravo pritvorene osobe da prilikom njenog saslušanja bude prisutan i advokat", Takođe, u odjeljku 14 šestog Opšteg izvještaja CPT (CPT/Inf (96) 21) je konstatovano da je Parlamentarna Skupština Savjeta Evrope usvojila Preporuku 1257 da je Komitet ministara pozvao vlasti država potpisnica da poštuju smjernice o policijskom pritvoru date u 2. Opštem izvještaju CPT (CPT/Inf (92) 3, odjeljci 36 do 43). Nadalje, u odjeljku 15 šestog Opšteg izvještaja CPT je navedeno sljedeće:"CPT želi da naglasi da je, po njegovom iskustvu, period neposredno po lišavanju slobode upravo onaj period kada je rizik od zastrašivanja i fizičkog zlostavljanja najveći. Shodno tome, mogućnost da osobe koje su pritvorene imaju pristup advokatu upravo tada predstavlja osnovnu garanciju protiv zlostavljanja. Postojanje takve mogućnosti imaće odvrćajući efekat na one koji namjeravaju da zlostavljaju pritvorene osobe; nadalje, advokat je u najboljoj situaciji da pokrene odgovarajući postupak ukoliko do zlostavljanja zaista i dođe."

Dalje je navedeno da imajući u vidu nesporno utvrđenu činjenicu da advokatici M.J.D. nije bilo omogućeno da se sastane sa V.Đ, da obavi sa njim povjerljivi razgovor i da ostvari uvid u službenu dokumentaciju policije sačinjenu na osnovu lišenja slobode imenovanog lica, i pored činjenice o izostanku navoda podnosioca pritužbe o bilo kakvom vidu zlostavljanja od strane policijskih službenika nakon lišenja slobode, konstatovano je da su u konkretno] situaciji V.Đ, kao licu koje je policija lišila slobode, bila uskraćena zagarantovana prava na adekvatnu zaštitu kroz aktivno angažovanje njegovog advokata od momenta kada je lišen slobode pa sve do momenta njegovog dovođenja u Sud za prekršaje, i da na taj način nijesu ispoštovani naznačeni standardi CPT kao obavezujuća uputstva i smjernice za postupanje država potpisnica konvencija o sprječavanju mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja. Uzimajući u obzir činjenično stanje utvrđeno u postupku provjera predmetnog slučaja, koje je ukazivalo na postojanje indicija da je ponašanje policijskog službenika Đ.P. u predmetnom slučaju bilo u suprotnosti sa čl.1 Kodeksa policijske etike ("Polijski službenik u obavljanju policijskih poslova postupa u skladu sa načelima utvrđenim Ustavom: Crne Gore, potvrđenim međunarodnim ugovorom, zakonom i ovim koaeksom."), Izvještaj o izvršenim provjerama pritužbe, sa spisima predmeta sačinjenim u postupku unutrašnje kontrole, dostavljen je Etičkom odboru Uprave policije, na ocjenu etičnosti postupanja imenovanog policijskog

službenika u ovom slučaju. Etički odbor Uprave policije je obavijestio Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije da je, 12.09.2017, donio mišljenje da je u postupanju policijskog službenika Đ.P. došlo do kršenja Kodeksa policijske etike u članu 1. Na osnovu naznačenog mišljenja Etičkog odbora, 4.10.2017.godine, Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije je podnijelo predlog za pokretanje disciplinskog postupka protiv policijskog službenika Đ.P, zbog teže povrede službene dužnosti iz člana 106 stav 1 tačka 4 Zakona o unutrašnjim poslovima (ponašanje u službi ili van službe suprotno Kodeksu policijske etike).

Na temelju raspoložive dokumentacione osnove Savjet za građansku kontrolu rada policije nije mogao na nesumnjiv način utvrditi da su službenici policije prilikom pružanja asistencije, povodom zahtjeva Komunalne inspekcije Glavnog grada Podgorica, prema građaninu V.Đ. i njegovoj porodici preduzimali službene mjere i radnje na nezakonit i neprofesionalan način. Ukoliko se pojave nove okolnosti u vezi tog dijela primjene policijskih ovlaštenja, Savjet će ovaj dio pritužbe ponovo uzeti u razmatranje.

Takođe, na temelju raspoložive dokumentacione osnove Savjet za građansku kontrolu rada policije je na nesumnjiv način utvrdio da je postupanje policijskog službenika Đ.P. bilo neprofesionalno i nezakonito jer isti advokatici M.J.D. nije omogućio da se sastane sa branjenikom građaninom V.Đ, da obavi sa njim povjerljivi razgovor i da ostvari uvid u službenu dokumentaciju policije sačinjenu na osnovu lišenja slobode imenovanog lica, čime su u konkretnom situaciji građaninu V.Đ, kao licu koje je policija lišila slobode, bila uskraćena zagarantovana prava na adekvatnu zaštitu kroz aktivno angažovanje njegovog advokata od momenta kada je lišen slobode pa sve do momenta njegovog dovođenja u Sud za prekršaje.

Savjet je posebno pozdravio činjenicu što su u konkretnom dijelu pritužbe, koja se odnosi na postupanje policijskog službenika Đ.P, istovjetan stav, što u praksi nije tako često, zauzeli građanska i unutrašnja kontrola policije kao i Etički odbor Uprave policije.

Savjet je ocijenio zabrinjavajućim da se u praksi ne primjenjuju i nedovoljno poštuju domaći i međunarodni standardi u vezi sa policijskim pritvorom. Savjet je, zato, preporučio Upravi policije da pristupi dodatnoj edukaciji policijskih službenika koji rade na javnom redu i miru i koji su angažovani u jedinici za zadžavanje kako bi se poboljšala i unaprijedila profesionalnost i preventivno izbjegli budući slični događaji u kojima bi bila uskraćena zagarantovana prava licima koje je policija lišila slobode, na adekvatnu zaštitu kroz aktivno angažovanje njihovog advokata od momenta kada je lišen slobode pa sve do momenta njihovog dovođenja u Sud za prekršaje. Savjet je pozvao Upravi policije da mu omogući aktivno učešće i praćenje preporučenih obuka.

(22) Urednik medija podnio pritužbu: Policija kažnjavala po nepostojećem prekršaju Predmet br 29-17

Građanskoj kontroli policije obratio se urednik Informativne redakcije portala "FOS Media" D.A. povodom objavljenog teksta o tome da policijski službenici Uprave policije svakodnevno izdaju prekršajne naloge vozačima u saobraćaju koji kod sebe nemaju saobraćajnu dozvolu, iako je to suprotno zakonu i Ustavu, jer ova radnja nije propisana kao prekršaj a u prilog čemu, kako je naveo, govore brojne odluke suda koji je u svakom slučaju presudio u korist građana iz gore navedenog razloga. Podnosilac pritužbe s tim u vezi, od Savjeta je zatražio pokretanje postupka ocjene primjene policijskih ovlaštenja u vezi sa, kako je naveo, sprovođenjem nezakonitog kažnjavanja učesnika u saobraćaju svakodnevno, godinama unazad. Naime u tekstu pod naslovom „Ekskluzivno: Policija svakodnevno kažnjava vozače za nepostojeći prekršaj!“ od 23.06.2017. se navodi sljedeće: "Policija u Crnoj Gori svakodnevno piše kazne vozačima u saobraćaju koji kod sebe nemaju saobraćajnu dozvolu. Kazna se kreće od 50 do 120 eura. Međutim, takav

prekršaj ne postoji u zakonu i advokat Marko Milošević, u intervjuu za FOS, navodi da je sud odlučio u korist njegovih klijenata koji su se žalili na izdavanje prekršajnog naloga od strane policije. Obrazloženje suda je da zakon nije propisao ovaj prekršaj, te samim tim prema Ustavu niko ne može biti kažnjen za djelo koje prije nego što je učinjeno nije bilo propisano kao kažnjivo“.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje i u cilju pribavljanja relevantnih informacija o slučaju obratio se Upravi policije kako bi dostavila informacije o predmetu sa posebnim osvrtom na sporne odredbe i obavijestila o broju aktuelnih postupaka ovim povodom pred sudovima i koliko ih je već okončano u korist građana. U toku dalje obrade predmeta Savjet je pribavio i presudu Suda za prekršaje Bijelo Polje-Odjeljenje u Kolašinu PP br.149/15 od 11.05.2016. kojim je građanin NN oslobođen krivice po prekršajnom nalogu jer u momentu kontrole kod sebe nije posjedovao saobraćajnu dozvolu uslijed činjenice da dijelo za koje se teretio, prekršaj iz čl.323.st.1.tač.34 ZOBS na putevima, nije prekršaj shodno čl.194.st.1.tač.1 Zakona o prekršajima.

Uprava policije u odgovoru na inicijalni dopis Savjeta informisala je da je Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima (“Sl.list CG” br.33/12 i i 58/14) u članu 276 stav 2 propisana obaveza vozača traktora, radne mašine, motokultivatora sa priključnim vozilom, mopeda, kao i priključnog vozila za traktor, da kod sebe imaju važeću saobraćajnu dozvolu i da je pokažu na zahtjev ovlašćenog policijskog službenika, te da je odredbom člana 280 stav 2 propisana obaveza vozača vozila na motorni pogon i priključnog vozila da kod sebe imaju važeću saobraćajnu dozvolu za to vozilo, kao i obavezu da je pokažu na zahtjev ovlašćenog policijskog službenika. Dalje se navodi da je kaznenim odredbama u članu 323 stav I tačka 34, propisano da će se novčanom kaznom od 50 do 120€ kazniti za prekršaj vozač koji nema kod sebe važeću saobraćajnu dozvolu za vozilo kojim upravlja ili je ne pokaže na zahtjev ovlašćenog policijskog službenika, te da je nakon objavljivanja teksta od strane »FOS Media«, izvršena provjera kaznenih odredbi Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, i konstatovano da je u članu 323 stav I tačka 34 jasno definisan navedeni prekršaj koji obuhvata obje situacije predviđene osnovnim odredbama (član 276 stav 2 i član 280 stav 2), ali da u pozivu na osnovne odredbe (koji se nalazi na kraju kaznene odredbe u zagradi) nije unijet član 280 stav 2 već samo 276 stav 2.

Imajući u vidu naprijed navedeno, Uprava policije se obratila Generalnom sekretaru Skupštine Crne Gore, sa zahtjevom za dostavu izvornog teksta kaznene odredbe člana 323 stav I tačka 34 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, koji je donijela Skupština Crne Gore, na 7-oj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2012, 19. juna 2012, iz razloga što je u “Službenom listu Crne Gore” br. 33/12 u kom je objavljen Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima, u članu 323 stav I tačka 34 objavljeno samo pozivanje na osnovnu odredbu člana 276 stav 2. Navedeno je učinjeno u cilju utvrđivanja da li je pozivanje na osnovnu odredbu člana 280 stav 2 izostavljeno prilikom usvajanja izvornog teksta Zakona ili prilikom objavljivanja u “Službenom listu Crne Gore”. Navedeno je i da je Sektor policije opšte nadležnosti uputio zahtjev za davanje pravnog mišljenja Direktoratu za strateško - razvojne poslove u okviru koga se nalazi Direkcija za razvoj policije i normativne poslove, da li se predmetna kaznena odredba može primijeniti na oba naprijed navedena slučaja (iz člana 276 stav 2 i 280 stav 2) ili je neopohodno vršiti dopunu predmetnog zakona u cilju stvaranja pretpostavki za sankcionisanje vozača koji postupaju suprotno odredbama člana 280 stav 2, ukoliko bude utvrđeno da je Skupština Crne Gore tekst usvojila u obliku kako je objavljen u “Službenom listu”.

Kada su u pitanju izdati prekršajni nalozi u toku 2015, od ukupno izdatih 147.613 naloga, 3.139 naloga je izdato po članu 323 stav I tačka 34 od čega je u 144 slučaja traženo sudsko odlučivanje, a sud je u 137 slučajeva donio rješenje, od čega je u 53 slučaja riješeno u korist građana. U toku 2016, od ukupno izdatih 145.840 naloga, 2.418 je izdato po članu 323 stav I tačka 34 na koje je u 125 slučajeva podnesen zahtjev za sudsko

odlučivanje, a sud je u 105 slučajeva donio rješenje, od čega je u 63 slučaja riješeno u korist građana.

Ovom prilikom Savjet je informisan i da je u 2017. od ukupno izdatih 70.158 naloga, 644 izdato po članu 323 stav 1 tačka 34 na koje je u 26 slučajeva podniet zahtjev za sudsko odlučivanje, a sud je u 12 slučajeva donio rješenje, od čega je u 4 slučaja riješeno u korist građana.

U zaključnici odgovora Uprave policije se navodi da do konačnog razrješenja novonastale situacije, a nakon saznanja za mogućnost postojanja pravne praznine u sankcionisanju predmetnog prekršaja, 23. juna 2017, sve organizacione jedinice Uprave policije su obaviještene da je neophodno obustaviti sankcionisanje po članu 323 stav 1 tačka 34 za vozače motornih vozila, do razrješenja sporne situacije i dobijanja daljih instrukcija.

Savjet je odgovor direktora Uprave policije, zbog interesa javnosti, objavio na svom sajtu.

Dodatno, Uprava policije je upoznala Savjet sa mišljenjem Direktorata za strateško - razvojne poslove i odgovorom generalnog sekretara Skupštine Crne Gore u kontekstu prekršajnih naloga koje policijski službenici izdaju vozačima u saobraćaju, a koji kod sebe u trenutku kontrole nemaju važeću saobraćajnu dozvolu. S tim u vezi se navodi da se Uprava policije obratila Generalnom sekretaru Skupštine Crne Gore zahtjevom za dostavu izvornog teksta kaznene odredbe člana 323 stav 1 tačka 34 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, usvojenom na sedmoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2012. godini, dana 19. juna, iz razloga što je u Službenom listu Crne Gore br. 33/12 u kom je objavljen Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima, u članu 323 stav 1 tačka 34 objavljeno samo pozivanje na osnovnu odredbu člana 276 stav 2. Navedeno je učinjeno u cilju utvrđivanja da li je pozivanje na osnovnu odredbu člana 280 stav 2 izostavljeno prilikom usvajanja izvornog teksta Zakona ili prilikom objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

Generalni sekretar Skupštine Crne Gore je, što je Savjet za građansku kontrolu rada policije i očekivao, s tim u vezi informisao Upravu policije da je uvidom u izvornik Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, utvrđeno da je tekst odredbe člana 323 stav 1 tačka 34, istovjetan sa tekstom objavljenim u Službenom listu Crne Gore br. 33/12.

Sektor policije opšte nadležnosti uputio je zahtjev za davanje pravnog mišljenja Direktoratu za strateško-razvojne poslove u okviru koga se nalazi Direkcija za razvoj policije i normativne poslove, da li se predmetna kaznena odredba može primijeniti na oba slučaja (iz člana 276 stav 2 i 280 stav 2) ili je neopohodno vršiti dopunu predmetnog zakona u cilju stvaranja pretpostavki za sankcionisanje vozača koji postupaju suprotno odredbama člana 280 stav 2, imajući u vidu da je Skupština Crne Gore usvojila tekst zakona u obliku kako je objavljen u Službenom listu.

U nastavku odgovora koji je Uprava policije dostavila Savjetu se navodi da je Generalni direktor Direktorata za strateško-razvojne poslove Ministarstva unutrašnjih poslova, cijeneći sve naprijed navedeno, dao mišljenje da obaveza iz člana 280 stav 2, iako je propisana materijalnim odredbama, *ne može biti sankcionisana jer za istu nije propisana kaznena odredba te da se propisana kaznena odredba na koju se pozivala policija, po mišljenju ovog Direktorata, odnosi samo na obavezu propisanu članom 276 stav 2 i samo na nju se može odnositi.*

Savjet je obaviješten da su sve organizacione jedinice Uprave policije obaviještene da je obavezno obustaviti sankcionisanje po članu 323 stav 1 tačka 34 za vozače motornih vozila.

Savjet je konstatovao da je posrijedi pogrešna primjena zakona i neprofesionalno postupanje policije koje je moralo i trebalo biti registrovano i zaustavljeno mnogo ranije.

Iz tih razloga Savjet ukazuje na odgovornost Sektora opšte nadležnosti Uprave policije jer je ovom pitanju trebao pristupiti sa pojačnom profesionalnom pažnjom uzimajući

u obzir prvenstveno sopstvenu i sudsku statistiku, a sa kojom je i upoznao i građansku kontrolu rada policije, a koja govori da je značajan broj postupaka, u kojima je traženo sudsko odlučivanje riješeno u korist građana te je mišljenje Ministarstva unutrašnjih poslova bilo neophodno tražiti mnogo ranije.

Sektor Opšte nadležnosti Uprave policije MUP Crne Gore zbog ukupne situacije dužan je, putem redovne komunikacije Uprave policije s javnošću, uputiti odgovarajuće izvinjenje građanima Crne Gore. Takav postupak rukovodioca Sektora opšte nadležnosti u interesu je javnosti i kredibiliteta policije.

Savjet poziva Ministarstvo unutrašnjih poslova i Upravu policije da zbog pogrešne primjene zakona u dužem vremenskom periodu, razmotre mogućnosti odgovorajuće kompenzacije prema građanima koji su prihvatili odgovornost odnosno plaćanje kazne po prekršaju za koji nije propisana kaznena odredba.

(23) Zabrana prilaska: Pritužba zbog nepoštovanja sudskih rješenja Predmet br. 30-17

Građanin S.K. iz Podgorice obratio se građanskoj kontroli policije pritužbom ukazujući na postupanje policijskih službenika, od 4. juna 2017, povodom neprijatne situacije koju je u porodičnom ugostiteljskom objektu, u ulici Mitra Bakića, u Podgorici, imao sa izvjesnim Z.C.

Kako je naveo, zarad lične i zaštite gostiju, podnosilac pritužbe je uslijed nastalih okolnosti pozvao 122 u cilju dolaska patrole i ovom prilikom obavijestio o ponašanju gosta koji je prijetio da će prisutne "ubiti i sve polomiti". Policijski službenik ga je ovom prilikom obavijestio da je potrebno da podnese prijavu u Centru bezbjednosti (CB) što je građanin S.K. i učinio a majka ga je u povratku nazvala i rekla da se "Z.C. vratio i pokušao da je udavi".

U opisu događaja se dalje navodi da je prilikom ispitivanja od strane inspektora u CB, pošto je saopštio da ga je Z.C. nazvao "pederom" u prisustvu radnice lokala je upitan da li je pripadnik LGBT populacije što je podnosilac pritužbe ocijenio neadekvatnim jer isto ulazi u zapisnik koji je javni dokument a u njegovom prisustvu je bila radnica V.G. Protestovao je zbog takvog odnosa policijskog službenika i naglasio da maltretiranje od Z.C. trpi zato što je stao u zaštitu svoje radnice. S.K. je precizirao da je nekoliko dana ranije, sa radnicom posjetio CB Podgorica jer je ona imala 200 propuštenih poziva i primila, putem viber aplikacije, dvije slike na kojima je, prema navodima, polni organ Z.C. Pošto je radnica primljena kod inspektora rečeno joj je da Z.C. tokom noći ne mogu privesti i savjetovali su je da ako je sjutra dan opet nazove, nakon radnog vremena dođe u CB i podnese prijavu. Tek nakon urgencije i insistiranja prisutnog S.K. policajci su zaprimili prijavu protiv Z.C. Podnosilac pritužbe je ovom prilikom informisao Savjet da je dana 28. juna 2017.godine dospio do rješenja Vijeća Suda kojim se Z.C. zabranjuje prilazak na razdaljini kraćoj od 100 metara kako prema oštećenima tako i prema lokalu i saznao da je predmetno rješenje Upravi policije dostavljeno 16. juna 2017. Građanin S.K. je iskazao interesovanje zašto policija nije preduzela aktivnosti povodom ove dvije prijave već rješenje traži od njega posebno imajući u vidu činjenicu da je Sud dostavio rješenje Upravi policije. Građanin je od građanske kontrole zatražio da preispita iznijeta dešavanja i provjeri postupanje policije u konkretnom slučaju te pomogne da se osigura blagovremena zaštita bezbjednosti građana u situaciji kada postoje pravosnažna sudska rešenja.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje i obratio se Upravi policije kako bi dostavila informacije o predmetu. Takođe, Savjet je izdao jasne preporuke načelniku CB Podgorica kako bi se osigurala kvalitetna komunikacija između građana i policije i otklonili eventualni nesporazumi te pružile, od strane policije, sve objektivno potrebne informacije u vezi sa primjenom policijskih ovlašćenja.

Načelnik CB Podgorica ovim povodom je informisao da je, uz uvažavanje zahtjeva Savjeta, u službenim prostorijama CB Podgorica obavljen razgovor sa građaninom S.K. iz Podgorice na okolnosti pritužbe na rad policijskih službenika kojom prilikom su pružena sva potrebna pojašnjenja u odnosu na postupanje policijskih službenika u konkretnim događajima.

U odnosu na problem koji je nastao, a ticao se zabrane pristupa Z.C. jednom ugostiteljskom objektu kao i prilaska licima S.K, Z.K. i V.G, CB Podgorica je obavijestio Savjet da predmetno rješenje nije bilo dostavljeno službenicima Stanice policije za javni red i mir CB Podgorica, tako da sa istim nijesu bili upoznati i da je u cilju prevazilaženja sličnih problema potrebno da se sva rešenja o zabrani prilaska dostavljaju inicijatoru postupka, tj. službenicima koji podnose krivičnu prijavu u cilju njihovog informisanja o istom i blagovremene reakcije za slučaj kršenja mjere.

Savjet je podnosioca pritužbe upoznao sa odgovorom CB Podgorica i pozvao ga na dodatno izjašnjenje.

U nastavku obrade predmeta, građanin S.K. obavijestio je Savjet da je zadovoljan postignutim rezultatom u odnosu sa policijom i uputio riječi zahvalnosti građanskoj kontroli na korektnom odnosu i brzom djelovanju povodom slučaja u vezi sa kojim se obratio.³³

Savjet je konstatovao da je načelnik CB Podgorica, Jovica Rečević, u potpunosti uvažio i implementirao izdate preporuke i tako nastavio da se kao starešina odgovorno i profesionalno odnosi prema građanskoj kontroli policije.

Savjet je, u konkretnom slučaju, nastavio sa praksom iniciranja i podsticanja neposredne komunikacije na relaciji policija - nezadovoljni građanin cijeneći da je to dobar pristup u prevazilaženju uočenih problema te da doprinosi novom identitetu policije, boljem razumijevanju i većem povjerenju.

Savjet je odlučio da se kod predsjednika Suda za prekršaje u Podgorici interesuje za praksu dostavljanja odgovarajućih rešenja CB Podgorica s obzirom da su slični problemi uočeni i kod slučaja zaštite od nasilja u porodici s namjerom da afirmiše predlog rukovodioca CB Podgorica da se rešenja o zabrani prilaska dostavljaju inicijatoru postupka, tj. službenicima koji podnose prijavu u cilju njihovog informisanja o istom i blagovremene reakcije za slučaj kršenja mjere.

(24) Aktivistkinja za prava LGBT osoba imala primjedbe na postupanje policijskih službenika

Predmet br. 31-17

Građanskoj kontroli policije obratila se predsjednica nevladine organizacije (NVO) "LGBT Forum Progres", B.J. pritužbom na postupanje službenika Uprave policije, nepozantog identiteta, prilikom službene posjete prostorijama Uprave policije.

Naime, B.J. je 27.6.2017, oko 19 sati, pristupila u prostorije Uprave policije, Centar bezbjednosti (CB) Podgorica u cilju prijave prijetnji iz domena ugrožavanja bezbjednost koje joj je uputio građanin V.I. koje je iznio na svom "Facebook" profilu. Tom prilikom, kako je navela, dok je u hodniku razgovarala sa dežurnim inspektorom u neposrednoj blizini se nalazilo nekoliko službenika policije a koji su mogli čuti tok razgovora i to da joj je inspektor rekao da je poznaje od ranije, jer je u toku prošlog mjeseca predala tridesetak prijava u ime svoje NVO, kao i suštinu njenog dolaska u Upravu policije i identitet osobe koju je prijavila. U daljem opisu događaja aktivistkinja B.J. je navela da je nakon sat vremena, na svom "Facebook" profilu građanin kojeg je prijavila (V.I) objavio komentar u kojem "jasno navodi da mu je dojavljeno da ga je prijavila, detalji razgovora sa inspektorom i činjenica

³³ Savjet je iznenađen zašto se u konkretnom slučaju nije aktivirao i Tim povjerenja LGBT zajednice i Uprave policije i pozvao je podnosioca da se ubuduće prvenstveno obrati tom mehanizmu.

da je toga dana nosila „zelenu mini-suknju”. B.J. je Savjetu dostavila screenshot-ove objave. Naglasila je da je za nju to bila izuzetno neprijatna situacija, prvenstveno kao žrtvi zatim i aktivistkinji, i konačno ženi i građanki Crne Gore te da kao neko kome je prijećeno prebijanjem i premlaćivanjem od strane osobe koju je prijavila, nije mogla očekivati da će službenici Uprave policije dojaviti nasilniku za prijavu štiteći pri tom njega i njegove interese, umjesto nju kao žrtvu. S tim u vezi, istakla je da ona, i NVO koju predvodi, imaju povjerenje u Savjet za građansku kontrolu rada policije te da je optimistična da će predmetni slučaj bitno efikasno riješen i da će pomenuti službenici biti identifikovani i adekvatno sankcionisani.

Savjet je pritužbu uzeo u rad³⁴ i tim povodom obratio se direktoru Uprave policije, načelniku CB Podgorica i koordinatorskom Tima povjerenja LGBT zajednice i Uprave policije izdajući preporuku da se odmah pristupi organizovanju sastanka Tima povjerenja LGBT zajednice ili konsultativnog sastanka članova Tima povjerenja iz Uprave policije i koordinatorskog Tima povjerenja sa podnositeljkom pružbe kako bi se činjenično i konstruktivno razgovaralo o predmetnom slučaju, pružile sve potrebne informacije o primjeni policijskih ovlaštenja, otklonili eventualni propusti, nejasnoće i nesporazumi te jasno definisali zaključci.

Savjet je u svom obraćanju policijskim stereotipima podsjetio na obrazovanje, ciljeve i zadatke Tima povjerenja koji u potpunosti korespondiraju sa istaknutim slučajem.³⁵ Savjet je podsjetio da je poenta uspostavljanja ovog Tima da se uspostavi trajni dijalog u kojem se diskutuje o svim pitanjima od interesa za LGBT zajednicu a odnose se na pitanja bezbjednosti i odnosu policije prema LGBT osobama.

Savjet je bio iznenađen činjenicom da mu se pritužbom obraća LGBT organizacija koja učestvuje u radu Tima povjerenja. Savjet je iskazao žaljenje što ovaj mehanizam nije dovoljno i preventivno iskorišćen i prije podnošenja pritužbe i njenog medijskog predstavljanja jer se i tako doprinosi njegovanju uspostavljenog povjerenja.

Savjet je takođe predložio da se konsultativni sastanak povodom pritužbe održi u CB Podgorica, da istom prisustvuje, uz podnositeljku pritužbe, neposredni starešina u CB policijskog službenika koji je zaprimio prijavu(e) odnosno obavio razgovor sa građaninom protiv kojeg je podnijeta prijava, koordinatorski Tim povjerenja i članovi Tima povjerenja iz Uprave policije. Preporuka je dostavljena direktoru Uprave policije, načelniku CB Podgorica i koordinatorskom Tima povjerenja LGBT zajednice i Uprave policije.

Generalni direktor Direktorata za poslove nadzora MUP obavijestio Savjet da su postupili u skladu sa nadležnostima te da je u koordinaciji sa Timom povjerenja LGBT

³⁴ Isti dodijeljen u rad članu dr Vladimiru Dobričaninu.

³⁵ Ministar unutrašnjih poslova, Rješenjem 02/2 Broj 01-050/16-9868/1 od 18.02.2016, postupajući po preporukama Savjeta za građansku kontrolu policije, formirao je radnu grupu - Tim povjerenja LGBT zajednice i Uprave policije. Obrazovanjem Tima povjerenja LGBT zajednice i Uprave policije implementira se obaveza Ministarstva unutrašnjih poslova odnosno Uprave policije iz Strategije Vlade Crne Gore za unapređenje kvaliteta života LGBT osoba u Crnoj Gori. Definisani su ovi zadaci Tima povjerenja: uspostavljanje i održavanje blagovremene, kvalitetne i konstruktivne komunikacije Uprave policije i LGBT zajednice; stalni fokusirani dijalog koji doprinosi izgradnji povjerenja i snaženju transparentnosti i dostupnosti Uprave policije; stalno praćenje bezbjednosti LGBT osoba; kreiranje i poboljšanje mjera za unapređenje bezbjednosti LGBT osoba u Crnoj Gori; stalni dijalog o konkretnim slučajevima i primjeni policijskih ovlaštenja s tim u vezi; diskusija, predlaganje, planiranje i podržavanje aktivnosti koje doprinose jačanju kapaciteta za rad sa LGBT zajednicom i pristup prema LGBT osobama; praćenje rada i razvoja već uspostavljene LGBT kontakt mreže u Upravi policije i pružanje istoj podrške u radu; saradnja sa međunarodnim partnerima koji prate proces LGBT inkluzije i razvoja kapaciteta policije s tim u vezi; saradnja sa državnim organima i pružanje odgovarajućih informacija, sugestija i komentara za uspješne rezultate u procesu društvenog prihvatanja LGBT osoba sa aspekta bezbjednosti; doprinos jačanju krivičnopravne zaštite LGBT osoba iz domena rada i nadležnosti Uprave policije.

zajednice i Uprave policije zakazan redovan sastanak na kojem će, između redovnih tema, biti razmotrena i novonastala situacija, o čemu će blagovremeno informisati.

Istovremeno sa izdatom preporukom Savjet je, shodno svojoj redovnoj proceduri u radu po pritužbama, od direktora Uprave policije zatražio odgovarajuće izjašnjenje.

Uprava policije je informisala Savjet da je 27. juna 2017. u službene prostorije CB Podgorica pristupila predsjednica Upravnog odbora NVO „LGBT Forum Progres“ B.J, radi podnošenja pismene prijave zbog upućenih prijetnji od strane V.I, putem društvenih mreža, nakon čega je nadležni policijski službenik uputio na dežurnog VBS - vođu bezbjednosnog sektora (smjena I.M. i D.B). Kako su u tom trenutku policijski službenici imali u radu više prijava po kojima su postupali, policijski službenik I.M. zatekao je B.J. u holu ispred kancelarija Stanice policije za javni red i mir. Tom prilikom B.J. mu se odmah obratila riječima da je lice V.I. koji je član NVO „Građanske inicijative“ na svom “Facebook” profilu postavio live stream, na kojem su evidentne prijeteće poruke koje se odnose na nju. Po dobijanju pomenutih podataka, VBS I.M. uputio je građanku B.J. na podnošenje pismene prijave na date okolnosti, kod službenice Stanice policije za dežurstvo a nakon što su policijski službenici preuzeli na dalje postupanje prijavu, policijski službenik D.B, je došao do saznanja da mu lice V.I. nije dostupno, jer se isti po njegovim saznanjima ne nalazi u Crnoj Gori. O navedenom događaju upoznat je Osnovni državni tužilac u Podgorici, koji se izjasnio da u konkretnom događaju nema elemenata krivičnog djela, za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti, navodi se u dopisu, kao i da će službenici SP za JRM, nastaviti postupanja za utvrđivanje postojanja prekršaja u konkretnom događaju, nakon što im bude dostupno lice V.I.

Uprava policije u nastavku odgovora je navela i da su poznati da je, 29. juna 2017, D.B. u razgovoru sa B.J, došao do saznanja, da su njeni navodi o prijavi koju je podnijela u prostorije CB Podgorica od strane V.I. izkarikirani i zloupotrijebljeni na njegovom “Facebook” profilu a imenovana je tom prilikom navela da je njen iskaz dat u policiji zloupotrijebljen od strane njoj nepoznatog lica, koje se nalazilo u službenim prostorijama CB Podgorica dok je ona podnosila pismenu prijavu. D.B. je naloženo da stupi u kontakt sa građankom B.J, da je upozna da je potrebno da dođe u službene prostorije u cilju prikupljanja dodatnih informacija u vezi prijave da je neko lice zloupotrijebilo iskaz koji je dala u službenim prostorijama CB Podgorica. Građanka B.J. je dana 2. jula 2017. godine pristupila u CB i obavljen je razgovor sa komandirima i zamjenikom SP za JRM B.B. i J.S, na okolnosti prethodno opisanog događaja. U tom razgovoru B.J. je izjavila da je njoj nepoznato lice, za vrijeme boravka u službenim prostorijama, dostavilo podatak V.I. i upoznalo ga o detaljima razgovora koji je vodila sa službenikom I.M, u holu CB Podgorica. Takođe je navela da ona pretpostavlja da je podatke jedino mogao zloupotrijebiti neki građanin ili policijski službenici, koji su u tom trenutku bili u holu CB Podgorica, kao i da ona nije uočila nikog na kog bi mogla da posumnja. Tom prilikom imenovanoj je saopšteno da su službenici CB Podgorica, odmah po saznanju za predmetni događaj uputili zahtjev Centru za informacione tehnologije MUP-a, za izuzimanje video zapisa, sa nadzornih kamera iz zgrade CB Podgorica, u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja.

U odgovoru Uprave policije je dalje navedeno da je građanki B.J. ovom prilikom predloženo da će, nakon utvrđivanja činjeničnog stanja, biti blagovremeno upoznata i da ukoliko neko od službenika Uprave policije, bude zloupotrijebio svoj položaj i iznio takve informacije da će prema njemu biti preduzete sve zakonske mjere i radnje. Takođe joj je ukazano da je u dosadašnjem periodu rad policijskih službenika CB Podgorica, bio profesionalan i odgovoran i da može da očekuje da će se na taj način nastaviti i ubuduće. U razgovoru je predloženo i da Uprava policije ne može prejudicirati stvari, te da novinski članak koji je objavljen u kontekstu da su policijski službenici postupili neprofesionalno i da su iznijeli informacije oštećene u konkretnom slučaju, smatraju neosnovanim jer još uvijek nije bilo utvrđeno da je neko od policijskih službenika postupio kako je navedeno.

Preduzimajući dalje mjere i radnje u cilju rasvjetljavanja ovog događaja, a po dobijanju video zapisa sa nadzornih kamera iz hola CB Podgorica, utvrđeno je da su tokom razgovora u neposrednoj blizini B.J. i I.M, bili policijski službenici B.Ž. i G.S, kao i građanin S.H. čiji je identitet naknadno utvrđen.

U cilju utvrđivanja opisanih okolnosti, uzeta je izjava na zapisnik od strane policijskih službenika B.Ž, G.S. i I.M, koji su u svojim izjavama i razgovoru bili isključivi da nijednog trenutka nisu zloupotrijebili svoj položaj i iznijeli bilo kakve informacije, misleći konkretno na razgovor između I.M. i B.J. Tom prilikom pomenuti policijski službenici su pristali na poligrafsko ispitivanje ukoliko to bude neophodno radi nespornog utvrđivanja njihove eventualne odgovornosti.

Postupajući po predmetnom događaju u službenim prostorijama, ovim povodom, pozvan je građanin S.H, koji je u razgovoru sa policijskim službenicima, potvrdio komunikaciju sa V.I, kao i da je tog dana primijetio u službenim prostorijama B.J. koju ne poznaje, opisujući garderobu u kojoj je bila odjevena, kao i jedan dio razgovora koji je vodila sa policijskim službenikom I.M, dok se on nalazio u njihovoj neposrednoj blizini u holu CB Podgorica, ali je tom prilikom osporavao jedan dio iznošenja konkretnih navoda. Nakon toga, građaninu S.H. je ponuđeno poligrafsko testiranje, u cilju potvrđivanja navoda da V.I. nije dao bilo kakve podatke koje je u prostorijama CB Podgorica prijavila B.J. U tom razgovoru S.H. je prihvatio da se prema njemu primjeni poligrafska metoda, usljed čega je i potpisao izjavu o dobrovoljnom pristanku. Nakon što je imenovanom od strane poligrafiste saopšten način sa relevantnim pitanjima, vezano za pomenuti događaj, Habić je poligrafskom ispitivaču priznao da je dana 27. juna 2017. godine u čekaonici CB Podgorica čuo razgovor djevojke iz „LGBT Forum Progres“ i policijskog službenika u kojem je imenovana pomenula podnošenje prijave protiv V.I, kao i druge okolnosti i u cjelosti priznao da je on iznio sve navode V.I, koji su objavljeni na društvenoj mreži, tačnije “Facebook” profilu V.I, što je potvrdio i u svojoj izjavi. Takođe je tom prilikom saopštio da nije imao namjeru da nikom ništa naudi, već da je to uradio kako bi se našalio sa V.I. što ga osobe ženskog pola prijavljuju u policiji.

U odgovoru dostavljenom Savjetu je navedeno i da je o svemu prethodno navedenom upoznat ODT u Podgorici, koji se izjasnio da u konkretnom slučaju nema elemenata krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti, uz napomenu da je B.J. upoznala službenike Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije, sa predmetnim događajem, uslijed čega su formirani spisi predmeta vezano za premetni događaj i proslijeđeni na dalje upoznavanje.

Direktor Uprave policije u zaključnici odgovora dostavljenom Savjetu je konstatovao da je shodno prethodno navedenom mišljenja da su pritužba kao i novinski članci koji su prethodno objavljeni u vezi konkretnog događaja, neosnovani i neutemeljeni, kao što je i prethodno tokom utvrđivanja okolnosti samog događaja i predloženo.

U međuvremenu koordinator Tima povjerenja LGBT zajednice i Uprave policije, upoznao je Savjet da je po izdatoj preporuci održan sastanak ovog radnog tijela MUP-a i da su usvojeni određeni zaključci sa kojima je Savjet upoznat.

Savjet je sve dopise (odgovore) iz Uprave policije dostavio na upoznavanje i izjašnjenje podnositeljki pritužbe LGBT aktivistkinji B.J.

U dodatnom obraćanju Savjetu B.J. je u potpunosti prihvatila dio navoda iz Uprave policije o prisustviju trećih lica tokom njenog razgovora sa ovlaštenim policijskim službenicima i naglasila da joj je povrijeđena privatnost i dodatno ugrožena bezbjednost kroz insistiranje policijskih službenika da o slučaju i prijavi govori u prolaznom holu.

Podnositeljka pritužbe je dodala da je istim povodom koordinator Tima povjerenja LGBT zajednice i Uprave policije, u prisustvu drugih članova Tima iz Uprave policije, sa njom obavio dodatnu konsultaciju koja je pomogla da se prevaziđu dosadašnji nesporazumi i propusti uz definisanje dalje komunikacije i odnosa uz zajednički zaključak da će se o različitim pitanjima u vezi sa primjenom policijskih ovlašćenja prema LGBT

osobama i izazovima s tim u vezi primarno diskutovati na zajedničkim sastancima Tima povjerenja.

Savjet je konstatovao da su Uprava policije i CB Podgorica pružili blagovremene i detaljne informacije u vezi sa slučajem te da su preduzete radnje rezultirale identifikovanjem osnovnog uzroka koji je doveo do situacije zbog koje je i podnijeta prijava. Savjet je konstatovao i da su Uprava policije, CB Podgorica i koordinator Tima povjerenja LGBT zajednice i Uprave policije u potpunosti i blagovremeno postupili po svim izdatim preporukama građanske kontrole policije što je, uz ostale aktivnosti, doprinijelo da se saniraju uočeni propusti i nastavi sa izgradnjom dugogodišnjeg međusobnog povjerenja.

Savjet je u svom zaključku podsjetio da je dužan da postupa po svim pritužbama koje zadovoljavaju procesne pretpostavke ali iskazuje zadovoljstvo što se i od strane Uprave policije i LGBT organizacije prepoznaje suštinski značaj uspostavljenog Tima povjerenja LGBT zajednice i Uprave policije u kojem, i kroz koji, treba da se odvija kontinuirani dijalog, na realnoj osnovi, i preventivno utiče na moguće probleme i tako dodatno pruži pomoć službenicima u primjeni policijskih ovlašćenja, komunikaciji sa pripadnicima LGBT zajednice i njihovim organizacijama i u razumijevanju pitanja ljudskih prava i osnovnih sloboda i bezbjednosti LGBT osoba. Kada nije moguće doći do prihvatljivog rešenja i odgovarajućeg stanja kroz napore preduzete unutar i na nivou Tima svakako da ostaje, nakon toga, mogućnost i prilika, za obraćanje svim ostalim instancama u zemlji koje se, u vezi sa postupanjem policije, bave zaštitom ljudskih prava. Savjet je izrazio očekivanje da se nastavi sa intenziviranjem rada uspostavljenog Tima povjerenja pred kojim je posebna odgovornost da kreira inkluzivnu i podržavajuću atmosferu za policijske službenike koji će unutar policijske organizacije i LGBT zajednice ili javno deklarirati svoj puni identitet.

Savjet je ocijenio da nije profesionalno da policijski službenici obavljaju razgovore sa građanima koji pristupaju u službene prostorije policije u prisustvu trećih lica jer se na taj način dolazi do okolnosti i slučaja koji su predmet ove pritužbe. Takođe Savjet je ocijenio da i građani, koji pristupaju u prostorije policije, bilo po pozivu ili sopstvenoj inicijativi, trebaju povesti računa, zbog zaštite sopstvenog integriteta, da ne prihvataju razgovore sa ovlašćenim službenicima policije u prisustvu trećih lica. Savjet je pozvao načelnika CB Podgorica da odgovarajućim instrukcijama posebno kod službenika Stanice za javni red i mir promoviše ovu ocjenu Savjeta i konkretnu situaciju kako bi se preventivno izbjegli budući slični događaji u cilju zaštite ličnih podataka i prava na privatnost.

Prema povratnim informacijama MUP Crne Gore je dalo nalog Upravi policije da postupa u skladu sa preporukama Savjeta.

(25) Slučaj pozivanja novinara “Vijesti” na informativni razgovor povodom objavljenog teksta

Predmet br. 33-17

Savjet za građansku kontrolu rada policije, postupajući po inicijativi svog člana, pokrenuo je postupak ocjene primjene policijskih ovlašćenja povodom slučaja pozivanja novinara “Vijesti” na informativni razgovor u vezi sa objavljivanjem teksta o predaju tri lica.³⁶ U inicijativi upućenoj Savjetu se navodi da je lokalna policija pozvala dvoje novinara na razgovor iako prethodno niko od pomenutih u tekstu nije na bilo koji način demantovao

³⁶ <http://www.vijesti.me/vijesti/guzva-u-ulcinjskom-tuzilastvu-advokati-jaci-od-policije-sprijecili-hapsenje-945713>; <http://www.vijesti.me/vijesti/policija-saslusavala-novinare-vijesti-pitali-ih-za-izvore-946258>; <http://www.vijesti.me/vijesti/radulovic-novinare-saslusavaju-samo-u-nedemokratskim-rezimima-946260>

sadržaj istog, te da se Uprava policije povodom okolnosti nakon kojih je nastao tekst nije oglašavala.³⁷

Savjet je predmetnu inicijativu uzeo u rad i od Uprave policije zatražio detaljnu informaciju o motivima i razlogu pozivanja novinara na razgovor povodom predmetnog teksta i detaljno pojašnjenje opravdanosti istog.

Uprava policije u odgovoru dostavljenom Savjetu je informisala da je OB Ulcinj uputio telegram 10. jula 2017 CB Podgorica, sa zahtjevom da se od novinarku „Vijesti“ J.J. uzme izjava na okolnosti objavljivanja teksta pod nazivom „Gužva u ulcinjskom tužilaštvu: advokati jači od policije, spriječili hapšenje“, dana 8. jula 2017. Postupajući po telegramu, vođa bezbjednosnog sektora je, 11. jula 2017, telefonskim putem pozvao novinarku J.J., tom prilikom je upoznao sa razlozima pozivanja i dogovorio vrijeme javljanja u prostorije CB Podgorica. Postupajući po prethodnom dogovoru imenovana je istog dana u 9 sati pristupila u službene prostorije CB Podgorica i pošto je upoznata sa svojim pravima dobrovoljno je dala izjavu na zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina.

Imenovana je u izjavi navela da duži niz godina radi za ND „Vijesti“ gdje piše tekstove za sve rubrike, a primarno za „Hroniku“ te da je sa kolegom S.A. napisala tekst o incidentu koji se dogodio u prostorijama ulcinjskog tužilaštva, 7. jula 2017, tokom predaje tri lica iz Bara, za koje je postojala osnovana sumnja da su izvršili krivično djelo iznuda. U izjavi je navela da se prilikom ovog događaja nije nalazila u Ulcinju, već na poslu u Podgorici i da je informaciju o ovom događaju dobila o strane njoj poznatih lica, ali nije željela saopštiti njihova imena, pozivajući se na odredbu čl. 21 st.3 Zakona o medijima. Nakon uzimanje izjave na zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina imenovana je napuštila prostorije CB Podgorica a službenici Stanice policije za javni red i mir su spise predmeta istog dana dostavili OB Ulcinj.

Savjet je novinarki J.J. dostavio odgovor Uprave policije na upoznavanje i dodatno izjašnjenje.

(26) Institut „Alternativa“ pokrenuo postupak provjere primjene ovlašćenja pripadnika SAJ u poznatoj budvanskoj diskoteci
Predmet br. 34-17

Predsjednik Upravnog odbora Instituta Alternativa, S.M, uputio je inicijativu Savjetu za građansku kontrolu rada policije za ocjenu primjene policijskih ovlašćenja u vezi slučaja angažovanja Specijalne antiterorističke jedinice (SAJ) u diskoteci „Trokadero“, u Budvi, 10. jula 2017. godine.

Podnosilac pritužbe je ukazao da su nadležnosti SAJ-a propisane Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP), a da se prilikom ove akcije nije radilo o slučajevima iz njene nadležnosti.

„U Specijalnoj antiterorističkoj jedinici vrše se poslovi koji se odnose na: suzbijanje najsloženijih oblika terorističkih aktivnosti; pružanje asistencija kriminalističkoj policiji i drugim organizacionim cjelinama policije prilikom lišavanja slobode počinitelja krivičnih djela, posebno u situacijama gdje se očekuje pružanje otpora vatrenim oružjem; rješavanje talačkih situacija i situacija barikadiranja objekata i lišavanje slobode izvršilaca krivičnih djela koji se nalaze u njima; lišavanje slobode kriminalaca i članova kriminalnih grupa; rješavanje situacija nastalih pružanjem otpora vatrenim oružjem u urbanim i ruralnim uslovima; pružanje asistencije u borbi protiv organizovanog kriminala; obezbjeđenje lica i objekata kojima prijeti neposredni teroristički akt; saradnja i pružanje asistencije inostranim antiterorističkim jedinicama; učestvovanje u spašavanju lica i

³⁷ Inicijativa člana Savjeta mr A.S.Zekovića.

imovine u slučajevima elementarnih i drugih nepogoda (nuklearni, hemijski i biološki akcidenti, saobraćajne nezgode) i obavljanje drugih poslova iz djelokruga Jedinice".

Kao razlog za podnošenje ove inicijative predsjednik Upravnog odbora Instituta Alternativa je naveo i činjenicu da se povodom konkretnog angažovanja, i nakon medijskih navoda, reagovanja NVO i velikog broja nejasnoća koji prate ovu akciju, ni MUP niti Uprava policije nijesu imali nikakvu vrstu zvaničnog istupa u vidu izjave ili saopštenja te da ova policijska akcija, prema medijskim navodima, nije rezultirala hapšenjem bilo kojeg lica niti je pronađen i oduzet nedozvoljeni predmet, što može govoriti o tome da SAJ nije raspolagala kvalitetnim operativnim podacima koji su bili povod za akciju. Iz svega navedenog, navodi se u inicijativi, stiče se utisak da je cilj bio zastrašivanje i disciplinovanje "bezbjednosno interesantnih lica" koja nijesu osumnjičena za bilo koje krivično djelo, jer bi u protivnom bili uhapšeni kao i da bi Uprava policije, imajući u vidu da raspolaže sa još dvije jedinice posebne namjene - Interventnom i Posebnom jedinicom, trebala da objasni zašto elitna jedinica, specijalizovana za najsloženije policijske poslove, vrši kontrole po primorju i šta je onda uloga drugih organizacionih jedinica policije.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i obratio se Upravi policije da: (1) detaljno informiše o angažovanju, kritičnog dana, SAJ u navedenom ugostiteljskom objektu uključujući i pojašnjenje razloga - motiva za angažovanje SAJ kritičnom prilikom; (2) pruži objašnjenje Savjetu iz kojih razloga nije angažovana, kritičnom prilikom, Posebna jedinica policije; (3) dostavi na uvid i upoznavanje kompletnu dokumentaciju koja prati angažovanje SAJ kritičnom prilikom uključujući i odgovarajuće službene zabilješke i izvještaje o upotrebi sredstava prinude koje su uslijedile nakon angažovanja; (4) određena saznanja govore da je SAJ navodno upućena u navedeni ugostiteljski objekat jer su djeca visokih državnih funkcionera (Predsjednik Vlade, Ministar unutrašnjih poslova, Vrhovni državni tužilac) i njihovi prijatelji iz svijeta sporta kritične noći bila provocirana od strane prisutnih bezbjednosno interesantnih lica. S tim u vezi, upućena je molba za izjašnjenje o ovom saznanju te da li i drugi građani, u slučaju postojanja provokacija od BIL mogu računati na izlazak SAJ.

Uprava policije, nakon urgencije, u odgovoru dostavljenom Savjetu saopštila je sljedeće: "Povodom Vašeg zahtjeva za dostavljanje informacija u vezi angažovanja pripadnika SAJ u diskoteci Trokadero, obavještavam Vas da su, shodno Odluci Štaba Ljetnje turističke sezone 2017, u cilju pojačanja mjera bezbjednosti na teritoriji primorskih opština, 07/08. jul 2017. godine, isti bili angažovani u cilju preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti. U konkretnom slučaju, u sadejstvu sa policijskim službenicima CB Budva, vršeni su pregledi i kontrolisana bezbjednosno interesantna lica, koja su se, prema operativnim podacima, te večeri nalazila u tom objektu. Što se izvještaja o upotrebi sredstava tiče, u ovom slučaju nijesu sačinjavani, iz razloga što sredstva prinude nijesu ni upotrebljavana".

Savjet je odgovor direktora Uprave policije, od 11. oktobra 2017, javno objavio na svom sajtu i dostavio podnosiocu, NVO "Institut Alternativa" na upoznavanje i eventualno dodatno izjašnjenje.

(27) Građanin V.F. obratio se građanskoj kontroli policiji zbog odbijanja prijema u crnogorsko državljanstvo

Predmet br. 35-17

Punomoćnik građanina F.V, advokat M.Č.B, uputio je pritužbu Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazavši na slučaj, kako je naveo, nesprovođenja i nepostupanja po nalogima iz presude Upravnog suda Crne Gore, U.broj 63/14 od 4.06.2014, kojom je usvojena tužba imenovanog građanina i poništeno rješenje MUP-a, broj 03-

UPI-211/13/2495 od 23.12.2013. godine, u vezi odbijanja zahtjeva za prijem u crnogorsko državljanstvo jer navodno nije ispunjavao uslove iz razloga bezbjednosti Crne Gore. Navedenom presudom naloženo je da u ponovljenom postupku MUP donese novo zakonito rješenje. U obrazloženju pritužbe punomoćnik građanina dalje je naveo da MUP označenu presudu Upravnog suda Crne Gore uopšte nije sprovedo tj. po istoj postupilo a istom se utvrđuje da ovaj organ nije dao konkretne i jasne razloge zbog kojih to smetnji F.V. po ocjeni ANB ugrožava bezbjednost Crne Gore pogotovo kod činjenice da nije nikad učestvovao u bilo kakvim aktivnostima koje bi predstavljale ugrožavanje nacionalne bezbjednosti Crne Gore, pa se ne može izvesti pravno relevantan zaključak koji su to razlozi opredijelili ANB da ga označi nepodobnim za prijem u crnogorsko državljanstvo. Ovom prilikom, navodi se u obraćaju Savjetu, posebno treba imati u vidu da imenovani građanin ispunjava sve uslove propisane odredbom čl. 8 Zakona o crnogorskom državljanstvu za prijem u crnogorsko državljanstvo, te činjenicu da nikada ranije nije osuđivan, da se protiv njega ne vodi krivični postupak kao i da u Crnoj Gori ima porodicu, ženu i djecu, koji imaju crnogorsko državljanstvo. Ukazao je i na odredbu čl.8 Evropske konvencije o ljudskim pravima, kojom je propisano da svako ima pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života, doma i prepiske kao i da se javna vlast ne miješa u vršenje ovog prava, osim ako je takvo miješanje predviđeno zakonom i ako je to neophodna mjera u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti, ekonomske dobrobiti zemlje, sprječavanja nereda ili zločina, zaštite zdravlja i morala ili zaštite prava i sloboda drugih. S iznijetim u vezi, punomoćnik građanina F.V. od Savjeta je zatražio da razmotri navode pritužbe i u skladu sa ovlaštenjima preduzme neophodne mjere. U prilogu pritužbe advokat M.Č.B. Savjetu je dostavio punomoćje i kopiju presude Upravnog suda Crne Gore, U.br.63/14 od 04.06.2014.

Savjet je nakon brižljivog razmatranja pritužbe a imajući u vidu odredbu člana 112 Zakona o unutrašnjim poslovima koja propisuje nadležnost građanske kontrole, odlučio da obavijesti podnosioca da ovo tijelo iz iznijetih navoda nije bilo u mogućnosti prepoznati odgovornost Uprave policije u konkretnom slučaju te da ukoliko podnosilac pritužbe izvrši njenu dopunu u smislu konkretizacije potencijalne odgovornosti Uprave policije, Savjet će nastaviti postupanje.

(28) Građanin A.M. iz Podgorice žalio se na postupanje barske policije Predmet br. 38-17

Osnovni sud u Baru, postupajući po dopisu načelnika Istražnog zatvora Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija Ministarstva pravde u Podgorici, prosljedio je molbu pritvorenog lica A.M, članu Savjeta za građansku kontrolu policije mr Aleksandru Saši Zekoviću, da ga posjeti, kako bi ga upoznao sa njegovim slučajem i fotodokumentacijom ukazao na zlostavljanje i torturu koju je, kako je naveo, doživio od policijskih službenika. Naknadno, podnosilac je Savjetu dostavio obraćanje u kojem navodi da se 12. aprila 2017. godine, sa drugom E.M, koji ima kuću u Baru i kod kojeg je odsjeo ovom prilikom (obojica iz Podgorice), kretao iz pravca Bara prema Podgorici vozilom Ford Mondeo. Naveo je i da se njegova djevojka bavi pjevanjem u Baru i Ulcinju te da tim povodom povremeno vrijeme borave kod E.M. po nekoliko dana. Kritičnom prilikom, kako je naveo, oko 1,20h po dolasku u mjesto Šušanj, na izlazu iz Bara, zaustavila ih je patrola radi kontrole kod koje nije bilo ništa sporno, te da je odjednom došao interventni vod sa dva vozila obraćajući im se vikom i udarajući njega u donji dio tijela, hvatajući za glavu uz riječi da stavi ruke na vozilo i udarajući ga rukama po glavi od čega je zadobio prelom zuba.

Podnosilac pritužbe je naveo i da je kritičnom prilikom ostao priseban ne izazivajući nikakav incident i da nije pružao nikakav otpor, da je pitao komandira zašto ga tako udara, jer je čuo od kolega da ga oslovljavaju sa komandire Radovane. Pošto su i oni izvršili

detaljnu kontrolu vozila i njih dvojice, policijski službenik M.R. i A.H. građanina A.M. su, kako se navodi, grubo i uz psovku ubacili u zadnji dio službenog vozila tj. gepek a vozilo je vozio M.R. dok je iza njega sjedio A.H. Na mjestu gdje su zaustavljeni ostao je E.M. sa još nekoliko policajaca koji su se nakon par minuta uputili za njima, naređujući E.M. da ih vozi do policijske stanice iako ih je ovaj upozorio da nema položen vozački ispit time ugrožavajući ostale učesnike u saobraćaju doveo ih vozilom E.M. do stanice. Podnosilac pritužbe, naveo je i da su mu kritičnom prilikom oduzeli vozilo bez potvrde o oduzimanju i bez usmenog obavještenja. Naveo je i da se u službenoj zabilješci policijskog službenika A.M. navodi da je Mulešković bio predmet kontrole kao bezbjednosno interesantna osoba, te da kod njega (podnosilac dodaje „kod obojice”) nije nađeno ništa od interesa za službu, a to isto je izjavio i R.M. koji još navodi da ga je podnosilac pritužbe vrijeđao, da ga je opomenuo i da je pošto je prestao sa uvredama nesmetano izvršio kontrolu vozila i lica kojom prilikom nije bilo ništa sporno, kako je navedeno u službenoj zabilješci.

A.M. je istakao i da je ovom prilikom obavješten da ga vode u policijsku stanicu i da će tamo nastaviti da ga bije. Po dolasku u stanicu oborili su ga na pod hodnika, udarali nogama u rebra i pendrekom po glavi, krvario je i na momenat, kako je naveo, izgubio svijest, a pošto se povratio ugledao je druge policajce koji su mu pomogli da ustane i povelu do bolnice gdje mu je ukazana ljekarska pomoć i izdato ljekarsko uvjerenje.

Građanin A.M. je istakao da je kritičnom prilikom policijski službenik R.M. prednjačio u zadavanju udaraca, potencirajući da ga ovaj vrijeđa i izaziva incident i konstatovao da se u prijavi navodi napad na službeno lice bez osnova, da je kod sudije priveden sa teškim tjelesnim povredama i sproveden u Spuški zatvor gdje boravi već pet mjeseci čekajući presudu. Na pitanje njegovog branioca na suđenju R.M. o razlozima za provođenje A.M. i E.M, ako prilikom kontrole nije rađeno ništa sporno, odgovorio je da je to učinio po naredbi komandira Đ, navodeći da je došlo do incidenta na putu do stanice da je A.M. povukao A.H. za okovratnik i nanio mu povredu crvenilo oko vrata, dok se u prijavi pominje da je i davio jednog od njih a Milićevića vukao za košulju, da ga je udario nogom u grudi od kojeg je udarca odletio 2 metra, da se A.M. dao u bjekstvo i dr. Podnosilac je ovom prilikom konstatovao kao nemoguće da je navedene radnje mogao učiniti sa zadnjeg dijela sjedišta vozila. Dalje je navedeno i da se u prijavi navodi ranija kazna koju je on časno odslužio i platio kao i da je član kriminalne grupe, koju činjenicu je ocijenio neistinitom i obavijestio da će ovim povodom podnijeti posebnu prijavu za uvredu časti, makar i međunarodnom sudu.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i obratio se Upravi policije u cilju pribavljanja relevantnih informacija slučaju.

U kontekstu događaja iznijetog u predstavi načelnik CB Bar D.S. je obavijestio da je dana 12. aprila 2017.godine na magistralnom putu Bar-Sutomore u naselju Šušanj saobraćajna patrola, u sastavu policijski službenici N.F. i S.S, obavljala poslove kontrole saobraćaja, te da je oko 01.10h zaustavila putničko motorno vozilo kojim je upravljao A.M. iz Podgorice, dok se na mjestu suvozača ovom prilikom nalazio E.M. iz Podgorice. Provjera za navedena lica je izvršena putem radio veze i ovom prilikom se došlo do saznanja da se radi o bezbjedonosno interesantnim licima, koja su sklona izvršenju teških krivičnih djela i njihovoj povezanosti sa članovima jedne od organizovanih kriminalnih grupa iz Bara, nakon čega je dežurni starješina CB Bar I.Đ. uputio interventnu grupu u sastavu R.M, S.K. i A.H, kako bi izvršili pregled lica i vozila. Dolaskom na lice mjesta interventna grupa je zatekla navedena lica pored putničkog motornog vozila i izdala jasno naređenje A.M. i E.M da stave ruke na vozilo kako bi pristupili njihovom pregledu.

U odgovoru dostavljenom Savjetu se navodi da se, u tom trenutku, A.M. obratio policijskom službeniku R.M. povišenim tonom riječima "nećete me pregledati, šta se kurčite, koliko vas je, što ste došli pičke jedne u uniformi" dok je E.M. postupio po izdatom naređenju. Službenik R.M. je potom upozorio lice A.M. na ponašanje, ponovo izdao naređenje da se okrene u pravcu vozila i prestane sa uvredama što je ovaj uvažio i

uslijedio je pregled. Potom je A.M. saopšteno da će biti odveden u službene prostorije zbog riječi koje je uputio policijskim službenicima, smješten je u službeno vozilo u zadnjem dijelu službenog vozila „Mitsubisi Pajero“ koji, kako je u dopisu Savjetu napomenuo, ima dva reda sjedišta i dio iza zadnje klupe koji se koristi za privođenje lica a nije fizički odvojen i izolovan od ostatka unutrašnjosti vozila. Nakon toga, policijski službenici su se zajedno sa A.M. uputili u pravcu CB Bar a u trenutku kada su vozilom bili nadomak kružnog toka kod mosta rijeke Željeznice A.M. je ničim izazvan udario policijskog službenika A.H. zatvorenom šakom u predjelu glave koji se nalazio na mjestu iza vozača nakon čega ga je uhvatio za okovratnik službene uniforme i pokušao gušenje. Uslijed nastalih okolnosti, policijski službenik R.M. koji je upravljao službenim vozilom isto je zaustavio, izašao iz vozila i otvorio vrata od zadnjeg dijela vozila (gepeka) kako bi otklonio napad na A.H, a u tom trenutku A.M. je desnom nogom udario A.M. u predjelu grudi nakon čega je izašao iz službenog vozila i dao se u bjekstvo. Nakon nekoliko desetina metara policijski službenici su sustigli A.M, lišili ga slobode uz upotrebu sredstava prinude i priveli u službene prostorije.

U dopisu dostavljenom Savjetu je napomenuto da policijski službenici koji su postupali u ovom događaju u potpunosti negiraju navode da je u postupanju policije policije u konkretnom slučaju došlo do ugrožavanja ljudskih prava i sloboda podnosioca pritužbe te da ni na koji način nije vršeno nasilje nad ovim licem, i da je fizička snaga upotrijebljena u onoj mjeri u kojoj je bilo potrebno da se lice prilikom bjekstva sustigne, savlada, liši slobode i dovede u CB Bar. Savjetu je ovom prilikom ukazano da je postupanju policije, u konkretnom slučaju, otežavajuću okolnost pri savladavanju otpora A.M. predstavljala činjenica da se radi o licu zavidne fizičke snage koje je sklono izvršenju teških krivičnih djela i prekršaja iz oblasti javnog reda i mira, na šta ukazuju brojne povrede na licu i tijelu policijskog službenika R.M. koji je A.M. sustigao kritičnom prilikom a konstatovane su kroz ljezarski izvještaj.

Shodno odluci Višeg državnog tužilaštva u Podgorici koja se odnosi na obavezu da se o događajima u kojima učestvuju pripadnici organizovanih kriminalnih grupa upoznaje VDT u Podgorici, službenici CB Bar su o ovom događaju upoznali VDT u Podgorici, M.J, koja se izjasnila da se u radnjama A.M. stiču elementi bića krivičnog djela „Napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti“ iz čl.376 st.1, i naložila da joj se osumnjičeni sprovede uz krivičnu prijavu, kako je i učinjeno.

U prilog iznijetom je navedeno i da se A.M. prilikom sprovođenja kod VDT u Podgorici policijskim službenicima koji su ga sprovodili obratio riječima „da će se on obračunati sa R.M. i to rasčistiti na ulični način“ a na okolnosti ovoga razgovora postoji i sačinjena je službena zabilješka od strane službenika Ž.J. i R.M, što u konkretnom ukazuje policiji, kako je u dopisu navedeno, da ovo lice želi opet da napadne i fizički se obračuna sa policijskim službenicima koji su u skadu zakonom i datim ovlašćenjima obavljali poslove iz svoje nadležnosti.

CB Bar u dopisu navodi da je, imajući u vidu sadržaj pritužbe, dosta iznijetog kontradiktorno sa realnim stanjem stvari te da povrede koje je A.M. zadobio zbog savlađivanja otpora da se liši slobode posle napada na službeno lice i bjekstva iz službenog vozila, ne odgovaraju povredama koje su navedene u predstavi a odnose se na lom zuba koji se nigdje ne pominje u ljezarskom izvještaju koji je sačinjen u noći kritičnog događaja. U prilog iznijetom je navedeno da se u izvještaju ljezara specijaliste, konkretnom prilikom, govori o lakoj ljelesnoj povredi nastaloj kod građanina A.M, zadobijenoj prilikom savlađivanja otpora nakon bjekstva.

U zaključnici odgovora načelnik CB Bar, u iznijetom slučaju, je istakao da su policijski službenici, shodno naprijed navedenom, prilikom preduzimanja službenih mjera i radnji u predmetnom događaju postupali u skladu sa zakonskim ovlašćenjima odnoseći se krajnje profesionalno prema podosiocu pritužbe, građaninu A.M.

U nastavku obrade slučaja, na zahtjev, otac podnosioca pritužbe Savjetu je dostavio dodatnu dokumentaciju.³⁸

Podnosiocu pritužbe je dostavljen odgovor Uprave policije na upoznavanje i eventualno dodatno izjašnjenje.

(29) Građanin Č.K. iz Herceg Novog nezadovoljan postupanjem policije nakon prijave o povredi privatne imovine na Grahovu
Predmet br. 41-17

Građanin Č.K. iz Herceg Novog obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom ukazavši na postupanje policijskih službenika 7. jula 2017. godine.³⁹

U opisu događaja, građanin je naveo da je vlasnik zemljišta u Grahovu, u Opštini Nikšić na lokalitetu koji je bliže označen kao Podbrankovica i da se njegovoj neposrednoj blizini gradi objekat većih gabarita. Po povratku iz Nikšića, 7.07.2017, sa sinom je obišao imanje "jer su čuli da neki građevinski radnici koriste parcele u njegovom vlasništvu bez pitanja". Dolaskom u Grahovo na parceli je zatekao radnike "Bemax-a" koji su izvodili radove na parceli gradilišta, a njegovu parcelu koristili kao poligon za odlaganje materijala i mašina, jer su gabaritima građevine zauzeli čitavu parcelu na kojoj su radove izvodili. Ovom prilikom je zatekao izrovano zemljište i prekinutu gvozdenu cijev koja je dovod vode do kuće njegove snahe. Vidjevši iznijeto otišao je do rukovodilaca gradilišta u namjeri da ih upozori da ne koriste njegovo zemljište i ne pričinjavaju mu štetu, bez namjere da se svađa ili prijeti, kako su oni pogrešno i tendenciozno prikazali. Tamo je, kako navodi, naišao na ironičan i potcjenivački odnos što je posljedično dovelo do svađe i rasprave, kada je odlučio da pozove policiju imajući prije svega u vidu potrebu da zaštiti svoju imovinu a policiju je zvao i jer se plašio, obzirom da je bolestan čovjek, a bio je i sa bolesnim sinom koji tokom opisanog događaja nije izlazio iz auta, a naspram sebe je imao nekoliko mlađih i jačih ljudi, povezanih rodjačkim vezama i jakim poslovnim interesima. Dalje je naveo da su ga navodno predstavnici "Bemax-a" zamolili da ne zove policiju, navodeći da je to nepotrebno da će očistiti imanje i slično ali ih nije poslušao. Pošto je pozvao policiju, po nalogu poslovođe "Bemax-a" (ili njihovog kooperanta) brzo su "na njegove oči" očistili imanje i sklonili nabacani materijal a potom je počela prava bježanija radnika koji su napuštali gradilište. Na ovu činjenicu podnosilac pritužbe je obratio pažnju, pretpostavljajući da se radi o stranim neprijavljenim radnicima koje je odvezao jedan od preduzimača, jer ih je u vrijeme njegovog dolaska na gradilištu bilo sve skupa oko dvadesetak radnika, a nakon najave da će policija doći ostalo ih je oko osam.

³⁸ Optužni predlog ODT od 11.05.2017; Obračun troškova vještačenja; Akt CB Bar Višem državnom tužiocu o dostavi dokumentacije od 12.04.2017; Krivičnu prijavu Uprave policije CB Bar protiv A.M. od 12.04.2017; Službene zabilješke (3) CB Bar, Stanice policije Bar od 12.04.2017; Izvještaj ljekara specijaliste JZU Opšte bolnice Bar Radiloške dijagnostike za A.M. od 12.04.2017; Izvještaj ljekara specijaliste JZU Opšte bolnice Bar Urgentne medicinske pomoći za A.M. od 12.04.2017; Izvještaj ljekara specijaliste JZU Opšte bolnice Bar Radiloške dijagnostike za A.M. od 12.04.2017; Izvještaj ljekara jedinice za hitnu medicinsku pomoć za R.M. od 12.04.2017; Izvještaj ljekara jedinice za hitnu medicinsku pomoć za A.H. od 12.04.2017; Službena zabilješka CB Bar SP Bar od 12.04.2017; Zapisnik Višeg državnog tužilaštva od 12.04.2017 o saslušanju osumnjičenog A.M.; Mišljenje CB Bar o opravdanosti i pravilnosti upotrebe sredstava prinude prema A.M. 12.04.2017; Izvještaj CB Bar o okolnostima upotrebe sredstava prinude prema A.M. 12.04.2017; Izvještaj o upotrebi sredstava prinude prema A.M. 12.04.2017; zapisnici (5) Višeg državnog tužilaštva o saslušanju svjedoka od 20.04.2017; Nalaz sudsko medicinskog vještačenja od 20.04.2017; Nalaz sudsko medicinskog vještačenja od 28.04.2017.

³⁹ U vezi sa predmetnim događajem podnosilac pritužbe Upravi policije je uputio predstavku dana 19.07.2017, pribavio odgovor, akt broj 086/17-493**/2 od 30.08.2017 i na isti izjavio žalbu MUP, 9.09.2017, a kopiju prateće dokumentacije dostavio Savjetu.

Neposredno pred dolazak policije jedno vozilo sa gradilišta, džip na kojem je pisalo "Bemax" je otišlo putem kojim je policija trebala da dođe, a vratilo se nakon 10-15 minuta, a za njim je došlo i vozilo policije. S tim u vezi, podnosilac pritužbe je iznio da iako nije lično vidio pretpostavlja da su se uz put sreli i dogovorili o daljem nastupu. Po dolasku policije, jedan od policajaca je pošao sa njim na lice mjesta na parcelu, a drugi je ostao u vozilu i vjerovatno razgovarao sa radnicima "Bemax-a", na šta Č.K. nije obratio pažnju jer je bio koncentrisan na razgovor. Policajac koji je bio sa njim je pokušao da legitimiše dva radnika koji su se tu nalazili, ali bezuspješno jer nijesu imali ličnih dokumenata. Jedan od radnika je rekao da je iz Bosne i da je stigao to jutro, da nema dokumenta, drugi je tvrdio da je iz Nikšića a ostale radnike za koje misli da su bili Albanci nijesu ni pokušali da potraže iako je to od njih tražio. Policija je na licu mjesta bila oko 10-15 minuta, od podnosioca pritužbe nijesu tražili nikakve informacije iako ih je zvao, nikakav uviđaj nijesu napravili, niti sačinili zabilješku, ni fotografisali parcelu i gradilište. Povodom predmetnog događaja policijskim vozilom D.K. je poveden u CB Nikšić, bez mogućnosti da zbrine bolesnog sina koji je bio u njegovom vozilu, a na pitanje zašto ga vode policijski službenici su odgovorili da je navodno uputio prijetnju oružjem radnicima "Bemax-a". Na pitanje gdje je oružje rekli su da je u kući, a kada je rekao da nema kuću, da je sa vozilom. Traženje da pretresu vozilo, nijesu prihvatili.

U daljem opisu događaja se navodi da je u Nikšiću bio izolovan u Stanici policije do oko 19,30 sati gdje je dao izjavu, bio priveden inspektoru i konačno Sudu za prekršaje. Nikakvu zabilješku, optužni prijedlog, potvrdu o zadržavanju, odluku Suda do dana podnošenja pritužbe Upravi policije nije dobio tako da sa sigurnošću ne može da kaže ni zašta je osuđen, niti kolika je kazna. Kako je u pritužbi naveo, nijesu mu poznata ni imena policajaca koji su ga priveli, odnosno njihov broj značke, niti ime inspektora koji ga je saslušao.

Činjenice na koje je D.K. ukazao u svojoj pritužbi a koje cijeni neprofesionalnim i protivpravnim su, kako je naveo, sljedeće: Prvo, policiju je pozvao zbog ugrožavanja posjeda, podsjećajući na odredbu člana 254 KZ CG koja predviđa krivično djelo „protivpravno zauzimanje zemljišta“. Prijava se odnosila na elemente ovog krivičnog djela, a policajci su istu potpuno ignorisali, iako su na licu mjesta imali dokaze protivpravnog ponašanja radnika "Bemax-a". Pri takvom stanju elementarno je bilo da zabilješkom, kako je naveo, utvrde okolnosti i dokaze i provjere iznijete navode, na šta ih obavezuje Pravilnik o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlaštenja u obavljanju tih poslova; Drugo, kada im se već obratio sa navodima za zauzimanje zemljišta bili su dužni, shodno članu 31 Pravilnika o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlaštenja u obavljanju tih poslova da sačine zapisnik po osnovu usmene krivične prijave, što nisu učinili; Treće, na licu mjesta su zatekli dva radnika koji nijesu posjedovali lična dokumenta što predstavlja prekršaj a nikakvu mjeru s tim u vezi nijesu preduzeli; Četvrto, kada im je ukazao da je desetak radnika pobjeglo sa gradilišta, da ih je odvezao čovjek vozilom registarskih oznaka koje je označio a koji se kasnije pojavio kao svjedok protiv podnosioca pritužbe ništa nijesu preduzeli. Kada je ovu činjenicu kasnije ponovio u Stanici policije, rekli su mu da je to slučaj za interventni vod; Peto, kada neko zauzme tuđe zemljište uz protivljenje vlasnika, uvijek takvo djelo ima elemente nasilničkog ponašanja, bilo prekršaja, bilo krivičnog djela, zavisno od težine. U ovom slučaju policijski službenici su navedene činjenice ignorisali, naveo je građanin Č.K.; Šesto, stekao je utisak, što nije u mogućnosti da dokaže, da su policajci sa predstavnicima "Bemax-a" imali nedozvoljenu odnosno pristrasnu komunikaciju; Sedmo, ako su već policajci iznijeli tvrdnje da im je prijetio vatrenim oružjem, zbog čega nijesu postupili po zahtjevu koji je iznio i pretresli njegova kola, jer je kako je naveo sve vrijeme „bio na oku“ radnicima "Bemax-a" i nikakvo oružje nije mogao skloniti; Osmo, "navodni" svjedoci su pominjali da je uzeo neku cijev da im prijeti, pri čemu su davali različite iskaze - te komad gvozdene cijevi koja je bila na terenu, te gvozdenu cijev koja se koristi za skelu i sl. Istina je da je, kako je naveo u

pritužbi, na svojoj parceli našao prekinutu vodovodnu cijev dužine 1-1,5 metara, da je pokušao da je podigne i skloni, ali u tome nije uspio iz razloga teškog oboljenja kičme, a djelimično su ga spriječili i prisutni radnici "Bemax"-a; Deveto, za pet minuta, da ih je to zanimalo, policajci su mogli da provjere i utvrde da nije nikad počinio krivično djelo, da nije nasilan, da nema ni prekršajne odgovornosti, ne posjeduje oružje, da ima 60 godina života i bolesnu kičmu, da njegov sin tokom kritičnog događaja nije ni izlazio iz vozila, da sa sobom nije poveo nijednog rođaka, a na tom lokalitetu ih ima bar deset. Takođe su, kako je naveo, mogli da utvrde da su neosnovane optužbe protiv njega iznijela dva bliska rođaka Ko. i sa njima poslovno povezano lice Ni. da su oni sami počinili više prekršaja od kojih ni jedan nije procesuiran; Deseto, da je policija postupala kako im nalaže Pravilnik o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlaštenja u obavljanju tih poslova, u sumnji ko je sve počinio prekršaj, priveli bi sve njih zajedno i prepustili Sudu da utvrdi postojanje prekršaja i odgovornost, a ovako su priveli samo njega, njegove prijave i pored nespornih materijalnih dokaza su ignorisali, iskazali povjerenje grupi ljudi koji imaju interes da ga nezakonito optuže i sa sebe skinu odgovornost fabrikujući dokaze i izmišljajući navodno neku prijetnju.

Podnosilac pritužbe u pritužbi je istakao da ga je posebno povrijedilo i do kraja ponizio odnos policije kada su odlučili da ga privedu u CB Nikšić, jer mu nijesu dozvolili da zbrine bolesnog sina koji je pod temperaturom ostao u kolima, niti da ga umiri i kaže mu o čemu se radi, što kako je naveo predstavlja tešku povredu prava ličnosti i ovom prilikom podsjetio na odredbu člana 6 Pravilnika koja propisuje da je: „Policijski službenik dužan da u vršenju policijskih poslova postupa obazrivo prema građanima, vodeći računa da ne povrijedi dostojanstvo ličnosti i da ih ne izlaže nepotrebnom uznemiravanju ili obavezama".

Uprava policije u odgovoru koji je dostavila podnosiocu pritužbe, u vezi sa predmetnim događajem, je iznijela da su, u cilju provjere, od policijskog službenika Stanice policije CB Nikšić - G.M, policijskog službenika granične policije - L.Đ, koji su shodno rasporedu službe bili radno angažovani u okviru patrole na magistralnom putu Nikšić-Risan, prikupljene izjave kao i od od šefa smjene operativnog dežurstva - B.V i vođe bezbjednosnog sektora - B.Z. U kontekstu navoda da je građanin Č.K. pozvao policiju zbog ugrožavanja posjeda koja je ignorisana utvrđeno je da su imenovani policijski službenici, po nalogu dežurne službe a po prethodnoj prijavi Č.K. o uzurpaciji posjeda od strane radnika firme "Bemax", i po prijavi građanina M.K. da je fizički napadnut od strane Č.K, upućeni na lice mjesta, gdje je utvrđeno da se predmetni posjed graniči sa imanjem na kojem firma „Bemax" izvodi radove, da su imanja odvojena improvizovanom ogradom, kao i da posjed koji je vlasništvo Č.K. ni na koji način nije uzurpirano niti oštećeno. Navedeni policijski službenici na licu mjesta nijesu mogli sačiniti zapisnik o prijemu krivične prijave, već su podnosioca pritužbe podučili o pravu na podnošenju prijave u prostorijama CB Nikšić, što je on kasnije i učinio, a o svemu je upoznat dežurni tužilac u ODT u Nikšiću, koji se izjasnio da u navedenom događaju nema elemenata krivičnog djela.

U odgovoru Uprave policije je navedeno da tvdnje D.K. da su kritičnom prilikom na licu mjesta bili prisutni strani radnici, a da isti nijesu kontrolisani od strane policijskih službenika, informisali su da dolaskom na lice mjesta, policijski službenici nijesu zatekli radnike iz Bosne i Hercegovine ili Albanije, da su zatekli radnike firme „Bemax", koji su crnogorski državljani, a kojima je naloženo da se upute u službene prostorije CB Nikšić radi preduzimanja službenih mjera i radnji, te da su se ovi radnici pojavili u svojstvu svjedoka pred Sudom za prekršaje u Nikšiću.

O sadržaju pritužbe koja se odnosi na prisustvo radnika koji nemaju potrebne dozvole, obaviješteni su službenici Odjeljenja bezbjednosti granične policije Nikšić, koji će preduzeti mjere i radnje iz svoje nadležnosti, navedeno je u odgovoru Uprave policije.

Dalje, u cilju eliminacije navoda da su policijski službenici "imali nedozvoljenu (pristrasnu) komunikaciju" sa radnicima firme „Bemax" Uprava policije je obavijestila da je

na temelju izjava navedenih policijskih službenika utvrđeno da su, shodno svojoj zakonskoj obavezi, profesionalno preduzeli službene mjere i radnje, kako prema građaninu Č.K. tako i prema M.Ku., a u kontekstu tvrdnje da policijski službenici nijesu postupili po zahtjevu podnosioca pritužbe i pretresli automobile je utvrđeno da, nakon što je na licu mjesta M.Ku. podnio prijavu protiv njega za fizički napad upotrebom metalne šipke i prijetnju vatrenim oružjem, policijski službenici nijesu mogli izvršiti pregled vozila jer se isto nije nalazilo na licu mjesta, već kako im je rečeno parkirano "negdje u Grahovu". U odgovoru Uprave policije, u kontekstu tvrdnje da je sve učesnike događaja trebalo zajedno privesti i prepustiti Sudu na utvrđivanje odgovornosti, dalje je navedeno da, nakon što je na licu mjesta M.Ku. podnio prijavu protiv Č.K. za fizički napad i prijetnju vatrenim oružjem, policijski službenici su u službene prostorije CB Nikšić priveli podnosoca pritužbe radi preduzimanja službenih mjera i radnji, dok su drugoj strani i svjedocima naložili da pođu do prostorija CB Nikšić, zbog postojanja opravdane bojazni da bi se sukob između lica mogao nastaviti i u službenom vozilu ukoliko bi prevoz bio realizovan jednim vozilom. Nakon što je sa svim akterima obavljen razgovor na okolnosti predmetnog događaja, o svemu je upoznat dežurni tužilac u ODT u Nikšiću koji se izjasnio da u navedenom događaju nema elemenata krivičnog djela, kao i samostalni inspektor za prekršajnu preventivu CB Nikšić, koji je uz konsultaciju sa dežurnim sudijom Suda za prekršaje, naložio da se podnese prekršajna prijava protiv građanina Č.K. zbog prekršaja iz djelokruga Zakona o javnom redu i miru, da se imenovani liši slobode do privoda dežurnom sudiji, a navedene radnje su izvršene u 15,05 tj. 20 časova. Daljim provjerama je utvrđeno da je Č.K. saopšteno da će biti priveden do službenih prostorija CB Nikšić, kojom prilikom je ustvrdio da ne može da ide jer mu se u autu parkiranom negdje u Grahovu nalazi bolesno dijete, a na pitanje policijskih službenika koliko dijete ima godina i o kakvoj je bolesti riječ, odgovorio je da je sin star devetnaest godina i da ima povišenu temperaturu. Omogućeno mu je da telefonskim putem pozove rodbinu, nakon čega je priveden do prostorija CB Nikšić. U zaključnici odgovora Uprave policije je navedeno da je na temelju detaljno ostvarenog uvida u cio slučaj konstatovano da su sve mjere i radnje preduzete profesionaln..

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje i isti dodijelio članu na obradu.

Savjet se kod podnosioca pritužbe interesovao da li je njegov sin, koji je kritičnom prilikom sjedio u privatnom motornom vozilu, očevidac incidnetu i da li je na to ukazano službenicima policije odnosno Sudu za prekršaje - Odjeljenje u Nikšiću tokom sprovedenog postupka. Takođe, Savjet se kod podnosioca pritužbe interesovao da li je u posjedu fotografije koja potvrđuje uzurpaciju privatnog zemljišta.

Savjet je od načelnika CB Nikšić zatražio kopiju spisa koji ukazuju da je postupljeno po navodima - prijavi građanina Č.K. odnosno potvrđuju komunikaciju CB Nikšić sa Odjeljenjem bezbjednosti granične policije Nikšić a u vezi sa prijavom da se na gradilištu kompanije "Bemax" u Grahovu angažovani strani i neprijavljeni radnici.

Savjet je i od načelnika Sektora Granične policije Uprave policije zatražio detaljnu informaciju o službenim radnjama preduzetim nakon prijave građanina Č.K. da se na gradilištu kompanije "Bemax" u Grahovu angažovani strani i neprijavljeni radnici.

Takođe, Savjet je od načelnika CB Nikšić zatražio i kopiju spisa koji potvrđuju navode policije da su građevinski radnici, zatečeni na lice mjesta, zaista i legitimisani i da je na osnovu te radnje precizno utvrđeno da se radi o crnogorskim državljanima.

Uprava policije u odgovoru na inicijalni dopis Savjeta informisala je da je kompletan predmet sagledan i s tim u vezi blagovremeno odgovoreno lično građaninu Č.K. i isti, na dalju nadležnost, dostavljen Odjeljenju za unutrašnju kontrolu rada policije. Uprava policije je dostavila kopiju dopisa nadležnog CB Nikšić, sa detaljnim, hronološkim pristupom svih navoda iz pritužbe, u kojem se navodi da su u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja i provjera navoda iz pritužbe, u vezi događaja od 7. jula 2017, prikupljene izjave od policijskog službenika Stanice policije CB Nikšić G.M, policijskog službenika Odjeljenja granične

bezbjednosti Nikšić L.Đ, koji su kritičnog dana shodno rasporedu službe bili radno angažovani u okviru patrole na magistralnom putu Nikšić-Risan, kao i izjave od šefa smjene operativnog dežurstva B.V i vođe bezbjednosnog sektora B.Z, kojom prilikom je utvrđeno da su svi navedeni policijski službenici prilikom preduzimanja službenih mjera i radnji zakonito postupali. U kontekstu navoda iz pritužbe građanina Č.K. da je on policiju pozvao zbog ugrožavanja posjeda, a da su policijski službenici njegovu prijavu ignorisali ne sačinjavajući zapisnik po osnovu usmene krivične prijave, utvrđeno je da je dana 7. jula 2017. igračanin telefonskim putem pozvao dežurnu službu CB Nikšić i policijskom službeniku B.V prijavio uzurpaciju posjeda od strane radnika firme „Bemax” kao i da se na njegovom imanju okupljaju radnici koji neće da prestanu sa radovima već pričinjavaju štetu na imanju. Odmah nakon poziva građanin Č.K. dežurnu službu je pozvao telefonom i M.K, predstavio se kao šef gradilišta firme "Bemax", i prijavio da je na gradilište tog preduzeća došlo NN lice, koje ih ometa u izvođenju radova i sa metalnom cijevi im prijeti da će ih sve pobiti. Provjerama je utvrđeno da je vođa dežurne službe B.V, shodno podnijetim usmenim prijavama na lice mjesta odmah uputio saobraćajnu patrolu u sastavu G.M. i L.Đ, radi utvrđivanja činjeničnog stanja i preduzimanja daljih mjera i radnji. Dolaskom na lice mjesta imenovani službenici su utvrdili da se posjed, koji je vlasništvo Č.K, graniči sa imanjem na kojem firma „Bemax” izvodi radove, da su imanja odvojena improvizovanom ogradom, kao i da posjed koji je vlasništvo Č.K. nije ni na koji način uzurpiran, niti oštećen. Obzirom da je podnosilac pritužbe u istoj naveo da je do dolaska policijskih službenika sa njegovog imanja od strane radnika "Bemax-a" sklonjen sav materijal lagerovan na njegovoj parceli, policijski službenici, u trenutku izlaska na lice mjesta, nijesu mogli konstatovati uzurpaciju imanja Č.K. (fotografija broj 2), niti sačiniti zapisnik o prijemu krivične prijave, već su Č.K. podučili o pravu da prijavu podnese u prostorijama CB Nikšić, što je on kasnije i učinio. Sa sadržajem prijave Č.K. upoznat je dežurni tužilac u ODT u Nikšiću, koji se izjasnio da u navedenom događaju nema elemenata krivičnog djela za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

U nastavku odgovora Uprave policije u vezi sa navodima Č.K. da su na licu mjesta bili prisutni radnici iz BiH i Albanije, a da isti nijesu kontrolisani od strane policijskih službenika M. i Đ. utvrđeno je da dolaskom na lice mjesta, navedeni policijski službenici nijesu zatekli radnike iz BiH ili Albanije, pa ih samim tim nijesu ni mogli kontrolisati, kao ni putničko motorno vozilo registarskih oznaka NK CF 6**, koje Č.K. pominje u svojoj pritužbi a koje je po njegovim riječima razvozilo radnike, strane državljane. Zatekli su radnike firme „Bemax", koji su crnogorski državljani, a kojima je naloženo da se upute u službene prostorije CB Nikšić radi preduzimanja službenih mjera i radnji. Ovi radnici, navodi se u nastavku odgovora, su se pojavili u svojstvu svjedoka pred Sudom za prekršaje u Nikšiću. O sadržaju pritužbe koja se odnosi na prisustvo radnika koji nemaju potrebne dozvole, obaviješteni su službenici OB granične policije Nikšić, koji će preduzeti mjere i radnje iz svoje nadležnosti. Dalje, u vezi sa tvrdnjama građanina Č.K. da su policijski službenici M. i Đ. imali nedozvoljenu komunikaciju sa radnicima firme „Bemax" koja bi bila u cilju njegove eliminacije, iz izjava imenovanih policijskih službenika datih u postupku provjera je utvrđen, da su isti, shodno svojoj zakonskoj obavezi, profesionalno preduzeli službene mjere i radnje kako prema Č.K, tako i prema M.K, tako da nije postojala nikakva nedozvoljena komunikacija sa radnicima firme „Bemax".

Vezano za navode podnosioca pritužbe da policijski službenici M. i Đ. nijesu postupili po njegovom zahtjevu i pretresli mu automobil registarskih oznaka HN AM 3**, je utvrđeno da nakon što je na licu mjesta M.K. podnio prijavu protiv Č.K. da ga je fizički napao upotrebom metalne šipke, kao i da mu je prijetio vatrenim oružjem, policijski službenici M. i Đ. nijesu mogli izvršiti pregled navedenog vozila, jer se ono nije nalazilo na licu mjesta, već je po riječima Č.K. bilo parkirano "negdje u Grahovu" (na priloženoj fotografiji broj 1 uočava se vozilo NN marke i NN registarskili oznaka parkirano na makadamskom putu). U pogledu navoda građanina Č.K. da su policijski službenici M. i Đ.

trebali sve učesnike događaja da zajedno privedu i prepuste Sudu na utvrđivanje odgovornosti, utvrđeno je da obzirom da je na licu mjesta M.K. podnio prijavu protiv Č.K. za fizički napad upotrebom metalne šipke, kao i da mu je prijetio vatrenim oružjem, policijski službenici M. i Đ. su Č.K. priveli u službene prostorije C.B. Nikšić radi preduzimanja službenih mjera i radnji, dok su drugoj strani i svjedocima, naložili da dođu do prostorija CB Nikšić, jer je, uzimajući u obzir specifičnost situacije nastale nesuglasicama između Č.K. i M.K, postojala opravdana bojazan da bi se sukob između lica mogao nastaviti i u službenom vozilu, ukoliko bi zajedno bili privedeni do CB Nikšić.

Nakon što je sa svim akterima obavljen razgovor na okolnosti predmetnog događaja, od strane vođe bezbjednosnog sektora B.Z, o svemu je upoznat dežurni tužilac u ODT u Nikšiću, koji se izjasnio da u navedenom događaju nema elemenata krivičnog djela. Takođe, o predmetnom događaju je upoznat i samostalni inspektor za prekršajnu preventivu u CB Nikšić, koji je uz konsultaciju sa dežurnim sudijom Suda za prekršaje, naložio da se podnese prekršajna prijava protiv Č.K. zbog prekršaja iz oblasti Zakona o javnom redu i miru, i da se isti liši slobode do privođenja dežurnom sudiji. Č.K. je lišen slobode u 15:05h i dežurnom sudiji Suda za prekršaje priveden u 20h. Rješenjem Suda za prekršaje u Podgorici, Odjeljenje u Nikšiću PP br.16**/17-3**, od 21.09.2017, Č.K. je oglašen krivim zbog izvršenog prekršaja iz čl.10 Zakona o JRM-u u produženom trajanju i izrečena mu je kazna zatvora u trajanju od 15 dana, uslovno na 6 mjeseci, navodi se u odgovoru.

Uprava policije je, ovom prilikom, u pogledu navoda Č.K. da mu prilikom privođenja policijski službenici nijesu dozvolili da zbrine bolesnog sina, informisala da nakon što je građaninu Č.K. saopšteno da će biti priveden do službenih prostorija CB Nikšić, on je istakao da ne može da ide jer mu se u autu nalazi bolesno dijete i da mu se vozilo nalazi parkirano neđe u Grahovu. Na pitanje policijskih službenika koliko dijete ima godina i o kakvoj je bolesti riječ, odgovorio je da mu je sin star 19 godina i da ima povišenu temperaturu. S tim u vezi, Č.K. je omogućeno da telefonskim putem pozove rodbinu i neko od rođaka je pošao po njegovog sina, nakon čega su policijski službenici priveli Č.K. u službene prostorije CB Nikšić. Uprava policije je napomenula da je Č.K. naveo da mu se vozilo sa bolesnim sinom nalazi parkirano nagdje u Grahovu, što je u kontradiktornosti sa njegovim navodima da policijski službenici nijesu pristupili pretresu njegovog vozila na licu mjesta događaja. U postupku utvrđivanja činjeničnog stanja i provjera navoda iz pritužbe građanina Č.K. Uprava policije je ocijenila da je postupanje policijskih službenika u konkretnom slučaju bilo profesionalno i u skladu sa zakonom uz napomenu da CB Nikšić prilikom sačinjavanja ovog odgovora nije mogao cijeniti navode građanina Č.K. koji se odnose na nezadovoljstvo odgovorom koji mu je upućen od strane Uprave policije od 30.08.2017. Ovom prilikom, Savjetu je napomenuto i da je službenik unutrašnje kontrole policije u Nikšiću povodom konkretnog slučaja preduzimao mjere i radnje iz svoje nadležnosti.

U postupku daljeg pribavljanja relevantne dokumentacije o slučaju, u kontekstu dostavljanja kopije spisa koji ukazuju da je postupljeno po navodima građanina Č.K. da su konkretnom prilikom na gradilištu kompanije "Bemax" u Grahovu angažovani strani i neprijavljeni radnici, CB Nikšić je informisao Savjet da je građanin Č.K. konkretnom prilikom, po dolasku policijskih službenika G.M. i L.Đ. na lice mjesta istima naveo da su se na mjestu događaja nalazili radnici - strani državljani (iz BiH ili Albanije), a koji su se po navodima iz njegove pritužbe udaljili sa radilišta, putničkim motornim vozilom registarskih oznaka NK CF6**, kada je on pozvao dežurnu službu CB Nikšić. Na obrascu za primanje prijave, čija kopija je Savjetu dostavljena, imenovani građanin je naveo sljedeće: "Jedna grupa ljudi se udaljila sa radilišta u momentu kada sam zvao policiju" ne navodeći da se radi o stranim državljanima. O navodima Č.K. koji su se odnosili na prisustvo radnika koji nemaju potrebne dozvole, starješina Stanice policije M.D. telefonskim putem je upoznao inspektora za strance P.V. te da obzirom da je međusobna komunikacija i saradnja između

službenika CB Nikšić i Odjeljenja granične bezbjednosti Nikšić na visokom nivou, kancelarije Odjeljenja nalaze se u istoj zgradi, kao i u cilju efikasnijeg obavljanja službenih poslova i zadataka nije vršena pisana korespodencija s tim u vezi, navodi se u odgovoru Uprave policije. Dalje, u kontekstu dostavljanja kopije spisa koji potvrđuju da su građevinski radnici zatečeni na licu mjesta legitimisani i da je utvrđeno da se radi o crnogorskim državljanima, CB Nikšić je informisao Savjet da je dolaskom na lice mjesta policijski službenik G.M. obavio razgovor sa Č.K, a policijski službenik L.Đ. sa dva lica zatečena na licu mjesta utvrdivši, na temelju uvida u lične karte, da se radi o crnogorskim državljanima i to radnicima "Bemax-a". Obzirom da Č.K. protiv istih nije imao bilo šta da prijavi, niti se radilo o sumnjivim ili interesantnim osobama i da im je naloženo da se upute u službene prostorije CB Nikšić što su isti i uradili, radi preduzimanja službenih mjera i radnji, njihovo legitimisanje nije evidentirano u patrolnom listu imenovanih policijskih službenika. Ova dva lica, odnosno lica I.N, i A.K, obojica iz Nikšića, su se pojavila u svojstvu svjedoka pred Sudom za prekršaje u Nikšiću.

Građanin Č.K. na gore navedeno traženje Savjeta je informisao da se njegov sin, tokom kritičnog događaja, sa vrlo visokom temperaturom nalazio u vozilu u poluležećem položaju i nije pratio šta se dešavalo napolju, tj. nije bio očevdac događaja, da je dokumentaciju o bolesti njih obojice dostavio uz pritužbu a da o fotografijama, u prvom momentu, nije obavijestio ni policiju u Nikšiću ni Sud jer se plašio za svoju bezbjednost i želio je da izađe. Plašio se, kako je naveo, i da će fotografije koje su tada bile samo u elektronskom obliku na mobilnom telefonu misteriozno nestati i bitnim ocijenio da autentičnost fotografija koje prate događaj niko nije doveo u pitanje.

U kontekstu izjašnjenja na odgovor koji je Savjetu dostavio CB Nikšić, od 13.10.2017, građanin Č.K. je konstatovao da isto predstavlja ponavljanje izvještaja, odnosno informacije od 30.08.2017, te da je sve s tim u vezi iznio u svojim pritužbama od 19.07 i 9.09.2017 godine. Istakao je i da su policijski službenici u svom izvještaju, na polovinu postavljenih pitanja neodređeno odgovorili sa nelogičnim navodima izbjegavajući suštinu, i ovom prilikom ukazao na nekoliko detalja s tim u vezi, poput: upotrebe identičnih izraza kao u dopisu P.K; stalno pominjanje da nije bilo nikakve uzurpacije zemljišta a na fotografijama se uočava suprotno; pominjanje po prvi put da je neposredno poslije njegovog poziva policiji, poziv uputio i M.K. i da je naknadno podnio krivičnu prijavu; stalno pominjanje metalne cijevi kojom je on navodno pokušao nekoga da napadne te ponovna tvrdnja da je podigao cijev u namjeri da napadne radnike Bemax-a što nije tačno iz razloga što se cijev nalazila na njegovom zemljištu i on je pokušao da je podigne.

Podnosilac pritužbe, građanin Č.K, u nastavku izjašnjenja na odgovor CB Nikšić je istakao da se kritični događaj desio 07.07.2017 kada je i prijavio da radove izvode lica bez državljanstva i radne dozvole a da je u odgovorima policije naznačeno da je ta informacija prosljeđena nadležnoj službi policije koja će napraviti kontrolu od kada je prošlo četiri mjeseca, kao i da je netačan podatak da je policiji rekao da je njegovo „vozilo negdje u Grahovu", ocijenio ga kao izmišljotinu jer ako je već, po njihovim tvrdnjama, uputio ozbiljnu prijetnju, vozilo su morali pretresti i da je bilo u Nikšiću a ne, kako je naveo, na deset metara od njihovog vozila. U pogledu prekršajne kazne građanin Č.K. je, pozivajući se na informaciju policije, istakao da ista nije pravosnažna, da je na njega izjavljena žalba te da treba sačekati Odluku drugostepenog suda.

Savjet je ovom predmetu posvetio punu pažnju. Tokom rada na istom održavana je intenzivna komunikacija kako sa podnosiocem pritužbe, građaninom Č.K, tako i sa policijskom organizacijom.

Savjet se potrudio, na osnovu jasnih i detaljnih pitanja, da građaninu Č.K, podnosiocu pritužbe, budu dostupna sva viđenja i činjenice koje su u posjedu Uprave policije.

Savjet nije mogao isključiti mogućnost, uzimajući u obzir svoju praksu gdje se konstatuju kontra prijave, da je između civilnih lica, građana, eventualno uspostavljen

dogovor kako bi se kompromitovala inicijalna prijava građanina Č.K. i tako se istom u daljim postupcima nanijela šteta ali u konkretnom slučaju Savjet je samo pozvan da ocijeni postupanje policije. Shodno tome, Savjet je, na temelju raspoložive dokumentacije i svih izjašnjenja nije našao osnova koji bi ukazivali na neprofesionalno i nezakonito postupanje službenika policije u predmetnom slučaju.

Slučaj primjene odredbi Zakona o javnim okupljanjima Predmet br. 44-17

Nevladina organizacija (NVO) "Institut Alternativa" obratila se građanskoj kontroli policije inicijativom za ispitivanje zakonitosti postupanja policijskih službenika prilikom obavješćavanja organizatora javnih okupljanja o njihovim pravima i obavezama. Naime, ova NVO je nakon analize službenih zabilježki o obavljenim razgovorima tokom prve polovine 2017. sa organizatorima javnih okupljanja, uočila da se Uprava policije poziva na nevažeći Zakon o javnim okupljanjima, koji mnogo restriktivnije uređuje ovu oblast nego važeći zakonski tekst. U kontekstu iznijetog, u inicijativi upućenoj Savjetu se navodi da je tokom svih razgovora organizatoru javnih okupljanja predloženo da je u obavezi da obezbijedi određen broj redara koji bi bio dovoljan za održavanje javnog reda i mira, što postojeći zakon, kako se navodi, ne propisuje kao i da se u obavješćenju dodatno navodi da je organizator upoznat da se u skladu sa Zakonom okupljanje ne može održati na blizini bolnica i spomenika kulture, na autoputevima, magistralnim, regionalnim i lokalnim putevima, što takođe nije odredba važećeg Zakona. Podnosioci inicijative navode da postoji mogućnost da samo nemarom ili pukim slučajem obrazac nije upodobljen novom zakonu, i s tim u vezi upozoravaju da i svako propuštanje radnje koja onemogućava građanina ili pravno lice u ostvarivanju prava koja im po zakonu pripadaju predstavlja osnov za disciplinsku odgovornost službenika te da obzirom da se u konkretnom slučaju radi o pogrešnom informisanju građana, i time sužava njihovog opseg prava Institut Alternativa cijeni za potrebno ispitivanje razloga ovakvog postupanja, i izdavanje preporuka Upravi policije i Ministarstvu unutrašnjih poslova s tim u vezi, a sve u cilju poboljšanja stanja i postupanja saglasno zakonom utvrđenim normama.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje i obratio se Upravi policije, koja je u odgovoru informisala da su registrovani slučajevi postupanja po Zakonu o javnim okupljanjima, nakon donošenja novog Zakona, 9.08.2016, da je navedena nepravilnost otklonjena te da se u potpunosti postupa po odredbama važećeg Zakona o javnim okupljanjima i javnim priredbama, prilikom obavješćavanja organizatora o njihovim pravima i obavezama.

Savjet je konstatovao profesionalni propust Uprave policije i s tim u vezi insistira na utvrđivanju objektivne odgovornosti njenih službenika za povredu odredbi važećeg zakona koji reguliše ovu oblast. Istovremeno, Savjet je akcentirao svoje insistiranje da odgovorne starješine u Upravi policije, u buduće neuporedivo strožije prate primjenu važećih propisa od strane službenika policije i insistiraju na sankcionisanju onih u svojim redovima koji te propise ne poštuju.

(30) Građanin D.K. iz Herceg Novog žalio se zbog postupanja službenika SAJ prema njegovoj porodici Predmet br. 45-17

Građanin D.K. obratio se građanskoj kontroli policije pritužbom na postupanje policije. Naveo je da je 21.09.2017, u ranim jutarnjim satima, u njegovu kuću upala policija, bez ikakvog objašnjenja i uz povike "Ruke u vis!", "Uza zid!" i "Ne mrdaj!". Saopštio je da je

to za njegovu porodicu bio strašan šok. Naveo je da je od službenika policije zatražio objašnjenje, međutim pripadnici SAJ-a su nastavili vikati i upadati u spavaće sobe gdje su bili njegovi sinovi od 25 i 22 godine. Zatekli su ih u krevetima i počeli udarati pesnicama i nogama, zatim su ih oborili sa kreveta i vukli do hodnika, svo vrijeme psujući i udarajući ih čizmama po tijelu i glavi. Za sve to vrijeme njegova supruga je plakala, doživjela je šok i počela da se koči, a kćerka je gledajući sve to vrištala od straha za braćom i majkom. Kada je povikao da prestanu i pitao ko je glavni, jedan od inspektora je rekao da je on i da je to uobičajna procedura koja se sprovodi kod pretresa stanova po nalogu suda te da imaju pravo da zovu advokata. Ovom prilikom građanin D.K. ga je, kako je naveo, zamolio da pozove Hitnu medicinsku pomoć (HMP) zbog supruge koja inače uzima terapiju za hipertenziju što je ovaj i učinio. U nastavku se navodi da su pripadnici policije i dalje tukli njegove sinove, iako oni nijesu pružali nikakav otpor a mlađem sinu su stavili lisice na ruke i naredili mu da uđe u sobu da se obuče što je i uradio, da bi trojica policajaca ušla za njim i nastavili da ga tuku. Supruga i podnosilac pritužbe su sve vidjeli i čuli kroz prozor od sobe i u šoku vikali da prestanu. Tortura je kako se navodi trajala desetak minuta i tek onda je inspektor, na insistiranje građanina D.K, izvadio Naredbu od Osnovnog suda za pretres stana i ponovio da imaju pravo na advokata što je podnosilac pritužbe odbio i zatražio da izvrše pretres i prestanu da tuku djecu. Inpektor mu je tada zatražio da obezbijedi dva svjedoka da bi otpočeli pretres stana, što je on i učinio, a u međuvremenu je njegova kćerka bosa sišla na ulicu kako bi sačekala HMP radi majke. U pritužbi je dalje navedeno da je pretres trajao oko sat i po, da su zapisnik potpisali inspektori i dva svjedoka iz komšiluka, koji su takođe doživjeli veliku neprijatnost, da su mlađega sina sa lisicama sproveli u CB Herceg Novi kao najvećeg kriminalca, iako ništa u kući nije pronađeno. D.K. je ovom prilikom napomenuo da niko iz njegove familije nema nikakve prijave, niti ikakva krivična djela na teretu, da nikada nijesu došli u sukob sa zakonom, a kritičnom prilikom su tretirani kao najgori kriminalci. Naveo je da se njegova supruga i on nikada nijesu osjećali tako poniženo i bespomoćno kao tada, zbog činjenice da nijesu mogli da zaštite svoju djecu u sopstvenoj kući, kao i to da oni nijesu mogli poći ni u školu ni za radnim obavezama, a sve zbog lažne dojave da mlađi sin posjeduje oružje. Nakon otprilike četiri sata provedena u prostorijama CB Herceg Novi mlađi sin je pušten kući bez razumnog objašnjenja za sve što se izdešavalo toga jutra.⁴⁰

Savjet se obratio Upravi policije, koja je u odgovoru informisala da su policijski službenici CB Herceg Novi, u saradnji sa policijskim službenicima Specijalne antiterorističke jedinice (SAJ), postupajući po naredbi Sudije za istragu Osnovnog suda u Herceg Novom, 21.09.2017, izvršili pretres stana i drugih prostorija, koje koristi lice B.K, zbog postojanja osnova sumnje da imenovani posjeduje i drži vatreno oružje u ilegalnom posjedu i da će se preduzimanjem radnje pretresa pronaći tragovi krivičnog djela nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija iz čl. 403. KZCG ili predmeti važni za vođenje krivičnog postupka. Navedenog dana u 06,25 sati, započet je pretres stana i prostorija B.K, uz prethodno preduzete radnje policijskih službenika SAJ iz Podgorice, koji su obezbijedili lice mjesta, shodno svojim ovlašćenjima, omogućivši na taj način policijskim službenicima CB Herceg Novi da nesmetano uđu u stan. Nakon toga, policijski službenici CB Herceg Novi su saopštili D.K, ocu B.K, razloge ulaska u stan, sadržaj naredbe kao i prava građanina na angažovanje advokata, što je isti odbio, a zatim predali naredbu za pretres i u prisustvu svjedoka započeli službenu radnju shodno naredbi. Ovom prilikom, navodi se u odgovoru Uprave policije izvršen je pretres sprata kuće u kojem živi i koji koristi B.K. kao i motorno vozilo, koje se nalazilo parkirano u garaži kuće. Tokom samog

⁴⁰ U prilogu pritužbe podnosilac pritužbe je dostavio: Poziv JZU ZHMP od 21.09.2017; Uput za bolničko liječenje B.K, broj protokola 8*** od 21.09.2017; Izvještaj ljekara jedinice za HMP u Herceg Novom za B.K. od 21.09.2017; Izvještaj ljekara specijaliste Bolnice Meljine za G.K. od 21.09.2017 i Izvještaj ljekara ZHMP u Herceg Novom za G.K od 21.09.2017; Dokumentacija Savjeta

pretresa, majci B.K, M.K. je pozlilo, nakon čega je na lice mjesta, na poziv policijskih službenika CB Herceg Novi, izašla dežurna ekipa Zavoda za HMP iz Herceg Novog, ukazala pomoć u stanu a zatim napuštili lice mjesta, dok je M.K. ostala da prisustvuje daljoj radnji pretresa. Postupanje po naredbi Sudije za istragu za pretres stana, drugih prostorija i vozila koje koristi B.K. završeno je u 07,20 sati, uz sačinjen Zapisnik o pretresanju, koji je potpisan od strane policijskih službenika koji su preduzimali radnju pretresa, svjedoka, kao i B.K, koji nijesu imali primjedbi na rad policijskih službenika. Tom prilikom je konstatovano da nijesu pronađeni ni oduzeti predmeti koji su u vezi sa svrhom pretresanja. B.K. je po završetku službene radnje, doveden u službene prostorije CB Herceg Novi, radi davanja obavještenja, u vremenskom periodu od 07,30 do 12,15 sati, kada je i napustio prostorije CB Herceg Novi, što je i konstatovano u Dnevniku događaja CB Herceg Novi za 21.09.2017. U zaključnici odgovora Uprave policije se napominje da radnju pretresa i ostale preduzete policijske aktivnosti nije pratila upotreba sredstava prinude.

**(31) Građanska kontrola policije se oglasila povodom ubistva profesorice u penziji
Durije Pojatić
Predmet br. 47-17**

Savjet za građansku kontrolu rada policije, postupajući po inicijativi svog predsjednika, zatražio je, 1. novembra 2017, od direktora Uprave policije podatke o postupanju policijskih službenika u period prije surovog ubistva građanke Durije Pojatić. koja je bez znakova života, 30. oktobra 2017, pronađena u svom stanu u Podgorici.

Direktor Uprave policije je, 11. novembra 2017, dostavio hronologiju registrovanih događaja u CB Podgorica koju je sačinio načelnik Centra bezbjednosti (CB) Podgorica.

Za 14. oktobar 2017 - uvidom u Dnevnik događaja dežurne službe CB Podgorica, u 21,02h, je konstatovano da je građanka Durija Pojatić, nastanjena u ulici Bulevaru Svetog Petra Cetinjskog br. 62, telefonskim putem prijavila uznemiravanje i lupanje na vratima svog stana od strane jednog lica. Po primljenom obavještenju, od strane Dežurne službe CB Podgorica, na lice mjesta je upućena patrola policije „M-58“, koja je sa lica mjesta u 21,17 časova, putem sistema radio veze, povratno obavijestila dežurnu službu CB-a, da je na licu mjesta, zatekla i legitimisala lice Emila Sarvana (1978), koji je namjeravao da uđe u stan svoje tetke Durije Pojatić, ali mu ona to nije dozvolila. Lice Emil Sarvan je ovom prilikom upozoreno i udaljeno sa lica mjesta, a građanka Durija Pojatić sa tim u vezi nije željela da podnese prijavu, navodi se u nastavku odgovora koji je Uprava policije dostavila građanskoj kontroli policije. Izvršen je i Uvid u evidencije patrolnih listova Stanice policije za javni red i mir CB Podgorica, patrolni list broj 3235 od 14/15.10.2017, u kojem je konstatovano da su službenici patrole policije „M-58“, ovom prilikom građanku Duriju Pojatić upoznali sa mogućnošću podnošenja pismene prijave, što je ona odbila zahtijevajući da se Emil Sarvan udalji. Nakon pola sata patrola policije je obišla stan građanke i u razgovoru sa njom utvrdila da lice Emil Sarvan kod nje nije dolazio ponovo.

Za 16.oktobar 2017 - Uvidom u Dnevnik događaja dežurne službe CB Podgorica konstatovano je, da je u 19,09h telefonom prijavljeno da se kod objekta brze hrane „Gurman“ u bulevaru Svetog Petra Cetinjskog, nalazi jedno lice koje čitav dan stoji ispred zgrade i po primljenom obavještenju, u 19,11h na lice mjesta je upućena patrola policije „M-56“. U 19,36h patrola policije sa lica mjesta obavijestila dežurnu službu da su ispred zgrade u kojoj se nalazi objekat „Gurman“ zatekli i legitimisali lice Emil Sarvan koji izjavio da čeka dijete, kojom prilikom je provjeren posredstvom radio veze i utvrđeno da se to lice „ne potražuje“, nakon čega je upozoren i udaljen.

Dana 30. oktobra 2017. godine u 16,27 časova građanin K.B. je obavijestio službenike Dežurne službe CB Podgorica da je svoju ujnu Duriju Pojatić (1939) u spavaćoj sobi njenog stana, u ulici Bulevar Svetog Petra Cetinskog, br.62, III sprat, zatekao bez znakova života, te da je tom prilikom takođe u stanu zatekao njenog bratanića Emila Sarvana. Po saznanju za događaj, na lice mjesta su upućeni patrola policije "M-58", službenici Stanice kriminalističke policije za suzbijanje krvnih delikata i nasilja u porodici i službenici Stanice kriminalističke policije za krimimanolističku tehniku i uviđaje CB Podgorica, a o događaju je obaviješten državni tužilac u Višem Državnom Tužilaštvu u Podgorici T.B. koja izašla na lice mjesta i zajedno sa policijskim službenicima pristupila vršenju uviđaja. Nakon sprovedenih mjera i radnji uviđaja je utvrđeno da se radi o nasilnoj smrti, a daljim radom i da je izvršilac Emil Sarvan, usljed čega je lišen slobode zbog krivičnog djela teško ubistvo na štetu Durije Pojatić.

Savjet, isključivo na osnovu zvaničnih informacija Uprave policije, je konstatovao da komunikacija Uprave policije sa javnošću, povodom kritičnog događaja, nije bila profesionalna. Iznijeti su određeni podaci koji ne predstavljaju tačne činjenice, zbog čega je javnost nepotpuno i netačno informisana dana kada je izvršeno predmetno krivično djelo. Stiče se utisak o postojanju namjere da se (pre)uveličaju radnje i rezultati policije. Savjet je još ranije prepoznao potrebu unaprjeđenja informisanosti javnosti o sveukupnim aktivnostima policije u obimu i sadržaju, koliko je potrebno da se pruži dovoljna i odgovarajuća poruka o sigurnosti građana, a da se na bilo koji način ne ugroze istražne i druge radnje kao i pretpostavka nevinosti. U tom pravcu neophodno je jačanje kapaciteta policije i unaprjeđenje odgovornosti. U interesu je policije da određeni medijski istupi policije budu sinhronizovani sa odgovarajućom službom nadležnog državnog tužilaštva.

Savjet na osnovu dostavljenih informacija je konstatovao da nije moguće zaključiti da postoji neophodna međusobna komunikacija i koordinacija policijskih patrola koje se upućuju na lice mjesta. Savjet ocjenjuje da je svakako izostao odgovarajući starješinski pristup koji podrazumijeva blagovremeno sublimiranje svih podataka s terena i procjenu svih faktora rizika, te preventivno djelovanje, shodno kvalitetno analiziranim informacijama i činjenicama sa terena. Izostao je i preventivni rad koji je mogao da uključi dodatno prikupljanje operativnih i drugih saznanja, posebno od oštećene i komšija. Sve ovo, naročito nakon potvrđenog saznanja da je lice Emil Sarvan proveo čitav jedan dan, 16. 10. 2017. ispred ulaza kasnije ubijene profesorice Durije Pojatić, što je jasno ukazivalo, imajući u vidu i prethodna saznanja, na nastojanje Emila Sarvana da na određeni način kontroliše kretanje i pristupi Duriji Pojatić sa namjerom da je ugrozi. Savjet je iznenađen što u konkretnom slučaju nijesu u dovoljnoj mjeri preduzete aktivnosti policijskih službenika Stanice kriminalističke policije za suzbijanje krvnih delikata i nasilja u porodici CB Podgorica. Njihov je rad građanska kontrola policije ranije više puta pozitivno ocijenila i javno pohvalila, i, za razliku od patrolnih policajaca, ti službenici policije imaju iskustva i znanja da uzmu u obzir kontekst nasilja u porodici i sveobuhvatno razmotre sve faktore rizika. Procjena bezbjednosnih rizika trebala je da uključi i neposredni razgovor, upravo s tog nivoa, sa Durijom Pojatić, koja je tako mogla biti ohrabrena da zaštitu zatraži i kroz podnošenje prijave.

Savjet je konstatovao da je u konkretnom slučaju ispoljen, i pokušava se opravdati, izrazito destruktivni formalizam, neodgovornost i nedovoljna profesionalna posvećenost, koji su odnijeli još jedan ljudski život.

Ukoliko se ovakva neodgovornost i izostanak profesionalnog i humanog pristupa nastavi, onda će građani i dalje plaćati krvavi danak neradu u neodgovornosti onih koje ova Država plaća da časno i odgovorno obavljaju svoj posao. Ako im državne plate nijesu dovoljne, onda je pošten izlaz da ustupe svoja radna mjesta onima koji će taj težak posao odgovorno raditi zaključila je građanska kontrola rada policije.

(SPI) Interesovanja za podatke o zloupotrebama u policiji i o radu građanske kontrole policije
Predmeti broj: 48-17, 50-17

Studentkinja četvrte godine novinarstva u Podgorici, S.L, interesovala se kod građanske kontrole policije, o učestalosti pojave zloupotrebe službenog položaja u policiji. Pojasnila je da u okviru predmeta "Istraživačko novinarstvo" ima zadatak da istraži zloupotrebe službenog položaja u policiji na teritoriji Crne Gore upućujući Savjetu više pitanja u vezi sa tom temom.

Novinarka Portala "CDM", Ž.B, obratila se Savjetu povodom teme kojom se bavila tražeći odgovore na pitanja: (1) Koliko je u zadnje tri godine Savjet otkrio nepravilnosti u radu policije; (2) Za koja je to djela najčešće bilo?; (3) Koje su sankcije koje se mogu izreći policajcu/službeniku za kršenje propisa dužnosti i (4) Koja je najstrožija "sankcija" koja je izrečena službeniku policije zbog kršenja pravila postupanja u toku dužnosti

Povodom iznijetih pitanja Savjet se podnositeljicama zahvalio na ukazanom povjerenju i imajući u vidu nadležnosti ovog tijela propisane Zakonom o unutrašnjim poslovima, uputio ih na internetsku stranicu građanske kontrole policije đe su dostupni traženi podaci posebno akcentirajući godišnja izdanja Savjeta.

(32) Pristup ličnim dokumentima: građanin S.S. se žalio na odnos MUP
Predmet br. 49-17

Građanin S.S. iz Podgorice obratio se građanskoj kontroli policije pritužbom na rad Ministarstva unutrašnjih poslova. Pojasnio je da više godina nema bilo kakva dokumenta i da je potpuno bez prava iako je MUP Crne Gore predao potrebnu dokumentaciju za prijem u crnogorsko državljanstvo ali da su mu "dokumentaciju zaturali i odugovlačili postupak u cilju isteka roka". Podnosilac pritužbe je naveo i da mu je uslijed iznijetog službenik MUP-a rekao da "ga više ne vidi u policiji" počeravši ga pri tom kao i da je, prije nekoliko godina, pitao komšiju A.B.A, zapošljenog u MUP-u, šta je sa njegovom ličnom kartom te da mu je ovaj rekao "Šta će ti lična karta?". Građanin S.S. je ovom prilikom informisao Savjet da je rođen 1958. u Peći (Kosovo), da su se vratili 1965. godine kada je završio školu. Zaposlio se u "Pošti Crne Gore" đe je stekao invalidsku penziju. Naveo je i da je "teški invalid, lice sa posebnim potrebama bez lične karte te da se ne može lijeciti, izaći na komisiju, primiti penziju". Podnosilac pritužbe u prilogu je dostavio Izvod iz matične knjige rođenih i Izvod iz matične knjige vjenčanih. U cilju pribavljanja relevantne dokumentacije o slučaju, posebno imajući u vidu nadležnosti građanske kontrole rada policije propisane Zakonom o unutrašnjim poslovima, Savjet je ostvario kontakt sa podnosiocem pritužbe u cilju dopune pritužbe i konkretizacije navoda u dijelu koji tretiraju rad Uprave policije pa je s tim u vezi građanin dostavio kopiju stare lične karte.

(33) Bračni par nezadovoljan postupanjem policajca na Žabljaku
Predmet br. 51-17

Građanin V.Đ. obratio se građanskoj kontroli rada policije pritužbom zbog postupanja i odnosa policijskog službenika V.R. sa Žabljaka. Saopštio je da je 16. novembra 2017. zaustavljen na izlazu iz Žabljaka. U vozilu je inače bio sa suprugom i maloljetnom kćerkom.

Po zaustavljanju, kako je naveo građanin, policijski službenik V.Radulović, broj značke 2***, je uzeo dokumenta i pitao ga da li je sve ispravno i posjeduje li zimsku opremu. Građanin je odgovorio potvrdno i Savjetu naglasio da su svi bili vezani. Policijski

službenik je potom pitao djevojčicu koliko ima godina na šta mu je ona pokazala pet prstiju na ruci. Prema navodima, policijski službenik, razvlači snishodljivi osmijeh i počinje cerekanje uz komentar "Dijete je iskreno, ne umije da laže". Takva reakcija je začudila supružnike. Sa uzetim dokumentima policijski službenik je građaninu pokazao put do patrolnog vozila registarskih oznaka P PG348, a dalja konverzacija je tekla tako što je policajac saopštio "Pošto je drugarica (misleći na dijete) tako rekla naplatićemo samo kaznu za pojas, a neću za sjedište". Službenik je potvrdio da je sjedište za dijete potrebno do 6 godina. Građanin V.Đ. je iznio prigovor i kazao da to nije tačno da bi, kako je naveo, "policijski službenik obrazložio da mora nešto da naplati, da ne stoji džabe od jutra". Podnosilac pritužbe ovom prilikom je još jednom konstatovao da takvo ponašanje šteti ugledu Žabljaka kao turističkoj destinacije, pa samim tim i Crnoj Gori, na što se ovaj nije obazirao, lagano popunjavajući prekršajni nalog za nešto što nije počinjeno. Pri tom je, kako se navodi, pokušao ih uvjeriti da im čini uslugu "a u stvari ih je prizemno prevario, jer je V.Đ. čekajući ispisivanje naloga pola sata stajao pored vozila, dok su supruge i uplakano dijete čekali u ugašenom vozilu pri ni malo prijetnim meteo uslovima".

Ovom prilikom Savjetu je ukazano i da su navedenom prilikom patrolno vozilo kao i sam policajac zaudarali na alkoholna isparenja, da supruge i on stoje iza ovog prigovora pod punom materijalnom i moralnom odgovornošću te da iako je potpisao zapisnik želio sudsko sučeljavanje povodom ovog slučaja.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i obratio se podnosiocu pritužbe da informiše da li je prije potpisivanja zapisnika kojim je policijski službenik evidentirao prekršaj unio primjedbe koje je saopštio građanskoj kontroli policije i ukoliko nije koji je razlog za to.

Savjet se obratio i načelniku OB Žabljak da dostavi lično izjašnjenje policijskog službenika povodom navoda građanina i s tim u vezi ocijeni konkretnu primjenu policijskih ovlašćenja kao i da li je policijski službenik koji se pominje u pritužbi sklon konzumiranju alkohola i da li, kao neposredni starješina, sprovodi odgovarajuću kontrolu povodom tog pitanja kao i urednosti patrolnih vozila.

Podnosilac pritužbe u odgovoru Savjetu je informisao da primjedbe nije unio u policijski zapisnik iz razloga što je bio zbunjen i zatečen neprofesionalnim odnosom policijskog službenika obraćanjem prema njegovoj petogodišnjoj kćerki, a nakon toga ga je, kako je naveo, izveo i držao pored patrolnog vozila skoro pola sata popunjavajući zapisnik od bezmalo, dvije rečenice. Ovom prilikom, građanin V.Đ. je napomenuo i da je prethodno sa porodicom putovao četiri sata uz slabu vidljivost, da je bio dodatno umoran i revoltiran činjenicom da je dijete doživjelo stres zbog procedure oko ispisivanja prekršajnog naloga, što može posvjedočiti njegova supruge.

OB Žabljak, u odgovoru na inicijalni dopis Savjeta, u kontekstu iznietog događaja je informisalo da je u sve propisane evidencije koje se vode kod ovog OB izvršen uvid i da je utvrđeno da su dana 16.11.2017.godine policijski službenici ovog Odjeljenja - V.R. i R.O, licu V.Đ, izrekli novčanu kaznu u visini od 30 Eura, prekršajnim nalogom br. 0011087*** zbog počinjenog prekršaja iz čl. 324.st.I.t.4. Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima (nekorišćenje sigurnosnog pojasa u toku vožnje). Uvidom u prekršajni nalog, utvrđeno je da je imenovani prihvatio prekršajnu odgovornost i da je potpisao navedeni novčani nalog bez primjedbe, iako na samom nalogu postoji stavka za eventualne primjedbe.

Ovom prilikom načelnik je informisao Savjet da se kontrola urednosti patrolnih vozila sprovodi redovno od strane neposrednih starješina ovog Odjeljenja i da se patrolna vozila uredno koriste.

Predmet br. 18-16

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u sklopu svog redovnog programa praćenja implementacije izdatih ocjena i preporuka, interesovao se za aktuelni status predmeta, iz 2016, koji je formiran na osnovu pritužbe budvanske NVO "Arka Montenegro". Slučaj pod nazivom "Praćenje postupanja policije povodom prijave NVO Arka Montenegro" detaljno je predstavljen u knjizi "Odgovornost i integritet: Pregled građanskog nadzora policije u Crnoj Gori".⁴¹

Policija je informisala da se kompletni spisi po ovom osnovu i dalje nalaze kod Osnovnog državnog tužioca (ODT) na ocjenu i odlučivanje. Savjetu je iz ODT obaviješten da je povodom navedenog događaja u ovom tužilaštvu formiran predmet protiv A.B. iz Podgorice, zbog krivičnog djela ubijanje i mučenje životinja i razaranje njihovog staništa iz čl.309 st.1 KZ CG. Dalje je navedeno da su ovlašćeni policijski službenici, postupajući po zahtjevu za prikupljanje potrebnih obavještenja uzeli izjavu od građanina koja je dostavljena tužilaštvu, ali da je kako prikupljeni podaci nijesu pružali dovoljno osnova za donošenje konačne odluke, od CB Podgorica zatraženo da prikupe dodatna obavještenja po kojima, do dana upućivanja odgovora Savjetu, nije postupljeno.

(I-5) Davanje podataka neovlašćenim licima: Slučaj policijskog službenika Ž.P. Predmet br. 37-16

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u sklopu svog redovnog programa praćenja implementacije izdatih ocjena i preporuka, interesovao se za aktuelni status predmeta, iz 2016, koji je formiran na osnovu pritužbe programskog direktora NVO "Građanska Alijansa" Borisa Raonića. Slučaj pod nazivom "Utvrđena teža povreda radne dužnosti" detaljno je predstavljen u knjizi "Odgovornost i integritet: Pregled građanskog nadzora policije u Crnoj Gori".⁴²

Uprava policije je, na traženje Savjeta, obavijestila o ishodu disciplinskog postupka iniciranog i vođenog protiv imenovanog policijskog službenika Regionalnog centra granične policije "Sjever" i u prilogu dostavila informaciju nadležnog starješine i kopiju prvostepenog rješenja na upoznavanje sa sadržinom. U Informaciji dostavljenoj Savjetu je navedeno da je Stanica granične policije (SGP) Bijelo Polje disciplinskom tužiocu podnijela predlog 49/3 broj 15*/16-5***, od 24.06.2016, za pokretanje disciplinskog postupka, zbog osnova sumnje da je službenik počinio težu povredu službene dužnosti iz čl. 106 stav 1 tačka 1 Zakona o unutrašnjim poslovima (davanje podataka neovlašćenim licima), kao i da je, 21.12.2016, SGP Bijelo Polje službenom poštom dostavljeno prvostepeno rješenje ministra 02/2 broj 151-*/2016, od 6.12.2016, na uručivanje službeniku Ž.P. kojim je imenovanom, zbog počinjene teže povrede službene dužnosti izrečena disciplinska mjera novčana kazna, u visini od 20% mjesečne zarade, isplaćene za mjesec u kojem je počinjena povreda službene dužnosti, u trajanju od dva mjeseca, i da je isto policijskom službeniku uručeno narednog dana.

(I-6) Zlostavljanje: Slučaj građanina D.B. iz Bijelog Polja

⁴¹ Dostupno na ovom linku: http://kontrolapolicije.me/sites/default/files/library/files/savjeti_knjiga.pdf strane 52-3.

⁴² Dostupno na ovom linku: http://kontrolapolicije.me/sites/default/files/library/files/savjeti_knjiga.pdf strane 81-3.

Predmet br.13-16

Građanska kontrola policije, u sklopu svog redovnog programa praćenja implementacije izdatih ocjena i preporuka, interesovala se za aktuelni status predmeta, iz 2016, formiranog na osnovu pritužbe građanina D.B. iz Bijelog Polja. Slučaj pod nazivom "Građaninu D.B. iz Bijelog Polja povrijeđeno dostojanstvo i integritet" detaljno je predstavljen u knjizi "Odgovornost i integritet: Pregled građanskog nadzora policije u Crnoj Gori".⁴³

Osnovno državno tužilaštvo (ODT) na Cetinju je informisalo Savjet da je postupak preduzimanja dokaznih radnji u izviđaju protiv osumnjičenih policijskih službenika R.R. i V.K, zbog krivičnog djela Zlostavljanje iz člana 166a stav 2 u vezi stava 1 Krivičnog zakonika Crne Gore, u toku te da kako je u postupku neophodno, u svojstvu svjedoka, saslušati oštećenog T.I. iz Tivta, a istom poziv nije mogao biti uručen na adresu navedenu u spisima predmeta niti je kontakt telefon dat u ovu svrhu u funkciji, Tužilaštvo je posredstvom OB Tivat obaviješteno da se ovo lice nalazi na brodu. S tim u vezi, od Uprave policije je zatraženo da kontinuirano provjerava činjenicu povratka imenovanog građanina na teritoriju Crne Gore i o istom odmah Tužilaštvo obavijesti, u cilju sprovođenja neophodnih dokaznih radnji.

Takođe, OB Cetinje, na interesovanje Savjeta o preduzetim mjerama i radnjama, informisalo je Savjet da građanin D.B. prema kojem su policijski službenici preduzimali radnju "pregleda lica" na raskrsnici magistralnih puteva Podgorica-Cetinje-Budva, nije podnio pritužbu na rad imenovanih policijskih službenika, već prijavu CB Budva, koja je po mjestu nadležnosti procesuirana i na dalje postupanje predata ODT u Cetinju, koje je još uvijek u fazi prikupljanja obavještenja od građana. Savjet je takođe informisan i da protiv policijskih službenika R.R. i V.K. još uvijek nije podnijeta krivična prijava niti postupak privremene suspenzije sa posla iz razloga što predmetni postupak još uvijek nije pokrenut, te da na temelju Zaključka Savjeta za građansku kontrolu rada policije, koji, kako je navedeno, u razmatranje nije uzeo izjave policijskih službenika već isti zasnovao na izjašnjenju samo jedne strane, starješine OB Cetinje, nijesu mogle pokrenuti disciplinski postupak iz razloga što proces prikupljanja dokaza kod ODT Cetinje još uvijek traje, a protiv službenika, kao okrivljenih, krivični postupak jos uvijek nije pokrenut. Ovom prilikom je navedeno i da prema službenim zabilješkama i ostalim spisima, policijski službenici nijesu obavljali radnju pretresa lica koje im se stavlja na teret, već su vršili pregled lica D.B. što je u skladu sa pozitivnim propisima.

(I-7) Politički motivisano nasilje: Pojašnjenje iz CB Nikšić

Predmet br. 52-16

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u sklopu svog redovnog programa praćenja implementacije izdatih ocjena i preporuka, interesovao se za aktuelni status predmeta, iz 2016, koji je formiran po sopstevnoj inicijativi a odnosu se na postupanje nikšićke policije prema građaninu R.V. Slučaj pod nazivom "Politički motivisano nasilje: Praćenje postupanja policije" detaljno je predstavljen u knjizi "Odgovornost i integritet: Pregled građanskog nadzora policije u Crnoj Gori".⁴⁴

⁴³ Dostupno na ovom linku: http://kontrolapolicije.me/sites/default/files/library/files/savjeti_knjiga.pdf strane 30-3.

⁴⁴ Dostupno na ovom linku: http://kontrolapolicije.me/sites/default/files/library/files/savjeti_knjiga.pdf strane 108-122.

U detaljnoj informaciji dostavljenoj Savjetu za građansku kontrolu rada policije načelnik CB Nikšić iznio je ocjenu da su, u konkretnom slučaju, policijski službenici postupili u skladu sa pozitivnim propisima i saglasno svojim ovlaštenjima.

(I-8) Profesionalan odnos nikšićke policije prema izdatim preporukama povodom pritužbe NVO “SOS telefon za djecu i žene žrtve nasilja”

Predmet br. 55-16

Postupajući po pritužbi jedne od vodećih nacionalnih NVO Savjet je osvojio odgovarajući zaključak. Predmet pod nazivom “Pritužba NVO SOS telefon za djecu i žene žrtve nasilja protiv policijske službenice CB Nikšić” detaljno je predstavljen u knjizi “Odgovornost i integritet: Pregled građanskog nadzora policije u Crnoj Gori”.⁴⁵

U sklopu svog redovnog programa Savjet se interesovao za implementaciju izdatih ocjena i preporuka.

Načelnik CB Nikšić, u kontekstu implementacije Zaključka Savjeta o predmetnom slučaju i razmatranja istog, je dostavio detaljnu informaciju koja je u potpunosti na liniji napora građanske kontrole policije.

U informaciji CB Nikšić je navedeno da je samostalni policijski inspektor za maloljetničku delinkvenciju i nasilje u porodici, mr Slavko Milić, postupajući po Zaključku Savjeta, 22.12.2016, održao radni sastanak sa službenicima dijela Službe kriminalističke policije kojem su prisustvovali službenici policije Ž.N, M.S. i volonterka M.Š, a u vezi sa postupanjem Ž.N. na osnovu pritužbe NVO “SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja”. Ovom prilikom, učesnicima sastanka pročitana je i Zaključak Etičkog odbora, od 8.12.2016, koji je odbacio spise predmeta uz konstataciju da u postupanju policijske službenice Ž.N. nije došlo do kršenja Kodeksa policijske etike te da je imenovana dana 09. 09. 2016 godine pred Osnovnim sudom u Baru dala svjedočki iskaz u predmetu A. i D.N. po kojem su više puta postupali svi zappšljeni u ovom Referatu. Ovom prilikom je uočeno i da je zbog specifičnosti porodične situacije i dugotrajnosti postupka te mijenjanja mjesne nadležnosti za postupanje ODT i sudskih organa, ovaj predmet ocijenjen kao predmet sa visokim rizikom uslijed neophodnosti praćenja na nivou više centara bezbjednosti.

U kontekstu komentara na tačku 3 Zaključka Savjeta CB Nikšić je obavijestio Savjet da na ovakav zaključak NVO “SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja” ima pravo, ali da o opravdanosti primjene policijskih ovlaštenja odlučuje neposredni starješina u konkretnom slučaju Etički odbor Uprave policije, koji se u konkretnom slučaju izjasnio da je imenovana službenica postupala u skladu sa Etičkim Kodeksom policijske etike. U pogledu tačke 16 Zaključka u kojoj se navodi “...da odgovorni u policiji nijesu naveli ko je u partnerskim odnosima nasilnik i koje mjere je policija preduzela kako bi se zaštitila žrtva nasilja” CB Nikšić se izjasnio da su službenici policije, u konkretnom slučaju, podnosili više prijava i protiv D. i A.N., tako da se svaka konstatacija o primarnom agresoru ne može sačinjavati sa velikim stepenom sigurnosti, a prethodnim dopisima Savjeta nije tražen podatak koje mjere su preduzimali službenici policije u svim konkretnim slučajevima. Ovom prilikom je konstatovano da su po više različitih prigovora od strane D.N. Unutrašnjoj kontroli, službenici policije ovog Referata i policije u cjelini, preduzeli sve moguće mjere u datim trenucima, kako bi se žrtva zaštitila od nasilnika. U kontekstu komentara vezano za tačku 19 Zaključka u kojoj se navodi “...da ostaje nejasno da li je vršena procjena rizika i ko je vršio”, Savjet je obaviješten da je procjenu rizika za sopstvene potrebe policije vršio S.M. dugogodišnji službenik policije sa značajnim iskustvom i profesionalnošću što je do sada više puta konstatovao i sam podnosilac predstavke ali i Savjet za građansku kontrolu rada

⁴⁵ Dostupno na ovom linku: http://kontrolapolicije.me/sites/default/files/library/files/savjeti_knjiga.pdf strane 133-37.

policije te da uvid u procjenu rizika u ovom predmetu, može izvršiti ovlašćeni zastupnik organizacije civilnog društva u skladu sa zakonom.

Vezano za tačku 20 Zaključka u kojoj se navodi "...da je uobičajena praksa da se prije početka suđenja ostvari uvid u spise predmeta" CB Nikšić je obavijestio Savjet da je preporuka Savjeta dobra i kvalitetna, ali i da je policijska službenica navela pred Sudom u Baru, da su sve povrede konstatovane u izvještaju ljekara specijaliste koji se može smatrati kao materijalni dokaz pred Sudom u procesnom dijelu postupka.

CB Nikšić je informisao Savjet da su na sastanku, na temelju iznijetog, usvojene ove preporuke: (1) Potrebno je u svim konkretnim situacijama nasilja u porodici obratiti posebnu pažnju na cjelokupne spise predmeta kojima raspolaže CB Nikšić i druge službe, uvijek kada je to moguće i upoznati se sa svim detaljima u predmetu radi kvalitetnijeg svjedočenja pred nadležnim Sudom. (2) Potrebno je pratiti sve instrukcije Savjeta za građansku kontrolu rada policije u narednom periodu i sa njima inicirati zajednički sastanak u cilju razmjene iskustava i u praksi kod postupanja policijskih službenika; (3) Potrebno je određivati primarnog agresora, kod svih događaja porodičnog nasilja uvijek kada je to god moguće; (4) Potrebno je senzibilisanije postupati sa većim stepenom dužne pažnje kod davanja iskaza pred Sudovima za slučajeve nasilja u porodici u skladu sa preporukom Savjeta za građansku kontrolu rada policije; (5) Nastaviti sa praksom izrade sigurnosnog Plana zaštite od nasilja u porodici, uključujući kada je to moguće samu žrtvu nasilja ali po potrebi i druge segmente društvene zajednice.

Savjet je načelniku CB Nikšić uputio dopis kojim obavještava da u potpunosti podržava i pohvaljuje preduzete aktivnosti cijeneći da se upravo kroz takav odnos doprinosi uvažavanju građanskog nadzora policije kao i, što je i najvažnije, odgovornom odnosu prema primjedbama javnosti. Sa ovom pohvalom Savjet za građansku kontrolu rada policije je upoznao direktora Uprave policije.⁴⁶

(I-9) Građanska kontrola policije zabrinuta za bezbjednost građanina A.Š. iz Pljevalja Predmet: 22-16

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u sklopu svog redovnog programa praćenja implementacije izdatih ocjena i preporuka, interesovao se za aktuelni status predmeta, iz 2016, koji je formiran po pritužbi direktora Istraživačkog centra NVO "MANS" D.M. Slučaj pod nazivom "Bombaški napad na prostorije NVO "Alternativa" u Pljevljima" detaljno je predstavljen u knjizi "Odgovornost i integritet: Pregled građanskog nadzora policije u Crnoj Gori".⁴⁷

Ministar unutrašnjih poslova informisao je Savjet da je od Uprave policije zatražio detaljnu informaciju o slučaju koja je priložena u prilogu odgovora. Između ostalog je navedeno da je "u cilju otkrivanja počinioaca_laca krivičnog djela obavljeno više informativnih razgovora i prikupljena su obavještenja od oštećenog i drugih lica. Istovremeno je od ODT-a u Pljevljima tražena naredba za DNK i fizičko-hemijsko vještačenje kašike ručne bombe i fragmenata-gelera iste izuzetih sa lica mjesta prilikom vršenja uviđaja a po dobijanju naredbe izuzeti materijal je dostavljen Forenzičkom centru u Danilovgradu na vještačenje. S tim u vezi, 14.03.2016, iz Forenzičkog centra u Danilovgradu dostavljen je izvještaj o PEH analizi u kojem se konstatuje da je eksplozija u objektu izazvana aktiviranjem ručne bombe M-52, a 5.04.2016, i Izvještaj o DNK

⁴⁶ Savjet je, pri razmatranju odgovora CB Nikšić, još jednom prepoznao profesionalni i odgovaran pristup policijskog službenika Slavka Milića.

⁴⁷ Dostupno na ovom linku: http://kontrolapolicije.me/sites/default/files/library/files/savjeti_knjiga.pdf strane 27-30.

vještačenju kašike ručne bombe, đe nije utvrđeno prisustvo dovoljne količine biološkog materijala za interpretaciju, na uzorku izuzetom sa kašike ručne bombe. U dopisu dostavljenom Savjetu se navodi da se građanin A.Š, 29.07.2016, obratio Sektoru kriminalističke policije sa zahtjevom za istragu povodom pokušaja ubistva, u kom je, između ostalog naveo da sumnja u sposobnost policije da otkrije počinioca ovog nedjela i da su oni poznati policiji, ali ne žele da ih procesuiraju, pa čak da su pod policijskom zaštitom, a isti je, 15.08.2016, proslijeđen ODT u Pljevljima, na dalju nadležnost. U zaključnici odgovora dostavljenog Savjetu se navodi konstatacija Uprave policije da sluzbenici CB Pljevlja preduzimaju zakonom predviđene mjere i radnje u cilju otkrivanja krivičnog djela izazivanje opšte opasnosti iz člana 327 Krivičnog zakonika Crne Gore, učinjenog na štetu imenovanog.

Sa odgovorom resornog ministra Savjet je upoznao NVO "Mans" i građanina A.Š. koji je iskazao nezadovoljstvo jer kako je naveo naponi Savjeta, angažovanje Ombudsmana i aktivnosti civilnog sektora nijesu urodile plodom, i s tim u vezi dostavio saopštenje NVO "Alternativa" koje je integralno dostupno na ovom linku: <http://www.vijesti.me/vijesti/nvo-alternativa-sljuka-sumnja-da-policija-zna-ko-je-htio-da-ga-ubije-931929>⁴⁸

MUP Crne Gore i Uprava policije nijesu uvažili izdate ocjene i preporuke građanske kontrole policije već su ocijenili da je postupanje policije u konkretnom slučaju "u skladu sa zakonom i s ciljem da se svakom građaninu omogući jednaka zaštita bezbjednosti" i da su "preduzete sve mjere i radnje u cilju otkrivanja izvršioca krivičnog djela". Do objavljivanja ove knjige slučaj A.Š. još uvijek nije rasvjetljen.

(34) Zaštita prava životinja: Policija profesionalno postupala u Budvi Predmet br.28-17

Član Savjeta za građansku kontrolu rada policije, mr Aleksandar Saša Zeković, zamoljen je, dana 22. juna 2017, od strane društva za zaštitu životinja "Arka Montenegro" da im pomogne u komunikaciji sa Centrom bezbjednosti (CB) Budva a u vezi sa prijavom da se na terasi jednog stambenog objekta, u naselju "Golubovina" u Budvi, ulica Prva proletarska, nekoliko dana nalazio ostavljen pas koji je prema navodima bio u lošem stanju i ostavljen bez vode.

On je zajedno sa starešinama CB Budva, Željkom Kadovićem i Milanom Radusinovićem, izašao sam na lice mjesta. Tu se već nalazio policijski službenik Miroje Božović koji je, zahvaljujući odličnoj komunikaciji i saradnji koju ima sa građanima, za veoma kratko vrijeme došao do podataka ko je vlasnik stana, kontakt telefona, o licima koji su prema navodima zakupili stan odnosno koja su vlasnici životinje. Vlasnica stana nije bila spremna za odgovarajuću saradnju sa policijom.

Policija je uspjela da osigura izlazak na lice mjesta Službe zaštite i spašavanja koja se prethodno oglašila na brojne pozive građana i aktivista društva za zaštitu životinja.

⁴⁸ Građanin A.Š. je u nastavku praćenja predmetnog slučaja obavijestio Savjet o saznanju da je od lica koje je prošle godine bacilo bombu na prostorije NVO "Alternativa" prije nešto više od dva mjeseca traženo da ponovi radnju obzirom da su nalogodavci bili nezadovoljni učinkom. Ovom prilikom građanin je iskazao i sumnju da li se u međuvremenu ova osoba predomislila i konstatovao da je novim lomljenjem stakala repriza počela. Istakao je zanimljivim i to da krim tehničar nije izuzeo tragove stopala osobe koja se poslije lomljenja stakala vratila i uzela kamen koji se odbio od polomljenog stakla, objašnjavajući da su tragovi tog kamena bili vidljivi na betonu a tragovi stopala još vidljiviji obzirom da je ta osoba da bi pokupila odbijeni kamen prethodno prošla preko jednog djela mokre zemljane površine tako da su se tragovi stopala videli sve do mjesta na kom je prethodno bio kamen (krim tehničar se izjasnio da mu ti tragovi ništa ne znače u postupku pronalaženja počinioca).

Međutim postalo je sporno, za predstavnike Službe zaštite i spašavanja, kako da priđu zgradi i saopštili su da je nemoguće da na bilo koji način pristupe životinji.

Policija je kontaktirala i dežurnog tužioca i upoznala sa događajem posebno u svijetlu pitanja ulaska u stan. Pozvano je, od strane policije, nekoliko lokalnih ključara kako bi se otvorila vrata. Jedan se na osnovu poslatih fotografija ulaznih vrata od stana, (sve ove radnje preduzimala je policija) izjasnio da je ista nije moguće otvoriti. Nakon toga policija je obezbijedila dolazak drugog ključara na lice mjesta.

Sve vrijeme ispred zgrade je bilo stalno, i u prolazu, prisutan značajan broj građana koji su odlično primili postupanje policije, zadovoljavajuće reagovali na njeno postupanje i koji su mogli da vide kako u stvarnosti postupa policija.

Na osnovu intenzivnih aktivnosti i komunikacije sa građanima policijski službenik Božović je uspio doći do dodatnih podataka o zakupcima stana (dva lica) te je iste pronašao i doveo na stan. Policijski službenici su prema njima postupali maksimalno profesionalno i ljubazno iako su bili krajnje nepredvidljivog ponašanja. Psi je preuzela predstavnica društva za zaštitu životinja "Arka Montenegro", M.L, koja je uz B.B, bila prisutna, i odvela ga na veterinarski pregled.

"Imao sam priliku, i to je je čak i važnije od ukupnog događaja, da na licu mjesta pratim kako trojica policijskih službenika primjenjuju svoja ovlašćenja i to u situaciji gdje su dvojica građana bili agresivni i konfliktni jedan prema drugom a onda jedan od njih i prema okruženju. Imao je nekontrolisano ponašanje i nekoliko puta je i panično plakao ili bio krajnje agresivan i vulgaran" naveo je član Savjeta u svojoj službenoj zabilješci.

Savjet za građansku kontrolu rada policije je konstatovao da je imao priliku i zadovoljstvo, da preko svog člana Savjeta, prati neposrednu primjenu policijskih ovlašćenja policijskih službenika CB Budva i tim povodom izdao je pohvalnu ocjenu prema policijskim službenicima: Darko Ćorac, načelnik CB, Željko Kadović, policijski inspektor, Milan Radusinović, policijski inspektor i Miroje Božović, policajac u CB Budva.

"Policijski službenici Kadović, Radusinović i Božović su postupali sa dužnom pažnjom, krajnje obazrivo i profesionalno, oslanjajući se na dobru komunikaciju i saradnju sa lokalnom zajednicom efikasno izvršavajući zakonsku funkciju policije u sprovođenju zakona dok je načelnik CB osigurao kvalitetnu koordinaciju vodeći računa o poštovanju zakona" navedeno je u pohvali i ocjeni Savjeta.

Građanska kontrola policije iskazala je puno zadovoljstvo načinom i mjerom primjene policijskih ovlašćenja i uvjerena je da pohvaljeno policijsko ponašanje doprinosi kredibilnoj policiji i snaženju povjerenja javnosti u Upravu policije Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore.

Savjet je, uz ocjenu, izdao i preporuku direktoru Uprave policije i Ministru unutrašnjih poslova da i sa njihove strane pohvale sve imenovane policijske službenike - Ćorac, Kadović, Radusinović i Božović - kao i da se od strane Ministra policijski službenici - Kadović, Radusinović i Božović - novčano nagrade jer je, prema ocjeni Savjeta za građansku kontrolu rada policije, konkretni događaj jedinstveno pokazao pune kapacitete policije i potvrdio da imenovani policijski službenici postupaju uz uvažavanje visokih standarda i promovišući, tako, ugled policije.

(35) Građanski aktivista D.Š. žalio se zbog upotrebe sredstava prinude i postupanja policije
Predmet br. 39-17

Građanin D.S. iz Podgorice obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom ukazujući na, kako je naveo, slučaj nezakonitog postupanja prilikom privođenja i neosnovane primjene mjera fizičke prinude, psihičkog maltretiranja i torture tokom performansa građana pred Ustavnim sudom održanog 21. avgusta 2017. Tog dana, oko

10 sati, u svojstvu službenog lica, tokom skupa obratio mu se inspektor D.K. sa kojim je imao kraći razgovor, a kasnije popodne je obaviješten da je policija dolazila na njegovu adresu radi uručenja određenog poziva. Nakon toga, podnosilac pritužbe je pozvao inspektora V.O, čiji broj je imao od ranije, predstavio se, prenio mu informaciju koju je dobio od porodice H. i informisao o novoj adresi na koju ga mogu kontaktirati u slučaju bilo kakve potrebe, a o istom je informisao i inspektora Lj.G, sa kojim je i ranije imao komunikaciju.

U daljem opisu se navodi da je 24. avgusta 2017, tri dana nakon performansa pred Ustavnim sudom, građanin D.S. saznao da je policija dolazila i na adresu njegovih roditelja da ga traži a istovremeno je dobio i telefonski poziv od inspektora D.K. koji je pojasnio da ga je policija tražila na adresi koja im je već bila poznata nakon čega je, na predlog D.S, patrola ponovo došla na tu adresu radi uručenja poziva koji je realizovan. Toga dana, kako je naveo, već je imao ugovorene, neodložne obaveze i protest majki korisnica naknada koji je bio zakazan za 13 sati a s obzirom da mu je poziv uručen oko 10 sati, namjeru policijskih službenika, odnosno njihovih starješina je ocijenio kao spriječavanje prisustva protestu ili sa ciljem hapšenja zbog neodazivanja na poziv. U predstavci se dalje navodi da je tokom protesta majki stajao uz ogradu koja dijeli građane i policiju, neposredno u blizini službenika policije i njihovih starješina koji ga od ranije znaju kao građanskog aktivistu i koji su mu se u više navrata ranije obraćali po imenu i prezimenu, a kada je krenuo sa protesta prema autu, koji je bio parkiran u blizini Ulice slobode da bi se javio u CB Podgorica, dva civila su pošla za njim a on potrčao Ulicom slobode i ušao u zgradu "Vijesti". Odmah za njim, uz ta dva civila, kako je naveo ušlo je pet, šest policajaca u uniformama interventne, bez oznaka sa imenima, ne pokazujući mu legitimacije, ne predstavljajući se, ne saopštavajući zašto su tu i ne pokazujući mu bilo kakav nalog, već samo pokušavajući na silu da ga izvedu riječima "ajde".

Odbio je da pođe, pružio pasivan otpor, kako je naveo, tražio da se predstave, legitimišu, da mu kažu zašto ga odvođe i da mu daju neko rješenje, bilo šta napisмено. Na njegove zahtjeve, kako je naveo, nisu željeli da odgovore i nakon nekoliko minuta prepirke, na pitanje zapošljenih u "Vijestima" kazali su da se nije odazvao na "poziv da se dobrovoljno javi u svojstvu građanina". Odgovorio je da odbija da pođe dobrovoljno i da insistira na prethodnim zahtjevima (prilog audio snimak) da bi, kako je naveo, na silu bio izveden iz prostorija „Vijesti“ nakon čega je prestao sa prižanjem pasivnog otpora. Tada, ispred zgrade su bila parkirana dva vozila, puna interventne policije, brojni inspektori, uveli su ga u jedno vozilo gdje su sa njim sjela četvorica službenika policije i započela najužasniju psihičku torturu uz primjenu fizičke sile, daveći ga, udarajući, pljujući, psujući, prijeteći, o čemu svjedoči medicinski nalaz Kliničkog centra Crne Gore (u prilogu). Iako je, kako je naveo u pritužbi, odmah po ulasku u auto bio svezan liscama i nije ni pomislio, niti bio u mogućnosti da pruži bilo kakav otpor, tortura je trajala nekoliko minuta dok su bili parkirani pred zgradom „Vijesti“ i nakon toga u toku vožnje prema CB a usput su prisutni službenici, dok su ga davili i tukli, preko radio stanice javljali da pruža otpor, da ih udara, da je agresivan, sve da bi, donekle, dobili opravdanje za svoje ponašanje a sa druge strane veze je čuo da im starješine odobravaju primjenu sile.

U daljem opisu događaja stoji da je u toku torture policajaca, u jednom trenutku zatražio da mu omoguće jedan telefonski poziv a na pitanje policajca koga želi da pozove odgovorio je da želi da kontaktira ministra unutrašnjih poslova, koji im je dao broj telefona za slučajeve kao što je ovaj, gdje građanski aktivisti Građanska inicijativa „Za nas“ mogu biti izloženi torturi policije. Nakon toga, policajci su nastavili psihičko i fizičko zlostavljanje još jačim intenzitetom, poziv ministru mu nijesu omogućili a po dolasku u prostorije CB Podgorica fizička tortura je prestala a nastavljena psihička od službenika u civilu i uniformi, tokom koje mu je prijećeno ali i upućeni ponižavajući komentari.

Kod sudije za prekršaje, dva službenika interventne jedinice koji su ga tukli i ponižavali, su dali usaglašene izjave da je pružao otpor, da su oni primjenjivali silu u

skladu sa zakonom, ne priznajući navode da im je prijetio otkazom preko ministra unutrašnjih poslova. Na sudu je saznao prezimena policajaca koji su ga u vozilu prilikom privođenja tukli, i to: V. kao starješina grupe, B. koji je vozio, M.S. koji je sjedio do njega i M. Fizičko nasilje, kako je naveo, koje su vršili nad njim je bilo smišljeno da mu ne ostanu vidljivi tragovi, a da bude bolno i ponižavajuće a spoljni vidljivi trag jedino je ogrebotina na lijevoj podlaktici, koja je navedena u zapisniku policajaca, zadobijena u podrumu CB Podgorica gdje je, na kratko, odveden prije odvođenja u Sud za prekršaje. Naveo je da je nakon saslušanja kod sudije za prekršaje otišao u Urgentni centar uslijed jakih bolova u predjelu vrata, glave i donjeg dijela leđa gdje je ljekar specijalista konstatovao lake tjelesne povrede u predjelu vrata nastale od gušenja podlakticom i nadlakticom, kojima je policajac stezao njegov vrat, sve dok ne bi počeo da gubi svijest i to u više navrata. Podnosilac predstavlja u obraćanju Savjetu je konstatovao da se iz prezentovanog činjeničnog i pravnog stanja jasno može zaključiti da su policijski službenici, u nizu situacija, prekoračili službena ovlašćenja, uključujući i nesrazmjernu upotrebu sile, torturu i psihofizičko maltretiranje, i uputio zahtjev da se izvrši detaljna kontrola rada službenih lica i preduzmu odgovarajuće kaznene mjere protiv takvih lica koji narušavaju ugled policije. Istakao je da je tokom 2017. nasilje i tortura od strane policijskih službenika vršena i prema drugim aktivistima Građanske inicijative "Za nas", o čemu postoje jasni dokazi a na koje organizacija nije reagovala te da će ubuduće to činiti u cilju zaštite svojih prava ali i ugleda policije.⁴⁹

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje i obratio se Upravi policije, koja je u odgovoru informisala da je prethodno upoznata sa sadržinom navoda na osnovu ličnog obraćanja imenovanog građanina aktom identične sadržine ministru, direktoru Uprave policije, kao i drugim relevantnim institucijama (Ombudsmanu i dr), te da su naložene detaljne provjere po ovom osnovu, izuzeta kompletna dokumentacija i dostavljen odgovor imenovanom. Ovom prilikom, Uprava policije Savjetu je dostavila na uvid i akt nadležnog CB Podgorica, od 9.10.2017, a na osnovu člana 59 stav 3 Zakona o unutrašnjim poslovima i ovlašćenja ministra unutrašnjih poslova datu ocjenu zakonitosti upotrebe sredstava prinude sa pratećom dokumentacijom, kao i oba zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, na uvid i dalju nadležnost.⁵⁰

U odgovoru koji je Uprava policije uputila građaninu ovim povodom se navodi da je 21.08.2017, u vremenu od 09,50-10,50h, ispred zgrade Ustavnog suda u Podgorici, organizovan protest na kojem se okupila grupa građana, među kojima su bili aktivisti Građanske inicijative "Za nas" a na kojem je izvršen performans „sahranjivanja“ Ustavnog suda. Tom prilikom, kako se navodi građanin D.S. je policijskom službeniku zaduženom za obezbjeđenje objekata saopštio da će biti neposlušan građanin, zapaliti svijeće ispred zgrade Ustavnog suda, zalijepiti plakate i održati govor. Tim povodom, 24. avgusta 2017, građaninu D.S. je uručen poziv da se odmah u svojstvu građanina javi u službene prostorije CB Podgorica, radi davanja obavještenja u vezi sa pomenutim događajem. Navodi se i da je nesporna činjenica da je imenovani građanin dostavnicu za poziv lično potpisao, te da se poziv smatra uredno uručenim a ovom prilikom, kako se navodi, od strane policijskih službenika lično je upoznat, iako je u pozivu stajalo upozorenje, da će u slučaju ne odazivanja biti prinudno doveden u službene prostorije. U odgovoru Uprave policije građaninu se navodi i da je građanin D.Š. primjećen tokom protesta majki, na

⁴⁹ U prilogu pritužbe podnosilac je dostavio sljedeću dokumentaciju: fotografije sa performansa, fotokopiju poziva, fotografije sa protesta majki, audio zapis, fotografiju privođenja i nalaz ljekara.

⁵⁰ U prilogu odgovora upućenog Savjetu, Uprava policije je dostavila kopiju sljedeće dokumentacije: Odgovor Uprave policije D.S. od 15.09.2017; Dopis od 9.10.2017; Ocjena zakonitosti upotrebe sredstava prinude od 31.08.2017; Dopis od 25.08.2017 sa Izvještajem o upotrebi sredstava prinude - fizičke sange i sredstava za vezivanje službenika SP za JRM, Mišljenjem komandira SP, kao neposrednog starješine, Izvještaj komandira OB i Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka sa pratećim spisima.

skupu u organizaciji Ž.S. 24.08.2017, ispred zgrade Skupštine Crne Gore, od strane pripadnika Interventne jedinice CB Podgorica, koji su po službenoj dužnosti bili upoznati sa činjenicom njegovog neodazivanja na uručen poziv, da je kritičnom prilikom počeo da trči, više puta mu je izdato naređenje da stane o koje se ogлуšio i nastavio da trči u pravcu parking prostora iza zgrade „Beka“ kada je i utrčao u zgradu televizije (TV) „Vijesti“. Policijski službenici su tom prilikom, sa radnicima TV „Vijesti“, ušli u prostorije televizije i građaninu D.S. saopštili razloge zbog kojih mora da pođe sa njima a kako je on to odbio upozorili su ga na upotrebu sredstava prinude. Nakon ponovnog odbijanja, policijski službenici su upotrijebili fizičku snagu, navela je Uprava policije, pri čemu je D.S. pružao otpor a pošto je smješten u službeno vozilo radi privođenja u prostorije CB, nastavio je sa agresivnim ponašanjem, te su se, zbog toga, stekli uslovi za upotrebu sredstava za vezivanje. U prostorijama CB Podgorica od građanina D.S. je uzeta na Zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina izjava na okolnosti protesta održanog 21.08.2017, ispred zgrade Ustavnog suda, a potom podnijet Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka. U skraćenom postupku građanin je priveden u Sud za prekršaje u Podgorici, zbog počinjenog prekršaja iz čl 11 Zakona o javnom redu i miru. S tim u vezi, podnijet je i Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv D.S. kao organizatora javnog okupljanja, zbog prekršaja iz čl 33 st 3, a u vezi st I tač I Zakona o javnim okupljanjima i javnim priredbama (nepodnošenje pismene prijave za održavanja javnog okupljanja, najkasnije 5 dana prije njegovog održavanja) a o navedenom je sačinjen Izvještaj o upotrebi sredstava prinude koja su, na osnovu Izvještaja o okolnostima upotrebe sredstava prinude i priložene dokumentacije, ocijenjena opravdanim i u skladu sa zakonom i ovlašćenjima policijskih službenika, navedeno je u odgovoru Uprave policije. U ovom dopisu Uprava policije je konstatovala da su sve mjere i radnje povodom navedenog događaja preduzete profesionalno.

(36) Iznijete primjedbe na postupanje graničnog policajca: Obustavljen rad po pritužbi
Predmet br. 40-17

Građanin J.G. obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom ukazujući na postupanje policijskog službenika na graničnom prelazu. U pritužbi je naveo da je autoprevoznik i da svaki dan po par puta ide za Crnu Goru, nekad za aerodrom nekad za Porto Montenegro, te da s tim u vezi policijski službenik izvjesni T. nije dostojan za vršenje posla na takvom graničnom prijelazu, da je spor, bahat, arogantan te da je jedno veće njegovo auto bilo jedino na maloj granici Konfin u 00:15 a da je granicu prešao tek u 01:00 jer je policijski službenik T. bio loše volje. Podnosilac pritužbe ovom prilikom navodi i da imenovani službenik T. skupi 30 do 40 kola, uzme pečat da sva auta tada prođu za 15 min kada na hrvatskoj granici nastane čep, da je njegov odnos prema ljudima i putnicima katastrofalan, da ima osjećaj svaki put kad ga vidi da će ga strpati u zatvor jer ne zna šta ga čeka kao i da mu je jednom prilikom raspapao i popis putnika pod opravdanjem da imena i podaci na listi nisu čitko napisani. Građanin J.G. je ovom prilikom uputio molbu Savjetu da, ako postoji mogućnost, imenovani policijski službenik bude maknut sa navedenog graničnog prelaza uz konstataciju da vozi već sedam godina i još nigdje, ni u jednoj zemlji na granici nije čuo da je za pet putnika potrebno raditi popis, a u prilog iznijetom navodi obavještenje koje je dobio na graničnom prelazu „Debeli brijeg“ da se popis radi za brojno stanje „8+1“.

Savjet je, u cilju pribavljanja relevantne dokumentacione osnove u ovom predmetu, od podnosioca pritužbe zatražio da istu potvrdi i dostavi kontakt podatke u cilju dalje komunikacije, ali kako je odgovor izostao donijeta je odluka da se do daljnjeg obustavi rad po pritužbi.

Dok se čekao odgovor podnosioca pritužbe Savjet je od direktora Uprave policije zatražio detaljan izvještaj o režimu funkcionisanja i prelaska svih graničnih prelaza sa Republikom Hrvatskom (RH), uočenim izazovima i problemima u radu te kako se postojeće stanje može unaprijediti. Formiran je poseban predmet koji predstavljamo u nastavku.

(37) Granična bezbjednost i režim prelaska graničnih prijelaza ka Republici Hrvatskoj
Akt br. 5/47-17 od 21.09.2017g

Značajan broj građana, na društvenim mrežama, posebno je pohvalio pristup i ponašanje crnogorske granične policije iznoseći određene primjedbe na postupanje graničnih policijskih službenika RH.

Savjet je zatražio detaljan izvještaj o režimu funkcionisanja i prelaska svih graničnih prelaza sa Republikom Hrvatskom (RH), uočenim izazovima i problemima u radu te kako se postojeće stanje može unaprijediti.

Direktor Uprave policije dostavio je Savjetu traženi izvještaj koji je objavljen, zbog zainteresovane javnosti, na internetskoj stranici građanske kontrole policije, [www.kontrolapolicije](http://www.kontrolapolicije.me), u rubrici "Ocjene i preporuke".⁵¹ Dokument je izuzetno koristan za sveobuhvatno sagledavanje granične bezbjednosti.

(38) Postupak policije prema novinaru Vladimiru Otaševiću predstavlja podrivanje vladavine prava
Predmet br. 42-17

Društvo profesionalnih novinara (DPN) Crne Gore obratilo se Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom ukazujući na postupanje službenika policije Centra bezbjednosti (CB) Podgorica, 14. septembra 2017, prema novinaru dnevnog lista "Dan" Vladimiru Otaševiću.

DPN Crne Gore u pritužbi je preciziralo da su policijski službenici novinaru Otaševiću oduzeli mobilni telefon sa kojeg je nekoliko dana ranije zvao brata premijera Crne Gore, te da je list "Dan" objavio, 12. septembra 2017, tekst „Nemojte se pitati što je neko nekog ubio, j... vam majku“, u kojem prenosi da je Otaševiću, 11. septembra, prijetio brat premijera Duška Markovića. U okviru izviđaja tog događaja, službenici CB Podgorica, su novinaru, po naredbi Osnovnog državnog tužioca (ODT) S.S, privremeno oduzeli telefon i sim karticu što je obrazloženo potrebom da se utvrdi tačnost teksta objavljenog u medijima, njegovog navodnog razgovora sa jednim od braće Marković. U pritužbi se, bez sporenja obaveze policije i tužilaštva da istraže događaj i prijetnje, Savjetu skreće pažnja na kršenje prava novinara, koja se garantuju Ustavom i domaćim i međunarodnim standardima, te da je Zakonikom o krivičnom postupku propisano da se kao svjedok u krivičnom postupku ne može saslušati "lice koje bi svojim iskazom povrijedilo dužnost čuvanja profesionalne tajne (vjerski ispovjednik, advokat, zdravstveni radnik i drugi zaposleni u zdravstvu, novinar, kao i druga lica), osim ako je oslobođeno te dužnosti posebnim propisom ili izjavom lica u čiju je korist ustanovljeno čuvanje tajne". DPN Crne Gore, ovim putem se interesovalo i "zbog čega bi onda bilo dozvoljeno da se novinaru oduzme sredstvo za rad". Navedeno je u pritužbi da Zakon o medijima propisuje da

⁵¹ <http://kontrolapolicije.me/sites/default/files/Izvestaji/Informacija%20Uprave%20policije%20o%20funkcionisanju%20reжима%20prelaska%20drzavne%20granice%20prema%20Republici%20Hrvatskoj.pdf>

novinar i druga lica koja se, u toku prikupljanja, uredničke obrade ili objavljivanja programskog sadržaja, upoznaju sa informacijama koje bi mogle da ukažu, na identitet izvora nijesu dužni zakonodavnoj, sudskoj ili izvršnoj vlasti ili bilo kom drugom fizičkom ili pravnom licu otkriti izvor informacije koji želi ostati nepoznat, te da je u predmetnom slučaju policija u prilici da ima uvid u izvore i sadržaj komunikacije novinara i da posljedice mogu biti dalekosežne. "Od ustanovljenja prakse da svako od novinara u medijima može biti u takvoj situaciji kada njihovi izvori mogu biti otkriveni, pa do toga da te osobe mogu ostati bez posla ili biti šikanirane zbog sumnje u curenje informacija" stoji u pritužbi DPN. Na osnovu iznijetog DPN zaključuje da je ovim "prekršeno sveto novinarsko pravilo - povjerljivost novinarskih izvora".

U DPN Crne Gore su smatrali da policija u prisustvu kolege i advokata koga je trebalo da ima po službenoj dužnosti kao pravno neuka stranka, trebala da izuzme snimak razgovora koji je predmet izviđaja te da s tim u vezi ne postoji vjera u dobro postupanje policije, koja je zloupotrijebila novinara i njegova prava i obaveze prema javnosti.

Iz DPN su istakli da smatraju da je njihovom kolegi povrijeđeno pravo na slobodu izražavanja, garantovano članom 10 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda koji propisuje da svako ima pravo na slobodu izražavanja a da ovo pravo uključuje slobodu posjedovanja sopstvenog mišljenja, primanja i saopštavanja informacija i ideja bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice. U ovom slučaju, navodi se u pritužbi, u pitanju je direktno miješanje javne vlasti u proces primanja i saopštavanja informacija, tim više jer je premijer Duško Marković u javnoj izjavi poručio "da se njegova porodica ostavi na miru". Iz DPN Savjet su podsjetili na presudu Evropskog suda za ljudska prava.⁵²

DPN Crne Gore u obraćanju građanskoj kontroli policije je ocijenilo da smatraju da se radi o pritisku na rad novinara, zloupotebi njegovih prava i stvaranju prakse da policija ima pravo da se miješa u novinarski posao, kompromituje izvore i direktno ugrožava slobodu medija.

Savjet je slučaj uzeo u rad i obratio se Upravi policije za odgovarajuća pojašnjenja.

Uprava policije je informisala da su preduzete sve zakonske mjere i radnje iz nadležnosti Policije, i u prilogu, na uvid, dostavila Informaciju nadležnog Odjeljenja bezbjednosti (OB) Mojkovac, od 12.10.2017. U toj informaciji je navedeno da su, 4.10.2017, policijski službenici OB Mojkovac postupili po usmenom naređenju ODT, u vezi sa predmetom ODT Bijelo Polje, KTR br.361/17, od 12.09.2017, u vezi teksta iz dnevnih novina "Dan" koji je povjeren policijskim službenicima OB na prikupljanje potrebnih obavještenja. U hronološkom prikazu daljeg postupanja se navodi da je, 12.09.2017, u OB Mojkovac iz ODT Bijelo Polje stigao Zahtjev za prikupljanje potrebnih obavještenja po kojem je postupljeno i s tim u vezi prikupljena obavještenja od: R.M, I.S, V.R, M.V, Z.M. i V.M. U Informaciji je dalje navedeno da je, 13.09.2017, od strane PS OB Mojkovac predsjedniku Opštinskog odbora Demokratske Crne Gore I.S. upućen zahtjev za dostavu podataka o aktivistima koji su, 11.09.2017, učestvovali u događaju u mjestu Podbišće, i s tim u vezi istog dana je odgovoreno da su pristutni bili M.V. i V.R, od kojih su 14.09.2017. godine, prikupljena obavještenja, u prisustvu advokata V.R.Č.

Dana 12.09.2017, OB Mojkovac je uputio telegram za prikupljanje obavještenja od Vladimira Otaševića a već 13.09.2017, od ODT Bijelo Polje je dostavljen Zahtjev za izuzimanje njegovog mobilnog telefona.

Službenom poštom, 21.09.2017, je CB Podgorica dostavio OB Mojkovac Zapisnik sa obavještenjem prikupljenom od građanina Vladimira Otaševića, sa Potvrdom o

⁵² U presudi "Ressiot i drugi protiv Francuske" Sud je utvrdio da je "zaštita novinarskih izvora jedan od kamena temeljca slobode medija. Bez takve zaštite izvori bi se mogli plašiti da pomažu medijima u informisanju". Sud je takođe utvrdio i da pravo novinara da sakriju izvore nije puka privilegija, već sastavni dio prava na informisanje.

privremeno oduzetim predmetima i mobilni telefon sa sim karticom a dan kasnije PS OB Mojkovac su ODT u Bijelom Polju dostavili Zahtjev za donošenje Naredbe za izuzimanju audio snimka sa telefona novinara Otaševića, br. 240/17-4527/2 od 22.09.2017. Navedeno je i da je 25.09.2017. godine, Osnovni sud u Bijelom Polju izdao Naredbu za izuzimanje iz mobilnog telefona V. Otaševića audio snimka razgovora koja je povjerena OB Mojkovac na angažovanju stručnog lica.

Policijski službenici (PS) OB Mojkovac, 28.09.2017, su ODT podnijeli inicijativu za izuzimanje telefonskih listinga sa brojeva koje koriste V.Otašević i V.M. za naznačeni vremenski period, dan kasnije je Osnovni sud izdao Narednu za dostavljanje listinga a istog dana je ODT dostavilo OB Mojkovac Zahtjev kao dopunu da se postupanje po Naredbi izvrši u prisustvu Otaševića te da ukoliko to ne bude moguće pruži izjašnjenje o razlozima njegovog nepristupa.

Takođe, u Informaciji dostavljenoj Savjetu se navodi i da su, 29.09.2017, službenici OB Mojkovac obratili telegramom CB Bijelo Polje – Odjeljenju za posebne provjere da se postupi po Naredbi suda, da je sporni telefon proslijeđen službenom poštom, 6.10.2017, Forenzičkom centru u Danilovgradu radi vještačenja te da su o svemu službenici OB Mojkovac svakodnevno obavještavali ODT u Bijelom Polju.

Savjet je odgovor Uprave policije proslijedio na izjašnjenje DPN Crne Gore, čija se generalna sekretarka, Mila Radulović, u ponovom obraćanju Savjetu, izjasnila da je povodom konkretnog slučaja Policija poštovala Zakonik o krivičnom postupku u smislu sprovođenja izviđaja događaja, ali se nije precizno držala smjernica ODT Bijelo Polje, čime je, između ostalog, povrijedila prava novinara. Istakla je ovom prilikom da je iz dopisa direktora Uprave policije jasno da su oni oduzeli telefon i sim karticu V.Otaševiću bez ikakvog otklona i uzimanja u obzir činjenice da je novinar, da obavlja profesiju od javnog značaja i da je dužan da zaštiti svoje izvore koje koristi prilikom obavljanja posla. Generalna sekretarka DPN je istakla da praksa i pravna pouka koju su dobili od pravnog tima pruža mogućnost da policija, po nalogu tužioca za izuzimanje telefona, to učini u prisustvu novinara ili njegovog zastupnika, da je snimak sa telefona mogao biti izuzet u njihovom prisustvu, a telefon vraćen ili zapečaćen do okončanja izviđaja, a isti je umjesto toga oduzet i do dana upućivanja dopisa Savjetu nije vraćen.

Iz DPN Crne Gore su primjetili da se iz dopisa direktora Uprave policije vidi nalog ODT Bijelo Polje OB Mojkovac, od 29.9.2017, kao dopuna da se prilikom postupanja po Naredbi o izuzimanju telefona i listinga razgovora, to izvrši u prisustvu Otaševića i ako nije u mogućnosti da se izjasne zbog čega nije prisustvovao. Prema riječima novinara Otaševića, nakon što mu je oduzet telefon, niko ga više iz policije nije kontaktirao, niti zvao da prisustvuje izuzimanju podataka iz njegovog telefona, čime nije ispoštovan nalog ODT Bijelo Polje, a iz priloženog odgovora direktora UP nije jasno zašto i da li je o tome obaviješten ODT Bijelo Polje kao što su tražili.

Iz DPN Crne Gore ponovo su istakli prema Savjetu da smatraju da je policija povredila ljudska prava novinara, kao i njegovo pravo i obavezu na zaštitu izvora čime je poslata opasna poruka po profesiju. Savjet je pozvan da svojim stavom pomogne da policija i tužioci vode računa o principima posla koji novinari obavljaju, te da policija mora poštovati naloge tužioca.

Na temelju raspoložive dokumentacione osnove i obavljene rasprave Savjet za građansku kontrolu policije je utvrdio da je postupanje policijskih službenika u konkretnom slučaju bilo neprofesionalno i nezakonito. Ovo posebno iz razloga jer su policijski službenici zanemarili činjenicu da je, 29.09.2017, u OB Mojkovac dostavljen zahtjev ODT broj: 361/17, od 28.09.2017, kao dopuna, da se prilikom postupanja po naredbi, KRI.br. 139/17 od 25.09.2017, kojom je, između ostalog, traženo da se izuzimanje iz mobilnog telefona V.Otaševića, snimka snimljenog razgovora, izvrši u prisustvu Otaševića i ako nije u mogućnosti da se izjasni zbog čega nije prisustvovao. Sa ovom činjenicom, a morao je,

novinar Otašević nije bio upoznat od strane postupajućih policijskih službenika a isti takođe, nijesu shodno ZKP-u, o ovoj činjenici povratno obavijestili ODT.

Savjet je konačno ocijenio da postupanje Policije, u konkretnom slučaju, izvan naloga nadležnog državnog tužioca predstavlja podrivanje vladavine prava.

Ustavno sudstvo otvara diskusiju o policijskoj kulturi

Ustavni sud Crne Gore usvojio je ustavnu žalbu građanina Milorada Mija Martinovića, podnijetu preko NVO "Akcija za ljudska prava", povodom nedjelotvorne istrage policijske brutalnosti. Zaključak Savjeta o tom slučaju dostupan je na ovom linku <http://kontrolapolicije.me/sites/default/files/library/files/POLICIJA%20PROBLEMI%20PRAKSA%20I%20PERSPEKTIVE-www.pdf>, strane 137-39, a saopštenje HRA povodom odluke Ustavnog suda dostupno na ovom linku: <http://www.hraccion.org/?p=13993>

Član Savjeta za građansku kontrolu rada policije, mr Aleksandar Saša Zeković, pozdravio je prepoznavanje narušavanja Ustava pa odluke Ustavnog suda predstavljaju odlučan doprinos ne samo političkoj institucionalizaciji već i zaštiti nezavisnosti i demokratskog karaktera države. "Činjenica je i da se ustavno sudstvo oglašava u važnom trenutku kada Crna Gora, nakon pristupanja NATO savezu, nastavlja sa funkcionalnim prihvatanjem vrijednosti i načela na kojima počiva EU. Odluke Ustavnog suda se mogu doživjeti i kao početak kraja partijske države uz više nego jasnu poruku da se državni servisi, uključujući i policiju, moraju razvijati u skladu sa vladavinom prava. Ono što posebno motiviše i ohrabruje takvo razmišljanje jeste činjenica da ti zahtjevi dolaze sa domaćeg terena i to baš od ključne nacionalne pravne institucije" ocijenio je član Savjeta Zeković.

"Savjet za građansku kontrolu rada policije je prvo državno tijelo koje je saopštilo jasne ocjene o postupanju policije tokom opozicionih i građanskih protesta u oktobru 2015. U kontinuitetu ukazujemo da aktuelna policijska kultura i međusobni odnosi u policiji u potpunosti ograničavaju efikasnost svih nadzora, kontrola i istraga prekoračenja policijskih ovlašćenja. Blagovremeno smo primijetili da svi predmeti u kojima je evidentirano, prekomjerno i neopravdano, policijsko postupanje na štetu građana svode se na osnovnu konstataciju tužilaštva "Do danas izvršilac nije identifikovan". To znači da policija nije u stanju da izvrši osnovnu funkciju - otkrivanja krivičnih djela i njihovih izvršilaca - čime dalje onemogućava tužioca da pristupu odgovarajućem gonjenju. Posrijedi je zloupotreba policije i politička odluka, na najvišem nivou, da se ne otkrije identitet kompromitovanih policajaca. Napore tužilaštva i očekivanja kompletne demokratske javnosti potpuno podriva i opstruira i odsustvo profesionalne i političke odgovornosti u menadžmentu policije. Postojeća policijska kultura, koja opstaje i nagrađuje se na različite načine, u potpunosti je blokirala rad i rezultate tužilaštva", naveo je Zeković u izjavi ND "Vijesti". "Odluke Ustavnog suda jasno ukazuju da konačno otpočne sređivanje stanja u policiji. Ukoliko se žele postići dugoročni i održivi rezultati, i graditi efikasan građanski servis, onda je neophodno započeti proces demontaže i napuštanja aktuelne policijske kulture. Savjet za građansku kontrolu rada policije u tome vidi put dalji razvoj policije. To zahtijeva posebnu profesionalnu pažnju i postojanje stvarnog raspoloženja da se prepoznaju kriminalni i drugi centri moći i isti odstrane iz policijske organizacije. Taj proces je moguć a uz postojanje političke volje, i uz već evidentan napredak u radu državno-tužilačke organizacije i već postojeću širu društvenu podršku, rekao bih da se može okončati uspješno" zaključio je član Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

Predmet br. 5-17

Prilikom posjete Odjeljenju bezbjednosti (OB) Tivat, sredinom juna 2017, Savjet za građansku u kontrolu rada policije je posebno iskazao interesovanje za slučaj policijskog službenika N.L. na čije su ponašanje, tokom izbora u opštini Herceg Novom, ukazali poslanici "Demokratske Crne Gore". Savjet se prethodno kod načelnika Unutrašnje kontrole policije interesovao za slučaj. Na osnovu pruženih i dokumentovanih informacija Savjet je konstatovao da je postupanje starešina odnosno načelnika OB Tivat u konkretnom slučaju bilo blagovremeno i profesionalno. Prema Etičkom odboru Uprave policije ovo OB je iniciralo tri postupka. Na taj način, s osnovnog nivoa, pružen je odgovorajući doprinos zaštiti policijskog integriteta koji je u skladu sa očekivanjima profesionalne i demokratske javnosti.

Savjet se potom obratio obratio Etičkom odboru Uprave policije i ocijenio da je od izuzetne profesionalne i društvene važnosti da se Etički odbor blagovremeno i objektivno odnose prema ovom slučaju u kontekstu zaštite osnovnih policijskih vrijednosti.

(40) Paljenje vozila novinara Miroslava Drobnjaka: Provjera postupanja policije Predmet br. 53 - 17

Građanskoj kontroli policije pritužbom se obratila predsjednica Sindikata medija Crne Gore, Marijana Camović, zbog primjene policijskih ovlašćenja nakon paljenja motornog vozila novinara Miroslava Drobnjaka, dopisnika "Večernjih novosti", 11. oktobra 2017. u Pljevljima.

Sindikat medija Crne Gore (SMCG) je informisao Savjet da do trenutka kada je Drobnjak obavješten o rezultatu nalaza vještaka, koji je potvrdio da je vozilo namjerno zapaljeno, tačnije 17. novembra 2017. godine, nijedno lice nije saslušano niti preduzeta i jedna radnja iz nadležnosti policije koja bi vodila rasvjetljavanju ovog događaja. Napomenula je i da je novinar Drobnjak ovim povodom pokazao punu spremnost za saradnju sa policijom, dao izjavu ali da duže od mjesec dana ništa nije uzeto u obzir od onoga o čemu je informisao nadležne u policiji poput dostave imena lica s kojima je bio u sporu i slično. S iznijetim u vezi, SMCG, reprezentativna sindikalna organizacija koja okuplja oko 300 zaposlenih u crnogorskim medijima, zatražila je od Savjeta za građansku kontrolu rada policije da, u skladu sa nadležnostima, ispita da li su službenici policije u ovom slučaju uradili sve što je u njihovoj moći u cilju rasvjetljavanja događaja, i ako nijesu zbog čega je došlo do tih propusta.

Savjet se obratio Upravi policije kako bi dostavila informacije o slučaju uz istovremeno upućivanje Preporuke da načelnik Centra bezbjednosti (CB) Pljevlja i rukovodilac Stanice kriminalističke policije odmah neposredno prime novinara i od istog uzmu u obzir sva njegova saznanja koja je sa njima u mogućnosti podijeliti, te da povratno informišu o preduzetim radnjama.

Istim povodom Savjetu za građansku kontrolu policije obratio se i direktor Istraživačkog centra Mreže za afirmaciju nevladinog sektora (MANS) radi pokretanja postupka ocjene primjene policijskih ovlašćenja u cilju zaštite ljudskih prava i sloboda. Ovom prilikom je obavijestio da je ovu NVO putem e-maila kontaktirao M.Drobnjak, dopisnik "Večernjih novosti" iz Pljevalja, kako bi informisao o podmetanju požara pod njegov automobil, što je on shvatio kao prijetnju i pokušaj zastrašivanja, s obzirom na posao kojim se bavi. Iz MANS-a su podsjetili da je uloga novinara i te kako bitna u otkrivanju i izvještavanju o brojnim anomalijama u našem društvu, te da su upravo zbog toga izloženi konstantnim prijetnjama, uvredama, zastrašivanju ali i zlostavljanju i omalovažavanju, te da je nezamislivo da reakcija nadležnih institucija, a prije svega

Uprave policije, ne bude blagovremena ili da čak izostane. S tim u vezi, MANS je zamolio Savjet da preduzme sve neophodne mjere iz svoje nadležnosti, ispita postupanje policije u konkretnom slučaju, i na taj način doprinesete rješavanju ovog slučaja u što kraćem roku, te pronalasku počinioca ovog krivičnog djela.⁵³

Na inicijalni dopis Savjeta Uprava policije je informisala da je povodom predmetnog događaja, M.Drobnjak, novinar „Večernjih novosti“, 12.10.2017 u 13,44 sati, pristupio u CB Pljevlja i podnio prijavu da je prethodnog dana, oko 19 sati u ul. Radničkoj u Pljevljima, u dvorištu porodične kuće, došlo do samozapaljenja PMV marke „Ford Focus“, reg.oznaka PV AN***, kao i da je tek naknadno, tj.13.10.2017, u Zapisniku o obavještenju prikupljenom od građanina Drobnjak ukazao na određene moguće motive i eventualne izvršioca. Od tada, navodi se u odgovoru Uprave policije, službenici CB Pljevlja i Sektora kriminalističke policije preduzimaju i preduzeli su sve neophodne operative i istražne mjere i radnje u cilju rasvjetljavanja navedenog događaja. Direktor Uprave policije je istakao da u ovakvim slučajevima koji su veoma složeni i kompleksni za dokazivanje, postoje određene procedure, mjere i radnje koje se preduzimaju odmah nakon samog uviđaja, što u ovom slučaju nije bilo moguće, a ostale planski, blagovremeno i utvrđenim redoslijedom. Uprava policije je navela da iako je nadležni tužilac ovo dijelo kvalifikovao kao KD iz čl.253 st.1 KZCG – Uništenje i oštećenje tuđe stvari, koje se goni po privatnoj tužbi, službenici CB Pljevlja i Sektora kriminalističke policije, kao i postupajući tužilac, ovaj predmet smatraju prioritetom u svom radu.

SMCG naknadno je prenio obavještenje novinara Drobnjaka, da su ga službenici policije postupajući po nalogu Savjeta umjesto bavljenjem radnjama koje su preduzele njihove kolege iznuđivali. Naime, on je kako je naveo podvrgnut višerasovnom poligrafskom ispitivanju a tokom nekoliko saslušanja koja su uslijedila, nakon što se Savjet zainteresovao za ovaj slučaj, Miroslav Drobnjak stekao utisak da se policija bavi njegovim privatnim životom, a ne rješavanjem slučaja paljenja auta i (ne)postupanjem službenika policije s tim u vezi. SMCG je ovom prilikom saopštio da se Drobnjak zbog svega toga osjeća nelagodno jer nema utisak da se dešavaju stvari koje vode ka tome da se utvrdi ko je i zbog čega zaplio njegov automobil. S iznijetim u vezi, Savjetu je upućena molba da ispita predmetni slučaj i obavijesti SMCG da li je takav odnos prema ljudima koji prijavljuju krivična djela i koji su pretpjeli štetu u skladu sa pravilima i da li predstavlja standardno i prihvatljivo ponašanje službenika policije. Istaknuto je da je novinar Drobnjak i dalje spreman na punu saradnju sa policijom i tužilaštvom, te da nije namjera podnošenja pritužbe prozivanje službenika policije već pribavljanje objašnjenja.

Uprava policije, u kontekstu primjene izdate Preporuke Savjeta za građansku kontrolu rada policije, podsjetila je da je M. Drobnjak ličnim prisustvom, 12.10.2017, u 13,44 sati, u CB Pljevlja prijavio da je prethodnog dana oko 19 sati u Pljevljima u ulici Radničkoj, došlo do samozapaljenja njegovog PMV, parkiranog ispred kuće i obavijestio Službu zaštite i spašavanja opštine Pljevlja, koji su izašli na lice mjesta, požar lokalizovali, a da policiju iz razloga zbunjenosti nije pozvao, već je to učinio nakon sugestije iz redakcije »Večernjih novosti«, gdje je zapošljen kao novinar. U nastavku dopisa se navodi da su policijski službenici CB Pljevlja, 13.10.2017, u prisustvu vještaka za požare i eksplozije R.P. iz Podgorice a po nalogu Državne tužiteljke u Pljevljima B.G. izvršili uviđaj. Sa lica mjesta kriminalistički tehničari su, po zahtjevu vještaka, izuzeli tragove požara radi vještačenja u Forenzičkom centru, a nakon dobijanja navedenih rezultata Državna tužiteljka se izjasnila da se radi o krivičnom djelu Uništenje i oštećenje tuđe stvari iz čl. 253 .st. I. KZ CG, koje se goni po privatnoj tužbi. Uprava policije ovom prilikom je navela da je u cilju rasvjetljavanja ovog krivičnog djela, više puta obavljen razgovor sa oštećenim Drobnjakom te da je ovaj organ postupajući po preporuci Savjeta za građansku kontrolu rada policije, 01.12.2017, i to načelnik Stanice kriminalističke policije, obavio informativni razgovor sa

⁵³ Savjet je redovno informisao SMCG i NVO "Mans" o statusu predmeta.

oštećenim Drobnjakom, koji je policijskom službeniku ukazao na moguće motive i izvršioca ovog krivičnog djela. Navedeno je da se sva saznanja, na koja je ukazao Drobnjak, od strane policijskih službenika provjeravaju i preduzimaju sve aktivnosti u koordinaciji sa i po nalogu Državne tužiteljke u Pljevljima koja rukovodi u ovom predmetu, da je aktivnost policijskih službenika usmjerena na preduzimanje mjera, samoinicijativno ili po zahtjevu Državne tužiteljke, a sve mjere i radnje koje službenici kriminalističke policije preduzimaju shodno odredbama čl. 257. st.2. ZKP-a. Direktor Uprave policije ovom prilikom posebno je istakao da otežavajuću okolnost u otkrivanju ovog krivičnog djela predstavlja činjenica da na licu mjesta, nijesu pronađeni materijalni tragovi koji bi ukazivali na direktnog izvršioca ovog krivičnog djela i naveo da se postupanje policijskih službenika obavlja sa ciljem i na način da se svakom građaninu omogući jednaka zaštita bezbjednosti, prava i sloboda i primijeni zakon te da je rad službenika CB Pljevlja i dalje usmjeren na rasvjetljavanje ovog krivičnog djela.

U nastavku obrade predmeta Savjet je načelniku CB Pljevlja uputio dopis kojim je podsjetio na upućenu preporuku i istakao da je za očekivati da građanin Drobnjak, u vezi sa predmetnim slučajem, ima puno povjerenje u postupanje policije i, na osnovu njenog poziva, podijeli sve informacije, uključujući i najmanje sumnje, a koje bi policiji mogle pomoći da ostvari uspjeh na slučaju. Ovom prilikom Savjet je načelniku CB Pljevlja ukazao i da je kroz komunikaciju sa novinarom Drobnjakom i Sindikatom medija Crne Gore, koji su podnijeli pritužbu ovom Savjetu zbog praćenja primjene policijskih ovlaštenja, podržao istog u pravcu izgradnje povjerenja prema policijskoj organizaciji i uspostavljanja povjerljive i obostrano korisne komunikacije koja je prvenstveno u cilju primjene zakona i zaštite bezbjednosti građanina. Za Savjet za građansku kontrolu rada policije je neprihvatljivo da zbog odsustva potrebnog i očekivanog senzibiliteta u postupanju policijskih službenika građanin Drobnjak, koji obavlja društveno odgovoran posao, u čitavoj situaciji bude izložen dodatnom pritisku i prijetnjama i da se suočava sa mogućnošću krivičnog progona samo zato što je sarađivao sa policijom i informacijama joj pomogao da ispuni svoju zakonsku funkciju. Ovom prilikom, Savjet je istakao očekivanje i pozvao CB Pljevlja da učine sve što je potrebno kako bi se sa građaninom Drobnjakom uspostavila i održavala komunikacija zasnovana na povjerenju i profesionalnom postupanju. Sa sadržinom dopisa upućenog CB Pljevlja Savjet je upoznao ODT u Pljevljima, SMCG i NVO MANS.

Iz SMCG je Savjetu dostavljena dopuna dokumentacije. U pogledu Zapisnika o obavještenju prikupljenom od novinara Drobnjaka, 12.10.2017, između ostalog, je istaknuto da su se, 13.10.2017, ispred porodične kuće novinara Drobnjaka pojavili inspektori CB Pljevlja Ž.G. i V.G, da je sa njima došao R.P, vještak za požare i eksplozije iz Podgorice i krim tehničar CB Pljevlja. Osim njih uviđaju na licu mjesta prisustvovao je i policajac koji se u tom trenutku zatekao na mjestu obezbeđenja lica mjesta i brat novinara Drobnjaka. Tokom uviđaja koji je trajao oko dva sata izuzeti su uzorci sa lica mjesta, detaljno preledano lice mjesta i automobil i sve fotografisano a inspektor Ž.G. je tom prilikom uglavnom razgovarao sa oštećenim Drobnjakom ali uglavnom na navode da li će imenovani ponoviti sve što je prethodni dan izjavio u policiji. Dok je drugi inspektor, V.G, odvojeno razgovarao sa bratom novinara Drobnjaka inspektor Ž.G. je Drobnjaku rekao da je predhodni dan telefonom pozvao osobu u vezi sa kojom je Drobnjak prilikom prijave kazao da je od ranije u sukobu i da je ta osoba saopštila da je Pljevlja napustila dva sata prije nego što se nemio događaj desio, 11.10.2017, kazavši da za to ima alibi, navodi se u dopisu upućenom Savjetu. Dana 16.11. 2017. godine novinara Drobnjak Miroslava telefonom je pozvao inspektor Ž.G, saopštio mu da je stigao nalaz vještaka za požare i eksplozije, R.P. iz Podgorice, i pozvao ga da dođe u CB Pljevlja kako bi mu saopštio šta je vještak utvrdio jer to ne može da učini putem telefona. Nakon što je otišao u CB Pljevlja Drobnjaku je prezentovan izvještaj u kome je vještak konsatovao da je požar pod njegovo vozilo namjerno podmetnut i na zahtjev mu je data kopija predmetnog dokumenta. U

pogledu priloga br. 2 dostavljenog Savjetu - Nalaza sudskog vještaka se navodi da je prilikom boravka u CB Pljevlja, 16.11.2017, Drobnjak od inspektora Ž.G. saznao da do tog dana još niko nije saslušan u vezi sa predmetnim slučajem, niti su preduzimane neke druge. Takođe policija do tada nije saslušala, niti uzela izjavu bilo koga iz komšiluka na činjenicu da se požar desio oko 19 sati, i da bi neko ipak mogao imati saznanja ko se to veče ili prethodnih dana kretao oko kuće i u neposrednoj blizini i da li je neko primjetio nešto sumnjivo. U dopisu se navodi i da su iz policije povodom predmetnog slučaja mogli saslušati nekoliko najkarakterističnijih osoba koje su mogle biti pomenute u nekim od tekstova novinara Drobnjaka i istragu usmjeriti u tom pravcu ali im je, kako se navodi, bilo dovoljno pominjanje samo jedne osobe na čemu se sve i završilo. Dana 21.11.2017 Drobnjak je pozvan u ODT u Pljevljima gdje je saslušan od strane zamjenice ODT-a Pljevlja, B.G, a u vezi slučaja požara, skoro 40 dana od pomenutog događaja, a saslušanje je uslijedilo nakon javnog istupa SMCG i "Akcije za ljudska prava" koji su zatražili da se ODT Pljevlja aktivno uključi u rasvjetljavanje napada na imovinu novinara. Tom prilikom ODT nije obavijestilo Drobnjaka kako je kvalifikovalo to dijelo, niti je to urađeno kasnije.

U pogledu priloga br.3 Zapisnika o saslušanju M. Drobnjaka u ODT-u, od 21.11.2017, je navedeno da je na insistiranje Drobnjaka, 21.11.2017, u ODT-u Pljevlja uručena kopija nalaza Forenzičkog centra, koji je vještačio uzorke u kojem je konstatovano da se u uzorcima sa lica mjesta nalazi benzin te da kako je automobil koji je izgorio u požaru, kao pogonsko gorivo koristio dizel, navedeno predstavlja još jedan dokaz koji upotpunjuje nalaz vještaka za požare i potvrđuje da je automobil novinara namjerno poliven benzinom i zapaljen. U pogledu priloga br.4 Izvještaja o hemijskom vještačenju Forenzičkog centra, 9.11.2017, a koji je Drobnjaku uručen 21.11.2017, navodi se da je nakon saslušanja u ODT o događaju podmetanja požara pod automobil novinara obaviještena Komisija koja se bavi istragama napada na novinare i medije kao i Savjet za građansku kontrolu rada policije te da je 28.11.2017. od strane inspektora Ž.G. novinaru Drobnjaku, na kućnu adresu, uručen poziv da se 29.11.2017. u 11 sati i 30 minuta javi u CB Pljevlja radi davanja obaveštenja u vezi požara na PMV.

U smislu priloga br.5 Poziva CB Pljevlja novinar Drobnjak je naveo da se 29.11.2017. oko 11,15 sati, nalazio ispred CB Pljevlja gdje je imao namjeru da se odazove pozivu koji mi je uručen prethodnog dana kada ga je telefonom pozvao inspektor Ž.G. i kazao mu da ipak dođe u 13 sati, kako je i postupio gdje je ispred kancelarija Kriminalističke policije po vrlo hladnom vremenu čekao oko četrdesetak minuta kada mu je načelnik kriminalističke policije Pljevlja m.B. kazao da ipak dođe u 15 sati, što mu je djelovalo kao maltretiranje ali je uvažio zahtjev. U 15,10 sati u prostorijama CB Pljevlja saslušali su ga, kako navodi, iz sjedišta Uprave policije, inspektor B.A, i I.P, šef Odsjeka za požare i eksplozije, kojom prilikom mu je rečeno da ga inspektori saslušavaju na osnovu prijave koju je SMCG uputio građanskoj kontroli policije. Ovom prilikom Drobnjak je i poligrafski ispitivan, saslušanje je trajalo više od dva sata i nije vođen bilo kakav zapisnik. Tokom saslušanja kako je novinar naveo imao je utisak kao da ga inspektori isljeđuju, odnosno saslušavaju u svojstvu osumnjičenog a ne na osnovu prijave Građanskoj kontroli policije na činjenice da li je policija prethodno preduzela sve radnje iz svoje nadležnosti na rasvjetljavanju podmetanja požara pod njegov automobil. Na momente mu je izledalo kao neobavezno ćaskanje ali kad, kako je naveo, sagleda stvari zaključuje da njih niti je toliko interesovao požar na automobilu, ni sumnje koje je iznio u vezi određene osobe, niti da li je policija sve preduzela povodom predmetnog slučaja već da kopaju po njegovom privatnom životu. Na poligrafu mu je, kako je naveo, postavljeno dvadesetak pitanja a samo su dva bila u vezi požara na vozilu dok su ostala (pored dva kontrolna i očigledna) bila u vezi privatnog života ali i pitanja tipa da li se drogira, da li je učestvovao u prevoženju droge, da li u njegovoj kući ima droge, ili nelagalnog oružja, da li je potpisivao tekstove drugim imenom ili se neko potpisivao umjesto njega, da li je počinio neko krivično

djelo i slično. Tom prilikom, novinar Drobnjak je izrazio punu saradnju sa policijom odgovarajući čak na lična i privatna pitanja, koja nijesu imala nikakve veze sa požarom na automobilu, jer nije imao šta da krije a poligrafsko ispitivanje mu je djelovalo kao da je i sam osumnjičen za nešto ili da pokušavaju iskopati nešto iz njegovog privatnog života ili možda kao vid pritiska ili osвете zbog prijave Građanskoj kontroli policije. Više od sat vremena je, kako navodi, ispitivan a da pritom nije vođen bilo kakav zapisnik a nakon toga više od sat vremena i na poligrafu a ista pitanja su mu ponavljana pet puta, uključujući i igru sa kartama. Naveo je i da je ovo već četvrti put da ga saslušavaju te da mu je bilo čudno što se ponovo ptezalo pitanje o samozapaljenju auta iako je vještak nedvosmisleno rekao da je požar namjerno podmetnut i Forenzički centar je potvrdio da u je u uzorcima sa lica mjesta nađen benzin iako je auto kao gorivo koristilo dizel. Nakon saslušanja načelnik krim. policije mu je kazao da je Savjet za građansku kontrolu policije tražio da ga na razgovor primi načelnik CB Pljevlja i nač. krim. Policije Pljevlja i obavjestio ga s tim u vezi da će ga narednih dana pozvati na razgovor sa čim se novinar Drobnjak složio. Nakon saslušanja u policiji, 29.11.2017, oko 18 sati, vraćajući se kući u neposrednoj blizini, u neosvijetljenom dijelu na 30-50 metara od njegovog dvorišta, primijetio je osobu kako čuči ili sjedi sa cigaretom u ruci ili ustima, okrenutu licem u pravcu njegove kuće, a nakon što ni on ni brat nijesu mogli prepoznati lice, iako u tom naselju poznaju skoro sve ljude, i pošto je osoba otišla u naselje a zatim se ubrzo vratila sve je prijavio policiji. Dalje, u pogledu priloga br.6 Izjave policiji, od 29.11.2017, nakon što je primijećena nepoznata osoba u blizini kuće, novinar Drobnjak navodi da je, 1.12.2017, na poziv načelnika Kriminalističke policije u Pljevljima otišao na sastanak koji je trajao oko dva sata kojom prilikom nije vođen zapisnik već je načelnik povremeno bilježio u rokovnik, što je predstavljalo njegovo šesto saslušanje nakon podmetanja požara pod automobil. Načelnik M.B. mu je tom prilikom kazao da se nepotrebno digla prašina oko ovog slučaja i da je policija preduzela sve iz svoje nadležnosti kako bi se rasvijetlio ovaj događaj. Tek tog 01.12. 2017. godine načelnik kriminalističke policije ga je, kako navodi, sveobuhvatno saslušao i napravio uži spisak ljudi koji bi imali motive da podmetnu požar ili su na neki način bili u sukobu sa novinarom uz obećanje da će ih saslušati.

U pogledu priloga br.7 Dopisa Savjeta u cilju izjašnjenja na odgovor koji je ovom tijelu dostavila Uprava policije, novinar Drobnjak je istakao da je nakon upoznavanja sa sadržinom istog "ostao zapanjen činjenicom da je navedeno nekoliko netačnih navoda", da nije tačno da je 12.10. 2017. došao u policiju i prijavio da je došlo do samozapaljenja vozila te da je tako smatrao ne bi dolazio u policiju da slučaj prijavi kao i da je prilikom dolaska u policiju kazao da je 11.10.2017. godine oko 19 časova došlo do požara na njegovom privatnom automobilu i da traži da se izvrši uviđaj od strane policije (u prilog toj činjenici govori Prilog br.1, odnosno zapisnik sačinjen dana 12.10.2017. godine sa prvog pojavljivanja u policiji u vezi požara). Novinar Drobnjak dalje navodi da direktor Uprave policije u dopisu tvrdi da je tek naknadno, 13.10.2017, u Zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina ukazao na moguće motive i izvršioce što nije tačno jer zapisnik, od 13.10.2017, ne postoji i on nije potpisao. Napomenuo je da je tog dana, 13.10.2017, vještak za požare R.P. izvršio uviđaj na licu mjesta kojem su prisustvovali inspektori Ž.G. i V.G. i da su tog dana razgovarali sa njim i njegovim bratom bez vođenja zapisnika. Takođe, kako je naveo, 13.10.2017, inspektor Ž.G. mu je saopštio da je telefonom pozivao osobu na koju je prethodnog dana ukazao a koja je obavijestila da je istog dana prije nego se desio požar napustila Pljevlja, što potvrđuje prilog br.1. Takođe, tek tada je iz dopisa direktora Uprave policije saznao da je nadležni ODT ovo djelo kvalifikovao kao krivično djelo iz č.253 stav 1. KZCG –Uništenje i oštećenje tuđe stvari, koje se goni po privatnoj tužbi. Novinar Drobnjak je ovom prilikom istakao da ga ODT prije ovoga nije obavijestilo u pogledu kvalifikacije djela kao i da su ga činjenice koje je naveo direktor Uprave policije posebno zabrinule iz razloga ponovnih navoda o samozapaljenju vozila iako je vještak utvrdio suprotno. Onog trenutka, kako je naveo, kada je posumnjao da mu je auto

namjerno zapaljeno, čemu je u prilog govorilo sve ono što se moglo vidjeti oko auta (način na koji je gorjelo), konsultacije sa stručnim licima, sagledavanje činjenica da je sve oko auta provjerio i da je bilo ispravno prije samog požara i, na kraju, konsultacije sa kolegama odlučio da ode u policiju, prijavi slučaj i zatraži da se izvrši uviđaj. Policija je vodila istragu u tom pravcu provjeravajući, kako navodi, njega, da li je došlo do samozapaljenja ili je možda sam zapalio svoje auto smarajući ga i iscrpljujući tim detaljima i po dva sata a nikako nije pokušavala da istragu usmjeri u nekom pravcu ko bi najviše imao interesa da to učini. U nastavku obraćanja Savjetu novinar Drobnjak navodi da je, 15.12.2017, SMCG ponovio obraćanje Ombudsmanu jer mu je za isto upućeno ovoj kancelariji, 23. novembra 2017, rečeno da nijesu dobili. Dana 18.12.2017. u ranim jutarnjim satima na vratima porodične kuće su se pojavili inspektori, Ž.G. i V.G, i saopštili da žele da saslušaju njegovog oca, skoro nepokretnog uslijed operacije kuka ali i drugih zdravstvenih problema, u vezi slučaja požara, kao i njegovu sestru a zatražili su i broj telefona brata kazavši da će ga pozvati radi saslušanja iako su sa njim razgovarali prilikom uviđaja, 13.10.2017. godine. Novinar Drobnjak, ovom prilikom, je informisao Savjet da njegovog brata nijesu pozivali na razgovor do 22.12.2017. i konstatovao da su takvo ponašanje inspektora i dodatna saslušanja porodice, koja ne idu u prilog iskrenom pokušaju da se rasvijetli podmetanje požara pod automobile, djelovala najblaže rečeno čudno i u njemu izazvala i osjećaj da se na njega i porodicu vrši pritisak jer su saslušavani više puta i višesatno, dok su osobe za koje je izrazio sumnju da bi imale motiv za podmetanje požara saslušavane samo površno. Dana 18.12.2017. godine novinara Drobnjaka je telefonom pozvala zamjenica ODT-a Pljevlja i obavijestila da se sutradan, 19.12.2017, u 10 sati, javi u ODT Pljevlja kako je i učinio i tek tada mu saopštila da će ga saslušati u svojstvu osumnjičenog za krivično djelo lažno prijavljivanje iz člana 388 stav 1 KZCG. Tom prilikom mu je predloženo da ga ODT mora saslušati nakon što je pljevaljskoj policiji osoba za koju je ranije na zapisnik kazao da je u sukobu podnijela krivičnu prijavu, da uviđa da tu nema bića krivičnog djela ali da ga saglasno propisima mora saslušati. U pojašnjenju Savjetu novinar Drobnjak navodi i da je dana 28.11.2017. godine, samo dan prije nego što je saslušan i poligrafski ispitivan, a dva mjeseca od požara na automobilu, M.M. (osoba za koju je prilikom prijave 12.10.2017. godine na pitanje inspektora da li je sa nekim u sukobu na zapisnik saopštio da je u sukobu sa M.M. objasnio razlog a da tom prilikom nije ni jednom riječju rekao da je on zapalio automobil) je došao u prostorije CB Pljevlja i protiv njega podnio lažnu prijavu za krivično djelo lažno prijavljivanje iako je tada bio potpuno svjestan da Drobnjak to djelo nije počinio. S tim u vezi, novinar Drobnjak dodaje da sumnja da je prijava podnijeta na temelju obavještenja inspektora građaninu M.M, 12.10.2017, da ga je označio kao nekog ko ima veze sa paljenjem automobila ili je to namjerno učinio kako bi izvršio vid pritiska ili mu na taj način uputio verbalne prijetnje jer iz prethodno navedenog ali i zapisnika, od 12.10.2017, ne postoji nikakav razlog za krivičnu prijavu što su mu inspektori mogli predložiti i prilikom podnošenja prijave. Ako su inspektori saopštili ove navode imenovanom, a da pri tom od njega nijesu uzeli izjavu više od mjesec dana od podmetanja požara, na takav način su ga doveli u opasnost, navodi Drobnjak i ističe i to su i podnosilac i inspektor, ovom prilikom, bili svjesni da je ista podnijeta bez osnova. Naveo je i da mu je u krivičnoj prijavi upućeno niz uvreda i kleveta te da je kao žrtva napada na imovinu postao i dvostruka žrtva jer se sad na njega vrši pritisak i kroz lažne prijave i kao nejasno istakao kako je policija uopšte mogla da procesuirati krivičnu prijavu prema Tužilaštvu iako je bilo sasvim jasno da je ista netačna i zlonamjerna i neki vid osвете zbog prethodnog pominjanja podnosioca u zapisniku. Kao interesantno je naveo i činjenicu da je prijava podnijeta 28.10.2017. godine samo dan prije nego što je u policiji saslušan i poligrafski ispitivan i sumnjivo što je podnijeta dva mjeseca od podmetanja požara pod automobil a sve nakon što je upućen zahtjev Savjetu za građansku kontrolu policije.

Novinar Miroslav Drobniak je naveo i da su konstantno usmjeravanje istrage prema njemu i njegovoj porodici, konstantna višestruka i viščasovna saslušanja kod njega izazvala sumnju da nema dobre volje koja bi išla u pravcu rješavanja ovog krivičnog djela već da se istraga usmjerava u drugom pravcu ili da djeluje kao pokušaj da se ovo krivično dijelo zataška a istovremeno vrši pritisak na njega da o svemu ćuti i da slučaj ne provlači kroz medije.

U pogledu priloga br. 9 Zapisnika o saslušanju u ODT u Pljevljima, obavljenog 19.12.2017, Drobniak je informisao da je, 19.12.2017, prilikom pitanja koje je uputio ODT da li ima pomaka u istrazi u vezi namjernog paljenja njegovog automobila ona kazala da nema nekih novih saznanja, da su saslušane određene osobe te da ga je navedenom prilikom zaprepastila činjenica da mu je saopštila da se on navodno nezainteresovano ponašao prilikom gašenja automobila i da se to nekako drugačije gleda. Ova izjava, kako je naveo, ne zna od koga je potekla ali je u potpunostim izmišljena i netačna i kako je istakao sumnja zlonamjerno dogovorena i sračunata kako bi se tok istrage pokušao usmjeriti u nekom drugom pravcu, a ne ka rasvijetljenju napada na njegovu imovinu. Istakao je i da sumnja da se ovo namjerno radi nakon prijave Savjetu za građansku kontrolu rada policije, zbog javnog istupa u medijima ali i zbog činjenice da je napad na novinare veliki teret za samu državu u procesu pristupanja EU i državu koja teži demokratskom uređenju. Ovom prilikom Drobniak je ponovo istakao da se od samog početka nemilog događaja pokušavala provući teza o samozapaljenju vozila, na kojoj se uporno istrajavalo, a nakon što je vještak utvrdio da je požar namjerno podmetnut istraga pokušava skrenuti u nekom drugom pravcu pa i u smjeru da sam je on sam, pred kućom zapalio svoj automobil iako je očigledno da za to nikakav interes niti korist nije imao već jedino štetu.

U nastavku obrade predmeta Savjet se u cilju pribavljanja relevantne dokumentacije o slučaju obratio načelniku CB Pljevlja sa zahtjevom da detaljno predstave sve preduzete radnje sa objašnjenjem istih i uz poseban osvrt na pojašnjenje potrebe za saslušanje kompletne jedne porodice. Ovom prilikom, Savjet je iskazao interesovanje i za pitanje zašto policija barata terminom "samozapaljenje PMV" kada joj je poznat nalaz vještaka odgovarajuće struke i dostupni su joj uredno potpisani zapisnici od strane građanina.

(41) Lokalni izbori: Zatraženi podaci o postupanju policije na Cetinju Predmet br. 57-17

Savjet za građansku kontrolu rada policije, postupajući po sopstvenoj inicijativi, uzeo je u rad provjeru postupanja policije u vezi sa nasiljem na izborni dan na Cetinju, 26. novembra 2017, kada su održani izbori za Skupštinu Prijestonice.

Savjet je konstatovao da su brojni politički subjekti a naročito građani, putem različitih društvenih aplikacija, iskazali iznenađenje pa i razočarenje navodnim neprofesionalnim postupanjem policije dok su neki lokalni funkcioneri određenih političkih partija u negativnom kontekstu pominjali ulogu policije. Iako je možda dobar dio tih navoda populističke prirode i dio nekonstruktivnog političkog konteksta i djelovanja Građanska kontrola policije cijeni da je javnosti neophodno pružiti odgovarajuće odgovore. S tim u vezi Savjet za građansku kontrolu rada policije od direktora Uprave policije zatražio je ove podatke: (1) Detaljnu informaciju o svim aktivnostima načelnika i policijskih službenika Odjeljenja bezbjednosti (OB) Cetinje na izborni dan, 26. novembar 2017, koja uključuje i podatke o svim incidentima i prijavljenom nasilju i aktivnostima policije s tim u vezi; (2) Detaljnu informaciju o komunikaciji Uprave policije, koja uključuje i jasne podatke o satnici svih radnji, sa nadležnim Osnovnim državnim tužilaštvom; (3) U toku drugog dnevnika Televizije Crne Gore, dok govori novinarka gospođa Irena Rašović, koja izvještava iz

zgrade Skupštine Prijestonice, iza njenih leđa, što registruje kamera, pojavljuje se grupa mladića, jedan za drugim, od kojih su većina bili s kapuljačom na glavi. Taj snimak odnosno kadar prilično je uznemirio i zainteresovao javnost. Savjet traži od Uprave policije da utvrdi identitet tih lica kao i razlog njihovog boravka, u neradnom danu, u zgradi Skupštine Prijestonice. Možda se radi o poznatim članovima neke političke partije koji nisu htjeli na dati način da budu snimljeni ali Savjet svakako cijeni da je važno da se javnosti pruža informacija i tome jer je to interesu zaštite kredibiliteta policije;⁵⁴ (4) Kako značajan broj građana Prijestonice tvrdi da je u izbornoj noći registrovana kolona automobila bez registarskih oznaka, koja je duže vrijeme kružila gradom, Savjet se interesuje da je li taj podatak poznat Upravi policije odnosno OB Cetinje, da li je neko od građana prijavio kretanje tih vozila i šta su službenici OB Cetinje preduzeli s tim u vezi i (5) Detaljnu informaciju o razlozima upućivanja i konkretnim aktivnostima službenika SAJ-a u izbornoj noći 26. na 27. novembar 2017. godine.

Savjet je ocijenio da je objavljivanje ovih informacija u interesu javnosti i zaštite integriteta policije. Ni nakon urgencije Policija nije pružila tražene podatke.

(42) Učitelj iznio niz primjedbi na postupanje saobraćajne policije u Budvi Predmet br. 58-17

Građanskoj kontroli policije obratio se učitelj R.K. iz Podgorice nezadovoljan odnosom policije u Budvi, 26. novembra 2017, prilikom saobraćajne kontrole njegovog vozila.

Uz detaljno objašnjenu situaciju u kojem je iznio niz primjedbi na postupanje policijske službenice M.Č. i dostavu dokumentacije i fotografija, podnosilac pritužbe, građanin R.K, Savjetu je, zbog interesa javnosti jer "ove situacije nijesu rijetke", postavio ova pitanja: (1) da li je profesionalno da policijsku patrolu sa službenom vozilom u gradu, prilikom redovne kontrole saobraćaja, čini samo jedan policijski službenik; (2) da li je profesionalno, pa i kolegijalno, da se u patroli ostavi sam mlađi neiskusni policijski službenik i da mu se instrukcije o radu i postupanju od starijih kolega pružaju telefonski, možda iz privatnog stana, obližnjeg kafića, kancelarije svejedno; (3) da li je profesionalno da građani, čak i po lošim vremenskim prilikama, stoje pored patrolnog vozila dok čekaju na red za komunikaciju sa policijom odnosno i da stoje iznad patrolnog vozila, dok ovlašćeni policijski službenik sjedi u patrolnom vozilu, dok se prema njima primjenjuju ovlašćenja administrativne prirode (sastavljanje zapisnika); (4) da li je profesionalno da policajac prilikom redovne kontrole saobraćaja izda naredbu građaninu koji upravlja PMV a koja je suprotna važećim propisima i proizvodi dodatne nebezbedne situacije po samog vozača a posebno po ostale učesnike u saobraćaju, kao u konkretnom slučaju pješake, kao što se vidi na priloženoj fotografiji; (5) da li je profesionalno da policijski službenik parkira vozilo na pješačkom prelazu kao što se vidi na priloženoj fotografiji; (6) šta zaključuju turisti kao prolaznici i posmatrači opisane situacije; (7) zašto je građaninu zabranjeno da svojim sredstvom fotografiše situaciju/lokaciju na/u kojoj se primjenjuju policijska ovlašćenja prema njemu ako time dokazuje neprofesionalno postupanje policije i izdate naredbe koje su suprotne važećim propisima a priroda djela/zaustavljanja nije zahtijevala nikakvu hitnost i drugo postupanje kojim se otklanja mogućnost izvršenja težih djela.

Građanin je u završnici obraćanja naveo da izjašnjenje Savjeta može pomoći kako njemu tako i drugima u sličnoj situaciji.

Povodom pritužbe Savjet je pozvao Upravu policije da detaljno informiše o (1) načinu prijema, radu, sadržaju aktivnosti, i stručnom osposobljavanju i praksi pitomaca sa

⁵⁴ Snimak dostupan ovdje: <http://kontrolapolicije.me/blog/zatrazeni-podaci-o-postupanju-policije-na-cetinju>

Policijske akademije u odjeljenjima i centrima bezbjednosti Uprave policije i (2) o načinu sastavljanja i rada policijskih saobraćajnih patrola i o praksi da policijski službenik, prilikom redovne kontrole saobraćaja u gradu, sam, bez pomoći kolege, obavlja mjere i radnje u vezi sa kontrolom bezbjednosti u saobraćaju. Odgovore Uprave policije Savjet je javno objavio, zbog mogućeg interesovanja, javnosti a podnosiocu pritužbe dostavio na upoznavanje i izjašnjenje.

Ljudska prava lica lišenih slobode u Crnoj Gori

Nevladina fondacija "Građanska alijansa", iz Podgorice, publikovala je izvještaj "Ljudska prava lica lišenih slobode u Crnoj Gori" u kojem su, između ostalog, predstavljene i navedene brojne aktivnosti i tekovine Savjeta za građansku kontrolu rada policije, naročito u poglavlju "Policijska tortura".⁵⁵

(43) MONITORING JEDINICA ZA BORAVAK ZADRŽANIH LICA Predmet br. 5-17

Tokom 2017. građanska kontrola policije izvršila je monitoring prostorija za boravak zadržanih lica u Centru bezbjednosti Herceg Novi i odjeljenjima bezbjednosti Kotor i Tivat te u Centru bezbjednosti Budva.⁵⁶

CB Herceg Novi: Konstatovano je da se prostorije za boravak zadržanih lica, kao i prateće sanitarne prostorije, nalaze u urednom stanju, da su čiste i provjetrene, snabdijevane odgovarajućim namještajem i čistom posteljinom, uz obezbjeđen pristup pijaćoj vodi. Video nadzor u prostorijama za zadržavanje je dobro funkcionisao. Konstatovano je da prostorije funkcionišu, uz ograničenje starosti objekta, u skladu sa CPT standardima. Utvrđeno je da stepenište koje vodi od ulaska u zgradu CB do prostorija za zadržavanje nije pokriveno video nadzorom. S tim u vezi, na osnovu izvještaja sa posjete, Savjet je izdao preporuku Upravi policije i MUP Crne Gore da se u najkraćem roku otkloni utvrđeni nedostatak.

OB Tivat: Konstatovano je da se prostorije kao i prateće sanitarne prostorije nalaze u urednom stanju, da su čiste i provjetrene, snabdijevane odgovarajućim namještajem i čistom posteljinom. Obezbjeden je pristup pijaćoj vodi. Utvrđeno je da postoji problem pri upotrebi česme na način što dolazi do manjeg sakupljanja vode na podu obje prostorije. Video nadzor u prostorijama za zadržavanje je dobro funkcionisao. Konstatovano je da prostorije funkcionišu, uz ograničenje starosti objekta, i obzirom na ukazani nedostatak, u skladu sa CPT standardima. Savjeta je izdao preporuku Upravi policije i MUP Crne Gore da se u najkraćem roku otkloni utvrđeni nedostatak.

OB Kotor: Konstatovano je da su iste u urednom stanju i uglavnom u skladu sa CPT standardima. Najavljena je i njihova rekonstrukcija. Savjet je izdao preporuku da se pristupni hodnik kroz koji se dolazi do prostorija za zadržavanje i kroz koji se pristupa sanitarnim prostorijama pokrije video nadzorom jer kamera koja je postavljena u holu, kod dežurne službe, taj prostor ne može kvalitetno pokriti ukoliko se zatvore vrata od prostorija za zadržavanje. Realizacijom ove preporuke unaprijeđuje se bezbjednost zadržanih lica ali

⁵⁵ Izvještaj je, ispred tima "Građanske alijanse" uredio Milan Radović. Izvještaj je dostupan na: <http://www.gamn.org/images/docs/cg/ljudska-prava-lica-lisenih-slobode.pdf>

⁵⁶ Inspekciju prostorija za boravak zadržanih lica u CB Herceg Novi i OB Tivat izvršio je član Savjeta za građansku kontrolu rada policije, mr Aleksandar Saša Zeković, dok su inspekciju prostorija u CB Budva i OB Kotor izvršili predsjednik i članovi Savjeta prof.dr Dražen Cerović, dr Vladimir Dobričanin i mr Aleksandar Saša Zeković.

i štiti integritet policijskih službenika posebno u situacijama kada se dešavaju, ne tako rijetki, primjeri namjernog samopovređivanja građana kojima je donijeto rešenje o zadržavanju.

CB Budva: Prostorije za zadržavanje su zatečene u besprekorno urednom stanju i iste funkcionišu u skladu sa domaćim i CPT standardima. Video nadzor je funkcionisao bez ijednog problema i Savjet nije evidentirao postojanje tzv. mrtvih uglova u kojima kamere ne bi mogle da registruju eventualno prekoračenje policijskih ovlašćenja niti aktivnosti koje su u funkciji podrivanja policijskog integriteta. Savjet je konstatovao, na osnovu ostvarenog uvida u službenu dokumentaciju, da se vodi uredna evidencija zadržanih lica i u Stanici policije je zatečen dovoljan broj primjeraka informativnog lista na službenom i stranim jezicima kako bi se osiguralo adekvatno i razumljivo upoznavanje zadržanih lica o njihovim pravima. Savjet je izrazio puno zadovoljstvo obavljenom monitoring posjetom i zatečenim stanjem koje je na nivou ukupne ozbiljnosti i profesionalnosti ovog centra bezbjednosti i činjenice da je Budva vodeći turistički centra naše zemlje. S tim u vezi Savjet je izdao pohvalnu ocjenu načelniku CB, D.Čorcu, komandiru Stanice policije, S.Kovačeviću, i svim službenicima Dežurne službe zbog ukupnog funkcionisanja prostorija za zadržavanje i poštovanja, u njima, osnovnih ljudskih prava zadržanih građana.

Uprava policije je pružila odgovor u vezi sa izdatim preporukama koje su uglavnom uvažene:

CB Herceg Novi: Postavljena je jedna kamera koja pokriva ulaz u pritvorske jedinice, ali je dio stepeništa od prizemlja ka suterenu (gdje se nalaze pritvorske jedinice) ostao nepokriven, pa je ostalo u planu postaviti još jednu kameru koja bi u potpunosti zadovoljila navedene preporuke i standarde.

OB Tivat: Po dobijanju preporuke pristupilo se urgentnom otklanjanju problema, ali kako se radi o neuslovnom, dotrajalom montažnom objektu, neophodno je bilo mijenjati kompletnu vodovodnii instalaciju, radi trajnijeg rješavanja ovog problema. U cilju trajnijeg rješavanja konstatovanog problema načelnik OB Tivat se obratio i nadležnoj službi MUP-a Birou za javne nabavke radi sanacije istog.

OB Kotor: Prilikom kontrolnog obilaska pritvorskih prostorija OB Kotor, od strane Savjeta za građansku kontrolu rada policije konstatovano je da nemaju prirodnu svjetlost i da hodnik ispred toaleta za pritvorena lica nije pokriven sistemom video nadzora. U međuvremenu je od strane Nadležna služba MUP-a je instalirala video nadzor u sugerisanom dijelu hodnika, ali nedostatak prirodne svjetlosti trenutno nije moguće otkloniti, ali će isto biti realizovano renoviranjem i proširenjem pritvorskih prostorija, koje je u planu.

(43) POSJETE ORGANIZACIONIM JEDINICIMA POLICIJE **Predmet br. 5-17**

Tokom 2017. građanska kontrola policije obišla je CB Herceg Novi, OB Tivat, OB Kotor i CB Budva.

Shodno ranijoj praksi Savjet za građansku kontrolu rada policije je posjete organizacionim jedinicama policije oglasio i najavio na sajtu i društvenim mrežama. Građani su pozvani da Savjetu dostave svoja saznanja i zapažanja u vezi sa radom policije u navedenim sredinama kao i konkretne primjedbe kako bi se o toj problematici, uz punu zaštitu identiteta građana koji na to ukazuju, razgovaralo sa menadžmentom policijske organizacije.

Razgovarano je o bezbjednosnoj situaciji i kriminalitetu u ovim opštinama, stanju javnog reda i mira, o problematici kriminaliteta kod mladih, ... Diskutovano je i o učešću

manjinskih naroda u policijskoj organizaciji. Savjet se, u slučaju OB Kotor, interesovao oko nezakonitog postavljanja video nadzora na području opštine i za službene radnje koje je policija, u vezi sa tim, preduzela. U slučaju CB Budva razgovarano je o aktivnostima prema bezbjednosno interesantnim licima, otkrivanju počinilaca teških krivičnih djela i krivolovu.

Diskutovano je o komunikaciji ovih organizacionih jedinica policije i građanske kontrole policije i njihovom odnosu prema izdatim ocjenama i preporukama Savjeta.

Razmatrana su i pitanja iz domena policijskog integriteta i povjerenja javnosti u policijski servis.

Savjet je pohvalio rad svih organizacionih jedinica policije koje je posjetio.

(I-10) Deportacija izbjeglica iz Crne Gore: Odgovor MUP Crne Gore na preporuku građanske kontrole policije
Predmet br: 23-12 i 5-17

Povodom preporuka građanske kontrole policije iz 2012. i dugogodišnjeg podsjećanja na potrebu njihove realizacije Savjetu je napokon, 2017, pružen određeni odgovor iz MUP Crne Gore. Pojašnjeno je, povodom preporuke Savjeta, da je Ministar unutrašnjih poslova, Mevludin Nuhodžić, u obraćanju na javnom servisu (TVCG), istakao da su na osnovu odluke Vlade Crne Gore potpisani sporazumi o obeštećenju žrtava i njihovih porodica iako duboko svjesni da ne postoji cijena za ljudski život, tim činom je iskazano uvažavanje i razumijevanje države za njihov gubitak. Takođe, tom prilikom rekao je da "Crna Gora koja nije učestvovala u ratnim sukobima u tom periodu, pružila je dom i bila jedino utočište brojnim izbjegličkim kolonama koje su tražile spas bez obzira koje su vjere i nacije bili i kojoj su politički pripadali" kazao je ministar Nuhodžić. "Turbulentne decenije za nama svjedoče o brojnim nevinim žrtvama koje je odnio vihor ratnih dešavanja na prostoru bivše Jugoslavije" podsjetili su građansku kontrolu policije na izjavu ministra unutrašnjih poslova. Iz MUP je Savjetu još saopšteno da je ministar (Nuhodžić) "tom prilikom istakao, da deportaciju izbjeglica sa prostora BiH treba posmatrati iz te perspektive i naravno da zbog toga ostaje duboko žaljenje za njihovim stradanjem i saosjećanje sa bolom njihovih porodica".

Savjet je pozdravio i podržao oglašavanje ministra unutrašnjih poslova, M. Nuhodžića, posebno u kontekstu činjenice da su predmetnu temu u potpunosti ignorisali svi resorni ministri prije njega a neki od njih su dolazili iz političkih struktura koje navodno snažno zagovaraju i podržavaju proces suočavanja s prošlošću. Ipak Savjet je i javno podsjetio na određena međunaordna iskustva, posebno ukazujući postupanje vrha policijske organizacije Kraljevine Norveške. Savjet je konstatovao da žaljenje (koje je jasno saopštio resorni ministar) ne uključuje i izvinjenje te iz tih razloga treba uvažiti, u potpunosti, preporuke građanske kontrole policije kako u vezi izvinjenja tako i postavljanja spomen obilježja. U vezi sa ovom temom Savjet je usvojio i objavio tekst Poziva prema civilnom društvu.

Povodom Dana MUP Crne Gore: Reafirmisati suočavanje policije sa sopstvenom prošlošću

Savjet za građansku kontrolu rada policije svim službenicima_cama Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) Crne Gore i resornom ministru, Mevludinu Nuhodžiću, čestitao Dan MUP-a.

Za građansku kontrolu policije jedno od važnijih pitanja za izgradnju i potvrdu kredibiliteta jeste suočavanje policije sa sopstvenom prošlošću.

S tim u vezi ukazujemo na određene javne istupe članova Savjeta za građansku kontrolu rada policije u vezi sa predmetnom temom.⁵⁷

(I-10) Građanska kontrola policije zatražila pomoć demokratske javnosti u vezi sa procesom suočavanja s prošlošću
Predmet br: 23-12 i 5-17

Za Savjet za građansku kontrolu rada policije jedno od važnijih pitanja za izgradnju i potvrdu policijskog kredibiliteta i integriteta jeste suočavanje policije sa sopstvenom prošlošću.

Savjet je registrovao, posljednje dvije godine naročito, prilično opadanje interesovanja javnosti za proces suočavanja s prošlošću, komemorativna okupljanja ovim povodom kao i manje zagovaračkih aktivnosti civilnog društva u vezi sa istim.

Savjet je tim povodom i u pogledu izdatih, neispoštovanih, preporuka prema MUP Crne Gore se obratio organizacijama civilnog društva, medijima, novinarima_kama, građanima_kama sa inicijativom da zajednički razmotre moguće strategije daljeg djelovanja kako bi se prvenstveno ostvario određeni potrebni uticaj prema donosiocima odluka - MUP, Vlada i Skupština Crne Gore - i konačno zatvorila preostala pitanja iz ovog procesa a koja se odnose na nezakonitu deportaciju izbjeglica iz BiH a na liniji su iskazanih očekivanja porodica žrtava deportacije, izdatih preporuka građanske kontrole policije i inicijativa NVO.⁵⁸

(I-10) Tranziciona pravda i pomirenje u regionu: Odata pošta svim žrtvama
Predmet br: 23-12 i 5-17

Član Savjeta za građansku kontrolu rada policije, mr Aleksandar Saša Zeković, učestvovao je u debati "Politički okvir EU za podršku tranzicionoj pravdi" koju su organizovali NVO "Centar za građansko obrazovanje" (CGO) i Koalicija za REKOM.

Na samom početku debate, prije nastupa panelista, član Savjeta, Aleksandar Saša Zeković, je predložio organizatoru da se na početku skupa, s obzirom da je isti posvećen godišnjici ratnog pohoda na Dubrovnik, oda pošta svim žrtvama. Organizator je inicijativu prihvatio, i tako je po prvi put u Crnoj Gori odata pošta civilnim žrtvama - građanima Dubrovnika, dubrovačkim braniteljima i poginulim građanima Crne Gore koji su se u ratnom pohodu na Dubrovnik našli zahvaljujući tadašnjoj vladajućoj politici i manipulacijama političke elite.⁵⁹

(44) Šesta konferencija slučajeva o zaštiti od nasilja u porodici

⁵⁷ Tekst pod nazivom "Ni izvinjenja, ni spomen obilježja deportovanim BH izbjeglicama", autor novinar Veseljko Koprivica, objavljen na portalu Al Jazeera dostupan je ovdje: <http://balkans.aljazeera.net/vijesti/ni-izvinjenja-ni-spomen-obiljezja-deportiranim-bh-izbjeglicama> Tekst pod nazivom "MUP pet godina odbija da se izvini za deportacije", autor V.J.D, objavljen u dnevnim novinama "Dan", dostupan je ovdje: <http://www.dan.co.me/?nivo=3&rubrika=Hronika&clanak=616145&datum=2017-09-25>

⁵⁸ (1) Da se 27. maj proglasi Danom sjećanja na žrtve zločina deportacije izbjeglica iz Crne Gore, (2) da se podigne spomen obilježje žrtvama deportacije izbjeglica 1992. ispred objekta MUP Crne Gore u Herceg Novom i (3) da crnogorska policija uputi izvinjenje zbog primjene policijskih ovlašćenja tokom deportacije izbjeglica iz BiH i kršenja ljudskih prava u prošlosti

⁵⁹ Detaljnu informaciju sa debate pogledate na ovom linku: <http://kontrolapolicije.me/blog/tranziciona-pravda-i-pomirenje-u-regionu>

Predmet br. 5-17

Na inicijativu Odjeljenja bezbjednosti kriminalističke policije Centra bezbjednosti (CB) Podgorica, 1. decembra 2017, održana je Šesta konferencija slučajeva o zaštiti od nasilja u porodici.

Šestu konferenciju slučajeva o zaštiti od nasilja u porodici otvorio je Radovan Stijović, komandir Stanice kriminalističke policije, koji je iskazao zadovoljstvo što je uspostavljen i što funkcioniše ovaj mehanizam jer se kroz dijalog sa građanskom kontrolom policije i NVO koje rade sa žrtvama nasilja i pojačanu komunikaciju u vezi sa individualnim slučajevima značajno unaprijedilo postupanje policije i uspješno se rješava značajan broj predmeta u vezi sa nasiljem u porodici.

Predsjednik Savjeta za građansku kontrolu rada policije, prof.dr Dražen Cerović, pozdravio je inicijativu CB Podgorica za održavanje konferencije cijeneći da je to odgovoran odnos prema tekovinama građanske kontrole rada policije. Ranije konferencije sazvale su na inicijativu Savjeta (2) i NVO "Centar za ženska prava" (3).

U radu konferencije pored policijskih službenika_{ca} iz Jedinice aktivno su učestvovalе predstavnice NVO "SOS telefon za žene i djecu žrtva nasilja Podgorica" i NVO "Centar za ženska prava" i mr Aleksandar Saša Zeković, član Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

Na konferenciji su razmotrena četiri predmeta iz problematike nasilja u porodici. Ponovo je prepoznata potreba da se otvori diskusija sa akterima socijalne politike i da je neophodan kvalitetniji odgovor centra za socijalni rad, posebno kod izrade dobrog plana za zaštitu djece i unapređenje rada službe za odrasla i starija lica. S tim u vezi predsjednik Savjeta će inicirati razgovor resornog ministra sa starešinama CB Podgorica i ženskim grupama.

Konstatovano je da između organizacija za zaštitu žrtava nasilja u porodici i CB Podgorica postoji izuzetno kvalitetna i uspješna saradnja i da su brojni slučajevi u proteklom periodu uglavnom uspješno rješavani. Važno je da se nastavi sa dobrom komunikacijom i intenzivnim konsultacijama i da se održava dobra kondicija i posvećenost policije ovoj problematici. Konstatovano je da uvijek treba imati u vidu mogući smrtni ishod svakog slučaja i da treba insistirati, kod svakog slučaja, na procjeni rizika.

(44) Konferencije uspostaviti u svim centrima bezbjednosti

Savjet za građansku kontrolu rada policije upoznao se, putem medija, sa najavom da će MUP Crne Gore formirati Operativni štab za porodično nasilje.

Građanska kontrola policije značajnu je pažnju proteklih godina posvetila ovoj temi uz konstataciju da se kroz taj pristup došlo do određenih rješenja koja ne samo što su na nivou međunarodnih standarda nego su se u našem kontekstu pokazala kao sasvim moguća, praktična, jeftina i dostupna i, što je najbitnije, operativna i efikasna.

Uspostavljen je model "Konferencija slučajeva od zaštite od nasilja u porodici" koji se u kontinuitetu primjenjuje u Centru bezbjednosti (CB) Podgorica i koji je proizveo činjenicu da nevladine organizacije (NVO) koje djeluju u Podgorici od kraja 2015. nemaju pritužbi na postupanje policijskih službenika_{ca} CB Podgorica u odnosu na problematiku nasilja u porodici. Značajno je popravljen rad i postupanje policije te unaprijeđen senzibilitet.

Savjet je pozvao Ministra unutrašnjih poslova da podrži dalji razvoj ovog mehanizma na nivou CB Podgorica, koji je i najveća organizaciona jedinica Uprave policije (UP), ali i da se prenese i na druge organizacione jedinice UP - odjeljenja i centre bezbjednosti. U Savjetu su iskazali uvjerenje da se na ovaj način uz afirmisanje povjerenja, dostupnosti i transparentnosti policijske organizacije može na dnevnoj osnovi

pratiti problematika nasilja i što je najvažnije kroz fokusirani dijalog isključivo sa grupama koje rade sa žrtvama da se radi na svakom spornom slučaju i blagovremeno otkloni svaki eventualni nesporazum, neznanje, unaprijedi razmjena informacija i posebno saznanja o istorijatu nasilja i kreira korektivni plan koji ne samo što uvažava dignitet službenika_ca policije već i odlučno doprinosi boljoj primjeni zakona i efikasnoj zaštiti žrtve.

Uspostavljanje ovog mehanizma u skladu je i sa Strategijom razvoja Uprave policije 2016-2020.⁶⁰

Konferenciju od 2015. zajednički organizuju CB Podgorica i Savjet što predstavlja realizaciju ranijeg zaključka i preporuke Savjeta kojima je ukazano na potrebu unapređenja primjene policijskih ovlašćenja u vezi sa zaštitom od nasilja u porodici uz organizovanje fokusiranog dijaloga s tim u vezi. Zaključke i preporuke Savjet je usvojio na osnovu brojnih pritužbi i inicijativa NVO "Centar za ženska prava".

(45) Postupanje prema mladima: Izdata preporuka policiji Predmet br. 55-17

Savjetu za građansku kontrolu rada policije, putem društvenih mreža obratili su se građani s interesovanjem, iznoseći određena iskustva, koja su obaveze policijskog službenika koji pri obavljanju dužnosti ili po pozivu građana (1) na javnom mjestu zatekne maloljetno lice u alkoholisanom stanju i (2) maloljetno lice koje u alkoholisanom stanju remeti javni red i mir i pokazuje nedolično ponašanje.

Savjet se obratio policiji za detaljan odgovor kako bi se javnosti do kraja razjasnila ova situacija i pojasnilo postupanje policijskog službenika pri istoj.

Direktor Uprave policije je pružio detaljan odgovor koji je dostupan na ovom linku: <http://www.kontrolapolicije.me/sites/default/files/Izvjestaji/Preporuka%20-%20maloljetnici%20u%20alkoholu.pdf>

Savjet je pri razmatranju ove materije uzeo u obzir i relevantna istraživanja, posebno ona koja se sprovode u Evropskoj uniji i drugim zemljama, a koja registruju trend opijanja mladih.⁶¹

Društveno neprihvatljive aktivnosti mladih se uglavnom odigravaju mimo znanja i bez odobrenja roditelja. Savjet je ocijenio da uz punu primjenu zakona i promociju društvenog prihvatljivog ponašanja, uključujući i činjenice da je konzumiranje alkohola od strane maloljetnika protivzakonito, policijski službenici trebaju, u skladu sa svojom zakonskom funkcijom, dodatno pomoći školskim autoritetima a posebno roditeljima.

Savjet za građansku kontrolu rada policije, uzimajući u obzir dosadašnju registrovanu praksu, izdao je preporuku da policijski službenici kada posumnjaju da su zatekli malodobno lice u alkoholisanom stanju, onda kada je to i moguće, ostvare neposredan kontakt sa roditeljima. Zbog bezbjednosti i zdravlja malodobnog lica i prevencije mogućeg izvršenja prekršajnih i krivičnih djela - svađe, tuče, sukobi, nedolično ponašanje, uništavanje imovine, vandalizam, imovinski delikti i drugo - nije dovoljno to lice opomenuti i narediti da se udalji s lica mjesta, već pokušati stupiti u kontakt s roditeljima kako bi se, nakon njihovog dolaska, sa sigurnošću moglo konstatovati da lice u takvom stanju, nije nastavilo boravak na ulici. Time se unaprijeđuje komunikacija između policije i roditelja i u sklopu napora da se unaprijedi bezbjednost u zajednici može se doći i do podataka o tome na koji su način maloljetna lica ostvarila pristup alkoholu što može biti korisno kako za porodicu, i socijalni rad tako i za policiju i inspeksijske organe.

⁶⁰ Iz Savjeta je predloženo, da se u rad konferencija, uz dosadašnje aktere, u cilju unapređenja profesionalnih standarda, uključe čelnici Direktorata MUP za nadzor.

⁶¹ ESPAD - <http://www.espad.org>

Iskustva određenih roditelja su takva da policija uglavnom opomene ta lica, naredi im udaljenje sa lica mjesta ili odlazak kući, ali ona nastave da borave na ulici a te činjenice, najčešće, ostanu nepoznate roditeljima.

Savjet je pozvao direktora Uprave policije da svoj odgovor sa pratećom izdatom preporukom distribuira prema svim centrima odnosno odjeljenjima bezbjednosti a preko njih i prema upravama školskih ustanova.⁶² Savjet je zamolio za povratnu informaciju o realizaciji izdate preporuke.

(45) Građanska kontrola policije prema MUP Crne Gore: Usvojiti posebno uputstvo za postupanje prema maloljetnicima **Predmet br. 55-17**

Savjet za građansku kontrolu rada policije se interesovao se da li je Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUP) izdalo posebno uputstvo o postupanju policijskih službenika prema maloljetnim i mlađim punoljetnim licima i da li se razmatra takva mogućnost uzimajući u obzir ukupne napore MUP-a i Vlade Crne Gore na polju zaštite najboljih interesa djeteta.

Generalni direktor Direktorata za nadzor MUP Crne Gore, doc dr Danilo Ćupić, u odgovoru predsjedniku Savjeta, prof. dr Draženu Ceroviću, je ocijenio da bi donošenje takvog akta bilo od posebnog značaja. Integralni odgovor MUP Crne Gore dostupan je na ovom linku: <http://kontrolapolicije.me/ocjene-preporuke-izvjestaji>

Savjet je, pozdravljajući sve dosadašnje i aktulene aktivnosti u MUP i Upravi policije u vezi sa pojavnim oblicima maloljetničke delikvencije i njenog suzbijanja i prevencije, uputio preporuku i podršku MUP Crne Gore da se pripremi i donese odgovarajući protokol ili uputstvo o postupanju policijskih službenika_ca prema maloljetnim i mlađim punoljetnim licima.

Savjet je sa ovom, i prethodno predstavljenom, preporukom upoznao odbore Skupštine Crne Gore za ljudska prava i slobode, zdrastvo, rad i socijalno staranje i za evropske integracije i pozvao ih da da kroz odgovarajuće zaključke podrže usvajanje izdatih preporuka.

(46) Građanin se žalio što evidenciju prolazi kao BIL **Predmet br. 56-17**

Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom se obratio građanin S.P. ukazujući na događaj, od 15.11.2017. godine oko 6 sati ujutro, kada su pripadnici policije došli da izvrše pretres kuće u kojoj živi a po naredbi sudije za istragu Višeg suda u Bijelom Polju a u kojoj je navedeno da postoje osnovi sumnje i da će se pretresanjem pronaći predmeti koji potiču od izvršenja krivičnog djela neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 300 krivičnog zakonika CG i krivičnog djela nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija iz čl. 403 KZ CG. Građanin S.P. je napomenuo da je prije započetog pretresa predao i dao na uvid pištolj marke CZ i dozvolu za držanje izdatu od CB Bijelo Polje koja je bila nevažeća zbog isteka roka trajanja, a za koju je istog dana predao zahtjev za produženje. Naveo je da je preduzetnik u ugostiteljstvu te da kao ozbiljna osoba odgovorno tvrdi da sa ovim djelom nema i nikada nije ništa imao te da sumnja na pojedince iz policije u Bijelom Polju da mu pomenute radnje podmeću iz neosnovanog razloga. Podnosilac pritužbe, ovom prilikom je informisao da je pravosnažno osuđen 2013. godine zbog učešća u tuči. Naglasio je da je

⁶² <http://www.roditelji.me/blog/2017/12/20/policija-da-kontaktira-roditelje-maloljetnika-u-alkoholisanom-stanju/>

postupanjem policije degradiran kod porodice, na poslu i u društvu a što se odrazilo na posao i njegov lični identitet. Građanin S.P. je istakao da vjeruje u profesionalnost Savjeta i iskreno podržava akciju koju sprovodi Uprava policije u Crnoj Gori na suzbijanju kriminaliteta, uz konstataciju "da je očigledno da je slučaj u Bijelom Polju neko iskonstruisao i zloupotrijebio i na taj način izložio neosnovanom matletiranju i omalovažavanju poštene i savjesne građane".

U cilju pribavljanja relevantne dokumentacije o slučaju, Savjet se obratio podnosiocu pritužbe građaninu S.P. kako bi konkretizovao iznijete navode na način da precizira da li su policijski službenici prekoračili svoja ovlašćenja tokom radnji pretresa ili da li je mišljenja da se prema njemu neovlašćeno preduzimaju određene mjere i radnje i bez konsultacija sa nadležnim tužilaštvom. Ovim putem Savjet je takođe pozvao građanina da dostavi i prateću dokumentaciju koju eventualno posjeduje a odnosi se na policijske radnje preduzete prema njemu.

S tim u vezi, građanin S.P. Savjetu je dostavio kopiju sudske naredbe informišući da su po njegovim saznanjima imali jednu brošuru u kojoj su se nalazila samo imena i adrese promijenjeni za sva lica koja su bila predmet ove akcije u Bijelom Polju te da kako su sutkinji od strane policije stigli nepotpuni zahtjevi i bez činjeničnih tvrdnji, ista ih je odbacila kao neosnovane, uslijed čega je nastao "haos". Ovom prilikom građanin je još jednom ustvrdio da sa ovim i ovakvim djelima nikad nije ništa imao, niti će ikada imati te da želi da zna ko ga je stavio na spisak kome ne pripada i zašto ga MUP vodi kao bezbjednosno interesantno lice. U dopuni pritužbe sje naveo da je više puta pokušao ostvariti prijem kod načelnika CB ali da nije uspio. U pogledu rada policijskih službenika koji su vršili pretres podnosilac pritužbe je obavijestio da nema primjedbi.

Povodom predmetnog slučaja Savjet se oglasio nenadležnim uz konstataciju da ovo tijelo, saglasno nadležnostima utvrđenim Zakonom o unutrašnjim poslovima, postupa po pritužbama građana samo ukoliko su radnje na koje podnosilac ukazuje radnje policije. Ukoliko podnosilac pritužbe svoje navode konkretizuje u pravcu radnji pripadnika policije tokom kritičnog događaja Savjet je obavijestio podnosioca da će predmetni slučaj uzeti u razmatranje.

Građanin S.P. je, uz potvrdu da je primio odgovor u pisanoj formi putem pošte, informisao Savjet da ne posjeduje dokaze o prekoračenju rada policije u predmetnom slučaju, uz konstataciju da se ni kriv ni dužan našao na, kako je naveo, sramnom spisku. S tim u vezi je naveo i da se obratio bjelopoljskom tužilaštvu te da se, ukoliko od njih dobije zatražene dokumente, kopije mišljenja i ostale spise, namjerava obratiti relevantnim institucijama, nevladinim i međunarodnim organizacijama, medijima, Delegaciji EU i iste dostaviti Savjetu.

(47) Teško povrijeđeni biciklista se žalio na postupanje policajca

Predmet br. 59-17

Građanin Z.D. iz Podgorice obratio se građanskoj kontroli policije prigovorom na zapisnik Uprave policije, sačinjenom na osnovu uviđaja od 12.08.2016. godine na magistralnom putu Podgorica-Golubovci, od strane J.N, u vezi saobraćajne nezgode u kojoj je učestvovao kao biciklista, zadobivši teške tjelesne povrede od udarca automobilom ovom prilikom. Podnosilac pritužbe je iznio da smatra da u predmetnom zapisniku nedostaju neke bitne činjenice, koje su direktno uticale na nalaz vještaka saobraćajne struke. Naime, kako je naveo, na njegovom biciklu je kritičnom prilikom postojala svjetlosna signalizacija, prednje i zadnje svijetlo, koje je bilo u funkciji, i koje je prilikom udara slomljeno, a da nigdje u zapisniku ova činjenica nije navedena, niti su izuzeti tragovi da se svjetlo polomilo prilikom udara automobila kao i da je duvao prilično jak sjeverni vjetar, što je još jedan bitan faktor koji je uticao na sastavljanje nalaza vještaka

saobraćajne struke, i koji je bitno uticao na njegovu brzinu kretanja u trenutku nezgode. Iznio je stav da u zapisniku nije dato pravo činjenično stanje za sačinjavanje objektivnijeg nalaza vještaka saobraćajne struke. U daljem opisu se navodi još jedna bitna činjenica da je veoma vjerovatno da je vozilo pomjerano prije dolaska policije na mjesto nezgode, što je i te kako uticalo na izradu skice, koja je veoma važan dio po kojem je napravljen nalaz saobraćajnog vještaka. Naveo je i da obzirom na sve navedene činjenice, i da je uvažena samo izjava osobe, koja ga je udarila, smatra da je zapisnik odrađen dosta površno, i uz propuste, kao i bez uzimanja njegove izjave, bez obzira na to što zbog psihofizičkog stanja nije bio u stanju da odmah da izjavu. Naveo je i da se već obraćao Upravi policije prigovorom na zapisnik urađen od strane saobraćajne policije. Uputio je molbu Savjetu da prigovor uzme u razmatranje, iz razloga što proces prilično traje, a građanin smatra da je oštećena strana u ovom slučaju. Naveo je i da je i sam strukovni inženjer saobraćaja.⁶³

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje i obratio se podnosiocu pritužbe kako bi informisao kada je saznao za navodne manjkavosti u zapisniku i na osnovu kojih radnji, uz dostavu odgovarajućih dokaza s tim u vezi. Savjet se inicijalnim dopisom obratio i Upravi policije.

Podnosilac pritužbe u odgovoru koji je dostavio Savjetu je naveo da s obzirom da proces izuzetno dugo traje, jer je relativno skoro, tj. poslije više od 13 mjeseci dobio nalaz vještaka saobraćajne struke, i obaviješten je od strane ODT da neće biti pokrenut krivični postupak po službenoj dužnosti protiv lica koje mi je nanijelo teške tjelesne povrede, nije bio u mogućnosti ranije da uvidi manjkavosti koje postoje u zapisniku. Za iste je, kako navodi, saznao tek po dobijanju nalaza vještaka saobraćajne struke, a koji ima dosta nepoklapanja sa zapisnikom iz Uprave policije.

Istakao je i da lice koje mu je nanijelo povrede nije ni privedeno u CB poslije saobraćajne nezgode, već je poslije davanja izjave pušten da ide kući, a to se jasno vidi u zapisniku Uprave policije, što građanin cijeni kao "jedan veliki apsurd".

Shodno navedenom, podnosilac pritužbe se konsultovao sa saobraćajnim vještakom, koji mu je objasnio da su mu potrebne fotografije sa uviđaja i biciklo, da bi se utvrdilo pravo činjenično stanje, jer po nalazu saobraćajnog vještaka, koji je imao izjavu samo lica koje me je udarilo, ali i ne pravo činjenično stanje, ispada da je on okrivljeni u ovom slučaju, što kako navodi nema apsolutno nikakve logike. U pogledu dokaza vezanih za svijetla na biciklu, informisao je Savjet da iste nije u mogućnosti dostaviti iz razloga što do danas nije mogao doći do njih, a ni do bicikla, jer da ih ima situacija bi vjerovatno bila mnogo jasnija. Istakao je i da zna kuda se kretao, i na osnovu toga, auto nije moglo biti tako precizno parkirano u lijevoj kolovoznoj traci, bez obzira što to lice nije kočilo, nego je nastavilo kretanje poslije kontakta sa njim. Naveo je i da s obzirom na sve navedeno, želi da pokrene krivično pravni postupak protiv lica koje mu je nanijelo teške tjelesne povrede, zbog zdravstvenog stanja u kojem je bio, a i posljedica koje ima i danas, kao i zbog toga što je bukvalno momentalno ostao bez posla, a istakao je i spremnost da pokrene i krivični postupak protiv odgovornih lica, ukoliko se utvrdi da se slučaj zataškava, ili bude imalo elemenata korupcije, zbog čega su potrebni navedeni dokazi.⁶⁴

(48) Građanka T.T. iz Podgorice imala primjedbe na postupanje dvojice službenika CB Podgorica

⁶³ Podnosilac pritužbe u prilogu obraćanja Savjetu je dostavio sljedeću dokumentaciju: Prigovor na zapisnik Uprave policije od 29.11.2017g; Dopis ODT Ktr.br 14**/17 od 05.12.2017 sa Medicinskom ekspertizom Ktr.br. 11**/16 od 24.11.2016 i Nalazom i mišljenjem vještaka Ktr.br.11**/16 od 11.09.2016; Zapisnik Uprave policije br.10**/2016 od 12.08.2016 i Prigovor na čutanje administracije upućen MUP dana 04.12.2017.

⁶⁴ U prilogu dopune pritužbe građanin je dostavio Zahtjev Upravi Policije od 15.11.2017. i Zahtjev ministru unutrašnjih poslova od 29.11.2017; Dokumentacija Savjeta.

Predmet br. 60-17

Građanka T.T. iz Podgorice obratila se građanskoj kontroli policije primjedbom na postupanje policijskih službenika CB Podgorica, Đ.P. i D.D. Navela je da je, 17. oktobra 2017, napadnuta od strane M.B. i to dok je kod nje u stanu boravio 14-godišnji, mlađi, sin kojem je pomogala u školskim obavezama. Pola sata nakon tog događaja, pošto se postarala za dijete, otišla je u CB Podgorica radi podnošenja prijave, gdje su već nalazili pomenuti M.B. i njegova supruga N.B, koji su dali iskaz da je tokom kritičnog događaja napad izvršila građanka T.T. Jedan od dokaza za neistinitost njihovih navoda, navela je podnositeljka, je činjenica da je građanka N.B. mnogo krupnija i mlađa žena od nje kao i da je njen suprug pred sudijom za prekršaje sebe opisivao kao veoma snažnog i korpulentnog muškarca koji se bavi mnogim borilačkim sportovima. Nakon podnošenja prijava pušteni su kućama a kako su Božovići svojoj stigli prije podniste prijave, njoj je prilikom pokušaja da zatvori vrata od svog stana M.B. "hitro, nepozvan i nenajavljen upao, verbalno prijetio i vrijeđao je". Građanka T.T. je pozvala policiju u dva navrata ali, pošto policija nije htjela da izađe na lice mjesta, ona je ponovo otišla u CB Podgorica radi podnošenja prijave protiv M.B. Ovom prilikom kako je navela, policijski službenici su je odveli u jednu kancelariju u prizemlju gdje je čekala dok se nije pojavio Đ.P, a potom i M.B.

Građanka je navela da je policijski službenik Đ.P.bio veoma agresivan, doimao se prilično nervozan i ljut i tražio je od nje, kako je navela, da se sa M.B. pomiri što je odbila i tražila da se od nje uzme izjava povodom napada. Tada je Đ.P. rekao da će je pritvoriti zbog čega je opet zatražila da podnese prijavu što joj je i omogućeno. Istakla je ovom prilikom i da je policijski službenik prilikom uzimanja prijave bio veoma ljut, vikao je na nju i prijetio da će prekinuti sa aktuelnim radnjama. Nakon toga je prema navodima, sada u trećoj kancelariji, čekala pola sata tokom kojih joj je D.D, i ranije prisutan kada i Đ.P, saopštio da će je "odvesti u pritvor" i da sačeka da on pripremi dokumentaciju, nakon čega je u pritvor odvedena, ali bez uručivanja Rješenja o zadržavanju, već je samo dobila Informaciju o pravima za zadržano lice, a nije joj rečeno zašto je odvođe. Mnogo kasnije, kada je njen advokat kopirao spise predmeta kod sudije za prekršaje, uočili su službenu zabilješku policije, u kojoj se navodi da je zadržana zbog člana 10 Zakona o javnom redu i miru iako je jasno, na osnovu podnijetih prijava i satnice na njima te samih službenih zabilješki CB Podgorica, da to nikako ne može biti razlog, te da je, kako je navela, zadržana tj. pritvorena nakon što je prijavila građanina M.B. zbog neovlaštenog upada u njen stan, vrijeđanja i prijetnji.

U nastavku pritužbe T.T. je navela da samo pritvaranje izgleda nije bilo dovoljno, da je u pritvoru provela punih 12 sati jer je sudija koju su kontaktirali tek u 8:30h ujutru rekla da je dovedu u 12:15h kada ona počinje sa radom obzirom da je uvijek popodnevna smjena. Ovom prilikom podnositeljka pritužbe je podsjetila Savjet na odredbu člana 27 Zakona o policiji koji u dva navrata upotrebljava pridjev "izuzetno" i to: kada se određuje zadržavanje i kada ono traje duže od 6 časova. S tim u vezi je istakla da osnova za njeno "izuzetno" zadržavanje i njegovo "izuzetno" trajanje u konkretnoj situaciji, kako je gore objašnjeno i vidi se iz dokumentacije koju je, nema, kao i da nikada, niti u jednom momentu nije bilo koga ni fizički niti verbalno napala tj. vrijeđala, a ni prijetila na bilo koji način. U nastavku se navodi da kada je u pitanju prijava za djelo koje jasno predviđa član 169 Krivičnog zakonika - Narušavanje nepovredivosti stana, policija, D.D, kao obrađivač, je istu odbio a građanka T.T, kako je navela, nema bilo kakvo saznanje da je po ovoj prijavi vršena bilo kakva istraga jer nije bila kontaktirana ni od policije ni od tužilaštva, što je bilo neophodno, posebno što je policija u pisanom odgovoru dostavljenom advokatu tek nakon više urgencija, uputila da M.B. za ovo krivično djelo goni po privatnoj tužbi pred Sudom za prekršaje. Podnositeljka pritužbe je navela i da je ona uvaženi državni službenik sa više od 20 godina radnog iskustva i veoma rijetkim kvalifikacijama, zapošljena, između ostalog, i na direktnom upravljanju i implementaciji fondova Evropske unije, angažovana u procesu

pregovaranja kao član radne grupe za poglavlje koje se tiče temeljnih prava i sudski tumač za kineski jezik.

Podnositeljka pritužbe je navela da je postupanje M.B. za nju bilo dramatično iskustvo, preciznije tortura, da je tokom pritvora doživjela kolaps i kolima hitne pomoći je odvedena u Urgentni centar gdje je više sati primala terapiju, te da se Savjetu obraća sa očekivanjem da pruži objektivniju, racionalniju i sveobuhvatniju perspektivu gledanja i tumačenja gore opisanih događaja i ponašanja, i u nadi da će odgovorne osobe iz policije biti adekvatno kažnjene a njena prijava za opisano krivično djelo na kraju procesuirana. Podnositeljka pritužbe u prilogu obraćanja Savjetu je dostavila kopiju dvije prijave koje je podnijela CB Podgorica, službene zabilješke CB Podgorica i odgovor CB Podgorica na prijavu protiv M.B.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i, u cilju pribavljanja relevantne dokumentacije o slučaju, obratio se Upravi policije koja je informisala.

(49) Zlostavljanje životinja: U Tivtu pas navodno korišćen kao mamac u izlovu ribe Predmet br. 61-17

Nevladina organizacija (NVO) za zaštitu životinja "Spasi me" iz Danilovgrada obratila se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na slučaj navodne zloupotrebe životinja u opštini Tivat a povodom informacije da se psi koriste kao mamci za izlov ribe, i obavijestila ovo tijelo da je obraćanje s tim u vezi uputila Upravi policije i Odjeljenju bezbjednosti Tivat. Ova NVO je uputila molbu Savjetu da isprati i ocjeni postupanje policije u konkretnom slučaju i u prilogu dostavila screen shot obraćanja Upravi policije i OB Tivat kao i fotografiju na kojoj se vidi pas u vodi koji se navodno koristi kao mamac. Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i obratio se Upravi policije i OB Tivat da informišu o preduzetim mjerama i radnjama.

Načelnik OB Tivat je informisao da su službenici izvršili neophodne provjere pa su na području naselja Lepetani obavljani razgovori sa više građana kao i sa načelnikom Komunalne policije u Kotoru, koji ima prebivalište na tom području, koji su saopštili da se sporni snimak mjesta događaja u akvatoriju zaliva ne odnosi na teritoriju opštine Tivat, već da to područje pripada Kotoru, kod naselja Stoliv. Kako je u vezi predmetnog događaja informisan i Osnovni državni tužilac u Kotoru izvršene su neophodne konsultacije pa je odgovor u vezi postupanja službenika OB Tivat dostavljen Tužilaštvu dana 26.12.2017. U komunikaciji sa postupajućim tužiocem konstatovano je da je povodom predmetnog slučaja upoznato i OB u Kotoru.

EKSPERTSKE POSJETE SAVJETA EVROPE

RAZGOVORANO O POLICIJSKOM INTEGRITETU, TORTURI I KULTURI

Tokom 2017. godine u Skupštini Crne Gore realizovano je više sastanaka predsjednika i članova Savjeta za građansku kontrolu policije sa ekspertskim delegacijama Savjeta Evrope.

Savjet Evrope u okviru Horizontalnog programa za Zapadni Balkan i Tursku - Projekat za borbu protiv ekonomskog kriminala u Crnoj Gori (AEC-MNE), organizovao je ekspertsku posjetu Flemminga Denkera, bivšeg danskog tužioca, Crnoj Gori, sa ciljem procjene sprovođenja Kodeksa policijske etike, Pravilnika o disciplinskoj odgovornosti policijskih

službenika kao i odredbi Zakona o sprječavanju korupcije koje se tiču sukoba interesa kod policijskih službenika.

U sklopu programskog okvira Evropske unije i Savjeta Evrope i realizacije projekta „Unaprijeđenje zaštite ljudskih pravapritvorenih i zatvorenih lica u Crnoj Gori“, delegacija Savjeta Evrope koju su predvodili konsultanti Geertje Elsing i John Wadham posjetila je Savjet za građansku kontrolu rada policije. Tokom susreta, učesnici su razmjenili mišljenja o nadležnostima Savjeta za građansku kontrolu rada policije, iskustvima iz proteklog perioda iz predmetne oblasti, uspostavljenim standardima po pitanju sprječavanja mučenja i nečovječnih ili ponižavajućih postupanja ili kažnjavanja u Crnoj Gori i drugim bliskim temama.

Preko Vlade Crne Gore, Sektora za poslove protokola, Savjet za građansku kontriolu rada policije, u Skuptini Crne Gore, posjetila je i delegacija Evropskog komiteta za sprečavanje mučenja i nečovječnog i ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja (CPT).